

ہر ساعت چکاس

ڈاکٹر فضل خالق

پہر سماعیت چکاس (ناول)

نوشتہ کار۔ ڈاکٹر فضل رحمان

بلوچس اکیڈمی کوئٹہ

© بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

کتاب نام :	ہر ساعت چکاس
نوشته کار :	ڈاکٹر فضل خالق
سنگ کار :	بلوچی اکیڈمی
چاپ جاہ :	المخزن پرنٹرز کراچی
کمپوزنگ :	بلوچی پبلیکیشنز کوئٹہ
مائیٹل ڈیزائننگ :	بہرگ بلوچ
بلوچیء اولی چاپ :	2005
داغ :	500

بہا

اکادمی ادبیات پاکستان عمک عم

مرچی کہ احمدی سرء لگ اتگ ات تہ آرا معلوم ات کہ زندء راستی
 چتکہ جو رء کچل ء تہل بنت۔ تاکہ آوتی عمرء اے کچ ء رستگ ات، آئی غم ء
 ساہگ کدی پہ وت ء نہ دیستگ ات۔ نوں کہ آئی واستا یک براحد ارء
 دکشیں زندے ودار یک ات ء آئی پت ء آہانی بخت نہ کنگ ء چہ آہاں دیم
 ء گرگ ء نہ تہنا آئی بلکیں آئی مات، کسترین برات ء کسترین گہار ء زند چار
 راھے ء سرا آرتگ ء اوشتارینگ ات۔ آئی ایف ایس سی (پری میڈیکل)
 پاس کنگ ات ء میڈیکل کالج ء آئی سیٹ آرا توار کنگ ء ات۔ لہتیں
 سکتانی شور ء سرا آئی اضافی مضمون حساب ء ہم امتحان داتگ ات ء شریں
 نمبر کچنگ ات۔ آتنگہ دو دلگ ات کہ میڈیکل ء بروت یا انجینئرنگ ء کہ
 اے دلپدر دیں ویل ء آرا حج نیگی نہ کت۔ اے چاگرد ء تہ ء وعیبے زانگ
 نہ بوت بلے ہما خاندان کہ ایشی اثرانی زد ء اتک انت، گڑا آسک نلیگ ء
 بدحال بوت انت۔ اے ویل احمد ء پت ء دومی جن ء گرگ ات ء الم ء آئی
 دومی جن کچنگ ات چیا کہ آئی وتی دیم نوں چرے دیم ء نہ تہنا ترینگ ات

بلکیں پیشتر ء شے شے لوگ ء نیا تلگ ات گڑ انوں ہر شپ لوگ ء نیا ہگ
 آئی ہر پ ات۔ اگاں اتک گڑ احمدی مات ء راہال ء روج نیست ات۔
 کسان کسانیں گپانی سرا عیب در گجگ، پہ جنگ ء مڑ ء نیون سازگ ء
 شوہازگ نوں آئی کردات۔ انچیں نلکیں جاوراں احمدوتی فکرانی کیت ء
 برے جاھے ء برے میدانے تاجان ات کہ نوں آئی دلکش ء جلوہ ناکیں
 زندے ء امہازگ ء واب ء آرادروہتگ ات۔ آئی فکران برے برے
 آراسوج دات کہ آوتی جند ء بہ کش ایت یا بہ تچ ایت ء انچیں دیم یے بروت
 کہ اوداں ایوکی بیت، آرا کس مزانت ء آہم کس ء مزانت بلے چوش ہم
 کنگ آئی وس ء درأت۔ نوں آبرے برے نا، گیشتر جنگل ء کوہاں شت کہ
 اوداں بلکیں ایمنی ء وتی زند ء وتی خاندان ء زند ء بابت ء چیزے جبریت ء
 راہ ء درے شوہازیت۔

دمانے ء پدا انچیں جاھے نشنگ ات کہ اوداں بیگہ ء کوش مست
 اتنت۔ کہیری بزیں ساہگے، کوہانی بالادیں حصار ء دؤر..... کپوتانی کو کو ء
 وشمیں زیمیل ء پدا کسان کسانیں کو کرانی اسپتیں درو شم ء آسمان ء دیم ء
 لیب ء گوازی گونگ ء وت ء رابرے داشتگ ات ء برے سُر ان اتنت۔
 موسم انچوش ات کہ مردم ء دل ء و ہد ء را او شتارینگ ء کش ات۔ نزیک ء
 کور ء پدا لہتیں روچاں ساری کور ء آرتگیں نوکاپ، آپ ء وتی خاصیں

زیمیرے ءراہ گرگ ءتچک ءتوار دلاں بے سار کنگ ءبس ات۔ گوات
 کہ کے گیش بیت تہ بے تواریں گزان ءشیکگ ءتوار ءپہ مستی پر مائیت ء
 ہے گوات کہ ایمن بیت گڑا ہے مستیں ملار ءکیف چہ بے تواری ء
 ایر ماد بنت۔ احمد ہماں نندوک ات۔ کہیر ءسرا وہدے کہ آئی چم کپت
 انت کدوھے ءآرالک ءچچک دات۔ وہدے آئی کدوہ ءرادیت گڑا
 بے ارادہ پاداتک ءکہیر ءسر کپت۔ شانٹلے ءکدوہ ءچار کسانیں چک کہ
 انگت بال ءگیگ ءگوم ءنہ اتنت، آئی زرت انت ءایر کپت۔ دل ءگشت
 نئے کستریں برات ءکار شربیت کہ گوں ایشاں لئیب کنت۔ غم ءاے
 ساعتاں آ کے مشکول بیت۔ بلے چونکیانی ایر گیگ ءآہانی گٹ ءکنگ ء
 پد ہے چونکیانی مات ءاحمدی سر ءانچوتر ءپر تر وارت، چوکشے آوتی دل ء
 زمین ءمشگ ءات۔ آئی بزگیں توار۔ آئی چکانی جتائی ءپر در دیں زاری ء
 گریوگ ءگوگو ءچیہال..... برے آنزیک ءنشت ءبرے کے دور تر
 شت..... آئی مودگ آرگ ءوڑ ءپیم..... احمد ءرااے جاور باز نلیگ کنگ
 ءات۔ نوں آپہ ارادہ پاداتک ءہے چونکیان ءپداہما کدوہ ءایر کت۔ احمد
 کہ کدوہ ءنیمگ ءچونکیانی ایر کنگ ءسر کپان ات، ماتیں شانٹلے ءتلوسگ
 وڈان ات۔ آئی بے کراری ءہیمیں اے نیمگ ءآ نیمگ ءبال کنگ ء
 نندگ، پردردیں توار کشگ درسیں انچیں عمل اتنت کہ دل ءنقش بنت۔

تانکہ احمد ء چونکی ایر نہ کنگ اتنت وتی کدوہ ء ء ایر نیاتنگ ات۔ ماتیں
 شانتل ء بے کراری ہما پیئم ات۔ نوں کہ احمد ایر اتنگ ات چہ کبیر ء سمرام
 کے دیمتر ء دگہ در چکے ء ساہگ ء شت نشت گڑا فکرانی مز میں دنیا یے ء
 ات۔ آ فکران ات و ہدے کسانیں مر گے ء اے حال انت گڑا
 انسان..... تاں دیراں آہے خیالان ات ء پدا آ راوتی پت ء خیال آ تک
 کہ نوں و ہدے آئی پت ء وتی روہ ء رم ء مہر ء براگ دگہ نیمگے گردیننگ
 انت گڑا آئی وانگ و نہ بوہگی گپے ات یا انچین گپے ات چو کہ کانجڑے ء
 پھلے بہر دیت۔..... بلے آگاں نہ وان ایت گڑا چے بکنت؟ اے گپ آئی
 دماغ ء کندہ ء پؤل ء صورت ء دم پہ ساعت پڑشاں ات۔ یکمرے آئی
 ہیال ء اتک کہ آبان بندیں اُستایے ء گوں گوں کپیت۔ پدا آئی چمانی
 دیم ء ہما لچ کاریں مزدور گوست انت کہ کسے ء دیم ء ترس حاک پر، کسے
 تاں کونڈاں ترس ہا کاں بارانت۔ آرا اے کبیر کبیریں رنگ ء دروشم
 دوست و نہ بوت بلے زند ء روچانی تیلانک ء ہا تراہراب و نہ ات۔ اے
 آئی واستا سلگی جبر اتنت بلے نہ سلگی ہبر دگہ یکے ات کہ آئی یک برے
 یک اُستایے کہ بان بندگ ء دیتگ ات گڑا نہ تہنا آئی وتی بچکان ء بلکیں
 بتانہ ء مردم ء راہم ذاہ ء کچ کنگ ات۔ ہے زاہ آئی سلگ ء وس ء
 در اتنت۔ خیالانی تہ ء آ اُستایے دیم ء نیشنگ ات۔ لچ ء لپ ء لگارات۔ آ

اُستاءِ بتانہ والالات ءِ شری ءِ سراوتی کارءات بلے یک یک بچکے ءِ کہ کے
 دیرکت گڑا اُستاءِ نہ مات زانت، نہ گہار، نہ جن زانت ءِ نہ تروزتک ءِ
 ناکوزتک، زابانی درہدے آئی دپ ءات چوکہ شاورے ءِ آپ برچیت۔ آ
 زابانی انعام ءِ دزگرگ ءات ماںھیالاں کہ تپنگی توارے ءِ آراچرے دنیا
 ءِ درکت ءِ اصلیں دنیا ءِ آرت۔ اصلیں ہما دنیا کہ آئی پت چہ آہاں یک
 کشات۔ اے تپنگ ءِ توارہے نزیک ءات۔ شکاری یے ءِ باریں کجام
 ساہ دارے ءِ ساہ ءِ راگپت۔ آئی خیالانی قطار پرشت ءِ آراشکاریانی سر
 اسک باز نفرت بوت کہ آ قدرت ءِ گلیں ءِ مرادیں زیبائی ءِ حسن ءِ یہ یک
 بیل ءِ دو بیل ءِ نارشت ءِ ہاتراچوں پہ ارزانی ءِ بہاد دنیگ ءانت۔ آراوتی
 سراہم بداتک کہ آپرچہ اے تیمیں مردماں داشت نہ کنت۔ آئی ءِ را
 انچوسرکار ءِ سراہم..... کہ آئی کارندہ انچوگردنت لاپ و رانت یا آزان
 انت کہ مے کارچے انت یا آہانی کار بندوک کارگرگ ءِ نزان انت، بزاں
 آہان ءِ آہانی کار بندگ نہ بیت۔ اے درستیں گپاں ابید آراوتی بے وی
 گیراتک۔ آوتی لوگ ءِ بروبرکت نہ کنت ءِ دراتلگ چاگردیے پاک ءِ
 ساپ کنگ ء۔ آرا اے تیمیں جکت جنگ نہ لوٹ ایت۔ آراوتی پت ءِ
 دومی جن ءِ گرگ ءِھیال اتک۔ آئی خیالانی بازبراگی چیلک کہ ہمودا
 سستگ ات، آئی پداچموداں ڈک دات۔ آئی خیال کت کہ دمانے ساری

ترء و آ اُستاه ء ديم ء نند و کيس بتانه ء مردم ات بلے اے خيال نوں آئی
 پشت چند کتگ ات۔ آپرزگ نہ ات پرے فيصلہ ء کہ آہر کارکت کنت
 بلے ذاہ وارت نہ کنت، پے ہا ترا آ اے کار ء کت نہ کنت۔

نووں آئی ہیالاں آرا منیر پیش داشتگ ات۔ منیر کہ دھقانے ء بیچ
 ات ء میکروچے پت ء آرا لوگ ء گلینت۔ آئی پت ء گشگ ات کہ آ منیر ء
 نان دات نہ کنت چیا کہ آئی ء پیر عاجزی ء آئی جند ء لاپ آئی سرا بار
 انت، آ منیر ء بے روزگاری ء بار ء وتی گردن ء زرت نہ کنت۔ یک دو
 روج ء منیر ء را احمد ء نان داتگ ات ء پدا منیر وت سر ء وت گار بوتگ
 ات۔ احمد ء را باز افسوس بوتگ ات کہ منیر ء آرا حال نہ داتگ بلے آئی
 دست و نہ رستگ ات۔ احمد ء دل ء منیر ء پت ء ہیال برو برات کہ منیر ورنہ
 انت ء پیریں پت کجا کجا دست ء تچک بہ کنت پہ منیر ء لاپے بہ شوہازیت
 بلکیں نوں و وہد ہمیش ات کہ منیر ء را وتی پت ء لاپ ء بار وتی کوپگ ء
 کنگ لوٹگ ات تنکہ آئی عاجزی ء روج تامدار تر بوتین انت ء گوں آرام ء
 بہ گوتین انت۔ آئی پت ء دل ء اے نندگ ء مپتیں نان ورگ عیش کنگ ء
 دومی نام انت۔ منیر ء بے پرواہی ء پدا گاری ء بیگواہی کہ کس سہی مہیت۔
 چرائی ء احمد دل نہ وش ات بلے پدا لہتیں روچاں رند منیر کہ ہے میگ ء
 ظاہر بوت ء پیریں ہزاری ء لوگ ء کش ء لوگے باڑہ ء زرت۔ نوں آ

شراب ءِ دوئی نشہ کنوکیں چیز بہا کنگ ءِ ات۔ آنچو سیر ءِ آبدان بوت کہ
 بازیں مردم ءِ آئی وادار بوتگ ات ءِ آئی وتی پیر ءِ عاجزیں پت۔ کمار ءِ
 بے ہم نہ کت ءِ پر آئی دستے ہم نہ شہارت۔ آئی دل ءِ یک کنڈے ءِ
 پرے کار ءِ واستاچہ منیر ءِ کمک لونگ ءِ بارگیں واہگے ءِ سرکش ات بے یکمیں
 دمان ءِ آئی وتی اے واہگ ءِ راگم دات۔ آئی دل ءِ پولیس، ایکسائیز،
 تارکونکس والہانی ترس وتی جاگے ءِ..... آئی الٹی ءِ راراجی تاوانے زانت ءِ
 وتی دل ءِ راتسلی دات کہ اے کار منگی کارے نہ انت ءِ خدا ءِ بازیں کار پہ
 بازیں مردمانی واستا سازمگ انت کہ پمن چشمیں کار نہ سازمگ ءِ کہ
 لہتیں مردمانی بربادی ءِ ناہ منی دستاں جنگ بہ بیت۔ شکاری ءِ دوئی تیر ءِ
 توار ءِ آئی ءِ را یک برے پداجہ سزینت۔ آنرندگ ءِ لگ ات کہ یکے و
 آئی ءِ راکر ءِ حیا لے ءِ نیکل انت ءِ پداشوم ءِ شانزدہی اے جنگل ءِ مرگ ءِ
 دوئی چیزانی سراشکاری انچوش کچنگ انت چو کہ کتابانی سرار میز کپ انت۔
 ہے ساھدارانی ہون چوں پہ بے دردی رچ انت ءِ جست کنوک وتی ذالانی
 کش ءِ وش واب انت ءِ وتی پکاریے ءِ ہلار کنگ ءِ کساس ءِ ہم اے نیمگ
 ءِ سٹیل ءِ گردشے ءِ نیا انت۔ آپا داتک ءِ دیم پہ لوگ ءِ راہ گپت۔ نجھیں راہ ءِ
 آئی فکر ہمیش ات کہ آچے بکنت؟ آئی دل ءِ اتک کہ چہ وتی میگ ءِ دریت
 ءِ انچیں خاموش ءِ ایمیں بندنی دمیگے ءِ بروت کہ اودا آرا کس مزانت، کس

ہجاءہ میاریت ء آ ہموداں مزدوری بکنت ء پہ وتی خاندان ء چہ ہموداں زر
 راہ بدنت ، اے پیم ء آ پہ عزت ہم بیت ء آئی زردے ہم دلجم بیت ۔ پداوتی
 دل ء گشت مزدوری ء چے عیب ء چے عزت ..... عزت ء عیب درس
 انسان ء وتی ذہن ء پیداوار انت شپکانی ٹولی یے ء ہواری ء گپ ہم آئی
 دل ء اتک کہ اگاں آ سیری لوٹیت ء زند ء روچاں پہ آ سرات ء مزگ
 تیلانک دیگ لوٹیت ء واری ء بزگی ء دور شاپگ لوٹیت گڑا ..... بازین
 جیرگاں آئی فیصلہ کت کہ تلن وڑیں گنما میں بندنے ء پہ مزدوری رؤت ء
 چموداں وتی مردمانی واستاز رراہ دنت تنکہ آئی خاندان ء مردم زند ء دیمتری
 روچاں پہ شرتری بہ تنیلین انت ۔

تنکہ آ وتی لوگ ء رست ۔ آئی سرگراں گران ات ۔ آئی دل ء آئی
 ہمنکہ فکر کتگ ات اگاں بازیں زانتکاریں مردماں ہمنکہ فکر بہ کتیں گڑا دنیا
 چہ مسئلہ ء نا انصافیاں پہک بوتگ ات ۔ آئی ء وتی من ء وتی فکر ء کساس ء
 رانا گڈسری حد ء انچو جگ ات کہ دنیا ء دگہ آئی ہمیں مردے ء پھبر اینکہ
 فکر نہ کتگ ۔ آوت دلجم ء ایمن ات کہ آئی وتی جیر ہانی بابت ء انگت کس ء
 رانچ نہ کتگ ء آوتی جیر ہانی گیشینگ ء حوصلہ ء نہ ایوک ء داریت بلکیں
 اے لانتی ء سنج ء داریت کہ ایوک ء آہان ء گیشینگ ء تو جیل سازی ء کت
 کنت ۔ مات ء پہ نان ء گشت بلے آئی دل چہ نان ء نزکی ء سنگتی ء باز دور

شنگ ات ء آئی دم دم ہے خیال وت آئی دل ء ”نان، نان“ کنگ ء ات
کہ آئی پت ء ..... آئی وتی مات ء رانان نہ ورگ ء گشت بلے آئی مات ء
احمد ء ”انال“ ء ابیدنان آ ورت انت ء وتی روت شلیں تہت ء دیم ء ایر
کرت انت ء وت دراتک۔ احمد ء دل ء خیال کت کہ اگاں من نان مہ
وراں گڑاچہ پیش ء غماں گر ستگیں مات گیشتر غمیگ بیت ء آئی فکر مندی ء
پہمیت۔ آئی وتی مات ء راگیش غمیگ نہ کنگ ء فیصلہ کت۔ چہ تہت ء سرا
ایراتک ء پروزنکے چچ کت ء نان ء ورگ ء گلانش بوت۔ چوپیش ء پیم ء
آئی نان وارت نہ کت، بلے زوت زوت دوچار دپارے کہ وارت گڑا
پرزونکے زوت پتک تنگہ آئی مات مکندیت ء۔ پدا آئی مات ء کوپے چاہ
آرت ء احمدی کش ء نشت۔ آدل ء خیال ء ات کہ ساری ء کدی آئی مات
چو اے پیم ء آئی کش ء نہ نشتگ، مرچی کہ نشتگ خدا خیر بکنت، گے الم
است۔ نان ء ورگ ء رند آئی وتی پادا آگ ء دستانی شودگ، نہ شودگ ہج
یات نہ ات۔ یک گونڈیں ساعتے آہمنکہ ہم بے سمات کہ آ کجانت۔ آئی
مات ء توار ء آئی ء را پدا اے جہان ء آ ورت۔

”تبیات وش انت ابا!؟“

”ہو! وش انت“۔ احمد ء پسرہ دات

”مرچی چودگہ وڑے؟.....“ مات ء گشت۔

”اناں اماں۔ کے دمانے ساری سرء کیں درد کتگ ات۔ زانہ
 پے ہاترء چودگہ پیم گندگ ء کائیں!.....“ آئی گشت۔
 آئی چہ وتی زبان ء وتی مات ء راے جست کت نہ کت کہ مرچی
 پرچہ..... بلے آئی مات ء وت گشت۔
 ”مرچی مزار اتگ ات تی جست ء!“

”مزار؟“

”ہو! مزار“

”باریں چے ء؟“ احمد ء نرائیں وڑے جست کت کہ بلکیں آرا
 چیزے کتگ ءے ء آ سر پد انت تنکہ احمد معلوم پیت بلے آئی مات ء
 ڈرائینت ”نرائیں..... دگہ گے نہ جت۔ بس ہے گشت ءے کہ من ء
 بکند۔“

”چواشتاپ نہ ات؟“

”اناں“

”گڑا ہدیں کہ من مزار ء نیمگ ء انوں برویں“

”اناں..... ابا! انوں نا۔ باندا ت خدا سبھے کاریت گڑا.....“

مات ء کڈن کنگ ء آئی وت ء راتہت ء سرء شنالی تچک دات ء

پدا آئی مات رزانانی چنگ ء نزارگ ء مشکول بوت۔ امدی چم برزء پنکھاء

سکتا اتنت ءنوں آئی فکر ء شانتل گوں برز ء پنکھاء بانزلانی پچی ء تر ء گرد ء
 ات۔ دم پہ ساعت آئی دل ء ات کہ آئی پت ء چے کت؟..... برے گوں
 اےھیال ء سر ء چیرات کہ مزار چیا اتلگ۔ کدی واپ کپت، چوں واپ
 کپت وت سر پد نہ ات۔ البت و ہدے کہ سہب ء گوں ملا ء اللہ اکبر ء آئی
 بُست کت نہ زانت ءے کہ دوشی گوں فکر اں آئی مزین دیوانے بوتگ کہ تنی
 و ہدی آئی سر گراں گراں ات۔ یک مُلا یے پشت ء دومی مُلا، دومی ء پشت
 ء سہمی ملا ء سہمی ء پشت ء چارمی مُلا..... چو کشتے آ ہچھر یکیں و ہد ء پابند نہ
 انت۔ آرا ہے گپ تورات ء آئی وتی دل ء گشت کہ مُلا..... مُلا ء پشت ء ملا
 ء بانگ دنیگ ء شر تر انت کہ یک ملا یے پہ تیوگیں شہر ء بانگ بہ دنت ء آئی
 توارا انچو بیت کہ ہر جا گہ اُشکلنگ بیت یا میتگ ء درسیں مسیت اے سائنسی
 دُور ء انچو انٹر لنگ Interlink کنگ بہ بنت کہ اے وڑیں جاورے دیم ء
 مہیت۔ آئی وتی دماغ ء سر از وردات تہ آئی ء راوتی دو شیکیں واپ یات
 اتک۔ دو شیکیں واپ ء رادماغ ء کنڈ کنڈ ء چے پٹان ء نز آران ء آئی
 مُلا ہانی بانگ بے یال کت انت ء آ پدا او بینگ بوت ء واپ کپت۔ آئی
 واپ ء دیتگ ات کہ آ شکی لانی ء ہمرائی ء زر ء اشتاپ اشتاپ ء
 روگ ء انت۔ زر ء آسمان دیم ء ملیر، کانبو ء کنگ ء باریں دگہ وڑ وڑیں
 مُرگ وتی بانز لاں برے پہ کہیب، برے پہ گو مے ء برے پہ زمیلے ٹاپینان

انت۔ چون چون ء چان چان ء عجیبیں توار، برے چو جوہ یے تچو کیس آپ ء
 شلان زیر شنزان ء برے گا میش ء توار رنگ بے ڈؤل ء بے تب
 کنوک..... عجیبیں ندار گے ات۔ مز نیں ء کسانیں ماہیگانی وتی داب ء برز ء
 آئیگ ء ساہ زورگ ء ندارہ نہ تہنا وش ات بلکیں برے برے کہ آئی
 مستریں ماہیگے دیست کہ کستریں ماہیگ ء رند ء کپنگ کہ آرا بہ پلکت ایت
 گڈا آرا ہے ندارگ سک ہراب معلوم بوت۔ آئی دل ء دنیا ہمیش انت
 کہ ہر کس گیش انت مال ہمائی..... ناگت ء آئی نزیک ء ہمکاریں مردے
 ء کوکارکت۔

”بہ تچ کہ گپت اش۔ ناہد ازوردے!“

ء پدالانچ گشادتری ء روان بوت۔ آئی دُمب ء کوسٹ گارڈ ء
 گن بوٹ کہ چوتیر ء سستکت، بتلگ ات۔ اے زوردیان پہ تچگ ء
 آ زوردیاں پہ گرگ..... اے بہ تچ، آ بہ تچ..... تیر گواری بوت یکے دومی ء
 سرا ء پدا یک تیرے احمد ء رالگ ات۔ اے تیر آئی پاد ء بز گوشت ء لگت
 اتگ ات۔ آئی ہمکاراں آئی ٹپ بست۔ چہ درد ء زور ء آ کوکار ء لگت ات
 ء اب ء تہ ء آئی کوکار کوکار ء وتی دست ء پاد کہ سرینت انت گڈانزیک ء
 ایریں بلورے ء آئی دست لگت ات ء بلورگون دیوال ء حوالہ بوت ء تئش
 تئش بوت۔ بلور ء پُرشگ ء آئی واپ دو بر پرشت ء نوں آ واپ کپگ ء نہ

ات۔ آئی مات کنور جاہ ء وئی ہمروچی سٹ ء کپ ء ات۔ آئی وئی
 یادداشت ء سرازوردات ہے دو بردیستگیں واب ء نزارگ ء جہدکت۔
 واب چو فلم ء ریل ء وڑا آئی دیم ء آیان ات۔ آئی وئی دل ء فیصلہ کت کہ
 اگاں آزر ء کار بکنت گڑا آشکی ء کاراں کدی گون نہ کپیت کہ آراتیرے
 سرد بہ کنت ء ساری ء مصیبت ء کپتگیں وئی مات، برات ء گہار ء راگیشتر
 آزرده دل بہ کنت۔ ہے دمان ء آئی مات ء سیاہیں چاہ پر آئی آورت ء
 نزدیک ء ایرکت۔ مات ء احمد ء را فکر مندی ء دیست، سچ نہ گشت ء
 انچو پداشت۔ چاہ ء اولی گلمب ء گوں آئی دماغ پہ مزار ء نیمگ ء شت کہ
 باریں مزار چیا اتلگ؟ نوں آ انچو لہا ہا سگ ات کہ بلکیں مزار ء یا آئی
 مردے ء دگہ جنگ ء مڑے کتگ۔ یکبرے انچو کہ مزار آئی گورا اتلگ
 ات گڑا مزار ء را انچوشین و نیلے ء کپتگ ات۔ فگ ء تھانہ ء مستر گوں احمد ء
 نزدیک ات پے ہا ترا مزار ء سرامزینں گپے نیاتک ء زوت چہ تھانہ ء آ جو
 بوت۔ آرا چواید گرانی وڑا وئی کیسگ ہم سبک کنگ نہ کپتگ ات۔ آئی
 ہیالانی کمیت بازیں پٹان ء پڑاں تچگ ء ات بلے آٹک ء نشان ء وڑانہ
 ات بزاں آچشین آسرے ء سر نہ بوتگ ات کہ مزار چیا اتلگ؟ آئی وئی
 ء را ڈہنی صورت ء پہ نلگیں حالتے ء تیار کت ء وئی دیم شود ء پترت تنکہ
 تیار بیت ء دریت۔

وہدیکہ آتیار بوت ء دراتک تہ آئی بان ء میز ء سرادگہ کوپے سیاہ
 چاہد پ بندی ء ایرات کہ سارت مہ بیت۔ آئی گوں گشاد ء چاہ گلُمب ات
 ء پدادو چار لنگہ نان ء ودار نہ کت ء چہ لوگ ء دراتک ء تچک ء پہ مزار ء لوگ
 ء۔ عجبیں جاورے ء آراوش اتک کت۔ مہلوک ء نچی ء میٹری ات۔ دو مردم
 اے نیمگ ء ہلوت ء، چار مردم آنیمگ ء سُنک سُنک ء..... ہمکنہ دپ،
 ہمکنہ گپ..... ہر کس وتی گپ ء راوش تر، چرپ تر ء شیر کن تر کنگ ء
 جہداں گشے چہوتی مرگ ء ہم بے یال اتنت۔ آئی ء وویل دے بگرایشی ء
 کہ ہر کسی گیاں برے برے انچوسما کپت کہ ہے مردم ء دیم ء ہرچی بوتگ۔
 زندگیں شاہد ہے یکیں مردانت ء ہر ہر کستر ء چے کستریں ویل ء گپ ء
 بس ہما یکیں سہی انت ء آدگہ مردم ہج ء سہی نہ انت ء اے دنیا ء نہ نشنگ
 انت بلکیں دگہ دنیا ء مردم انت۔ ہمودا کہ احمد ء روگی ات۔ ہے لوگ ء
 ہے روج ء مزار ء گہارز تک رشید ء وت ء راوت گشتگ ات۔ بازیں
 مردمانی بازیں گیاں۔ کسے ء آراہیر وئینی یے گشت کہ ہیر وئینی دست نہ
 کپنگ ء آئی..... کسے ء آرا عشق ء چار راہ ء مسافرے نامینت کہ عشق ء
 بے سوبی ء آرا ہے گڈی منزل ء رسینگ ات۔ کسے گشتگ ء ات کہ
 معشوق و بنت بے وفا۔ آہاں کہ وفا بیت گڑا آ معشوق معشوقے نہ بیت
 عاشقے جوڑ بیت۔ کسے ء آرا لوگی جیڑ ہانی ہر جان جت کہ آئی لوگی کارنگلیگ

بوٹگ انت تہ آئی ء..... بل کہ آ لوگ ء جنین آدم نیست ات بلے انگت ہم
 کسے ء گشت کہ آئی لوگ ء گندہ کاری بوٹگ ء آئی اے نہ سگ اتگ۔ اے
 پیمیں جاوراں و ہدے احمد ء رامزار ء پہ آگ ء دیست گڑا یک گور ء برت
 ء پہ ہلوتی گشت ء۔

”من کشنگ ات کہ مرچی ترا و ہد ء بے وار گپنگ گڑا من تئی
 کارے ء بلکیں کائیں چیا کہ تو پمن باز کنگ بلے.....“
 ”نامزار چشیں گے نہ انت۔ من اگاں پتو کنگ گڑا تو و منی سنگتے
 بوٹگ ء ء من ہرچی کنگ منی فرض بوٹگ۔ آ و ہداں منی دزر ء گشاد ء
 ہم بوٹگ!“

”بلے آنوں من سک بے واروں ء تئی دیم ء دراتک نہ کنہیں۔
 و ہد ء رضادات گڑا.....“

”تو چشیں گپ مجن یار..... بلے چوں بوٹگ؟“

”بس احمد جان! قدرت ء آ ورتگیں کاراں کسی دست نہ رس
 ایت۔ ماہے غریب..... ہمدانشگیں کاھکے وارنگ ء راھکے شگیں..... رشید
 ہم اول سراں چومے وڑا بوٹگ۔ بلے رند ء آئی ء گوں مزنیں مردماں نند ء
 پادا کنگ، آہانی کر ء رو ء آ کنگ۔

من چو قرآن بیگ دو سے براں آئی دیم ء ونگ ء سر پد کنگ ء

جہد کنگ بے مدام آئی کشگ ہے بوتگ کہ شامنی مرنی ءوش نہ ات۔ شام
 سگ ات نہ کفنے کہ من گوں مرنیں مردماں..... شمارا توریت کہ من مرن
 بیاں۔ احمد جان! من ورندهء ایشی ء کشگ ہم یل داتگ ات چیا کہ مئے
 کشنگیں، گوات ء برتگ اتنت۔ سیٹھ بوہیر ء چک قادر اول سرا آئی سنگت
 بوتگ دویناں ساہ بہر کنگ ات۔ مئے دل ء اے وڑیں سنگتی شرآت،
 ہراب نہ ات۔ پدارند ء سیٹھ وشدل ء چک دادین گوں ایشاں گوں کپت۔
 دادین چودگہ مزاجے ء مردے ات جاھے شر کشگ بوت ء جاھے ہراب
 بے گیشتریں جاگہاں شرزانگ نہ بوت۔ دادین ء قادر ء پت ء کونسلیری ء
 معتبری ء جنگ ء مدام گوں یکے دومی ء جیگ ماں جیگ اتنت بے دوینانی
 بچ یک جاں ء دو قالب ء اتنت۔ ابید یکے دومی ء ساہ اش نہ ست۔ رند ترا
 ایشانی ٹولی یے جوڑ بوت۔ میتگ ء درسیں لفنگا ء لٹک آہاں وتی چپ ء
 چاگرد ء جم کت انت ء وت بادشاہ بوت انت حکم اش ہلا ینت۔ ہرنہ کنگیں
 کار ء ہرنہ کنگی کار ء واستا اے ٹولی چاڑ کہ ات چیا کہ آہانی سروک انچیں
 مردم اتنت۔ من مدام آرا قادر ء گاڑی یادادین ء گاڑی ء سواری ء دیست،
 برے برے آرا کلاشکو نے گون ات ء ہمیشانی پشت ء چوگا رڈ ء وڑا نشنگ
 ات۔ انوں پدا ہے کونسلیری ء ووٹ بوت انت۔ ہے چہ چہارگ ء یک
 روچے دادین ء پہ زور آرا برت کہ تو بیاء منی پت ء نام ء فارمانی تہ ء تجویز

بکن۔ رشید ء شت ء انچوکت۔ دومی نیمگ ء قادر سہی بوت کہ آئی پت ء
 خلاف ء مردم وفارمان ء رشید ء تجویز کنگ گڑا آئی رشید ء راہم پہ زور
 برت اے گپ ء سرا آئی ء رازوردات کہ توتی تجویز کنگیں نام ء پدا
 بزور۔ یک نیمگے تجویز ء کنائینوک ء دومی نیمگ ء تجویز ء
 زورائینوک.....وتی زوراں رشید ء سراچکا سگ ء اتنت ء رشید زند ء ہے
 بدبخشیں دوراھی ء سرانشتگ ات ء اندر ء پریشان ات۔ یک ء دور وچاں چہ
 میگ ء دراتک گار بوت۔ بلے قادر پارٹی ء آرادر کیتک ء آورت کہ آہانی
 پنچی ء آبیت ء ہما افسر ء دیم ء.....آہاں رشید ء رازر ہم دیگ ء کوشش
 کت۔ آہاں وتی سنگتی ء نام ء میار آئی دیم ء ترینت۔ گپ تاں سنگتی ء
 زہری ء بوتیں، شرآت بلے آہاں نوں وتی دشمنی ہمکنہ دیم ء برتگ ات کہ
 نوں آرا بیہاراش دات۔ اے درس یک نیمگی بوتیں انت شرآت بلے دومی
 نیمگ ء دادین کہ سہی بوت۔ آئی ہم انچوکت۔ قادر ء پارٹی ء بیہاراں رند
 آرا لوگ ء ایر کنگ ات ء شتگ اتنت گڈا دادین ء پارٹی اتک۔ آہاں وتی
 سنگتی دیم ء آرت۔ زردیگ ء کوشش کت۔ گپ کہ انگت نہ گیشنگ اتنت
 گڑا آہانی پاتراپ ہم ہمیش ات کہ پہ تو زندگی مات انت۔ اے کشکش ء
 رشید ء سگ ات نہ کت ء وتی زند ء گڈسری فیصلہ کت ء آئی فیصلہ ء نوں پما
 اے روچ آرتگ کہ مہلوک مے سنیل چارانت۔

”ہو، برے برے کہ مردم زور و بیہارانی زدء کثیت گڑا آئی دماغ
کارء میل دنت۔ آہان ء اگاں گوں رشید ء دوستی یے بوتیں، گڑا آئی ساہ ء
بیہاراش چتوردات؟“ احمد ء گشت۔

”راست انت تئی..... آئی ہے لپرزگی ء چے..... پت و ت ء ہے
راہ در چت۔“

احمد کہ فکر ء کپت گڑا مزار ء جست کت۔ ”ہاں تو فکر ء ء کپت
ئے؟“

”چو بوت کنت کہ ایشاں رشید ء را کشتگ ء رند ء انچیں حالات
پیدا کتگ کہ اے خود کشی یے زانگ بیت۔“

”ہو، بوت کنت۔ من اے بابت ء ہج فکر نہ کتگ۔“

احمد ء مزار دو بینانی پیشانی ء کر چک و دان بوت انت جہل بوہان
بوت انت۔ آوتی غم ء در داں پیشانی ء رستگیں ہے چرانی تہ ء جاگہ دنیگ
ء اندیم کنگ ء جہد ء اتنت کہ مزار ء در اینت۔ ”دنیا ہمیش انت..... دو
روچی..... مردم کثیت ء پدار ء ت.....“

”ہو، آہگ ہم پہ وڑ بیت ء روگ ہم پہ وڑ بیت، شرانت۔ چوش
و کچک ء پس ہم اے جہان ء کاینت ء رو نت۔“

احمد ء ہے پسہ ء رند مزار ء ہے ہم ات کہ گپ ء دیم دگے نیمگے

سرکشان انت۔ گپ ء اصلیں سر حال ء سر آرگ ء داستا مزار ء راہ مالہز ء
ھیال دست کپگ ء نہ ات کہ وتی گیاں رد ء بند ء گران ء سنگین بکنت۔ انچو
کہ اے وڑیں و ہدانی دودانت۔ احمد و ہدے ہے گپ ء سر پد بوت تہ پہ
مشکولی گپے بندات کت۔

”مزار! تو باز نلیگ ءے..... اے یمیں و ہداں مردم نلیگ و اہم

بیت..... بلے تئی مزن ہمتی نامدار بوتگ!“

”منی مزن ہمتی؟..... اونہہ..... بل آئی ء..... اصل ء من تئی پت

ء ہے ہال اشلگ ات کہ.....“

”ہو یار! راست انت بلے اے یمیں دلپردیں قصہ و مئے

چاگرد ء بہرانت۔ ہر سہمی، دومی مردم.....“

”راست کشئے“

”ء پدائے راج ء راوتی نفسیاتے است۔ چار کلدارے کر ء

بیت، ہے سر پد بیت کہ نی ہال بدل بوتگ۔ حالانکہ چونہ انت۔ آچہ

چاریں کلداراں جنے گپت، آئی ء سہر ء تلاء ء بارکنت، پہ آئی سبز ء

باریں دگہ چے چے گرانیں دوچانی گداں دوچائیں ایت.....“

”ہو، راست انت تئی“

”اے آئی گناہ انت ہم ء گناہ نہ انت ہم!“

”چوں؟“

”گناہ چوش کہ آہے چاریں کلدارانی کار بندگ ء نرانت“

”گناہ گڑاچوں نہ انت؟“

”گناہ چوش نہ انت کہ تنی و ہدی آئی تہ ء اینکہ علم ء سر پدی نیاتلگ

کہ.....“

”اے گڑا یکیں گپ بوت انت،“

”یکیں گپ انت ء یکیں گپ نہ انت ہم!“

خیر تو یلدے اے گیاں۔ زندگی بیت اے ہمیں گپ ہم بنت!“

رشید اش کہ ہا کانی باہوٹ کت ء اتک انت گڑا احمد ء مزار ء را

ایوک ء یل دنیگ شر نرانت ء آئی ہمرائی ء تاں مزار ء لوگ ء اتک گوں۔

مزار ء لوگ ء چوکہ مردے نہ مرگ ات بلکیں جتکشن ات۔ آخر یک یک ء

مردم پادا یان بوت انت۔ کے مردم یک گورے فشتگ ات ء احمد ء مزار

چہ آہاں دور یک گورے نندوک اتنت۔ مزار ء سبک سبک ء انچوکہ آدگہ

مردم مہ اشکن انت گوں احمد ء گشت۔

”تو منی و استا کہ اینکہ باز کار کتگ ء جنجال کش اتگ۔ من دل ء

کشتگ ات کہ ترانا علاج کناں ء وتی کسانیں دکان ء نادیناں گوں.....

بلے اگاں عنیب نہ کنے؟“

”عیب چی یے؟ نون و ہرچہ حلوت ء گو سنگ انت!“

”اے پیم ء تئی بار کے سبک بیت ء تئی گوم ء گیگ و شتر بیت۔ پدا
تو وانندھے ء ہر چیز ء شتر تر پیم نے، وت زوت کار ء ز بر بے ء پدا پہ ماہم
شتر تر یں وہدے آرت کن نے۔“ مزار ء گشت۔

”انوں لہتیں روچاں تئی حالت و نگیگ انت۔ بلے پدا وہدے کہ
کے گیگ تر بے، من ترا حال دیاں ء..... ء پدا من ء فکر کنگ ء ہم باز وہد
ریت۔“

”شرانت احمد! منی دل ء اے سکیں شریں چیزے بیت چیا کہ ایشی
تہ ء نہ کس ء حق جنی انت ء نہ راج ء واستا بدی ء ہرابی۔ بس وتی کار ء کن
نے..... بلے..... بلے لیگاریں گدانی ٹورا کنگ ء لچ ء میار نہ کنگ سکت
سکت المی انت..... ء ترا من گیشتر چے بکشاں کہ تو وت سر پدیں مردے
نے ء وانندھے نے“

احمد گوں اے کول ء چہ مزار ء کر ء پادا تک کہ آلم ء شری ء سراچار
بیچار کنت۔ احمد ء پادا ہگ ء وہداں راج ء کنگلیں برانزاں روشنائی ء چادر
درستیں جاہ ء دوار ء تالان کنگ ات۔ لہتیں لوگاں بون ء ارمان ء سبکیں
گواتے کشگ ء ات ء لہتیں لوگانی سراشادہ ء وشی ء فرشتہاں وتی دلبریں
ٹیکی ہیرات کنگ اتنت۔ بلے دگہ پیم ء بازار ہما بازار ات۔ انچو ہما پیم ء

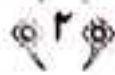
کسانیں کسانیں ہونلاں چاہ ء کیک، ڈبل روٹی ء پرائے گونگیں چیز بہا بوبک
 ء ات۔ جاڑک ء فیک ء کونہیں سوت ء شعر ہما پیم ء وش الہانی ء نندوکاں
 مست کنگ ء اتنت جاھے ”جنگل پہ جنگل مار لٹناں“ ء جاھے کوہ ء مردو کوہ
 جنگیں“ ء سوت ء الہاناں مہلوک انچو دلگوش کتگ اتنت کہ ہر کس گوں وتی
 ٹولی یے ء نندوک ات۔ ورنابانی ٹولی ہما پیم ء سہب ء مہلاتاں وتی بیگہ ء
 دیریں ء جہل کپک ء پروگراماں رد ء بند دنیگ ء اتنت۔ بازار ء ”سہب ء
 زاہ وار ء سہب ء زاہ دیوکانی“ ٹولی انچو وتی وتی ڈیکانی سرائشک اتنت ء
 مدامی شغل ء گلانش اتنت۔ پسند پسند ء زاہانی سازگ ء ہر کس چہ دومی ء باج
 برگ ء جہد ء ات۔ زاہ وروکانی ٹولی ء باسکے کدی کدی کہ جہل ء اتک ء
 اینگو آنگوسر ء پرے کت نئے گڑ ادوئیں چاریں رسالتاں چے بہرہ مند
 بوگ ات ء وتی گوشے نہ ٹاپرینت انت چیا کہ اگاں کسانیں گے بہ جنت
 گڑ اھلکے ء کچک چوں در آمدیں کچکے بکند انت ارش کنت گڑ آہاں آئی ء
 راہادر آمدیں کچک ء پیم ء کتگ ات کہ ناگتی سرے کچک۔ احمدی کہ سر
 ہما کت گڑ ازاہ دیوکانی ٹولی ء کماش ایتمان ء آرا مان ترین۔ لہتیں پتی
 سر ء سوج کت ء بازیں تسلاہاں پدوتی کش ء نادینت۔

چایے ء آڈر ء رند آئی پہ مہر ء سہب چہ احمد ء آئی پت ء سور ء
 بابت ء بخت کت۔ آچاہ ء گلمباں ایربران ات ء آوتی بازیں گپاں راز

کنگ ء انداز ء چیر دیاں ات۔ ایتمان تیمیں سرگو سنگیس مردے چو
 دروگ گروکیں مشینے ء ات بلے آئی احمد ء حالت ء رادیت گڑا ہج نہ گشت
 بلے وتی دل ء سَدک ات کہ ورنابازیں گپاں چیر دیگ ء انت۔ ہے زاہ
 دیوکیں پارٹی ء یک باسکے ء کہ چہ امتیان ء کے دور نشنگ ات۔ احمدی یک
 گپے ء سرا آئی ء پت ء راجنی زاہے دات۔ احمد مُرت کہ زندگ نہ بوت
 چیا کہ احمدی مات ء زاہ دیگ بوتگ ات۔ احمد ء پہ پسہ ء دپ برت ء
 آؤرت بلے گوں چشمیں مردم ء گپ کنگ آئی وتی واستا شر نہ زانت۔
 یکبرے دل ء گشت کہ ہے چاہ ء کوپ کہ آئی دست ء انت ہتر مالے
 کنت بلے آئی چوش ہم کت نہ کت۔ پدا آراگٹ گرگ ء ہیال اتک بلے
 اے ہم چرائی وس ء درات۔ ایتمان ء مرد ء را کے سبک کت ء احمد ء را
 دست ء گپت پادکت راہ دیگ ء لگت ات۔ ایتمان ء آراہ دات تنکہ دگہ
 شدتے دیم ء ممیت اگاں نہ اے وڑیں زاہ باریں چکھ بے حساب آروچے
 چکھ چکھ مردمانی سرا بکشا انت ء ہیرات کن انت۔ ایتمان ء احمد ء راہ دیگ
 ء رندا دازاہ دیوک پارٹی ء مردماں آراشری ء لتارت ء بد ء ردکت ء وتی
 زاہانی ہر یکے ء یک یک در ہدے پہ ہمائی شانک دات ء آکندگ ء
 ات۔ زاہ پارٹی ء مردم آئی سر ء زہرات انت کہ آئی یک ڈنی مردے ء رانا
 حق ء گشتگ۔ اے پیم ء درسیں پارٹی بد نام بیت۔ چونا ء اے پارٹی پہ

ایکسی ء نامدار بوتگ بلے وہدے کہ آنچیں مردے گون بہ جن انت کہ آئی
سگ ء پیالہ سرریچ پیت گڑا آئی آسر گر ء چیل، مُشت ء مکنڈی ء جیگ وری
بیت۔ اے پارٹی ء زاہ وارنگ ہم بلے کسی گپ دل ء نیارنگ ء ہر ہتھ میں
حالتاں گوں ہر کس ء برات بوتگ انت۔ ایشانی تہ ء لہتیں سر پدیں ء تہر بہ
کاریں پختہ عمر ء زاہ پارٹی ء مردم اے گپ ء اثری ء اتنت کہ اے مرد ء راچہ
پارٹی ء در بکن انت کہ..... کہ آئی گوں احمد ء شر نہ کنگ ء دیمتر ء پارٹی ء نام
ء پھراب گرائینگ ء بازار ء اے دگہ آنچیں ہراہیں کارے کنت بلے ایتان
ء آگ ء دُرس سرد بوت انت۔ ایتان بزاں کہ آہانی سردارات۔ آئی
کسے ء را بہ کشتیں بہ مر، آمرنگ ات ء کسے ء رازنگ بوہگ ء بکشتیں، آ
زندگ بوتگ ات۔ پارٹی ء سرا آئی سرداری ء چنگ انچو محکم اتنت۔
ایتان ء گوں آگ ء مرد ء گوش بن ء دوشہمات ہتر مال کت ء پدا آ مرد
ایتان ء پاداں کپت ء آسنگ ء چشمیں احمقی ء گنوکی نہ کنگ ء سوگندے
وارت ء اے پنم ء اے جیرہ ہلا س بوت کہ اے آئی سلا متیں آسرے ات
آہانی دل ء۔

شمساتون (احمدی مات) ۽ برات ۽ عزیزاں کہ آئی لوگ ولجہ ۽
دومی آروس ۽ ھال ۽ کچنگ ات گڑا آہاں مچی میٹری کنگ ات ۽ شمساتون
۽ لوگ ۽ وتی ہمدردی ۽ درشان ۽ نام ۽ سراوتی ٹھکانہ کنگ ات۔ یکے و
آہانی لوگ ۽ جاوروت شرنہ اتنت ۽ پداہے ہمدردی ۽ غم شریکی ۽ ہوار بوہگ
۽ درشان ۽ چہ کنڈ کنڈ ۽ سیاد ۽ عزیزانی آہگ ۽ آ ”یوسفی کتب“ ۽ رستگ
اتنت۔ مزاروت و ہدی ۽ ذمبلانی چیر ۽ ات ۽ احمد ۽ رادگہ یک ہم درے نیست

ات کہ اودا پہ آئی کمک یا بدل ءِ واستا تو جیلے بوتیں۔ بلے پہ احمد ءِ دگہ گج راہ
 ہم نیست ات کہ مزار ءِ ابید آدگہ کسے ءِ کرا زریے ءِ طلب ءِ بکنت۔ مزار
 وتی گڑیتانی ہواری ءِ پہ احمد ءِ براتی کنڈے ہم بندگ ءِ ات۔ اے گرانیں
 ساعتاں آئی جا میں کو پگاں پہ احمد ءِ مز میں بار چکت اتنت۔ اے پنم اگاں
 چے پہ احمد ءِ نہ وش ات بلے دگہ نیمگے دگہ درے چارگ ءِ مطلب ایش ات
 کہ آوت ءِ را رنکراہاں شپ ایت۔ بام بوت، سہب بوت، بیگاہ بوت ءِ
 پدا شپ بوت۔ اے رد ءِ بند ہے پیم ءِ روگ ءِ ات پدا سیاد ءِ عزیز،
 تزیکیں، دوریں..... چچا روک رُمب رُمب ءِ ءِ چہ کنڈ کنڈ ءِ..... مردین،
 جنین، چک، جنین زہگ، مردین زہگ..... بروت نوک شنزیں ورناء
 دروشم در آریں کاڑ..... ہر کس ءِ کہ وت ءِ عزیز گشت، اتک انت۔ اے
 ہال ءِ کس سہی نہ ات کہ لوگ ءِ گندل مان یا مان نیست؟ ڈال ءِ ماشے ءِ
 واستا احمد ءِ شمساتون ءِ چار ءِ شش کلدار گون یا گون نیست؟ زند ءِ آدگہ
 طلب ءِ لوٹ چہ کجا کایت، کس ءِ اے خیال نیست ات۔ بس ہمدردی ءِ نام
 ءِ آگ ات ءِ آہگ ات ءِ و ہدو ہدیں مجلسانی تہ ءِ گشگ بوت۔ ”ما شاء اللہ
 چونیں مز میں قومدانے“..... ہر کس پہ پہر ءِ شان، پہ غرور ءِ مز ن مری.....
 وتی راج ءِ مزنی ءِ تو سیپ ءِ ات ءِ ہے مز میں قومدان، مز میں راج ءِ پہر ءِ
 شان ءِ غرور ءِ آہان ءِ چہ گٹ ءِ کار ءِ برتگ ات۔ احمد اگاں کسے ءِ گوں مہ

نشتین، آئی گلگ کتگ ات کہ منی دیوانے نہ کچنگ ءمن چہ اینکہ دوراں پہ
آہاں زحمت کش اتک ء اتلگوں ء اگاں ہر ہر کس ء گوں بہ نشتیں دیوانے
کتیں گڑ الوگ ء نان ء د پارے نہ بوت ء اے مردمانی نان پر آہاں قیامتے
ء کم تر نہ بوت۔ یک تہار مغربے آوتی لہتیں سیاداں گوں نشتگ ء مجلس ء
ات۔ ہر سیادے گئے چہ گنڈے آرگ ء ات۔ ہر کس وتی گپ ء چرپ ء
چانگال تر کنگ ء جہد ء ات کہ آئی گپ احمد ء را دوست تر پنت کہ احمد ء را
چہ در ء تو ار کنگ بوت۔ آدر ء شت بلے دیرے کت ء ادا نشتگیں آئی داستا
دلما نگیں ہبر ساز بے تو ار اتنت۔ اے بری آتان شپ ء سک دیر ء نیا تلگ
ات۔ اوداں شمس اتون ء پریشانی وڈان ات بلے آئی کسی دیم ء ظاہر نہ
کت۔ شمس اتون ء مہمان آپ ء تام کت انت ء ولپنت انت۔ احمد اے
وہدی حاجی کمال خان ء شاہی لوگ ء برہداریں مہمان خان ء نشتگ ات ء
حاجی کمال خان آرا مسترین مردمی سر ء سو جاں دلگوش ات کہ اے وہداں
آرا چے کنگ لوٹیت؟ گوں پت ء، گوں مات ء ء آدگہ کستریناں آئی رویہ
چوں بیت؟ حاجی کمال خان ء چہ وتی کیسگ بازیں زڑے درکت ء احمد ء
رادات۔ آئی زڑ حساب اوں نہ کت انت۔ حاجی کمال خان ء وتی وسیں
زور جت بلے احمد ء آئی زرنہ زرت انت۔ حاجی کمال خان ء باز منت
کت کہ من تئی پت ء جاگہ ء اوں ء اے وہداں شمشے حالت شر نہ انت ء ترا

کہ بیت پدا من ء بد ء اش بلے آ انگت راضی بوہگ ء نہ انت۔ احمد ء
یکتیں گپ ء سر ازورداتگ ات کہ ”انسان انسان ء راچے دات کنت،
ہرچی بدنت خدا“..... کمال خان چوناء و آہانی عزیز ء ات بلے شکی ء
دومی دگہ وڑیں کاراں آراسک سیر ء آبدان کنگ ات۔ چہ ہے سیری ء
فائدہ زوران ء آئی وتی عزیزانی بلکیں گیشتریں عزیزانی زمین کمیں زر ء
سرازرتگ اتنت۔ اگاں کسے ء مداتیں گڑا تحصیلدار ء تھانیدار آئی نمک وار
انتنت۔ آہاں آغریب ء سراپہ زور مقدمے دوردات، آپدا تچان ء حاجی
کمال خان ء کر ء اتگ ات ء حاجی کمال خان ء نہ تہنا آچہ بندگی ء ایل
کنائنت بلکیں آراچہ آئی زمین ہم کمیں نہاداں تچ گتگ ات۔ آغریب
ہم لاچار ات کہ زمین ء بدنت چیا کہ آئی سرا انوں تازہ تازہ حاجی کمال
خان ء احسان کنگ ات۔ اے پیم ء آہاں پہمتگ ات کہ آہاں وتی احسان
ء بدل داتگ، بلے حاجی کمال خان ء کہ دنیا یے ء راپہ لنگک ناچ دیگ ء
ات، گوں احمد ء پت ء ہر پئم وتی و سے شت وتی زمین حاجی کمال خان ء
کبر ء بہانہ کت۔ حاجی کمال خان ء باز جوانیں کشاری فارے جوڑ کنگ
ات کہ آئی تہ ء یک کسانیں ٹکرے زمین یلہ ات۔ ہر کس کہ اتک ء ہے
زمین ء جستے کت کہ اے چیایل ء انت واجہ؟ گڑا آئی پسہ ہمیشہ ات کہ اے
زمین رود ء تلارے..... ایسی سر ء در چک نہ ردیت۔ خدا و شیں و ہدے

بیاریت گڑامن ادا ماہیگ ء فارمے جوڑ کناں۔ بلے اصل ء ہے زمین احمد
 ء پت بیگ ات ء آئی بہانہ کنگ ء سبب ء حاجی کمال خان ء راے دردگ
 بندگ کپگ ء ات۔ کمال خان احمدی دل ء چہ وتی پت ء گیش لیگار ء
 پولنگ کنگ ء کوششاں ات۔ آ احمد ء سر ء سوج ء ات کہ نوئیں وہداں
 آراچہ وتی پت ء بیر گرگ لوٹیت ء پرے بیر ء گرگ ء آ گوں احمد ء دز کمک
 انت ء ہمکو پگ انت۔ احمد ء آئی تیوگیس شیطانی رپک ء طرز پہمتگ انت
 کہ حاجی کمال خان چہ آئی پت ء وتی بیر ء گرگ ء داستا آرا کار بندگ
 لوٹیت ء حاجی کمال خان ء رازمین ء ہے ٹکر پکار انت کہ شتریں نوکیں
 گدے ء تہ ء کوئیں گدی پپپندے ء ڈول ء ویران ء ہشک کپتگ ات۔
 حاجی کمال خان ء فارم ہر گورا سبزات بلے زمین ء ہے ویرانیں ٹکر ء آرا
 سک نلیگ کتگ ات۔ ہر وہد کہ آ فارم ء شت تہ ہے ٹکر چو کہ کارچے آرا
 لگ ات آئی دل ء بش بش وارت بلے دست ء نہ رست چیا کہ زمین
 دگر بیگ ات۔ احمد ء یکشیں ”اناں“ جاری ات ء حاجی کمال خان ء یکشیں
 منت بلے تہی وہدی آ احمد ء رازیر کنگ ء سوب مند نہ بوتگ ات۔ ناگت ء
 کمال خان ء ٹیلیفون ء چہ تو کی نیمگ ء رنگ دات۔ کمال خان ء پہلی لوٹ
 ات ء پہ ٹیلیفون ء شت کہ آرا بازیں چیر ء اندیمیں گپ کنگی ات۔ احمد ء
 چارات کہ وہد ہمیش انت کہ کمال خان اول ادا نہ انت ء دگہ کسے ہم ادا نہ

انت۔ سبک سبک ء پادا تک گوں گرانیں دل ء ملان ملان ء چه حاجتی کمال
 خان ء لوگ ء در آ تک ء رها دگ بوت دیم چه وتی لوگ ء۔ آ دل ء تہ ء
 نرندگ ء ات کہ اگاں منی پت ء ہرچی کتہ بلے منی پت انت۔ من چیا دگر
 یے بیر ء چه وتی پت ء بگراں۔ من چیا دگر یے گپ ء سرا وتی پت ء دیما ء
 بوشتاں۔

ہے زہر ء کچلیں تب ء گوں و ہدے احمد لوگ ء رستگ ات گڑا آئی
 وتی سرگوست ء دُرتیں حال ء احوال یک یک ء وتی مات ء رادات انت
 ء آئی مات ء سینگ پہ آئی اے کار ء باز پراہ ء مزن بوت۔ آنوں دل ء
 سدک ات کہ آئی بیج چه وتی کرد ء شتریں کار ء فیصلہاں آہانی تہاریں و ہدے
 روشنا کنوک انت ء پر آہاں شتریں ء و شتیں و ہدے روچانی ما زمان انت۔
 مات ء پدا احمد ء راپنت دات کہ خونی رشتہ چوپہ ارزانی ہلاں نہ بنت ء گوں
 خونی رشتہاں و ہدی صورت ء مردم ء تعلقداری ہر پیم کہ بنت بلے یک
 روچے کنیت کہ آئی بتا رسپت ء لائق بیت۔ احمد ء ہیلکاری وت انجیں
 ما حولے ء بوتگ ات پد مات ء سکیناں احمد ء دماغ ء نیم لپرزگیں ہیالان ء
 مھکمیں دیوالی ساھگے بکشات۔

احمد گوں وتی مات ء سلاہ کنگ ء ات کہ آ وتی عزیزانی دیم ء وتی
 لوگی ء مالی حالت ء تچک ء تچک کشیت۔ بلے مات ء مکن کنگ ء آ را

داشت۔ آروایتانی بندی ات۔ شمس اتون ہ پت ہ مات ہر دو پہ نان دنگ،
 پہ باہوئی، پہ بجاری، مکہ ہ حشرکاری وڑیں کپانی سراوتی و ہداں سلمیں
 نامدارین مردم اتنت۔ آہانی لوگ ہ دپ ہ کس انچو ہورک ہ حالیک ہ نہ
 شنگ ات۔ آئی چوں بلوئتیں کہ آئی پت ہ مات ہ نام پونگ بیت ہ آہیلنگی
 بیت کہ فلانی ہ چہ وتی لوگ ہ فلاں فلاں مردمان ہ پہ نیلے دونیل ہ نان ہ
 گلینگ۔ آئی ہرانہ تہناوتی بلکہیں احمد ہ نام ہ ہم اے گپ شات نہ بوت،
 پیرزونہ بوت۔ آئی احمد ہ راسلاحدات کہ ہے زمین کہ پریشی واستاکمال
 خان چومندگ انت چوکشے بہشت ہ نکرے کہ کمال خان پریشی زورجنگ ہ
 انت ہ آئی پت ہ نہ داتگ۔ بن اصل ہ اے زمین آئی مات ہ راچہ وتی پت
 ہ مات ہ نیمگ ہ رستگ۔ اے پنم ہ کہ مرچی حالت شر نہ انت۔ آ اے
 زمین ہ بہا بہ کنت ہ ہے و ہ نہ کیشنگیں ہ بے حسائیں روچاں دیمتر ہ
 تیلینگ ہ کار بہ گپت بلے احمد ہ را اے گپ چوسر ہ بڑگ ہ تورگ ہ ات
 چیا کہ ہے زمین ہ دارگ ہ آہانی سرا بازیں جنجال آورنگ ات۔ پے
 زمین ہ نکر ہ آئی پت بے عزت کنگ بوتگ ات ہ نوں آرار دے ہ پد
 دے ہ سرپکاری ہ دام ہ آرگ بوہگ ہ ات..... باز مردم ہ حیال و ہمیش
 ات کہ احمد ہ پت ہ اے نوئیں سور پے واستاکنگ کہ آئی نکر گوں کمال
 خان ہ بوتگ ہ اے پیم ہ احمد ہ پت ہ کمال خان ہ را پیش داشنگ کہ اگاں

آپہ ڈزمنی یک گامے جنت گرا آچہ وتی نوکیں جن ء مزنیں قومدان ء سیریں
 مردمانی برکت ء دہ گام جت کنت۔ چے دردگ چے راست بلے احمدی
 پت ء چے نوکیں سور ء پد ہے زمین ء گر ء چیل واقعی چہ مدتے ایر ماد
 بوت۔ پہ احمد ء اے زمین زمین ء ٹکرے نہ ات، سہرے نہ ات، یادگارے
 نہ ات بلکیں عقیدتے ات کہ پہ آئی پہازگ ء..... آئی مات ء جست ء آرا
 زندگیں دنیا ء آورت۔

”تو کار ء نوکری لے ء بابت ء فکر کتگ؟“

”ہو، اماں!“

”گڑا؟“

”گڑا..... من ہر پیم کہ فکر کناں، منی دل ء بندیک ء سرگارانٹ!“

”بلے راھے و کشگ لوٹ ایت کہ.....“

”زاناں، ابید منی راہ ء کشگ ء دگہ راہ نیست۔ گڑا دیم ء کور آسی

انت زاناں..... شر زاناں“

”گڑا تو من ء نہ کشگ کہ تو چے کن لے؟“

”من چے کناں؟ اے گے نہ انت!..... بلکیں من ہر چچی بہ

کناں..... بلے لوگ ء چل ء آس روک بیت ہے گے!.....“

”راست انت تئی لباً! بلے و ہد ء بچارت کے اگاں مردم چہ راستیں

راہ ءِ کسر بوت، شگانی بیت ایلنگی بیت۔

”زاناں اماں!..... شری ءِ زاناں!..... بلے.....“

”بلے چے؟“

”بلے بازو ہداں مردم ءِ راوتی جند و ہد ءِ شہ کور ءِ ہار ءِ تہ ءِ یل

دنیگ لوٹ ایت کہ بلکیں جاھے..... شریر یا شر تریر جاھے لپیگ بیت۔“

”تئی چشیں گرانیں گیاں ابامن سر پد نباں بلے یات بکن ءِ اے

ہبر ءِ ہچبر مہ شמוש کہ تو کے ءے؟ تئی خاندان کئے انت؟ تئی پت ءِ پیرک

کئے انت؟ اے گیاں ہچبر دل ءِ مہ بر۔ وتی پیریناں ہچبر بے یال مہ

کن..... پتوراھے ءِ درگیجگ گران نہ بیت۔“

”اماں! تئی ہے گپ و منی راہ ءِ نشان انت کہ آہانی پداں گران ءِ ما

وت ءِ راجے مصیبت ءِ ساعتاں درکناں، گیشیناں!“

باریں شب ءِ چلتی پاس ات۔ مات ءِ چک دویناں واب نیاہگ

ءات ءِ سبک سبک ءِ انچووش ووش ءِ گپ ءِ اتنت کہ لوگ ءتہ ءِ وپتگیں

آگاہ مہ بنت، مہمانے آہانی گیاں مہ اشکنت۔ مہمان ہم پڑیں واب ء

اتنت ءِ واب کہ چہ مرگ ءِ ہم بے سماکنت۔ بلے دوئیں مات ءِ چک انگت

ہم ترسگ ءِ اتنت کہ کسے آہانی لاچار یانی گیاں سر پد مہ بیت۔ احمد وتی ءِ آئی

مات وتی گندلانی باہوٹ بوت انت۔ احمد گندل ءتہ ءِ وتی سباہ ء

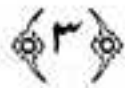
منصوبہاں جوڑ کنگ ء ات کہ چون بکنت؟ کئی گور ابروت؟ آراچہ درستاں
گیش مزاریات اتک کہ ہر وہد پہ آئی کمک ء اوشتوک ات..... دل ءے
مامانگ ات کہ آراکیشتر جنجال بکنت یا مکنٹ؟ دگہ چے بکنت یا چے مہ
کنٹ؟ دگہ کے ء کے ء را بہ گندایت کہ گوں آئی شور ء سلاھے بکنت یا پہ وتی
کمک ء آرا راضی بکنت۔ نہ وشتیں دل آرا بازین سکیناں دیان ات بلے
آرا دمانے ساری ء وتی مات ء کتگیں گپ ء پنت یات اتک انت۔
یکبرے آئی دل ء را مھکمیں سکین دات ء آرا چوکوہ ء تمر دکت کہ آبان دات
ہما زمین ء حاجی کمال خان ء پہ بہادنت ء وتی پت ء بیرے گپت..... بلے
پدا آرا وتی گوں حاجی کمال خان ء کتگیں گپ، مات ء پنت، وتی پت ء ہما
وہد ء کم شرپی ء دنیا ء ٹوک ء ٹالاں سک بھیمناکی ء تر سینت۔ کدی واب
کپت ء پدا دمانے آگاہ بوت۔ مرگ وابے نصیب ءے بوت کہ نہ بوت۔
آسر پد نہ ات۔ ء وہد یکہ سماء دنیا ء اتلگ ات گڑاروچ برزات ء آئی
کستریں برات ء گہار ہمدالوگ ء لئیب ء اتنت۔ آستر ء گوں انچو لچ اتگ
ات کہ آرا پادا آگ ء زور لگت ء ات۔ ذی آئی برات ء گہار اسکول ء
بسہاں گوں، ماں وردی ء توک ء چوں شرگندگ ء اتک انت ء سوزو کی
کیری آہانی چست کنگ ء چوں برہدارات بلے مرچی..... مرچی و آئی
برات ء دولٹ، کسانیں ءے ء مزنیں ءے کہ آہانی نام بکٹ ء کٹک اتنت،

گون اتنت۔ آئی گہارء دگہ جنین چکی خاصیں لپئے ہم نہ رستگ ات بلکیں پُر
 شمس لہتیں دارغر بڑ لہتیں نکران ء پوت دتک زانگ ء ات ء دتکی لیب
 ء ات ء آہاں سالونک ء بانور کنگ ء ات۔ آرا اے گپ سکت تورات۔
 آئی وتی چمانی ارس داشت نہ کنت انت۔ بلے آئی ارساں ء برات، گہار
 یامات مہ گندیت، آئی بستر ء قتل ء وتی سراچادر مانپوشت ء چمان ء اندیم
 کت۔ آئی گریت، گریت ء ہمنکہ گریت تنکہ سر جاہ شری ء میس ات بلے
 آئی ء وہدے وتی ہوش ء مہار دست ء کت گڑادل ءے ڈڈکت کہ اگاں من
 چوبکناں گڑا باریں آدگرانی آسرچے بیت؟ آہانی دلاں چے گوزیت؟
 نادلکشیں چاڑکنی ء پاداتک ء وت ء را پہ در ء روگ ء تیار ءے کت۔ مات
 ءے در ء نانکی ء سراگد شودگ ء ات۔ چہ احمد ء تیار بوہگ ء سر پد نہ بوت۔
 وہدے کہ احمد در آئیگ ء ات گڑا آئی مات ء زور ء توار کت۔

”ابا اڑز بند؟!“

گوں ”دل نیت“ ء پوسہ ء آچہ وتی کمپان ء دراتک۔

مزارءِ مرچی وتی غربی چمبئی ءِ تہاءِ یک خاصیں دعوتے ءِ بندے
 بست کتگ ات۔ آئی سے خاصیں سنگت ہموداں نندوک اتنت ءِ دنیا ءِ
 ناپاداری ءِ سراوڑ وڑیں گپ ہر کسی دماغ ءِ کساس ءِ دیم ءِ آرگ بوہگ ءِ
 ات۔ کسے گشگ ءِ ات کہ دنیا و ہمنکہ ناپادارانہ کہ مردم ءِ را لوگ اول
 بندگ نہ لوٹیت بلکیں تہنا اللہ یاد کنگ لوٹیت تنکہ دیم ءِ دنیا پر آئی ءِ شتر
 بیت۔ دگہ یکے ءِ درائنت پہ تشن ”اونہہ۔ دست ءِ لیل ءِ دے پہ پادینگ
 ءِ..... دیم ءِ دنیا کے ءِ دیتگ؟!۔“ ہے بحث ءِ تران ءِ ہر کس وتی تب ءِ
 گپ ءِ جنگ ءِ ات بلے کے ءِ ودار بوہگ ءِ انت، اے ہم ظاہرات چیا کہ

دم پہ ساعت یکے ءوتی گھڑی چارات۔ کسے ءگشت ماو دم برت ءکسے ء
ہما بازاری ڈایلاگ ”انتظار کی گھڑی موت کے برابر ہے“ ءگپ جت۔
مزار دم پہ ساعت گھڑی چارو کیس مردم ات آنچو دم پہ ساعت وتی گھڑی ء
چارگ ءات کہ چوگشنے کہ ہر ہما کس ءواستا ودار بوہگ ءانت۔ آچہ ہے
گھڑی ءدر کئیت ءآہانی مجلس ءنندیت۔ نندو کیس مردم پہ خاصیں دعوت ء
باز نلکیس ڈولے ءاشتاپ اتنت بلے مزارات کہ وتی گپ ءسرا اوشتاگ
ات ءوتی کتگیس گپ ءپروشگ اے وہداں پر آئی انچیں لیزھی بارے ات
کہ گوں آئی بر ءبوت نہ بوت۔ مزار ءچارات کہ نشنگیں مردم باز تکا نسر
انت گڑا آئی آہانی دلگوش کنگ ءوتی سرگوست ءوتی خاندان ءسرگوست ء
راپیش کنگ ءفیصلہ کت۔

”مرچی کہ من وتی لاپ ءوالینگ ءکساس ءرستگوں۔ آئی
مستریس سبب احمد انت۔ مئے پیریناں منی جند ءدیم ءگشتگ کہ وہدے احمد
ءپیرک ءمردماں چہ کرکان سفر کنگ ءادا اتلگ انت گرا آ آہانی ہمرائی ء
اتلگ انت گوں احمد ءپیرک زئی آں۔ پداچہ ہماں ست ءسید بوتگ
انت۔ کرکان ءچے اے مردم پہ دشمنی یے سبب ءدر آتگ انت کسے ء
مردے ءراکشنگ ءاتلگ آہانی لوگ ءگوانزگ ءچیر ءپترتگ۔ نوں
وہدے کہ باہوٹ بوتگ گڑا باہوٹ ءدر کنگ ءکلینگ آہاں میارز اتلگ ء

عیب کتگ۔ مرچی ہم با زین جا گہاں بلا ہیں عیے زانگ بیت آ وہاں گندہ
تریں عیے بوتگ۔“

عیے ء درایت۔ ”نوں اینکہ نہ انت!“

واحد ء گشت۔ ”آ جا گہاں کہ مے راج ء روایت مضبوط انت،
ہمودا انگت ہم پہ با ہوناں کشت ء کوش بیت۔ اے پدا و سد یے سال ء
ساری ء گپے کہ مزارے کشتگ ء انت۔“

صد ء واحد ء گپ گپت گوں گڑا مزار ء وتی گپ دیمتر ء برت۔
”کشتگین ء مردم اتک انت کہ مے مجرم ء بدے بلے آہاں گشت
مے میار انت با ہوٹ انت۔ مادات ء نہ کناں۔ دیم ء مردم چشیں
نزوریں مردم ہم نہ ات انت۔ ایشاں آہان ء سد اشر ء بہا پہ خون ء حساب
ء دیگ لوٹ ات۔“

عیے ء توک ء دورکت ”ح..... سد اشر ء بہا؟..... آ وہاں
باریں چککہ بوتگ ات!“

مزار ء وتی گپ بر جاہ داش۔ ”ہؤ۔ باریں چککہ بوتگ ات بلے
دیم ء مردماں نہ من ات۔ ایشاں راجی دود ء حساب ء سانگ دیگ ء جہد
کت، ہم آہاں نہ من ات۔ ایشاں گشت کہ ما کائیں شے گوانز گاں سر ء
کنہیں بلے ہج..... انگت ہم آہاں نہ من ات۔ اصل ء لہتیں کلپیں مردماں

نہیشت اَنت۔“

”سکلیں جاہلیں مردم بوتگ انت“..... واحدء گشت۔

”جاہل و بکلیں بلے آہانی سرئیں مردے بوتگ ء پدا آذرء

ہساب ء سیر تر بوتگ انت مالدار تر بوتگ انت۔ وتی ذات اش ہم باز من

لیک اتگ۔ اے درسیں گپ.....“

”گڑا؟“..... صمد ء جست کت۔

آہاں یک شے کرکان ء مانثانت۔ ایشان ء ساری ء چے ہال

معلوم ات۔ ایشی بدل ء کہ آوتی دیندار ء بہ برانت، آہانی چاردگہ مردم

واپینگ بوت۔ پے مدامی واپینگ..... آہاں وتی میت ہم برت نہ کت

انت۔ رند ء گڑا ملآ ء شے توک ء کپت انت ء ہمسائگیں ہلکانی لہتیں

کماشانی سبب ء آہانی لاش آہانی ء دیگ بوت انت۔ لہتیں و ہداں پد پدا

دگہ جنگے بوت۔ اے بری چہ دوئیں نیمگاں دو دو مردم مرت۔ یکبرے پدا

ملا ء شے ء ہمسائگیں ہلکانی کماش توک ء کپت انت۔ اے بے وساں

وتی و سیں زور جت کہ سلاہ پیت بلے نول آپ چہ سر ء ء ہبر چہ ہلوت ء

گوستگ ات۔

ایشانی سلاہ نہ بوت۔ پدا ہے سلاہ کنوکیں ٹولی ء فیصلہ کت کہ

دوئیں نیمگ ء جنگ کنوکیں ٹولی چہ دگ ء در کنگ پنت تنکہ دگ ء تہ ء

ایمنی بہ بیت۔ آہاں اے فیصلہ کت ء دوئیں ٹولی ویشانی ء بدل ء چوچا کرہ
گوہرام ء رنگ ء یکے اے نیمگ ء ء دوئی آنیمگ ء شت۔ رند ء ہر کس پہ
دیم بوت۔ دوئیں ٹولیاںی طاقت پرشتگ ات۔ احمد ء مسترین ادارو برکتی
نیمگ ء اتک انت ء آ رودراتکی نیمگ ء شت انت..... ”گڑا؟“ واحد ء
جست کت۔ گڑا مے بن پیرک ہمیشانی تزیکیں مردم بوتگ انت۔ غریب
تر بوتگ انت، آہانی ملک ء ڈگا راں شریکی ء بزگری اش کتگ۔ اے ٹولی
کہ وہدے چہ اوداں دراتلگ گڑا مے پیریں ہم آہانی ہمراہ بوتگ انت۔
نوکیں جاگہ ء اتلگ ء رتگ انت۔

”پدا؟“ صمد ء جست کت۔

پدا گڑا ادا آگ ء گول لاپ ء جبرہہ مسترین جبرہہ بوتگ۔ آچہ
وتی بنیاداں ستگ انت پے ہا ترا لاپ ہم آہانی سر ء بارے بوتگ۔ پدا
نوکیں جاہ ء دوار..... آہاں مے پیرینان ء چہ وتی نیمگ ء آ جو ء آرات
کتگ چیا کہ آہانی جند ء لاپ پہ آہاں مشکل بوتگ۔ گڑا مے پیریناں جتا جتا
وتی دست ء پادسرینگ ات ء وتی لاپ درگیتلگ بلے آہاں وتی تعلقداری
کدی نہ پروشتگ۔“

”ہو، چونہی ء واجہی غلامی ء تصور ء خیال مے راج ء تہ ء انگت باز

جاگہاں است انت!“ عیسے ء گشت۔

واحد ء ذرا کینت۔ ”نوں بلے آ شکل ء نہ انت چیا کہ معاشی صورت ء وہدے کہ آ خاندان آزات بنت گڑا چہ وتی ہزہ ء گرفت ء وت در کایت۔ اے یک فطری عملے.....“

صد ء وتی دپ داشت نہ کت۔ تہنا اے..... اناں..... دگہ ہم بازیں سبب بو تک انت ء بازیں سبب است انت کہ آہانی تہ ء وانگ ء زانگ یکے۔ چریشی ابید گوں بازیں مردماں تعلقات، پدا یک شہرے ء چے دومی شہر ء رپین ء آمدن..... اے انچیں سبب انت کہ آہاں ہے سسٹم نزور تر کینت ء ایشی سرا بازیں اثر دوردات۔ ”مزار ء گشت: ”ہو، شے گپ راست انت بلے گوں ما معاملہ دگہ پیم ات۔ مات چہ سلن ء ٹی بی ء مر ت۔ پت منی پیرات ء من کسان..... پت ء دگہ وس نیست ات۔ احمد ء مات ء اے وہداں مئے ہمنکہ کمک ء مدت کہ اصلیں سیاد ہم تک انت ء وتی دیم اش چہ ما بونٹ ات۔ منی پت ء برات زندگ ات۔ آئی پہ مئے کمک ء باری ء انچیں بلا ہیں بولگے جت کہ نام نہ گئے۔ پت ء رازند ء ذر وہ ات گڑا اے وہداں ہم آئی کر ء احمدی مات نندوک ات۔ پت ء احمدی مات ء پونز دست جنگ کہ منی چک شے باہوٹ انت۔“

عیسے ء گشت۔ ”تو اے قصہ انت!“

مزار ء پسہ دات ”ہو“۔

دمانے ۽ بے تواری ۽ پدمزار ۽ پداگپ بناکت۔

”احمدی پت چود کہ ہمیں مردے، بلے احمدی مات فرشتے۔ آئی
دلہڈی ۽ سکیناں من ۽ زندگی ۽ باز کار داتگ۔ آئی احمد ۽ راہم منی و استا
کشنگ کہ لبا! مزار ۽ وتی برات بزان۔ نباکن نئے کہ گوں آئی ۽ تنی نگاہ بہ
بدل ایت، چو براتانی پیم ۽ ہے۔

پدا یک روچے احمد ۽ یک سنکتے ۽ وتی لانچ تیار کرتگ ات کہ دینی ۽
بروت۔ من اتکوں ۽ احمد ۽ کر ۽ ضد کت۔ منی ضد ۽ دیم ۽ احمد ۽ وتی سنکت
راضی کت ۽ وہدے کہ لانچ پہ دینی ۽ روگ ۽ پھک تیار بوت گڑا احمدی
سنکت منی لوگ ۽ اتک ۽ من ۽ سلاہ جت۔ من دینی ۽ رستوں!“

”تو دینی ۽ ہم شنگ نئے؟“ صد ۽ گوں حیرانی ۽ جست کت۔

”ہو یار ہمیشی باز و شمس قصے۔ ما کہ دینی ۽ شتاں مارا چرزیں مرگ
گون ات۔ ہے چر زانی گرگ ۽ ہے شیخ جہاز ۽ گاڑی کنت چہ آنکولانچ
انت، ہمد اکاينت۔ کیمپ جن انت۔ ایجنٹ اش داشتگ، شاہین بہا زور
انت ۽ چہ ہے شاہیناں چرزاں گرانت۔ مارا کہ ہے مرگ (چرز) گون
انت ۽ مادی ۽ دھک (جٹی) ۽ رتیں گڑا اوداں آ ساعت ۽ منشی گری ۽ کار
۽ یک بنگالی بے کنگ ۽ ات۔ آئی مے ناہدا ۽ را جست کت کہ تراچے
گون؟ آئی گشت ”چرز“ چیا کہ چرزیں مرگ آئی ۽ گون ات دگہ دھے

گون نیست ات۔ زانہ زبانی کشگ ء لہجہ ء سبب انت.....

”چے بوت زانہ؟ واحد ء گوں ہدوکی ء جست کت۔

”آ بزگالی کارندہ ء کاگدانی تہ ء چرز ء جاگہ ء ”چرس“ نبشتہ کت۔

ء پدادگہ بانے ء پترت ء ٹیلیفون ء کت۔ دمانے ء رند مادیت

شرتاہانی رُ مے، شرتاوداں سپاہیک ء کشمت، ولجہ شرتاہانی ر مے اتک ء مارا

چست اش کت۔ مارا برت اش ماں یک تہہ خانہ اوداں مارا پانچلکاں

گپت ء مان بُرات اش۔ پدا مارا چہ ہر یکے ء را آہاں وتی دل ء تب ء لٹ

دات۔ مُشت۔ لکت..... ہر کسی دست ء ہر چیزے ات مارا جت اش۔ وتی

پتلونانی بیلٹ اش ہم پچ کت انت۔ مے بازیں سنکمان ء چہ ہماہانی

سراجت اش۔ مارا انچو جت اش تنکہ وت دم اش برت۔ آتست انت پہ

جنگ ء مائتاں پہ لٹ ورگ۔ پدا کے مارا دم اش دات ء دگہ ٹولی یے

اتک۔ اے نوکیں ٹولی ء پدا وتی ہمالٹ، مُشت ء مکنڈی ء دھندہ بندات

کت ء انچو پدا مائتاں۔ گوں ماتاں سے روج ء ہے عمل اش کت۔ سے

روچاں پدمے ٹپانی درمان کنگ ء مارا ہسپتال ء برت اش۔ ہسپتالانی

انتظام ء نہ کشے؟ چوں ساپ انت؟..... پدا ہسپتال ء ہو دا بلوچیں سپاہیکے

ء مارا جست کت۔ ماوتی گپ جت انت ء ما جست اوں کت کہ زانہ

”چرزیں مرگ ء آرگ بندانت؟“۔ آئی ء بچکند ات ء گشت ء۔ شا

مفت خدائے وارنگ۔ یاچہ شامکشگ ء ردی بوتگ یاچہ اُشکنوک ء..... پدا
آئی ء مئے ترجمانی کت ء ہے چرز ء گپ آہانی مستر ء راسر پد کنا مین۔“
”اوہ.....“ دو بیناں وتی اپسوز در شانت۔

مزار ء وتی گپ جاری داشت۔ ”نوں آگوں ماشر پیش اتک
انت۔ آہانی عجیبیں تے، عجیبیں مزابے۔ مارا اینکہ لٹ مفت ء دات اش بلے
انگت ہم پہلی اش نہ لوٹ ات۔ ماچہ اوداں چُتتاں بلے من اوداں نندگی نہ
بوتاں۔ منی جان ء انچیں تر سے کپتگ ات کہ..... نام نہ گئے۔ من نشت
نہ کت۔ پداناھداوت من ء انچویل دینگ ء راضی نہ ات چیا کہ آرا ہے
زوتاں سبق رستگ ات پہ یک لبزے ء.....“

”پدا؟“ صد ء جست کت۔

”پدا منی سر کہ ادا کپت ادا حالت کے بدل بوتگ اتنت۔ احمدی
پت کہ ساری ء سیر ء آبدان ات۔ دگہ ڈؤلیس مردمانی ہمراہ ات۔ انتظامیہ
ء افرانی، میرانی، پولیسانی، بنیک افرانی، انجینئر ء ڈاکٹرانی..... جو ا
پکنک، شراب، جنک ء انچیں کار..... انچیں کاراں اے مردمان ء چہ ہستاں
پست کت۔ احمدی ہے ماتوچہ ہے سوسائٹی ء آئی سر ء کپتگ ات۔ اے
اول سراں ڈرائیورے ء پادوماں کپتگ ات۔ پدا ایشانی دمگ ء یک
ڈاکٹرے شت۔ ایشی کے ونگ ات گڑا آئی ور کر جوڑ کنا مینت ء دست

ہنڈکت۔ چہ آئی رندا الکر کہ وہ سے ہل بوت گزاحی ذاکر و وسیلہ و اش
 و مدوالفری و سیٹے پوت گزائنت و یک وہ سے مدوالف و کارے کت۔
 پدانگے و افسرہ راوتی دام و آرتے۔ آرا ہم دل و تب و لٹ و پلے
 کت۔ اے افسرہ کیسک کہ سبک بوت گزایہ پیشیں کہ احمدی پت و سرہ
 بھتاں پت و تنگی کھنگ۔ انچو کشمت کہ اے باز چالاکیں و دل پیشیں
 ذالے..... پ احمد و چوناء سلگی ہبرے نہات بلے.....؟
 ” احمد و چے کت کتگ ات؟“ صمد و گشت۔

”ہو۔ بلے چہ درساں کیشتر تاوان احمد و راگوں خاندان و رست
 چیا کہ آئی دست و وانگ شت و آ نہی و کنڈی و مرد بوت۔“
 عیسے و گشت، ” احمد و کہ پتو کتگ توئے بو انین!“
 مزار و پسہ دات۔ ” دریکتیں من انچو کت کتیں۔ من ہمکنہ و ش
 بوت اتاں کہ نام نہ گرنے۔“

دمانے و بے تواری و رند مزار و پداگپ بندات کت۔
 ” من مرچی کہ اے نان و ورگ و اول، آئی سبب ہم احمد انت!“
 ” چون؟“ صمد و گشت۔

” احمد و سنگتے است انت عبداللہ۔ آ موٹر سیکل و بلائیں مستری یے
 ات۔ آچرے ہنز و انچوز انت کارات کہ آئی موٹر سیکل و تواری بہ اشکتیں

زانت ئے کہ کجاہرابی انت۔ یک گپے ءسرا، منی دل ءوتی سانگ بندی ء
 سرا یاوتی پت ءگڑ ءنہرانی سبب ءچہ وتی لوگ ءزہرے کتگ ات ءسر
 ئے ہما کچتگ ات۔ ادا آئی کس ءراہ کجاہ نیارت۔ آسرتگ ات ءچو
 اگول ءگردگ ءات۔ احمد ءوتی لوگ ءبرت۔ آرانان دات ءآئی باز
 ہذمت کت۔ نان ءجاگہ ءابید آئی عبداللہ ءراہروڑیس آسراتی داتگ
 ات۔ گد ءزر ہم احمد ءآرادات۔ احمد ءرا آوہداں ہر روج موٹر سیکل بدل
 کنگ ءشوق ات، احمد ءبیٹھک ءآئی ہے موٹر سیکلانی سرا من ءہمنکہ ہیل
 دات کہ من مرچی وتی لاپ ءوالیناں ءدگہ کسترینے ہم منی کر ءانت۔“
 ”ما و یار کجاہ نیارتگ۔ اے و باز مزین مردے!“..... صمد ء
 گشت۔

”مردم چو کجاہ رگ نہ بیت، و ہد ءسر ءپجارگ بیت۔“ واحد ء
 گشت۔

”پہ دگر ءزاناں۔ بمنی جند ءآراشا باش انت۔ براتے بکنت پہ
 براتے ہمنکہ۔ بل منی اصلیں برات نہ بوتگ، بلے چہ اصلیں براتاں ہم
 شرتریں کارے من ءداتگ۔“ مزار ءگشت۔

دمانے ءبے تواری ءپد مزار ءپداوتی گپ بندات کت۔
 ”نوں کہ احمد ءراوہد ءگچتگ۔ من گشاں منی دست ءہر کھکے

بیت، من ءے کنناں من ءے پر آئی وتی زندگی ہم دئیگ بہ کپیت ..... من چکت ءے
 پدنبال، ..... من پے ہا ترا امرچی اے دعوت ءے بند ءے بوج کنگ .....“
 ”بلے و احمدی جنڈ کہ گارانت!“ عیسے ءے درائینت۔

”آئی وعدہ کنگ۔ ائم ءے کئیت۔ ماشا اشتاپ مہ کنئیں۔ اے
 گوشت ءے اے ماہیگ ہر روج است انت۔ اے نان ءے اے دگہ چیز ہم ہر
 روج اگاں ناروچے روچے و مردم ءے رس انت۔“

مزار ءے ہے گپانی تہ ءے آئی سنکتانی بچکنڈ سرکشان ات کہ دروازگ ءے
 توارکت۔ مزار کہ دروازگ ءے پچ کنگ ءے شنگ ات۔ آئیگ ءے وہدں یکے ءے
 بدل ءے دوات۔ دومی احمدات کہ آئی ہمرائی ءے اتلگ ات۔ گوں نشتگیناں آئی
 دست ءے دروہ بوہگ لوٹ ات بلے آدرس یک یک ءے پاد اتک انت ءے آرا
 بغل ءے کت۔ یک یک ءے امباز کنگ ءے پد وہدے کہ نشت انت گڑا احمد ءے را
 حال دئیگ بوت کہ مادیریں تئی پچکاں بوتگیں پے گپ ءے احمد ءے گوں بچکنڈ
 ڈرائینت۔

”لوگ ءے منی شلوار ءے تہ ءے ملکسے شنگ ات۔ من زانت کہ کسے منی
 پچکان انت۔ بلے کسے منی پچکاں بوت کنت۔ من زانتوں کہ دوست
 بنت۔ خیر۔ نوں و شما گیشینت، شما بوتگ ات ءے منی گمان راست بوتگ۔
 پرواہ نیست کہ وتی وتی انت ءے پھرابی پھبر نام ءے نہ گپت ءے پد مزار ءے را منی

پچکاں بوہگ ء ابدی اجازت نامہ چہ سالان گون انت!“

درساں کنڈات ء ہمے کندگ ء شیر کنیں ہواری ء تہ ء آپ ء زہری

ء وت ء را ہوار گیتک ۔ دنیا جہان ء ہبر بوت انت ۔ و ہدے کہ مستی کے

وڈات گڑا کسے ء گشت کہ من گور باچوف بوتیناں، من سوویت یونین

پُر شگ ء نہشت“ ۔ کسے ء گشت برلن ء دیوار بے مانا بوتگ ۔ ایٹی ء را

ساری ء پُر شگ لوٹگ ات ۔ کسے ء گشت رومانہ ء ساری ء صدر چاؤ سکو

اصلیں ہیر وے ۔ گپ چہ مزار ء لوگ ء درات چہ بازار ء درات، چہ ملک ء

درات ۔ ہر کس وتی ہیال ء بور ء تاچگ ء ات ء وت ء راز بر ء سر پدیں ء

زانتکاریں مردے پشد ارگ ء جہد ء ات ۔ تہنا مزارات کہ اے درستیں

گپ آئی دماغ ء سطح ء برز تر گوزگ ء اتنت ۔ پہ ہر مقصدے ء کہ مزار ء

دعوت کتگ ات ۔ آ مقصد ء بابت ء و گپ ء ہبر ہم نہ بوت ۔ کے ء نان

وارت، کے ء نان نہ وارت، کس سماء نہ ات ۔ کے چوں شت ء کے گوں

کے شت، کس ء سُد ہے نیست ات دیوان ء بہر زور وک سر وت ات ۔

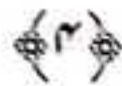
اگاں پہ شاہدی ء چیزے است ات گڑا مزار ء جنڈات کہ کسانیں صغیر پہ

دکان ء کلیتانی چکگرگ ء اتلگ ات ء مزار ء ٹوپنگ ء ات نیم واپس چماں

آئی صغیر ء را کلیتانی گچہ ء نیمگ ء اشارہ کت ء گون اینگیں ہیالاتاں

دو شکیں گپانی سراجیرگ ء لگ ات کہ آئی درستیں خرچ ء درج پہ مفت شت

انت۔ آگپانی فیصلہ کہ کنگی ات، آونہ بوت انت ۽ پداہے دلگرائی ۽ آئی
 وتی چادر ۽ رادیم ۽ پردات ۽ واب کپنگ ۽ جہدکت ۽ دل ۽ وت ۽ راسدک
 ۽ کت کہ اے ۽ یمیں محفلاں اے ۽ یمیں گپانی فیصلہ ۽ بوت نہ کنت۔ وتی
 لوگ ۽ احمد روج ۽ کنگیں برانزاں سلگت ۽ واب ات۔ آئی مات آرا
 پادکنگ ۽ ات کہ ساہگ ۽ بہ وسپ ایت بلے آئی مرچی پہک ۽ وتی ایمان
 پہ دوگام ۽ جنگ ۽ دور داتگ ات۔ بلے پہ زور آئی مات ۽ آرا گزان کت
 ۽ ساہگے ۽ واپنت ۽ پُکان ۽ پنت دات کہ شامور ۽ کوکارمہ کن ات کہ دوشی
 احمد دیراں اتلگ۔ آئی دل ۽ احمد زانہ وتی سنگتے ۽ سور ۽ شنگ چیا کہ ساری ۽
 احمد ہر دیں کہ چو دیراں اتلگ گز ابراں وتی سنگتے ۽ سور ۽ بوتگ۔ شمساتون
 ۽ احمد ۽ رایدات ۽ وتی ہر روچی کار ۽ گلایش بوت۔

یک دوسنگت مزار ۽ ہمرا۽ ۽ تھانہ ۽ نشنگ اتنت۔ آہاں سیٹھ
 بوہیر ۽ چک قادر ۽ سیٹھ وشدل ۽ چک دادین ۽ نام تھانہ ۽ ایف آئی آر ۽
 توک ۽ مان کنگ ۽ لوٹ کت کہ آئی گہار زنگ ۽ ہون ہمیشانی سرا انت
 چیا کہ دادین ۽ آئی ۽ را پہ زور برنگ کہ آ آئی پت ۽ نام ۽ پہ کونسلمری ۽
 فارماں تصدیق بکنت ۽ پدا قادر کہ ودے سہی بوتہ گڑا آئی زور ۽ پہار
 داتگ کہ آوتی تصدیق کنگ ۽ گپ ۽ پدا بزوریت۔ یک نیمگے تصدیق
 کنگینانی بہار کہ تو مئے نام ۽ در کنا مین ۽ ”ماترا پشداریں“ ۽ دومی نیمگ
 قادر ۽ پاتراپ ۽ زور کہ تو اگاں تصدیق کنگیں وتی نام پدانہ زرت۔ ”پتو

زندگی مات انت۔۔ چہ اے گہاں ابید میتگ ء دو وڑیں گپ مہلوک ء دپ ء
 ات۔ یک بہرے ء گشت کہ دادین پارٹی ء کشنگ ء دوئی ٹولی ء گشت کہ
 قادر ء پارٹی ء کشنگ۔ مزار ء سنکٹاں اے کہانی ہمال ہم تھانیدار ء رادات
 انت کہ میتگ ء اے ہمیں ہم ہبر شنگ انت کہ آرا یکہرے کشگ بوت ء
 رند ء درجگ بوت کہ انچو معلوم بیت کہ ایشی خودکشی کتگ۔ اگاں کشگ
 بوتگ ہم ذمہ دار ہمیش انت ء اگاں خودکشی ءے کتگ ہم ذمہ دار ہمیش
 انت۔

تھانیدار ء محرر ہر دو سک گل اتنت کہ سہلیں کیسگ ء گران بوہگ ء
 و ہدنوں باز نر یک انت۔ آہاں پہ ہکلن ء پاتراپ دوئیں سیٹھانی لاڑکیں
 بچانی نیمگ ء وتی گرک راہ دات انت۔ تھانہ ء نندو کیس مزار ء ہمراہان ء
 تھانیدار ء چاہ ء چہرکت ء گپ ء داشت انت تناوہدے کہ آئی پولیس ء
 دادین ء قادر لوپ کت ء آرت انت۔ تھانیدار ء نہر دگے جت۔

”ایشان ء چو و لہجہ ء چیا آؤ رنگ۔ اے مجرم انت۔ شاباش اشان
 تھکڑی بہ جن ات۔“

دو سپاہیگ انچوزوت ء اشتاپی ء پاداتک انت گشے آ حکم ء و استا
 و دار یگ اتنت۔ دادین ء قادر تھکڑی جنگ بوت انت۔ دمانے پد محررا
 تک آئی وتی رکشہ ء ہینڈل ء رنگیں بروتان ء تاب دات ء سر ء را پہ دا بے سر

یناں گشت۔

”اُونہہ..... ہمیش اُنت کہ نریں ء ما دگیں نزان انت..... ایساں

لاک اپ ء ہرات تنکہ وتی پتانی سورء یات بکن انت!“

تھانیدار ء پدارعب ء سراجگشت۔ ”شپ دیم ء انت۔ شمانگت من

ء شری ء نہ دیتگ۔ من شپ ء میزائل کار بنداں، راکٹ، گوازی

کنائیناں۔“

تھانیدار ء چہ ہے کوڈاں (اشارھی ناماں) قادر ء دا دین ء راساد ء

یل دات۔ چونہی ء و ساری تر آہان ء دل لاپ ء نہ ات چیا کہ آہاں پھیر

اے تیمیں موقعہ ء نہ گتگ ات۔

تھانیدار ء گوں پچیں روھے مزار ء راجگشت۔

”ابا! تو غریبی چکے ئے۔ من اوں غریبی چکے اوں۔ من چوں چہ

غریبی ونگ آ برز ء خدا (لنگ ء برز ء تچک کنت) زانت۔ من سکیں

مز میں جہدے ء پدا اے گج ء رستگوں۔ نہ سفارش بوتگ، نہ زرت..... بس

خدا ء مک ء ہمرائی ء جند ء صلاحیت گون بوتگ انت.....“

مزار سکت وش بوت کہ نوں پہ آئی ء الم ء چیزے بیت۔ آئی ء ہم

وتی زبان ء راچرپ ء چانگال کت ء دیم گوں تھانیدار ء کت۔

”تھانیدار صاحب! غریب ء وار بریت، چاگرد شرت بیت.....“

”جی..... جی ہو۔ تو راست گشے۔ نوں چدء دیم تو چوسر پد بھوکہ
اے تئی گہارزتک نہ بوتگ بلکیس منی ہم گہارزتک بوتگ۔ بلکیس منی گہار
زتک انت، تئی اناں!“

مزارء آئی ہمراہان ء وشی ء دیست اش گڑا محرء دودانک دگہ
پرکت۔

”گہارزتک چے؟..... مئے چک انت بزان“
عیسے ء دیریں وتی دپ داشتگ ات۔ نوں دپ ء نہ مزینت ء
گشت ء۔

”بچارولجہ، اے مزینس مردم انت، باندا ت پداشما.....“
تھانیدارء درانینت ”مزن..... مزن بس خدا انت..... تو ابا!
انگت منی مند ء نیاد ء رہند دیستگ۔ کارء ورء یم نہ دیستگ۔ ما بلا
بلائیں مہری ء ڈاچیاں پہ یک کسانیں گو مسے جو کنیاں۔“

مزار دل ء وشی ات۔ نیک دعائی کنان ء گشت ء ”ولجہ خدا، شمارا
ہے روچاں بہ کنات۔ مئے غریبانی دعاشے ہمراہ انت!“

تھانیدار ء محرء ہر سے آن ء تا تھانہ ء گیٹ ء راہ دات ء پدا وتی
وتی دستاں یکے دومی بڈاں جنان ء گل ء کندان ء تھانیدار ء دفتر ء نشت
انت۔ تھانیدار ء گون ہکلن سپاہیگے گوانک جت۔ آ کہ اتک گڑا تھانیدار

ءچہ کیسگ ء دست کش ات ء یک شونزے دراجیں نوٹے دست ءے دات
کہ ”ہاں بزور!..... برو اسکا چے بیار“۔

سپاہیگ ء زرد دست گپت ء گشت ”واجہ! چہ کئی کر ء؟.....“

”ابا! ہر کسی کر ء روے برو۔ ہمودا کہ ترا دل پر مائیت“۔

تھانیدار ء گشت۔ بے محرر ء توک ء دو رگت ء گپ ء راوتی من ء

وش تر کنگ ء جندکت ء گشت۔ ”ہر کسی سر ء ترا ضد کئیت ہموداں برو.....“

تھانیدار ء ٹہکے دات ء سپاہیگ در ا تک۔ محرر ء گشیت۔

”اسکا چ ء آرگ ء دیر بیت۔ مے لاپ سبا ہلگین انت، ہورک

انت۔ کسے چاہ ء بسکوٹ ء رند ء راہ دیاں“۔

دوینانی تپاک ء پد یک سپاہیگے لوٹائینگ بوت ء آرا پہ چاہ ء

بسکوٹ ء بازار ء راہ دینگ بوت۔ ہے پولیس کہ بازار ء شنگ ات ہمک

یک گپے ء رادو، دو گپ ء رچار ء چار گپ ء راہشت کنان ات۔ مہلوک

ء دیم ء اے پیم ء ایشی ہم رعب بوتگ ات ء زڑ ء کشگ ء آسان ترین نسخہ

ہمیش ات کہ گپگمیں مردم ء سیاد ء آرزیز، پت ء مات درس تلوس اتنت۔ ہے

سپاہیگ مردمانی تہ ء تھانیدار ء انچیں گرونا کیں شکلے ء پیشدارگ ء ات چو

کہ ڈریکولاء مستریں برات انت۔ سیٹھ وشدل ء سیادے ء راگشت ءے۔

اے تھانیدار آبری کہ سباہ ہنیر ء بوتگ، آئی دو مردم شپ ء ہے پیم جنگ

انت کہ یکے انگت گنوک انت ء یکے وتی پاداں گشت نہ کنت۔ آروان ات
 ء پدادمانے رند سیٹھ بوہیر ء مردے دچار کپتے گڑا آئی انداز پہک بدل
 بوت چیا کہ ہمیشی برے برے ہے سپاہیگ ء رابیلے نیلے ء نارشت داگ
 ات۔ ایشی ء راگشتے "تھانیدار صاحب چو و شریں مردے منی گپ ء
 بازوریت بلے وہدیکہ سزادنیگ ء کنیت گڑا ہج نہ چاریت۔ نزانہ کہ
 جی یے منی دستان انت۔ "خدا بازار" ء مردے ء دو میں چمے کشتنگ
 انت۔ اے انچیں گندگیں مردے ہم کہ پداوتی پشت ء نشان پشت نہ
 گجیت۔ چہ ایشی سپاہیگ ء راسدی یے دست کپت۔ سپاہیگ چوناء وتی
 کار ء بزاں پہ چاہ ء بسکوٹ ء واستاروان ات بلے آوتی "کار" ء اوں
 کنان ات۔

تھانیدار ء محرر ء سر ء سوج کتگیں ڈرامہ ء اولی قسط گوں سوب مندی
 ء بازار ء هلگ ء ات۔ ہر کسی دپ ء ہے گپ..... ہر کس ء بچار پہ ہے
 احوال ء چکو..... ہر کس انچیں گے گوشدارگ ء ہدوک..... بازار ء اے
 حال سیٹھ بوہیر ء سیٹھ وشدل ء لوگاں سر بوتگ ات۔ سیٹھ بوہیر پکیاں پیم نہ
 بوت ء سیٹھ وشدل آرام ء دل نہ ات۔ دوینانی پشکاں کھے آ سے مان
 ات۔ آچہ اذل یکے دومی ء خلاف اتنت، بلے دوینانی پدکانی ہوری ء یکیں
 بہتام ء گرگ ء پداھون ء الزام ء سرا آہان ء نزیک کنگ ء تو جیل ء نیمون

ات۔ دو نینان تھانیدار ءِ ظالمی ءِ قصہ اشکگ اتنت۔ بوہیر کہ لوگ ءِ شت
گزا جن ءِ تچک ءِ تچک ہے گپ گشت۔

”ترا اگاں تر پے آپ مان، منی لوگ ءِ نیائے۔ منی لوگ ءِ ہا
وہداں بیاء و تی شکل ءِ پیش دار کہ منی نچ ترا گون بیت۔“

ہے پیم ءِ سینھ و شدل و ہدے و تی لوگ ءِ رست تہ آئی جن کہ پیش
ءِ گوں پچکند گاں آئی دیم ءِ اتلگ ات، مرچی و تی سیندل ءِ پہ آئی بالاد ءِ
ڈیل ءِ مان بُرات ءِ گشت ءِ۔

”خبردار! منی لوگ ءِ پاداں دو نہ کن ءِ۔ منی نچ اوداں باریں
چون انت۔ آئی مات زندگ انت یا مرگ۔ وت شوم ءِ شانزدہ گوں و تی
ہواد گیس دپ ءِ بگا بگا ملان ءِ پیدا کہ انت کہ من اداوت ءِ رابا نور کتگ ءِ
نشگلوں..... دراء چہ منی لوگ ءِ..... تا نکہ منی نچ ءِ نیارے۔ ادامیا۔“

سینھ بوہیر و تی مہمان جاہ ءِ اے شم ءِ آشم ءِ پڑیں یا نیمیں ترند
آپی شیشگے شوہازگ ءِ ات بے آرادست کپگ ءِ نہ ات۔ و تی کاردار پے
گوانک ءِ جت ءِ موٹر سیکل ءِ سراپہ ترند آپی شیشگے راہ ءِ دات۔ اوداں
سینھ و شدل و تی لوگ ءِ کش ءِ بستگیں کسانیں لوگ ءِ کہ ہر دین جن چک
والہیں مہمان اتک انت، گزا، ہموداں داشت انت، نیشگ ات۔ اے چو
پڑیں لوہیگ ءِ لہز و ران ات ءِ آچو پیلی بھشان ات۔ ہر دو پیگ پہ پیگ

اتنت۔ اے نیمگ ء سیٹھ بوہیر بے تاہیری ء وراں ات ء نیمگ وشدل
بے کراری ء تزگان ات۔ دوئیں سیٹھ کہ وہاں آہاں بازینے غمانی زر ء
اوژناگ پر ماتگ، مرچی ترند آپ ء زر ء اوژناگ ء اتنت۔ تھانیدار گوں
وتی محرر ء تھانہ ء ہما تنگ ء تہاریں بان ء دیم ء شغل ء ات کہ اوداں قادر ء
دادیں، سیٹھ بوہیر ء سیٹھ وشدل ء ولی عہد وتی تنگ ء تاموریں کوئی ء
روژنائیں آسر ء عاقبت ء فکر ء چے گیش سز ء ترس ء دردی ء کوچنی اتنت۔
یک گپے نوکیں بوتگ ات۔ آایش کہ ساری ترالے دونیناں وت ماں
وت ہچبر گپ نہ جنگ ات بلے نوں بندگی ء رند یکے دومی ء پیدائیشی
سنگت ء ڈول ء گپ ء اتنت۔

گپ تاں تحصیلدار ء سر بوتگ ات۔ ء تحصیلدار ء دوئیں سیٹھانی
نیمگ ء وتی قاصدے راہ داتگ ء وت ء ڈاکٹر کہ کے ساری تر شغل ء
مشکول اتنت، پدافون ء سرالوٹانینگ ات ء۔ ڈاکٹر ء تحصیلدار نندوک
اتنت کہ اول سراں بوہیر اتک۔ چہ بازیں گلگاں آئی چمانی ارس تر پل
بوت انت بلے وہدے کہ سیٹھ وشدل ء گاڑی ء توار بوت ء دمانے ء پد آ
اندر ء پترت گڑا سیٹھ بوہیر ء وت ء راسلامت ء ڈڈپشدا اشتگ ات۔ سیٹھ
بوہیر ء دیم ء سیٹھ وشدل ء وت ء راڈ ڈپش داشت ء گشت کہ ”مصیبت
مردانی سرا کایت“..... بلے چہ اندر ء پرشگ ء ہورت ء آرت بوہگ

سہا پ ۽ تچک ۽ پید اور ات۔ دوئیناں سلاہ جنگ بوت کہ آ ترند آپ
 ورا نت یا ساد ہیں آپ۔ بلے آہانی ترند آپ ۽ کوئہ زانہ پورا بوتگ ات۔
 آہاں پہ ساد ہیں آپ ۽ وتی بالاد جو کینت۔ وتی گلگانی بندات تحصیلدار
 ۽ کت۔

”بچارات نیک بختاں! اگاں ادا کسے است ہم شامات ۽ اگاں
 کسے نیست ہم شامات۔ اے سیاسی پارٹیاں شمارا وتی تب ۽ رنگینگ۔ اے
 سیاستدانانی کہ شامہراوات، اے شمارا گمراہ کن انت ۽ ہمیشاں شمارا انچو گمراہ
 کتگ کہ نوں شامے ذر کمکی ۽ واہگ دار ہم نہ ات۔ اے مرچی است انت
 باندا ت نہ بنت۔ مادامی نمیں..... انچو کہ ساری ۽ شامگوں مادز کمکی کت۔ ما
 اوں گوں شامدز کمکی کت۔ چہ ہماروچ ۽ کہ شاموتی پچھیں روح ۽ راہما تہار
 کتگ ۽ وتی مورک بجینگ..... پہ ناد لکشی ما وتی دست داتنگ..... خدا
 زانت کہ ماشے کجام کار ۽ نیا تلگس..... جاہیں کارے بوتگ یا نا جائیں.....
 بلے ماتنگ..... مرچی نوں کہ وحد ۽ شمارا وتی زونڈانی چیر ۽ کتگ کجانت
 شے ہمے سینٹر، سیاستدان، وزیر ۽ گزیر..... مرچی تو آہاں گپ بجن.....
 آدماں ۽ ترا کشت کہ گپ قانون بیگ انت، چہ منی وس ۽ ڈن انت۔“
 سیٹھ وشدل ۽ درائینت۔ ”راست گشنے۔ آ وہداں مئے واز
 مند باں۔ مارا لوگ پہ لوگ وتی ہمرائی ۽ گردین انت۔ مرچی کہ من

گفت اول..... من تنی و ہدی دہمی بریں فون کتگ، ہر رندء گشتت واجہ و اب
انت پادئے نہ کنناں، ہبر کنت۔“

”نوں واجہ آہانی کار شتر انت۔ من وزیرء رافون کتگ۔ چارمی
رندء چک ءئے چہ و اب ء پاد کتگ گڑا گشیت کہ ریمانڈ ءمڈتے بیت۔
گپ قانون ء سر انت ء کشگ ء کیسے..... من اول شری ء گشتوں۔ مئے
زرء چند ہان ء پھ شے پارٹی ءمڈت نیست۔ مئے ہمراہ داری ء مئے دعوت
قانون بیگ انت۔ شے خاترا مردماں ووٹاں بریں کاریں پھ ووٹاں ٹینگ
کاری کنہیں، آ کشگی کیس نہ انت۔ مرچی کہ مئے باری انت۔ شما گش
ات کشگی کیسے..... واہ ڈے واہ..... واہ ڈے و ہد.....“

ڈاکٹر ء گشت: ”و ہدء سلام انت۔ ہر کسے کرسی ء نندیت آ گشیت
و ہدنی لوگ ء غلام انت۔ بلے ہما کہ چہ کرسی ء ڈور کنیت گڑا و ہد آ را غلام
کت۔“

”شما بے فکر ہے۔ دور نہ انت بورء دور نہ انت میدان..... اے
ملک ء و ہر سے سال ء ووٹ بنت۔ سیٹھ و شدل ء گشت۔

”ہؤ۔ نوں بیانت منی کر ء..... من وتی کچک اگان آہانی سرء نہ
دات انت گڑا تو بکش!“..... سیٹھ بوہیر ء درائینت۔

ایشانی ہے گڑ ء گاپ ہلا س نہ اتنت کہ ڈاکٹر ء وتی گپ توک ء

دوڑدات۔ ”پتنگے ساری مئے شور اٹھیں مہمان اٹلگ انت۔ من ہے دوڑدات
 واجہانی سرء کلوہ راہ دات کہ بیت نہ بیت شمائے..... بکائن پے پے راہ دے
 کہ ما کے و شنام ترہاں..... ذن ء چے اٹلگہیں مردم بوتگ انت۔ گڑاے
 دوئمیں واجہاں پمن انچیں جو ابے راہ دات کہ من نے و لوں پہاوتی زبان ء
 گشت نہ کنناں.....“

تخصیلدار ء دوینانی نہگ ء چارات ء گشت۔

”اے شے حال انت و اجہ!“

سیٹھ و شدل ء گشت کہ ”شما آہراں ہن ات۔ ماسر ء تاں پاداں
 میار یکمیں بلے نوں و راہے درگج ات تانکہ من وتی لوگ ء گشت بکنناں۔“
 بے پیم سیٹھ بوہیر ء گشت ”من و ہجاتاں کہ پیش ء من گوں شما
 چوش پیش اتلگاں۔ من ء ہم لٹ و رگی نہ انت۔ اگاں من بے بچ ء وتی
 لوگ ء برواں گڑاوداں پمن شر نہ بیت۔“

”ہو! یہ ہر قیمت ء!“ سیٹھ و شدل ء گشتنے پلے چت۔

”یک ڈو لے بوت کنت“ تخصیلدار ء درازینت۔

”چے ڈو ل ء؟“ و شدل ء بوہیر ء سر ء رندیں گپ یکجاہی ء

درا تک انت ”تھانیدار منی نزیک انت من نے راضی کنناں ء محرر ڈاکڑ ء

ملک مردے، آ آئی ء راضی کت کنت“۔ تخصیلدار ء گشت۔

ڈاکٹر ء توک ء دؤرکت۔ ”من یک شرطے ء شے ہمراہداری

کناں!“

”کجام شرطے؟“ وشدل ء گشت ء بوہیر ء پٹ ء پوہلی نگاہ ء آرا

چارے۔

تحصیلدار صاحب مانزمان بیت کہ آسندگ ء شامگول ماچشین

سلوک نہ کن ات ء وتی گو سنگیں سلوک ء معافی ء لوٹ ات۔

”من معافی کدی نہ لوٹاں؟“ سیٹھ بوہیر ء پٹ دات۔

”بلے من وتی معافی ء لوٹاں!“ سیٹھ وشدل ء گشت۔

تحصیلدار ء حکم ء انداز ء درائینت۔ ”اے پیم بوت نہ کنت۔ کار

شے دوینانی گت انت۔ معافی لوگی انت شادو میں بہ لوٹ ات۔ اگاں نا

وتی لوگانی راہ شادیستگ، بروات۔“

ہما وشدل کہ کدی گول بوہیر ء گپ کنگ ء راضی نہ بوتگ۔ بوہیر ء

رامنت کنگ ء ات کہ معافی بہ لوٹیت۔ معافی لوگ ء چے بیت۔ معافی ء

لوگ ء انسان ء زرد ء بار سبک بیت ء اے انچیں عملے کہ خدائے آئی پیغمبران

ء دوست بیت..... بوہیر ء وشدل ء آخر کہ وتی ساری ء عمل ء سراپشومانی

درشان کت ء معافی لوٹ ات ء آسندگ ء چونہ کنگ ء کول ء کرارکت۔

تحصیلدار ء گشگ ء سرا دوینان نبشته ء صورت ء گول وتی جند ء دست

رنداں نبشت ء دات۔ نوں تحصیلدار پادا تک ء ڈاکٹر ء رادست ء گپت
 ء۔ وشدل ء بوہیر دوئینانی رند ء بوت انت۔ انچو کہ پاداریں کچکے وتی
 واہند ء دمب ء لٹک ء چیر پریشان ء روان بیت۔ تحصیلدار ء سرکاری گاڑی
 اشارٹ بوت ء لڈ تگئیں بلیک ٹاپ سڑک ء لگت دیان ء گوں روشنائیں بتی
 آں کننگی درچک ء داراں شگوزاں گاڑی تھانہ ء دیم ء اتک ء اوشتا۔
 تھانیدار ء محرر ء لوگ گوں تھانہ ء ہم چوڑگ اتنت۔ چشیں مزنیں مردم کہ
 اتنگ ات پولیساں اشتاپ اشتاپی ء آہان ء پادکت۔ آہاں زاننگ ات
 کہ تئی میں مردم چات ء کز ء الم ء کئیت۔ پے ہاترا تو آوش داب
 اتنت۔ آہاں زاننگ ات کہ پہ ریپ، دروہ کاری، دو نمبر ء کاروبار ء دگ
 بازیں دھندہاں دوئیں سیٹھاں ہمکنہ ڈرجم کنگ کہ کے زر ء دیگ ء آہان
 ء ہج نہ بیت ء اے تہیں مردم ہر ہر روج آہانی دام ء چمگ ء نیانت۔
 مہمانانی آگ ء پد تھانیدار ء دفتر ء دپ تچ بوت۔ محرر ء دفتر ء تچ بوت۔
 دوئیں دفتراں چراگے چراگے کہ روک بوت گڑا تھانہ ء اندر ء تحصیلدار ء
 ڈاکٹر ء ہمرائی ء وشدل ء بوہیر ہم پترت انت۔ تھانیدار ء محرر ء ساری ء
 پترت انت کہ کرسیاں بروبر کشت۔

تھانیدار ء گوں مزنیں احسانے ء وتی سر ء راجھٹک دیان ء گشت کہ
 ”من پڈکان ء انگت دست پر نہ کنگ ء کس ء رادست ء پر کنگ ء نیشنگوں

ہم..... مئے وتی چکت انت..... ہے ہا ترا“

دریں مردم تھانیدار ء کمرہ ء نشگ اتنت یکبرے تحصیلدار گوں
 تھانیدار ء محرر کمرہ ء شت۔ پدا آئی ڈاکٹر ء را اشارہ کت، آئی محرر زرت ء
 محرر ء کمرہ ء شت۔ اے شپ ء حساب ء تحصیلدار ء وتی انصاف ء فیصلہ
 گیشنگ ات۔ یک لکھ تھانیدار، یک لکھ تحصیلدار، نیم لکھ ڈاکٹر ء نیم لکھ محرر ء
 حساب ء جنگ بوت۔ تحصیلدار ما زمان بوت۔ دوئیں ولی عہد پتانی
 دستاں دمیگ بوت انت بلے آہاں اے کؤل گرگ بوت کہ آسہب ء مہلا
 ملا ء بانگ ء وہداں ایشاں پدا ہما کار انت تانکہ کاغذی کاروائی ء بروبر بہ
 کناں ء آہاں آزات بہ کناں۔ ڈاکٹر ء محرر ء دل کہت اتنت کہ آہانی زر
 کتر بوت انت بلے ڈاکٹر دل ء تہ ء وش ات کہ من ودگہ زہمے نہ جنگ، پہ
 مفتیں ہمرائی ء نیم لکھ رستگ۔

سہب ء مہلائی ء دوئیں ولی عہد تھانہ ء رستگ اتنت۔ نوں پراہاں
 حالت باز شر اتنت۔ ساری ء اگاں کسے ء آپ لوٹ ات گڑا سپاھیگے ء چہ
 ہمیشاں یکے ء لوٹ ات گڑا دو دو براں ”جی واجہ، ہاں واجہ، بزور واجہ“
 کشگ ء رند آپ دمیگ بوت، زر ء شیر ء پونز گپتہ۔ ادا زر ء شیران ء روباہ
 جوڑ کنگ ات..... آہانی سرا انچیں رنگ مُشگ بوت کہ ہون ء چہرگ ء بہ
 جن انت۔ ملاقات ء سرا سر جمی ء بندش جنگ بوت کہ آہانی رازے در ء

مروت تاں مہلوکات ء سر مہیت ۔

آہان ء سر ء سوج کنگ بوتگ ات کہ اگاں کسے پہ زور ملاقات ء
 بیت گڑا آ بہ گر یونت ء بکش انت کہ اشاں دوشی مارا سکت جنگ ۔ آہ ء افار
 بہ کش انت ۔ یاسین ء مولا بخش ء بد ء مرد بہ کھوت کہ ہمیشاں مارا جنگ ۔
 سیٹھانی ولی عہدانی چاروک باز اتنت لہتیں پہ گندگ ء بے سوب راہ دیگ
 بوت بلے لہتیں پہ گندگ ء گپ ء سوب مند بوت ۔ آہان ء وتی رستکیں سبق
 یادات ء بازار ء تھانیدار ء انصاف پسندی ہمنکہ نام ء دپان ات کہ چہ بدلی
 ء رندا ولی براں آئی بابت ء مردماں گپ جنگ ات ۔ تھانیدار ء ہمنکہ تو
 سیپ بوہگ ء ات کہ پہ غریبے ء چکت ء داستا آئی ہستو مندانی بچان ء وتی
 دل ء تب ء لٹ داتگ ء پدا چرے گت ء نہ تہنا تھانیدار ء بھیم مہلوک ء
 دل ء نشنگ ات بلکیں آئی وتی نہاد ہے یکیں روج ء انچو برز برتگ ات کہ
 اگاں سودا ء کسے بیت گڑا کیسگ ء گراں بکنت ء بیت ء پدا ہے چیز آئی
 نوکری ء صحت ء داستا ہم شرات ۔

نوں سیٹھ وشدل ء سیٹھ بوہیر ء گینے کنگ ات چیا کہ آہاں وتی
 لوگاں شت کنگ ات ۔ آہانی جنانی زبان ء خنجر ء ابید آہانی سینڈل ء
 سواسانی دست ء آگ ء دیر نہ کنگ ، انگت ہم پر آہاں بیہارے ات کہ
 آہانی بچ تنی و ہدی سر پور ہی ء نہ چٹنگ اتنت ۔ تنکہ اے مسئلہ سرجمی ء گیش

لاش ء توہین ء گپ ء دیم ء بیاراں۔“

”من تنی گپ ء سر پد نہ بوتوں۔“

”چوش کہ لاش پوسٹ مارٹم بیت، آبرگ بیت، درگ بیت۔ بازیں

اعضاہانی نکرے نکرے بزرگ بیت۔ پدا ما آہاں دوہانی تہ ء بند کناں ء

لیبارٹری ء راہ دیاں۔“

تخصیلدار چرتے ء کپت۔ ہمے چرت ء آئی وتی بان ءئی وی ء

تو ارانگت برزترکت۔ ئی وی ء چارگ ء بدل ء وتی بان ء پردہانی سرگ ء

گوں فکر مندی ء چارگ ء لگت ات کہ گوات ء گوں زوریں کولے ء آہان

ء پرے عمل ء لاچارکنگ ات۔ ڈاکٹر ء اے جاوردیست گڑا پدا تہرے

کت۔ ”مذہبی صورت ء چوش کہ مسلمانی لاشے، چہ درگ ء بزرگ ء روح ء

ئے باز تکلیف ریت۔ اخلاقی صورت ء چوش کہ انسانے ء اعضاہانی بزرگ

شریں عملے نہ انت۔ قومی صورت ء چوش کہ باندات کسے آہان ء شگان

جنت کہ شے لاش ء ہم بے عزتی بوتگ۔“

تخصیلدار ء دماغ ء ہمے گپ نشنگ ات ء آئی زاننگ ات کہ آچہ

وتی چرپ ء چانگالیں کپاں آہاں وتی راہ ء کاریت۔ اے فیصلہ ء سرائمل

کنگ ء گپ تا بانداتیں روچے ء واستاگیش ات۔ پدا ایدگہ سہا ء

تخصیلدار ء وتی دفتر ء چپ ء چاگرد ء دور دور وتی سپاہیگ اوشتارینت انت

کہ مرچی نہیں روج ء دگہ عرضی گورزی گوشدارگ نہ بیت۔ بلکیں ہے
 اہمیں فیصلہ کنگ بیت ء پہ ہے مقصد ء واستا تحصیلدار ء دفتر ء دادین ء قادر
 لوٹانینگ بوتگ اتنت۔ چہ دومی نیمگ ء مزار، احمد ء عیسے نندوک اتنت۔
 تھانیدار گوں استری داتگیں وردی ء محرر گوں چنگیں بروتاں ہم ہموداں
 نندوک اتنت۔ اے درنیام ء سیٹھ وشدل ء سیٹھ بوہیر ء گاڑیاں آرام
 نیست ات۔ برے تحصیلدار ء لوگ، برے تھانیدار ء محرر ء لوگ ء برے
 ڈاکٹر ء لوگ ء شت ء اتک انت۔ آہانی گاڑی ہے لوگانی طواف ء اتنت ء
 دوئیں سیٹھانی دل گیش ء گیش جنگ ء اتنت۔ اے لوگاں برے بریف
 کیسے شت، برے سوٹ کیسے شت۔ برے پے گاڑی یے ء گون ات تہ
 برے کریٹے نیوگ رسینگ بوت۔ برے ایرانی گالیانی پتا تگیں رول ء
 برے دگہ چیزے.....

تحصیلدار ء دفتر ء دمانے ء وپہک بے تواری ات۔ کس ء گوں
 کس ء گپ نہ جت۔ اے پیم ء بے تواری ء ہلاس کنگ ء ہاتر تحصیلدار
 ء شاکارگے جت ء گپ بندات کت بلے آئی دو منٹ ء ہم گپ نہ جنگ
 ات کہ آئی ڈاکٹر ء کمی مارت۔ سپاہیگے اشتاپی ء پہ ڈاکٹر ء لوٹانینگ ء راہ
 دینگ بوت ء دمانے نہ گوستگ ات کہ ڈاکٹر چہ تحصیلدار ء گاڑی ء ایر کپت۔
 ”ڈاکٹر صاحب! ماترا زحمت دات کہ اے واجہ کاراں گشتگ کہ

مے مردم کُشنگ بوتگ ء اے دومی فریق اے الزام ء نہ من انت۔ اے گڑا
میڈیکولیگل کیسے؟ ایشی بابت ء تو چے کُشئے؟ مارا سر ء سوج بہ کن ء تو چے
کنئے؟ تحصیلدار ء گپانی اُشکنگ ء رند ڈاکٹر ء وتی عینک ء شیشگ پہ وتی دپ
ء گت ء آہ ء نمبین کنان ء دامن ء لمب زرت ء پہک کت ء پدا چماں
کنان ء درسانی نیمگ ء یک یک ء چم ءے شانک دات انت، چو کُشئے پہ
ہے زندگی ناں ہم آرادگہ رپک ء ہنترے دل ء انت..... گشت ءے۔

”راست انت کہ میڈیکولیگل (Medico Legal) کیسے“

”گڑا چے کن ءے؟“ تحصیلدار ء گشت۔

مالیشی ء پوسٹ مارٹم کنان؛

تحصیلدار ء ڈاکٹر ء گپاں آدگہ گوں باز بے تواری ء ہدوک ء

گوش دارگ ء اتنت۔ تحصیلدار ء جست کت۔

”پوسٹ مارٹم ءے چے پیم کن ءے؟“

”اول و ما انتظامیہ ء دیم ء لاش ء چہ قبر ء در کنان“

گوں اے گپ ء اُشکنگ ء مزار مینخ ات۔

”پدا؟“..... تحصیلدار ء جست کت۔

”پد مالیشی ء اے سرتاں آسر ء چانک دئیں“

ڈاکٹر ء اے گپ ء سرامزار ء پیشانی ء کر چک وداں بوت انت۔

”پدا؟“.....تخصیلا رء پدا جست كت۔

”پدا ما ایشی ء وتی هپتال ء كسانیس آپریشن روم ء براں، آئی
ڈرائیس سترائں ڈور كنئیس۔“

ڈاكٲر ء اے گپ ء مزار ء سرترگ ء لگت ات بلے وت ء را
داشت ء۔

چه آئی دیم ء ظاہرات كه آذیت ء توك ء انت ء تخصیلا ر هے
حالت ء پیدا كنگ ء جہد ء ات۔ پہ آئی بزاں آسن گرم بوتگ ات، نوں
كدینگ ء زور ء جنگ ء دیری ات۔ تخصیلا ر ء جست كت۔

”پدا؟“.....

”پدا ما یک برے چاریں كه ایشی ء ٹپ پر یا پر نیست بزاں
سرظاہر ء چارین ء۔ پدا ما آئی ء سرتاں سرء چانك دئیں۔“

مزار ء چم آپلو بوت انت ء پیشانی ء كر چك جہل تر روان بوت
انت تخصیلا ر بروبریں جاور ء پیدا كنگ ء سو بین بوتگ ات پے ہا ترا آئی
ایس جستانی نیام ء و ہدا آگ ء نیشٹ تنكہ مزار چمے کیفیت ء درمئیت۔

تخصیلا ر ء وتی ”پدا؟“..... پدا گشت ء ڈاكٲر ء ہے چمے کیفیت ء
نپ زورگ ء تما میں از باب وتی دستاں داشت انت۔ آخر ڈاكٲر ء ات ء
آئی ء را اینكہ مہلوك ء گوں واستا كچنگ ات۔

”پدما ہر ہر اعضا ٹکڑے ٹکڑے بریں۔ دواہانی بوتلاں بند کنئیں

علاہور یا کراچی ء لیبارٹری ء پھٹیسٹ ء راہ دئیں۔“

ساری ء مزار ء دیم سیاہ تر اتگ ات، نون دگہ رنگے آ ورت

ئے۔ مزار ء کر ء نشنگیں آئی ہمراہ ہم تکا نسر بوت انت۔ بلے زبان ء ہج اش

نہ گشت۔ تحصیلدار ء رامو قع رست۔ درائنت ئے۔

”مسلمانے ء لاش ء درکنگ وت شتریں گے نہ انت۔ پدا آئی ء

رابرگ ء آئی روح ء راپنکھ تکلیف رسیت..... اُف (آئی دوئیں دست

گوشاں برت انت) من گمان ہم کت نہ کناں ء پدا..... چوناء ہم اخلاقی

صورت ء انسانے ء اعضا ہانی برگ..... توت توت توت (چہ وتی دپ ء

اپسوز ء توارے درکت)..... اعضا ہانی برگ شتریں عملے نہ انت..... مئے

چاگرد ء مردم ء راپنکھ شگان جن انت؟“..... تحصیلدار ء اے گپ جت

انت ء پدا دیم گول ڈاکٹر ء کت۔

”اے دواچے انت ء چونین انت؟“

”دوا اسپت رنگ انت بلے چوپیک ء شکل ء انت۔ انچو گشت

کہ اے ہوک یا لدیگ ء پیک انت، بلے خدا بز انت۔“

مزار ء آئی ہمراہاں دل ء یل دات۔ آ باز نلیگ ء پریشان بوت

انت آہانی نلیگی حالت ء چے تحصیلدار ء وتی مطلب درکنگ ء آسانی

زانت۔

”اوہ.....“ گوں دراجیس اوھے ء تحصیلدار ء دیم گوں مزار ء کت
 ”توبہ، توبہ..... مسلمانے ء اعضا ء پداھوک ء لدیگ ء پیرگانی تہ ء تحصیلدار
 وتی ہمک اداکاری ء گپ ء پد مزار ء آئی ہمراہانی شکلاں چاران ات۔ آرا
 وتی مراد دست کپگ ء ات چیا کہ نشنگیس مزار ء ٹولی ء وتی حوصلہ یل داتگ
 ات۔ آخری تیر ڈاکٹر ء چہ کمان ء مان بُرات۔

”مئے راجی چاگرد ء ہمے شگان یک ء دور وچ ء بیت، انگت مردم
 برداشت کنت بلے اے شگان تانسلانی نسلاں گوں بنت۔ گشت.....
 فلاں بُر تہ اعضا ء مردم ء۔ اے مزنیں رسوائی یے بیت۔“

چہ اے گپاں پد تحصیلدار ء دیم گوں مزار ء کت بلے چریشی ساری
 کہ مزار چیزے بکشیت ڈاکٹر ء وتی ہمراہیں چہ اسی ء رازور ء حکم دات۔
 ”مراد! او مراد! تو برو، بُر ء برین ء از باباں تیار کنا مین۔“

تحصیلدار ء مزار ء راجست کت۔ ”ہاں! شمارا انچیں ارادھے
 است؟“ ڈاکٹر پادا آگ ء لگت ات، بلے تحصیلدار ء داشت۔ مزار ء نیمگ
 ء پیرتہ ء دلماگی نگاہ ء چارت ء۔ مزار ء درائنت ء پادا آتک۔

”بس انت، آئی ساری ء باز بے عزتی بوتگ۔ نون من وتی
 گہارزتک ء چوش گیش رسوا کنگ نہ لوٹاں۔ بس انت۔“

تخصیلا دراء مزارء رانا دینت۔ یک کا گدے چہ وتی میزء درازء
درکت ئے کہ آچہ ساریء نبشتہ ات کہ ”ما کیس نہ کنناں“..... مزارء نیمگ
ء شہارگ بوت۔ ”اے چی یے؟“ مزارء جست کت۔
”اے ہے کا گدانت کہ تو نبشتہ کن ئے دئے کہ من کیس نہ
کنناں“۔

مزار دستخط کنگ ء ات بلے تخصیلا روتی وشئی ء چیرء اندیم کنناں
ات ء گشگ ء ات۔

”بچار! باندا ت اے گپ ء نہ جن ئے کہ من غریبے اتوں ء
تخصیلا ریا دومی افسراں گوں ما مک نہ کت۔ مئے واستا درسیں فریق برور
بنت۔ ما قانون ء چماں درساں ء تانکہ آ مجرم نہ انت، یک پیم ء
چاریں.....“ مزارء آئی ہمراہ پادا تلگ انت۔ دستانی گرگ ء رند خدا حافظ
اش کت ء دراتک انت۔ مزار، احمد ء عیسیٰ گوں پڑ مردگیں دیم ء پر شتگیں
دلاں بے تواری ء وتی جاہ ء رها دگ انت۔ آ دل ء تہ ء ہش ہش وران
انت۔ احمد ء گشت۔

”اے تخصیلا ربا ز چالا کیس مردے ات“

”ڈاکٹر زانہ کم چالا ک ات!“ عیسیٰ ء گشت۔

مزار بے تواریت ء انچیں مزینں فکرے ء کچنگ ات کہ نام نہ

گرئے۔ احمدؑ عیسےؑ آراچہ فکرؑ زرعہ درکتؑ آگا ہیں دنیاؑ آؤرت۔
 ”ہو، ہمیش انت، غریب ء.....“ مزارؑ گپ سرجم نہ کتگ ات کہ
 احمدؑ گشت ”تو بلے نبشتہ ء مہ داتیں کہ.....“

”ما ایشان گوں، جنگ کت نہ کنئیں۔ اے درس پہ وتی مطلب ء
 ہر وہد ء یک بنت۔ تھانیدار، ڈاکٹر، محرر، تحصیلدار..... اے درس.....“ مزار
 ء گوں بڑن گشت۔

دومی نیمگ ء دادین ء قادر ء ضمانت ء کا گد تیار اتنت۔ تحصیلدار ء
 دستخط کت ء تھانیدار ء حوالہ کت انت ء تھانیدار ء را ایشان ء شب ء میل
 دیگ ء گشت ء۔ وت شت وتی لوگ ء ٹی وی ء دیم ء نشت ء سی این این ء
 اھوالانی گوشدارگ ء مشکول بوت۔ اے وہداں ڈاکٹر ہم آئی ہمراہ ات
 بلے ڈاکٹر ء دل ء تہ ء وسواس ء جاگہ کتگ ات کہ باریں آراچیزے رستگ
 یانہ۔ آئی پے زانگ ء داستانہ نندگ ء فیصلہ کت ء چہ تحصیلدار ء لوگ ء در
 اتک۔ چہ آئی در آہگ ء رند تحصیلدار ء راسوٹ کیس ء بریف کیس پیش
 کنگ بوت انت کہ آہانی تہ ء بازیں درملکی سامان ء از باباں ابید پنچ لکھ
 کلدارمان ات۔ تحصیلدار ء رائل سلوٹ ء شیشگے پنچ کت ء اھوالانی بدل ء
 پرنگی جنرکانی ناچ گانا ء سرائی وی ایرکت ء شغل ء لگ ات۔

﴿۵﴾

و بعد ایک نیکے ناچہ بازیں بھگیاں احمد دارا انگریزوں کو کنگ ات۔ آئی
 پت و کلوہ و قاصداں چنگ شہنشاہ نے کنگ ات کہ آ لوگ و میل بدینت۔ آ بختاور
 و تی دومی جن و گیاں انچو کپت کہ آچہ دومی مردمانی چم و دلاں کپیت، شمشت
 ئے۔ آئی اے ہم شمشت کہ شمساتون آئی جن انت و آئی گوں زندہ و چنگ
 شہزیں و ہر اینیں روج ئے گوازینگ انت۔ آچہ اے گپ و ہم بے یال
 ات کہ احمد و آد کہ گوں آئی چنگ مہر و اشنگ انت و انگت ہم دار انت۔ آرا فم
 و فکرے ات یا مہرے گز اہنا پ نو کیس جن و۔ آئی وراچہ نو کیس جن و دپ و

دراتلگیں ہر حکم ء را "انان" کنگ ء توکل نیست ات۔ آئی ہر حکم ء اے مرد
 ء سرد چارات نہ گرم، روج چارات نہ شپ، ہر قیمتے دینگ کپتے، دات
 ءے۔ انچو کہ آس کپیت تر ء ہشک زانت ہے ہم ہرا میں وہد ہم ہما آس
 انت کہ شریں ء بدیں جاوراں پجاہ نیاریت۔ تر ء ہشک زانوکیں ہے
 آس چہ ہرچی ء بے کمارات۔ ہے حال گرداں گرداں یک وہدے آئی
 نا کو ہچتان ء سر بوت۔ ہچتان ء شمساتون دو براتی اولاد اتنت۔ آئی اے
 نا کو چہ آدگہ عزیزاں پہک جنات۔ ہما عزیزانی ہمرائی ء آوہدی کہ ہچتان
 اتلگ ات گڑا آرا احمد ء لوگ ء ہرا میں جاو ء نہ ایوک ء تورینت بلکیں آ
 یک روچے وتی ہمدردی ء ظاہر کنگ ء پد نہ نشت کہ بلکیں بوچے بہ بیت۔
 آئی چہ ہشکیں ننگ ء زالی زارہ ء آرگ ء بدل ء وتی کساس ء احمد ء را
 کے زر ہم داتگ ات۔ چہ ہماروج ء احمد ء زاننگ ات کہ منی اے نا کو ء آ
 دگہ مردمانی تہ ء زمین، آسمان ء فرتے است۔ انچیں فرتے کہ سیاہ ء
 اسپیت بیگ انت ء انچیں فرتے کہ پھل ء کنگ بیگ انت۔ آئی دل ء
 نا کو ہچتان ء نقش ہیر ء شکل ء جوڑ بوتگ ات۔ ہما آگ دپیں سیادانی دیم ء
 کہ وتی دیم اش پشداشت ء شیکن ء شیر ء پتلگیں نان ء ملکوت اتنت۔
 آئی آوہداں احمد ء رادگہ بازیں ہم سلاہ جت، بلے احمد ء وتی مڑاہ ء سر
 داشت۔ آئی بابت ء اے گپ مشہورات کہ وہدے دوستی ء کنیت، گڑا ہج

نچاریت ءِ ہمے پیم و ہدے دشمنی یے زوریت پدا ہم بیج نہ چاریت۔ آراوتی
 گہاروڑیں ناکوز تک ءِ لوگ ءِ ویرندانی ءِ و ساری ءِ تورنگ ات، بلے رندہ
 ہالاں آرا باز دلگیر کت۔ چوگشے آراوتی ہمرانی ءِ راشن ءِ دگہ بازیں چہ
 گون ات۔ آئی وتی پُر ءِ پُتینک برانڈہ ءِ یک گورا ایر کت انت ءِ تیار ءِ
 جوڑی ءِ پد نہ چش ات، نہ گل ات شمساتون ءِ رابراتی حکمے دات۔

”شمساتون! شماتیار ہے۔ شمارا من براں۔ من اشکنگ کہ آمیرین
 نواب ءِ شمارا لوگ ہو رک کنگ ءِ کشتگ۔ شمارا نہ انسان نہ ات گلزمین ءِ مرا
 کپتگیں سنگ ات!“

”ہو! آئی مارا کشتگ کہ درءات ءِ زوت درءات.....“ شمساتون
 ءِ گشت۔ ہپچان کہ چہ ساری ءِ نارضات گشت ءِ۔
 ”آبے میار ءِ راہمنکہ ہم میار نہ بوت کہ اے لوگ ءِ آئی چک ءِ
 چلانگ کشتگ انت۔“

”بس منی برات! ترا چے بکشاں۔ زانہ مے قسمت ءِ.....“
 شمساتون ءِ اے گپ ہپچان ءِ راچو تیر ءِ لگ ات ءِ گشت ءِ۔
 ”قاصد کے بوتگ؟“

”یکے بیت ترا بکشاں۔ اول سراں آئی مے ہما ہگ قاصد کنگ
 انت۔ رند ءِ آئی لہتیں میر ءِ معتبر راہ داتگ ءِ نوں اشکنگ ءِ آ عدالت ءِ

روّگی انت۔“

”بس، بس، بس۔ قبرء ہم تاحدء جن انت۔ حدء چے رند آپ
در کنیت۔ منی دلء اے مردکء وتی ”ترمپیں آپ“ ہم دوردا تک۔“
”برات! پتا زندگی چوناء وت مشکل ات پدا اے تیمیں حالتاں
کہ ماراچہ لوگء بہ گلتن ایت۔ من گجا برواں سے چکاں گوں۔“
”نوں تو فکر مکن تنی برات اتلگ۔ تو نوں مڑاھد اریں مہنازء
داستانء پیٹیمء دلء مزن کن.....“

”تو جنجال بے۔ برات“

”ہے واستا تو بلوچاں گشتگ۔ وشیاں ہا تو نمیں جن نوش انتء
سکیاں برات گوں مرکباں اوشت انت۔“
”ہو۔ برات بلے تئی جنجالی.....“

”منی جنجالیء غمء مہ کن چیا کہ وتی پہ وتیء جنجال بیت۔ در آمد
جنجال نہ بیت۔ پہ وتیء جنجال بوگ وتیء رازیب ہم دنت در آمدء
نہ.....“

”برات! اے شے دل انت، اگاں نامر چیکیں دورء اے تیمیں
مردم گج انت کہ وهدء زدء اتلگیں ٹپ وار تگیں مردماں بہ چنتء پودیت،
آہاں ہوار بہ گیجیت آہانی دلاں لاپء بدنت۔ آہانی ٹپاں درمان بکنت

عُذْرًا لِمَكَ بِمِثِّ -

”انہاں گہارا اے کارءِ من مہ کنناں گڑا دگہ کے بکننت؟ شاموتی چیزانی بندگ ءِ شروع کن ات دو سے روچانی تہ ءِ دَر کائیں۔ مئے جاگہ چوتی نام ءِ وڑاوشیں جاگہے۔ ”سباہ ھمیر“۔ ہمک سباءِ خدا ھمیر ھیرات کنت پہ مردماں.....“

ھپتان ءِ دل وش کنگ ءِ ھاترا چوش کُشت کہ آ کے بہ کندیت بے شمساتون ءِ راگشے کندگاں درو ھتگ ات۔

”برات! من ءِ راگون احمد ءِ شور ءِ سلاھ کنگی انت۔“

”ہو! تو راست گشے۔ ابید احمدی شور ءِ سلاھ ءِ ھج مکن۔ آ باز

شریں چکے.....“

ھپتان ءِ دپ ءِ وتی چک ءِ توسیپ ءِ اُشکنگ ءِ شمساتون وش بوت ءِ ھے وشى ءِ ساعت برجاہ ات کہ احمد ہم لوگ ءِ پترت۔ ھپتان ءِ گلایش گت ءِ سے براں اے سینگ پر آ سینگ بخت۔

دست ءِ سرءِ ایرمشت ءِ نشت۔ نندگ ءِ شرط ءِ احمد ءِ وتی مات ءِ

راگشت۔

”اماں تو نا کو ءِ را آپ ءِ تا مے کنگ!؟“

”چے۔ ملکموت بے یال بہات۔ من تنی وھدی وتی برات ءِ را

آپ ہم نہ داتگوں۔ اصل ءہیچنان ءگوں وتی گیاں انچو مشکول داشت کہ
من پہک شمشتوں۔ ملکموت بے یال ببات.....“

شمساتون پادا تک گڑاھیچنان ءوتی ءشمساتون ءدرسیں گپ
یک پہ یک ءاحمد ءدیم ءجت انت ءچہ احمد ءسلاھ لوٹگ ءساری گشت
ءے۔

”چونا ءو من تئی مات ءہقی نیں ناکوزتکاں۔ ناکوز تک اوں
براتے۔ اگاں براتاں سمائے پرینست بلکیں آہانی دست تگ انت۔ بلے
منی دل لوٹیت کہ ناکوزتکی جاہ ءبراتی کندے بہ گراں۔“

”ناکو! من تراچہ وتی پت یا مات ءبراتاں کمترنا..... بلکیں دیم ءتر
زاناں۔ بلکیں منی دل ءتو وچکلین ءراستیں مردے ءے، تئی دل ءدپ ء
گپ یک انت..... پہ میار ءمرگ ءہم شر زان ءے ءپہ بزگ ءوتی
کیسگ ءہورک کنگ ءہم عیب نزان ءے۔ پہ ضرورت مند ءآئی
ضرورت ءپیلہ کنگ ءتو بازوش بے..... تو اے تیمیں مردے ءے۔ منی
دل ءتو باز عزت است۔“ احمد ءتوسیپ ءہیچنان وش و بوت بلے دپ
ءے نہ ریتک ءگشت ءے۔

”بس بس۔ ناکو ءاینکہ تو سیپ ءمہ کن کہ وتی قد ءمزانت۔“

”نا۔ ناکو، چوش نہ انت، راستیں ہبرے من کت۔“

”توئے احمد جان نے..... تو..... من و مزن کن..... من زاناں

وتی بالادء.....“ دمانے ء بے تواری ء رند ”ہیچان پدا گپ ء بوت۔

”من چونہی ء اے ہال اشلگ ات کہ شے پت ء لوگ ء خالی

کنگ ء کشتگ..... گڑا من ہموداں پے حاتر الانچگ ء اتلگوں کہ شماراوتی

نیمگ ء بریں۔ وتی گہار ء گپ جت۔ آچہ تو سلاہ گرگ لویت۔ نو نہیں

حالتاں گہتریں راہ ہمیش انت کہ شماگوں من بیات گوں۔ سبہا ہیر بدیں

جاھے نہ انت۔ نانے، شیلانچے، ڈالے ہر چیزے کہ رسیت، گوزران کنہیں

تانکہ وشتریں و ہدے بنیت۔“

”ناکوئی ہبر و شرانت ء من انوں انچیں حالتے ء اول کہ ناتر انہ

کت کناں ء ناتر اہو کت کناں۔“

”چیا؟“ ہیچان ء ہیرانی ء جست کت۔

”منی برات ء گہار ء دست ء وانگ روت۔“ احمد ء پسہ دات۔

”خدا کہ جاوراں گہتر کنت تو پدا آہان ء وانیت کن نے۔ انوں

شے ادا ننگ ء..... پدائی پت ء نیمگ ء..... لوگ ء میل دنیگ ء گپ.....

ابا! درس شر نہ انت۔“

شمساتون کہ دمانے ساری آپ ء چاہے آرتگ ات۔ دونینانی

حبراں پہ دلگوش گوش دارگ ء ات۔ آ احمدی چرے گپ ء نہ وش بوت

اندری صورت ء، بلے ظاہر ء آئی ہج نہ گشت ء وتی دیم ء سر اچشیں پیشداری
یے ہم نہ کت ءے کہ احمد یا ہچتان بزانت۔ بلے وتی تو کی ء اندری لہڑ
داشت نہ کت ءے ء گشت ءے۔

”ٹوپانی دپ ء دے آہانی وانگ ء..... ما ادا نان ء محتاجیں، بہ
پنڈیس، بوریں ء..... آہاں بو انینیں۔ گد ء پیچ بہ کننیں۔ وردی ء سوز وکی
بکننیں!“..... احمد ء مات ء نیمگ ء یکبرے چم چست کت انت ء پدا
زیک ء ایریں کو نہیں تا کبندے ء پگ ء لگ ات۔ بلے زوت یل دات
ءے کہ آئی ء ہچتان ء ننگ مارات۔ شمساتون ء برانزا نگت ہلاس نہ
ات۔

”چے کت کننیں ما ادا..... ترا ادا دست گئی یے نیست انت۔ تنی
وہدی و دست تنی کت ء انت انچونشگ ءے۔“

”خدا بادشاھے۔ مرچی۔ مرچی ناباندات..... الم من ء کارے
ریت۔“ اے گپانی کشگ ء گوں احمدی چماں ارس تر پلو بوت انت۔ بلے
آئی چہ وتی اندری تاگت ء آہان ء شپ گرگ ء نیشٹ۔ ہچتان ء بہم
ات کہنوں من ء توک ء دؤر کنگ لوٹیت۔ گڑ ادرائینت ءے۔

”مارا کے زمین ہے پیرینانی برکت ء ولجہ خدا ء داگ۔ ماشما ذراہ
آہانی سر ء کار کننیں..... لاپ و در کنیت ء پدا منی مگ چوکساں نہ انت

کہ..... چہ اے درساں ابید کچے یا تر کچے..... ہر چیزے بیت، ماہوری ء
 وارت ءے کنئیں..... مئے وتی جنڈیگ انت۔ دگر یے منت ءے پر
 نیست۔ دگرے شگانے اول نہ جنت۔“

احمد نرم کپنگ ات بلے آئی دگرہ نیونے کت۔

”من ء ہماں لہتیں روچاں کارے رنگی انت۔ من ہماں

جلاں، شامبروات“ شمساتون کہ وہد ء زپتیں زہر آئی نک ء چہ وہداں لگان
 ات، دپ ء پڑ ء گشت ءے۔

”نوں و تو مئے خاندان ء سروک ءے،..... چو وتی پت ء پیم ء

زانہ تچک لوٹ ءے!“

احمد ء راے گپ چو تیر ء لگ ات۔ آتنی وہدی ہر دست ء پادے

کہ جنگ ء بوتگ و پے ہا ترا کہ آوتی خاندان ء رابدیں حالتانی شہکور ء ہار

ء دست ء منیل ایت کہ باریں آسرے چے بیت۔ بلے مات ء گپ ء گوں

آ گوں پر شتمیں دل ء زدگیں بالادے پادا تک، اوشتات ء گشت ءے۔

”شرانت اماں! ہرچی تو کش ءے، من ہماوڑ کناں۔“

ہیچان ء دیم ء وشی ء درشان پذیرات ء دل ءے گپ ء جنگ ء

مان ات کہ احمد ء جست کت۔

”بلے روگ کدیگ انت؟“

ہپتان ء دو سے روج ء نام گپت ء احمد چہ لوگ ء دراتک بلے
 لوگ ء در آگ ء آئی دل ء ترس ء بھیم ء ہمرائی ء وسوساں جاگہ کتگ
 ات۔ آ فکرانی تہ ء ات کہ چومبیت کہ آئی سیادانی ڈول ء ہپتان ہم آرا
 دگہ دستے پیش بہ داریت۔ و ہد ء زدگیں احمدنا علاج ات کہ وتی فکر ء کمیت ء
 ہر شتر ء ہر اہیں حالت ء میدان ء بہ تاجیت۔ پدا آئی وت ء راوت تسلا
 دات۔ آئی داستا شتر ترس گچین ء راہ ہمیش ات ء مرچی ہپتان چو فرشتے ء
 اتلگ ء کمک ء چاڑ کہ ات۔ آئی فکر ء گھڑی ء سوچن آئی برات ء گہار ء
 وانگ ء اتلگ ات ء گٹ اتگ ات۔ آئی نہ لوٹ ات کہ آئی برات ء گہار
 ناوانندگی ء کورچات ء بہ کپ انت۔ چہ آہانی وانگ ء دست کش بوہگ احمد ء
 راچوسر ء بڑگ ء تورگ ء ات چیا کہ سبہ ہیر ء نہ شہمیں اسکول است ء نہ
 اوداں ہسپتال ء دگہ آسراتی یے است ات۔ سڑک نہ بوہگ ء برابر ات ء
 برے برے کہ ہو ر بوت گڑ اودو سے سے روچاں مردماں راہ نہ بوت۔
 بجلی و پہ ہماگ ء سکیں مزنیں گئے ات۔ پہ آپ ء آرگ ء پنج پنج شش شش
 میل دور ذالبولان ء مشک ء درپ سر ء اتنت۔ لہتیں سیر ترس خاندانان پہ
 آپ ء آرگ ء ہر ء بچک یا اشر ء بچک ہم است ات۔ اے حال آئی وتی
 کسانی ء یکبرے کہ سبہ ہیر ء شتگ ات، دیستگ اتنت، بلے رند ء ہم چہ
 بازیں مردماں آئی پٹ ء پول کتگ ات کہ چہ سبہ ہیر ء اتلگ اتنت ء آئی

دپء کچنگ اتنت یارہ رواجی کسے آرا گشتگ کہ من سباہ ہیرء نشنگوں گزا
 مدام آئی انچیں جست کنگ اتنت ء ہما حالتانی تصدیق بوتگ ات کہ سباہ
 ہیراوں چو خدء بازیں چیزانی ڈول ء یک کرارء اوشتاگ۔ آئی وتی
 ہیالانی تہ ء وتی مات ء رامشکے بڈ ء ء اڈنگیں رواجاں آگ ء دیست تہ
 دومی نیمگ ء وتی گہارء راہانڈوے سرء کہ پرے ہانڈوے گرء دارء آرا
 پلونگ (سینٹر) یے سرات، بلے انگت دارگ نہ بیت۔ آئی وتی برات ء
 کزاہرے مہارء دیست کہ آئی سرادارلڈ اتگ ء چہ کوہ ء پیدا ک انت.....
 اے پیمیں آگہی ء واہاں گندان ء آئی سرمدام مزار ء نیمگ ء کچنگ ات۔
 نوں و انچیں و ہدے ات۔ نوں مزار پہ آئی ء انچیں تکہے ات کہ آئی وتی ہر
 سلاہ چہ مزار ء زرت ء مزار ء شور ء سلاہانی برکت ء آئی کمیں ہوشمند تریں
 فیصلہ کنگ ات۔ مزار چونو و چشیں وانندھے نہ ات بلے قدرت برے
 برے لہتیں مردمانی سرء مہربان بیت ء آہان ء دادے دادے دنت ء مزار ء
 را انچیں دادے قدرت ء داگ ات کہ گوں وتی ناواندگی ء ہم آ انچو درء
 بوت کہ ونگین ء ء جہان دیستگین ء۔ مزار ء تسلا ء شور ء دلاساہاں احمد ء
 را کدی لہرزگ بوہگ ء نیشٹ۔ نوں ہم مزار ء احمد ء راہے سلاہ دات کہ
 مات ء گپ ء بزورایت ء آہاں سباہ ہنیر ء ببارت۔ اودے حالتاں
 بچاریت ء پدا آ کہ چہ اوداں دلجم بیت گزا اے نیمگ ء بیت۔ راہے

شوہازگ و دُرس جہد و لکھیں۔ احمد و رامزار و سلاہ دوست بوت و آئی وتی
 خاندان و راہچنان و ہمرائی و ہمائی جاگہ و برگ و نگدیں فیصلہ گت و پدا
 و ہدیکہ لوگ و اتک گڑا سامانانی چنگ و نوز آرگ و آچے دُرساں دیم و
 ات۔ آہاں وتی ہے کار بندگی رزان و گد و بستراں ابید آدگہ دُرتیں چیز
 بتگ و تیار کتگ اتنت۔ اے متگیں و ہدپہ آئی قیامتے و وڑا ات آ انگری
 لیٹان و جگر بریجان ات بلے یکیں مزار و نزیکی و سنگتی و اینکہ غم و فکر اں ابید
 آئی وتی دل کوھے کتگ ات و مزار و سر و سوج ہر جاہ و ہر کجا آئی ہمراہ و
 ہمگام اتنت۔ اگاں آ بوتیں گڑا احمد اے دوزہیں ساہتانی تہ و وتی پشک و
 اندر و ہم پنم نہ بوتگ ات و باریں آئی آ سرچے درا آتگ ات۔ احمد و
 وانندگی و ہمرائی و مزار و خدای بکشا تگیں داد بزاں ایمنی و ہر چیز و مارگ،
 سرگوست و تجربہ و انچیں ایدگہ شریں چیزاں آئی زانت و ذمہ واری و
 چمگت و راہشک بوہگ و نینشت۔ چیا کہ اے و دنیا و گیشنگیں رہند انت کہ
 و ہدے زانت و دایت گڑا وتی ہمرائی و فکر کاریت و و ہدیکہ فکر چول جن
 انت گڑا ذمہ واری وتی سر و چو مار و چست کنت۔ انوں پہ آہاں انچیں
 جاورے ات۔ تخر بہاں آہاں و زانت و شہکوزرے اگاں نہ داتگ ات گڑا
 اے جاہلیں چا گرد و یک کسانگیں شپے و داتگ ات و ہے شپ آہانی فکر
 و زانت و مدی ات کہ چہ ہمائی ذمہ واریانی عکس و شبن و دی بوتگ

اتنت۔ اے ہمیں حالتانی ہے احساس ء مارگ ات کہ آئی نیم مُرتلیں جان
 ء تہ ء زند ء ذیل ء فہین ء مان زمان ات۔ ہے مارگ ء بالاد ات کہ مرچی
 بے ء پدا سرنگلیں ء کہنیں بے نیم مُرتلیں ہیالانی بزہ ء واہندیں یک
 خاندانے ء درکنگ ء دیم پہ دگہ مینگے ء برگ ء چاڑ کہ ء تیار ات۔ احمد
 ساماناں درکنان ات ء مزار ء آئی کسانیں ہمراہ صیغرا ہاں بس ء لڈان
 اتنت۔ اے پنیم ء سامانانی سرجمی ء گوں آئی مات ء چادر سر ء ات ء
 در اتک کہ آئی پشت ء آئی کستریں جنک انچوگون اتنت چو کہ پئے ء راوتی
 شک دُوب ء بنت۔ ہیچان چوشوانگ ء ساری ات ء بس ء تہ ء ہم ساری
 ء پترت ء پہ وتی ہمراہاں آئی راہ گیگ گت۔ چہ منشی ء میٹانی جست ء رند
 آئی شمساتون ء دو میں کستریں چک یک نشستے ء سرانادینت انت ء وت
 ء احمد آہانی پشتی نیمگ ء یک سیٹے ء سرانشت انت۔ کلینڈرے ء ”چلو“ ء
 ہمرائی ء بس رہادگ بوت۔ پُرشٹگیس دگ ء بازیں جہلگ ء بُرزگ،
 ریک ء پلکاں گوازیناں، وتی پشت ء ہاک ء مزنیں ہیرو پے جست
 کنان ء توک ء چلیسک ء چلاسک گونگیں آواز درکنان بس دیم پہ سہاہ ہیر ء
 روان ات۔

احمدی دماغ ء مزاری ہے گپ یک یک ء گردش کنان اتنت کہ
 ”تو وتی مات ء ہموداں ٹہین ء وت بیا کہ مادا پتوتگ ء تاچے کنیں تانکہ

لاپ ۽ غم بہ چھتیت۔ آوتی کُمان ۽ ہیا لانی پشت ۽ با پشت ۽ حیران ات کہ
 بازار ہا ات، جا کہ ہا ات..... نوں مزار پمن چہ کجارا ہے شو ہازیت؟ آئی
 دل ۽ یکبرے اتک کہ من وتی مرد ماں شہیناں ۽ پدا عبداللہ ۽ نیمگ ۽ رواں
 چیا کہ عبداللہ ۽ ہم آئی کتر ۽ باز وہد گوازینگ ات ۽ براتی ۽ سنگتی ۽ وتی
 برو بریں ڈو لے بر جاہ داشنگ ات ۽ کہ انگت ہم کا گد ۽ کتر اچ ات۔
 پدا دل ۽ ہیا لکت کہ گڑا لے وڑا ۽ مراد ۽ ہم گوں آئی باز وہد گوازینگ
 ات ۽ آئی مراد ۽ ہم خدمت گوں دل ۽ جان ۽ کنگ۔ مراد کہ خدا بست ۽
 مردے ات۔ آئی ۽ را کلنڈیں کیمرہ یے گون ات۔ ثقافتی چیزے گپت
 ات۔

آرا ہے شوق ات ۽ یکبرے ہے شوق ۽ کمپانے ۽ پشت ۽
 اوشتاگ ات کہ مرد ماں گپت۔ آہاں دل ۽ گشت کہ بلکیں عاشقی ۽ اتگ،
 مردم آرا گرانٹ ۽ شری ۽ ہوشگ چوپ کھت کہ احمد آرا رکیتیت ۽ وتی
 لوگ ۽ کاریت مہمان کنت ۽ نوں آشریں پروڈیوسرے ات۔ عبداللہ ۽
 مراد ۽ نام دم پہ دم آئی ہیا ل ۽ جمھی ۽ گردان اتنت۔ عبداللہ ۽ سیری ۽ آرا
 عبداللہ ۽ نیمگ ۽ گیش دلگوش کنائنت کہ مراد ۽ سر ۽ بلکیں بو جے بیت،
 بلے عبداللہ ۽ زئی و شریں کاروباری مردم اتنت۔ آوتی دل ۽ ہے خیال
 ات کہ وہدے آئی عبداللہ ۽ خرابیں وہاں آئی براتی کمک کنگ۔ گڑا

باہدیں کہ عبداللہ ہم آرا بہ ساٹ ایت۔ ہے خیالاں آئی عبداللہ چکا سگ
 ءدجمیں فیصلہ کتگ ات..... پداہے دڑ دڑ، تر ءمان تر..... جہل ءبرزاں،
 جمپ ءجولاں آرا انچو ژندکت کہ آئی وتی سز بس ءزنگی نیں آسن ء
 دراجیں سیخ کہ در یگ ءدیم ءات، سک دات ءبرے واب ءبرے آگہی
 ءحالت ءبوت۔ پداوہدے کہ آئی ءراسدہ بوت گڑا بس اوشتا تگ ات
 یک کسانیں ہوٹلکے ءدیم ءء مسافر ایر آیان اتنت۔ آئی وتی مات ءمردم
 زرت انت ءیک نیمگے بستگیں کوہیں گلے ءشت ءنشت۔ ہپتاں ءآرا
 کڈن کت کہ آہماں گوں مات ءبرات ءگہار ءبہ نندیت، ہپتان وت
 روت ءنان ءکشیت۔ ہپتان ءخیال ءاے جاگہ پہ احمد ءنوک ات ءآ
 ادے رہند ءدوداں نزانٹ۔ بلے احمد ءآراداشت ءگشت۔ ”ناکو! راہ ء
 و استانان ماراچہ ہموداں گون!“ ہپتان حیران ات بلے مزار ءآہانی راہ ء
 واستاچہ وتی لوگ ءاے بند ءبوج کتگ ات۔ ہالتا کانی تہ ءپتا تگیں وردن
 در کنگ بوت انت ءہمے ہالتاک پرزونگ ءجاگہ ءکار بندگ بوت
 انت۔ وتی وتی گیگ ءہر کس لکھے لکھے سندان ات۔ کستریناں گیش ورگ
 ءہبات بلے شمساتون آہان ءدم پہ ساعت بس کنگ ءگشگ ءات کہ
 راہ ءمہ شان انت۔ دمانے پد بس ءپوں پوں وڑیں ہارن ءدرستیں
 مسافران ءتوار جت کہ من تیاراں۔ ہپتان ءزوت کنگ ءگشت ء

انچوائے ٹولی پہ اشتاپی دیم پہ بس ۽ رہادگ بوت کہ رند ترا مردیں باز رش کن
 انت، تنکہ آساری ۽ سر بہ کپ انت۔ بس وتی منلگی بالاد ۽ دروشاں راہ ۽
 شنگیناں پہ کھیبے برزگ ۽ جہلگاں گوازیںاں سبہا ہیر ۽ وش زیدیں زمین
 ۽ آئی ملار ۽ کیف بکشانیں گوات ۽ نزیک کنان ات ۽ لڈاں لڈاں روان
 ات۔ احمد ۽ فکر کہ هلاس نہ بو، بگی فکر اتنت، ہلاس نہ بوت انت ۽ ہے فکرانی
 سفر ۽ وہدیکہ جھل عصر ۽ وہداتک تہ سبہا ہنیر ۽ وتی ہنیریں دروشم پیش
 داشت ۽ مسافر یک یک ۽ ایر آیان ۽ روان بوت انت۔ ہیچتان گوں وتی
 ہماہاں ۽ ساماناں ہماں پہ سواری یے ۽ وداری ات کہ چہ دور ۽ ابوکیس
 ہرگاڑی یے آئی چماں کپت ۽ آئی تواری ۽ ہرگاڑی کہ اتک گڑا گوں سامان
 ۽ مردماں آہرگاڑی ۽ سراسوار لڈاں لڈاں لوگ ۽ سر بوت انت گڑا گینے
 کش اتے کہ شرانت بس چہ سر ۽ چٹ ات کہ اینکہ نندگ ۽ آہان ۽ زیم
 کنگ ات۔ ہیچتان ۽ لوگی شدری وتی کساس ۽ شاہوکاریں ذالے ات۔
 دمان ۽ وتی بند ۽ بستے بروبرکت۔ ہیچتان ۽ احمد زرت ۽ دگہ بانے ۽
 نشت۔ آپ ۽ چاہ ۽ پد، کے رند تران ۽ ودار..... آہانی سراسا ہیل بوت۔

سباہ ہیر و رسگ و مرچی دو سے روچ ات۔ دوئیں سہیں روچاں
 احمد و راے گمان کنگ و دیر نہ بوتگ ات کہ ادا آہانی آہگ پہ آہاں شر تر
 ات۔ نوکیں جاہے، نوکیں چاگردے نوکیں مردم..... کو نہیں جاہ، کو نہیں
 ماحول و کو نہیں مردم اگاں دیم و مہ بنت گڑا کو نہیں غم ہم نکلہ مزنی و شدت و
 ظاہری نہ دینت بلکیں نوکیں غم کو نہیں و سراوت و ساہیل کنت و کو نہیں
 بازیں یاد و دگہ ہے گونگیں چیز شمو شگ بنت۔ دست و پاد پچ بنت، دماغ و
 بازیں جاہ ہو رک بنت۔ دگہ نیمگے سر و شاہ کشگ و باز و ہداں زوت ارزانی

اوں بیت۔ آوڑیں غم کہ احمدؔ را بوتگ چو کہ سبہا ہیرؔ اگاں دراتلگ گڑا
 بیگہؔ یا کے رند ترؔ پہ درنگؔ المؔ آگی انت، آوڑیں غم ہلاس بوتگ
 اتنت۔ پہ ٹپ وار تگیں شانتلؔ کپوتاں نوکیں درنگ، نوکیں کہیرؔ نوکیں
 آسمانے ات۔ کسانیں چک ہور تورا بوہگؔ دیر نہ کنت ہمے پیم آئی برات
 ؔ گہارگوں میگ ؔ چکاں انچو ہور اتنت کہ اگاں گپ اش مہ جتیں پجارج
 نہ بوت انت۔ اے کمکیں روچاں آہاں اے دگی باز گپ زپت کتگ
 ات۔ ادے کسانیں بچکانی کار کٹگ ؔ پکٹی یا مجولی ات ؔ جنرکانی لیب ؔ
 گوازی امباں چنگی، چیر بوہی (چماں پاسکولی) یاد تک ؔ نادگ ات۔
 کسانیں اسکولے دمگ ؔ است ات بلے پچی ؔ حساب نہ ات۔ وانینگ
 نامیں چیزے گواہ نہ کت۔ سالانی سال ماسٹر نیا تک انت ؔ ماسٹرانی
 چاروک ؔ دلگوش کنوک ہم سہی نہ اتنت کہ ادا ماسٹر ہم است یا نیست، اسکول
 پچ انت یا بند انت، آئی بان سلامت انت یا کپتگ۔ اگاں ماسٹرے
 ماسٹرے پہ سزاراہ دیگ بوتگ ات گڑا دمگ ؔ میری ؔ آرا چیر جنگ
 ات۔ آنان ؔ آپ ؔ تام ؔ میر ؔ کر ؔ بوت ؔ میری ؔ کر ؔ بوت ؔ میر ؔ مہمان
 خانہ ؔ چوکیداری ؔ ہاتراپانگ بوت۔ ہر دیں کہ میر ؔ رامہمانے گور بوت یا
 دگہ مستریں افسرے ؔ سر ہداں کپتگ ات گڑا میر ؔ نہ ایوک ؔ بیچارگیں
 ماسٹر ؔ پجارجبیں وڑے کنائنت بلکیں چہ ہمے ماسٹر ؔ ہما افسر یا مہمان ؔ

ہذمت ہم کنائنت ء اے پیم ء آئی وتی پاگ ء چوڑ ء را برز ترزانت ء پے
 شان بوت کہ آئی مہمان خانہ ء ..... برے برے کہ میر ء چلو پے کار گوں چلن
 ء لیگاریں گداں ء مان گیشنگیں چوٹواں بوت انت گڑا میر ء دست شوڈ ء کرہ
 ہم ماسٹر ء دست دیا نینت انت تنکہ آئی لیگاریں کاردار آئی مہمانانی دیم ء
 میا انت۔ آرا اے گپ ء ہج پرواہ نیست ات کہ ماسٹر ء دل ء سراچے
 گوزیت۔ آئی دل ٹھی بیت کہ کچی بیت، میر چہ سماغ پرواہ ء مارشت ء دور
 ات بلکیں آئی فخر کنگ ات ء وتی سینگ ء راچہ فخر ء شان دوہمنکہ لیک اتگ
 ات۔ بازیں ماسٹراں وتی اے جاہ ء کار پے ہا ترا ایل دا تگ ء شنگ اتنت
 کہ آہانی اندری زرد (خودی) ٹپ وار بوتگ ات چہ میر ء دست ء ء اے
 ہمیں ماسٹرے کہ چہ سبہ ہیر ء شنگ ات گڑا پدا کدی نہ و اترتگ ات ء دگہ
 ہا ماسٹرے کہ آئی ء دپ کچتیں، آئی ہے حال الم ء آرادا تگ اتنت ء ماسٹر
 غریب نیا بگ ء وش اتنت ء میر ء دگہ میر ء ہم کنش وش اتنت کہ آہانی
 رمگاں، آہانی بگاں پے چارینگ ء دارینگ ء نہ ایوک ء مردم دست کپیت،
 بلکیں بؤر ء ہار، سردی ء آہزیں روچاں اسکول ء بان آہانی دلوتانی محکمیں
 پناہ گاہ ء صورت ء است مانیت۔ اسکول ء دو بہر اتنت۔ دومی بہر ء کہ دیم
 ء گوں قبلہ ء ات ء دو بان اتنت میر ء خاصیں مہمان خانہ جوتگ ات
 کہ آئی تہ لائق ندرہ ات۔ زمستاناں بانانی توک ء گر ماگ ء بانانی دیم ء

ایرانی اسیر و گالیانی سرا کیشتر دیوان بوت۔ شکاریاں وتی شکار و بازیں
 مردماں کر و کشتی چست و ایراں ابید و ژوڑیں گپ و تران کت۔ برے کسے
 و سرگوستے گشت، برے کسے و اشکتگیں گپے جت۔ دیوان و کچاری بر جاہ
 ات ہر کس و را سیاہ چاہ و کوپے رست۔ ہمے دیوان و جاہ و برے برے انچو
 ساکت کہ دروگ و نور نامنے بوہگ و انت۔ میتگ و تہ و پے دیوان و دڑی و
 و ہد و ٹیلینگ و ہبے مستریں و شتر تریں جاگہ ات۔ میر و کہ چاڑ پادا تک۔ ہما
 برے برے گراند و پاچن میڈینگ بوت۔ برے برے کروس و بنینکو.....
 و ہد و ٹیلینگ و مستریں وسیلہ ہمے دیوان جاہ و جہل و کسانیں کورے ات
 کہ آئی ہنگانی شکل دگہ رنگ اتنت۔ زندیں زندیں داز و مزن مزنیں
 و رک پھل اش پے کہیب لذ اتنت، ہمے کر و نور اکسان کسانیں نورم..... پے
 آپ و ورگ و و لہتیں نورم پے گد شودی و کیشینگ بوہگ اتنت۔ چہ میر و
 حکم و ہمے نور مانی تہ و کور ماہیک و گرگ بندات۔ اے بابت و آئی
 دراہیں میتگ و را ہدایت کتگ ات کہ ہر کس و ماہیک گپت انت گڑا چہ آئی
 حراب تریں مردم پما ماہیک گروک و دگہ کس نہ بیت و اے وڑ میر و کتگ
 ات و پیش داشتگ ات۔ اے کور ماہیک آئی پے وتی خاصیں مہماناں
 داشتگ اتنت کہ ہر و ہدے اینگو سر اش کپت گڑا آہان و شکار و برتے۔
 آئی پے فخر مردمان و کشتگ ات کہ آئی ہمک کار میتگ و عزت انت و پے

میگے عزت و آراہر کسی بے عزتی کنگ و اجازت انت۔ کدی کدی کہ
 رزبانیں مہمانے اتلگ ات گڑا آرانہ تہنا ماہیگ بلکیں پہ مرگ جنگ و ہم
 برگ بوتگ ات۔ چوماہیگانی پیم و شانتل و کپوتانی زند و مرگ و کار ہم میر یا
 میر و چلو پہ کارانی دست و ات۔ آئی کاردارانی خاصیں وڑ و ورگ و جوڑ
 کنگ ہم کارات۔ میر و یک خاصیں وڑ و نان "اشت پھت" الم و
 وتی اتلگیں مہمان و راوارینت۔ ملکی مہمانے کہ بوتگ ات گڑا برے برے
 گوں پرانی و نان و ہم آئی دعوت و تام و راگیش کنگ ات۔ میر و راہ
 پرانی و اشت پھت و دو خاصیں کاردار است ات کہ آتیوگیں میگ و
 نامدار اتنت۔ احمد و ہدے ہمے ہالاں سہی بوت تہ آئی دل و اول لوٹ ات
 کہ آبزانت، "پرانی" چی یے؟ "اشت پھت" چون بیت؟ میر و نامدایں
 "اشت پھت" و زانت کار سکندر ات۔ ہباہ ہیر کسانیں جاھے ات و
 کسانیں جاہاں یکیں روج و درسیں مردم ہر نوکیں مردم و نہ تہنادمان و چبآہ
 کارانت بلکیں آرانزیک کنگ و ہم جہد و کھت۔ ہمے پیم سکندر گوں احمد و
 چباروک بوت۔ احمد و گوں سکندر و ہمے اشت پھتیں نان و جوڑ کنگ و
 چارگ و ورگ و واہگ درشان گت۔ گڑا سکندر و گوں احمد و کول گت کہ
 آچہ میر و اجازت گپت و میکروچے آراے تام و چاشین ایت۔ و پدادومی
 روج و حق و دل سکندر و احمد و رازرت و دگہ لہتیں ہمراہ پہ "اشت پھت" و

چارگ و ورگ و شت انت۔ چرے گپ و پھک پدڑ بوت کہ سکندر میر و
 خاصیں چلو پہ کار انت۔ سکندر و چہ ساری و بازیں کورانی لمباں وتی و استا
 انچیں جاگہ جوڑ کنگ ات کہ اودا آرا پرے نان و پچگ و آسانی بیت چو
 کہ انچیں تلمبیں جاگہ کہ اگاں گوات بہ کش ایت ہم اودا سر نہ جنت۔ سکندر
 و اشارہ و سرادو کس و زرت و آرا لکم بست۔ آپ و اے سر و بگرتاں
 آسر و سبک سبک و پھ گام روان بوت انت۔ سکندر و دگہ یکے و رادو کانیک
 جنگ و گشت۔ آئی ہے آپ و نزیک و کانیک ہم شرکت انت۔ رگ و
 گوں رو کیس مردم آپ و یک سرے و شت انت و دومی سر و اتک انت،
 بلے آہان و بازیں ماہیگ گون نیست ات۔ رگ و چے اے ماہیگ در کنگ
 بوت انت و کانیک و توک و بندی اتنت۔ یکبرے پدا سکندر و رگ و
 مردمان و چہ یک سرے آگ و گشت و وت آپ و تہ و دورے کت۔
 پاداں و دستاں زوراں جناں و چہ آپ و توار گجیاں آ ماہیگاں سردیان ات
 و ماہیگ اشتاپی و روان اتنت و رگ (دام) و اڑان اتنت۔ اے بری
 گیشتر ماہیگ گرگ بوت۔ دوورنا و تچان تچان و رگ و گپنگلیں ماہیگان و
 درکت و پدا کانیک و مان کت انت۔ اے پیم و آہانی ماہیگ گیش بوہان
 اتنت۔ سکندر و دومی آپے و نیمگ و اشارہ کت کہ اوداں روئیں کہ ماہیگ
 دگہ گریں گڑا مارا بس انت۔ ہے پیم دومی آپے و کہ شت انت و رگ اش

جنت گزرا گتھوے ماہیگ درکنگ ء آرگ بوت انت۔ ساچی (نو کرنی) ہے
 کدی ء ماہیگ بوت انت آہاں اشکرانی سرء ہم کے چنگ ء تمام گتہا
 وہدیکہ "ہشت پُہت" تیار جیت۔ ماہیگانی اشکرء ہر اچھو کیس مرد ء دم گوں
 سکندر ء کت۔"

"اے ماہیگ کم نہ بنت؟"

"کم نہ بنت۔ اگاں ماگیش ماہیگ بگریں گزرا شرن انت چیا کہ
 زانگ نہ بیت کہ میر ء مہمان کدی کاینت ء چکھ گرانٹ۔ مارا بس انت۔"
 سکندر ء پسہ ء آ مرد بے تو ار بوت۔ سکندر پہ ادائے ء ٹہلے ملان ات ء احمد ء
 چاران کہ احمد من ء چارگ ء انت اگاں اتاں۔ آئی ہمک دمان ء ہے گپ
 گشت کہ احمد مئے مہمان انت۔ پر آئی واستا چہ میر ء خاصیں اجازت ہم آئی
 گپتگ ء وتی بازیں کاریل دانگ اتنت۔ سکندر ء زبان پہ حکم ء دیگ ء چو
 نوک چہریں مگراز ء کار ء ات۔ دوئیں ہما کس کہ آہاں ماہیگ چہ رُگ ء در
 کنگ اتنت۔ آ ماہیگانی روتینکانی درکنگ ء گلانش وت انت۔ چہ ہے
 دوئیناں آ را برو بر ء شریں ڈو لے ء کار ء اُمیت ات۔ بلے وہدیکہ آئی لہتیں
 ماہیگانی خراب روتینکانی درکنگ دیست گڑادل ء ء، نہ من ات ء چہ وتی
 جاہ ء پادا تک ء ہمیشانی نزیک ء اتک دوئینان ء۔ پنچے پنچے سرے جت۔
 "پیر بوت ء، بلے میر نہ بوت ء"..... گشت ء آہان ء روتینکاں

درکنگ ۽ رہندے گشت گوں۔ آئی اے ہم گشت کہ ”ابا کار ۽ حیل کنگ ۽
میار مہ کن ات۔ چہ مات ۽ لاپ ۽ کس نزانت، ہر کے جست کنت،
آ حیل کپت۔“

احمد حیران ات کہ آ دونیناں سکندر ۽ گپ دل ۽ نیارت۔ نوں
دونیناں ۽ تسکس (سوچکس) کسانیں شینگ رنگیں داڑ کے گون ات۔ آہاں
ماہیگانی جہل ۽ دونیں گلانی نیام ۽ کے چکت دات۔ ہے جاگہ کہ ننگ بوت
گڑا آہاں ہے دارگ درکت ۽ ماہیگ ۽ راجہ جہل ۽ لاپ ۽ نیمگ ۽ کے
زور دات روتینک وت دراتک انت۔ آ وڑا آہاں ۽ ماہیگ دوکپ ۽
پروشگ کچنگ ات۔ واقعی اے ارزان تر ۽ شریں رحبندے ات کہ دونینانی
دست ہم اینکہ ہراب نہ بوت انت ۽ ماہیگان ۽ مرگ ۽ رند ۽ اذیت ۽ تکلیف
۽ ہما شکل ۽ دروشم نہ متنگ ات کہ چہ آئی ۽ مردم ۽ راہسد بوتیں۔ سنکدر
مرچی پہ شان ات۔ وتی ہماہاں زانہ آئی ساری ۽ ہم انچو حکم دانگ ات یا
مرچی احمد ۽ رادیسنگ ات ۽ گڑا حکمانی زیملاں شلان ات۔ ”تو چوش
بکن بے بخت“ ”تو مہ کن شوم“۔ ”بس تو ہمائے کہ ہمائے“..... تنی ہال
زاناں کدی شریبت“۔ ”چہ تو گونڈ و شرتر کار کن انت“۔ ہے ہمیں گپ
آہر کیے ۽ گشان ات بلے احمد چہ ڈرساں شید ۽ بیدات ۽ احمد پہ ”اشت
پھت“ ۽ چارگ ۽ بیقرارات کہ سہاہ ہیر ۽ گیشتریں مردماں آئی تو سیپ

کتگات۔

سکندر ء چہ لوتے ء کے مصالحہ ء واد درکت ء ہے ساپ کتگیں کور
 ماہیگ بُرتگیں دازانی تالانیں پشانی سرا شنگ کتگ اتنت۔ یکبرے
 مصالحہ ء واد جنگ ء رند آئی پدا ایشان ء دومی نیمگ ء لیٹینت ء پدا مصالحہ ء
 واد جت انت دمانے انچواشت انت ءے ء پدا ساپیں درپے لوٹا کینت ءے
 کہ آئی پدا ایشان ء دومی نیمگ ء لیٹینت ء پدا ساپیں درپے لوٹا کینت ءے
 کہ آئی تہ ء آرت مان کت ءے۔ یکے آپ ء رند ء شت ءوت دمانے ء پد
 اتک ء دودو پراہ ء پتہیں ء کے مزینں سنگ جوڑی جوڑی ء آئی آرت
 انت۔ آہان ء انچو دیم پہ دیم کت کہ چہ زمین ء آ دوینانی نیامی بہر ہورک
 ات۔ آئی احمدی دگوش گولوت ء کت گشت۔

”احمد! مالیشی ء گشاں سنگ ء میٹرینگ!“

احمد ء ”شر!“ ء پسرہ دات۔ سکندر ء وتی ہماہان ء دار ء آرگ ء حکم
 دات ءوت احمدی نزیک ء اتک۔ آپ ءے زرت انت آرتانی سُرشگ ء
 لگت ات۔ آئی آرتاں ء انچو سرشت کہ آنیم سُرد بوت انت بلے آرتانی
 ہے سرشگ ء وہداں آئی چنک چنک ء ماہیگ ہے آرتانی تہ ء مان کنان
 کت انت۔ آماہیگ مان کنان ات ء آرتاں سُرشان ات۔ کے ماہیگ
 سرا تک گڑا آئی ہمیشان ء دگہ پیچے کنگ ء فیصلہ کت چیا کہ سکندر وتی اے

کار و انچوز برات کہ آرا کس مان نیا تک۔ پدا پادا تک و ہر دو میٹر بنتگیں
سنگانی نیمگ و شت۔ چہوپ و لیتاروڑیں تک و تی دست و لنگے و سرا
کت انت و ہے میٹر بنتگیں سنگاں جت انت۔ آہانی "چیرہ چیرہ" و
توار و آئی سنگانی گرمی و گمان کت۔ سنگ کہ چونغلیے و جہک و پیم و "۸"
(ہشت) و شکل و اتنت۔ آئی پہ ہمک سنگ و یک لکھے جور کت و پدا پیرا
نپ گونگیں تگر درنگیں بارگیں چیزے ہم جور کت۔ احمد اے درساں گوں حد
وک چارگ و ات۔ آئی دگہ ہم دازی پیش برات و آورت، ساپ کت
انت و کر و ایر کت انت۔ گرمیں سنگانی شم و لکم و ساد گوازینت و پدا سنگان
و دور دات۔ سنگانی سر و داز و پیش مال مال و ایر کت انت کہ سنگ و ہاک
نان و مہ لگ انت۔ پدا ہے پیرا نپ گونگیں تگر دوڑیں بارگیں گولیں چیز
ہمیشانی سرا ایر کت۔ نوں آئی تہ و ہے سر شتگیں آرت کہ پہک آپ نہ
ات انت، ثلاث انت۔ و پدا ہمیشانی سرا پیشانی یک یک و ردے ایر کت
و پدا دومی سنگ و راکم و سرا چست کت و ہے اولی سنگ و سرا ایر کت۔ و
وت شت یک کر و نشت۔ احمد و سرا تلگیں کور مابہگانی جست کت۔ گڑا
آئی گشت کہ اے پہ دومی "اشت پہت" و استانت۔ آپ دومی میٹر بنتگیں
سنگانی نیمگ و شت۔ آہم گرم اتنت و گرمی و چکا سنگ آئی لیتار اتنت۔
آئی پدا ہا عمل بندات کت۔ اے بری و ہدے آئی یک یک و برنگیں

پیشانی قطار شرکت گڑا آئی سر اہے سر اتلگمیں ماہیگانی قطارے ہم جوڑکتہ
 پدا ہما پیرا نپ وڑیں گولیں چیزے تہ آرت مان کت انت گڑاچہ بنہ
 اتلگمیں کورا ماہیگاں آئی دو سے ردہ ڈیزا ن ہے آرت ہما دات انت۔
 "اشت پھت" ہ ہے رندہ ایر کتگمیں ماہیگ۔ پچار چوں وش تھام دینت۔
 انچو آئی لکم دومی سنگ ہ گٹ ہ لوپ کت ہ ہے سنگ ہ را پدا دومی سنگ ہ
 سرا ایر کت۔ بے سنگ ہ سرا ایر کنگ ہ ساری آئی دازیں پیشانی ردے
 ہے ماہیگانی سرا ایر کنگ ات۔ سکندر ہ تب لائق ہ سٹیل ات۔ دمانے رند
 آئی حکم دات کہ اولی "اشت پھت" ہ برزی سنگ ہ چست کن ات۔ آ کہ
 چست کنگ بوت تہ گزے ہ چے بڑتگمیں بارگیں نالے سکندر ہ زرت ہ نان
 ہ راجکت دات۔

"اے انگت برو بر نہ انت۔ ایر کتگمیں سنگ ہ پدا سر ہ دینے"
 سکندر ہ حکم ہ سرا دو ورنادیم ہ اتک ہ گوں لکم آہاں سنگ پدا سر بر ہ
 ایر کت۔ دمانے رند سکندر دومی "اشت پھت" ہ نیمگ ہ شت۔ اولی سنگے
 لیڈینت ہ گزے دار ہ ہمالٹ ہ چکت دنیگ ہ رند سکندر ہ جارجت کہ اے برو بر
 انت۔ نان چہ سنگ ہ سرا ایر گیجک بوت۔ ہ بڑتگمیں نہ شتگمیں پیش ہ
 دازے سرا ایر کنگ بوت۔ پدا دومی نان انچو ایر گیجک بوت ہ آرگ بوت۔
 سکندر ہ وتی کیسگ ہ چے تیزیں چاقوے درکت ہ ہے ناناں ہ چار چار ٹکر

کت۔ ”اے پیسے عزت سارت بنت“۔ سکندرؑ دریا کینت۔

نان ء یوراست کہ ویش ات، بلے تام نے چون بیت احمد سر پد نہ
 ات۔ دل ء راوتی جم نے کنگ ات کہ اگاں بوئے چو ویش انت گڑ اورگ ء
 الم ویش بیت نان ء جند ء نزی ء البت آئی دل کے بز کنگ ات کہ آرت مہ
 بیت ء بہ پشیت۔ پدا احمد ء را سکندر ء دگ لہتیں گپ گشت۔

”اے نان انچو مزگ دنت کہ میر ء سنگتے است ات پنواری یے،
 آہمک چنگ میر ء گوراپہ ”اشت پُھت“ ء ورگ ء اتک۔ برے برے آرا
 وتی چُکت ء چلا نگ ہم گون اتنت۔ مردم کہ باز بنت ء مارا باز ”اشت
 پُھت“ چچگی بیت گڑا مادو دو سے سے ہوری ء پچیں۔ اے پیسے سنگ ء
 بچت بیت۔ چیا کہ اولی ء دومی ء تے کیے تیار بیت۔ دومی ء سہی ء تہ ء دومی
 تیار بیت۔ سہی ء چارمی ء تہ ء سہی تیار بیت۔ اے وڑا بلے کے برز بیت۔
 اگاں دگوش ء مکن نے گڑا کپیت یک نانے ہراب بیت۔ بلے گوں من
 کدی چونہ بوتگ۔ انچو کہ شامنگیں مردم وتی کتابان سرمان چکت ایر کن
 نے۔ من ہم ایشاں انچو..... بلے اگاں مردم باز بہ بنت۔ چونہی ء بلے یک
 یک ء پتنگیں ”اشت پُھت“ ویش تربیت۔ آدمرد کہ ایشی رہند ء مزان
 ء گوں آئی اگاں تنک بیت گڑا ہے نان چیت۔ اگاں بز بیت گڑا آگ ہم
 بوت کنت۔ پے ہاترا ایشی واستاز ابنکاری لوٹیت ء میر ء من ء پے

واستا.....“

دمانے بے تواری ء رندا آئی پداگشت۔

”اے نان سے سے چار چار روج ء ہراب نہ بیت اگاں گوات

ئے بہ لکیت۔ باز مردم ء رادومی روج ء گرم کنگ ء ورگ ء گیشتر لذت

ریت۔“

احمد بے تواری ء گوشدار ان ات کہ پہ آئی نوکیں چیزے ات ء سکندر

پہ ٹہل ء مڑاہ انچوگپ ء ات کہ مردم ء نزیک ء ”اشت پھت“ ء ایجاد کنوک

ہمیش انت۔

”ایشی ء را ”اشت پھت“، ہمے ہا ترا گشت کہ اے ہے

اشتانی سرا بزاں ہے سنگ ء اشتانی سراتیار بیت۔“ مئے مردم اول نام ء

بندگ ء ماشاء اللہ ذرانت۔“

احمد ء بچکند ات ء گشت۔ ”سکندر جان! مابس ایشی ء انچو چاریں یا

اے ورگ اول لوٹ ایت؟“

”من بے یالوں..... اے پہ ورگ ء تیار انت۔ آئی احمد ء راچہ

دوئیں بڑتگیں ناناں یکے چریشی ء یکے چر آئی دات کہ آوتی مات ء لوگ ء

واستا بارت گوں۔“

آدیوانی ء مجلسی مردے ات ء مرچی احمد ء دلگوش ء گوں ہر ہر گپ

۽ واستاءُ سکندر چوسازیں سرور ۽ سازات۔ دپ نئے پُر کندگ ات۔ احمد ۽
 نہ تہنانان ۽ بلکیں آئی شیر کنیں گپانی تویپ ہم کہ کت گڑا آ چہ بغلاں
 گوات گپت۔ آئی گوں احمد ۽ وعدہ کت کہ آدا آئی ۽ رادگہ بازیں چیز ہم
 پیش داریت۔ احمد ۽ ہم چارگ ۽ کول کت بلے آدل ۽ جیردگ ۽ ات کہ منی
 ادے نندگ تاکدین ۽..... آ دلجم ات کہ آئی اوداں ودار بوہگ ۽ انت۔
 جہیں روچ ۽ سُر ۽ پُراں گوں ژندیں بالادے احمد کہ وتی لوگ ۽ سربوت۔
 تچک ۽ شت ۽ وتی نپاد ۽ سراتچک ۽ دات۔ مات ۽ حیران بوت بلے
 آئی سرپد کنائینگ ۽ آ دلجم بوت ۽ ہمے پیم تانکہ سباہ ۽ احمد وتی نپاد ۽ سراتچک
 ات، واب ات۔ ”اِشت پُھت“ ۽ مزہ ۽ پدا سکندر ۽ گپاں آرا انچو کتگ
 ات چو کہ آئی پنچ شش گلاس دوگیں شیر وارنگ۔ سہب ۽ آئی بُست ہما
 وہداں بوت کہ آئی مات ۽ رابولے ۽ توک ۽ پر آئی سیاہ چاہ گون ات ۽
 اتلگ ات چو ملکموت ۽ آئی سرون ۽ پانگ ات۔

سکندر ہر چوں کہ چہ میر ۽ دستی ۽ دپیاں یکے ات بلے سکندر احمد ۽ را
 دوست بوتگ ات اگاں چے گوں میراں آئی دوستی ۽ شیراں مدام پُٹے
 کچنگ ات۔ آئی برات ۽ گہار گوں ادے کسانیں چکاں انچو رتک ۽ ریچ
 اتنت کہ برے برے آہاں نان ہم وتی دز برادر ۽ دز گہارانی لوگ ۽ وارت
 بلے احمد ۽ را ہے گپ پھبر دوست نہ بوتگ ات ۽ احمدی مات ۽ مدام ہے

گپ چیر دا تگ ات۔ کہ چومہ بیت احمد کستریں برات یا گہارے آزارے
 بدنت۔ در آمدے بیاتکین ات، آئی بجاہ نیارت ات کہ مرادے یا یمن
 ادے نہ انت بلکیں آتی مسترانی پہ ادار کی نندگے غمے تالان کنگے
 ساعتے ساسارگے اتلگ انت۔ سبہاے کہ روجے ٹک دات آہاں وتی
 لئیبے گوازی ہے پڑے پتینک چت انت۔ برے اے لوگے برے آ لوگے۔
 وتی زردے احمد ایمن اتے نو کی آئی و اباں پڑے چماں وتی بانزل پہ آسرائی
 شاتنگ اتنت کہ سکندر اتک۔ سکندرے احمدے راوتی پاداں برت گوں۔ دوئیں
 کہ وہدے سکندرے لوگے رست انت تہ اوداں آئی دگہ دگہ وڑے تپنگ
 دیست انت کہ پیشے آئی نہ دیستگ اتنت پدا ہاٹولی کہ سکندرے لوگے
 جم ات، آشکارے بابت ہے گپے اتنت۔ ہر کس وڑے گپے ات۔ کسے
 گشت کہ چہ کر گوشکے آشکارے آ ہو اندارہ..... سکندرے دپ نہ اوشتات۔
 ”نوں آہون کج انت۔ بس ہے شاتل، کپوتے دگہ انچیں غریبیں
 مرگ.....“

احمدے راے تپنگے تیرے شکار پھجر دوست نہ بوت۔ آئی دل ہے
 ہے توار کہ چہ تپنگے در کنیت مرگے لکیت ہم بلے آئی گشیت، اے
 وہداں آئی چے حالت بیت۔ ہے تپنگے توار چونہی ہے وہدے مرگاں مرگے
 توار انت۔ مرگے فرشتے چہال انت۔ احمدے را سکندرے سرے منت کت

بلے احمد راضی نہ بوت۔ آئی سکندر ء را پہ اے ہبر ء تیار کت کہ سکندر آرا
 ادے دگہ جا گہاں پیش بداریت۔ سکندر راضی بوت۔ ٹولی یک یک
 بوت ء دوئیں دراتک انت۔ وہدیکہ دوئیں لڈنگلیں پکا ء بانے ء کر ء اتک
 انت۔ گڑا احمدی پاداں آراداشت۔

”اے جی بے؟“

”اے مئے ہسپتال انت!“

”ہسپتال؟“

”ہو، ہسپتال!“

”چونیس شریں جا گھے بوتگ..... دست ء نا کساں کپتگ۔“

اے و انگت بزاں شرانت..... تو مئے حیوانانی درمان جاہ ء بچار“

”آئی ء چارگ ء ضرورت نہ انت..... انسانانی درمان جاہ ء ہال

ایش انت..... گڑا حیوانانی درمان جاہ ء چے ہال بیت۔..... آوت

زانگ بیت..... حیوان بیچارگ بے زبان انت۔ زبان داروکافی درمان جاہ

گوں ادے مردماں گلگ نہ کنت گڑا بے زبانیں گنگد امانی درمان جاہ ء و

گلگ نہ بیت۔“ دمانے بے تواری ء بڑن ء ساچان ء آ جبرگ ء ات کہ

انسان چٹکس کسان بوتگ کہ وتی شر ء گندگ ء فرق ء پنیر ء نزانہ..... ء

اے مہلوک چوں بزرگ انت ء پہ ایشاں چشمیں مردے نیست بہ جبروت،

ایشانی درے ء بروت۔ ایشانی شریں کارے ء بنیت۔ احمد ء وتی بے تواری
پر وشت۔

”ادا کس نیا تلگ؟..... ڈاکٹرے، کمپوڈرے!.....“

”منی ہوش ء یکبرے یکے اتک، آہم درزبانے ات“

”گر ا؟“

”دو سے روچاں نشت۔ گوں کس ء ہور نہ بوت۔ میر ء وتی کر ء“

آئی انتظام کنگ ء ہم گشت۔ بلے نہ نشت، جی شاہ ولایت.....“

”کس ء دارگ ء کوشش نہ کت؟“

”آ و ننگ ء پیئم ء نہ ات!“

”پہ حیوانانی ہسپتال ء؟..... احمد ء جست کت۔“

”پر آئی تنی و ہدی کس نیا تلگ۔ آچوانچیں کاڑے ء ننگ ننگ“

ء بازیں رھچاری ء کلما نٹ بوتگ؟“

”گر ا انچویل ء انت؟“

”اناں۔ یلہی ء بدل ء کارے دنت شر تر انت“ سکندر ء گشت

”چے اش کنت؟“

”اے دوئیں جاگہ میر ء دست ء انت۔ ادا برے برے پس ء،

گوک یا ا شتر ء شکی کہ بیت، گر ا ہداں دارگ بنت۔ برے برے پڑم یا

کو نہیں کوٹا سوڑا مان کنگ بنت۔ بزاں ہرچی یے شکی و ہداں کار
 بندگ بنت۔ باز سردی کہ بیت میروتی لگ و ماڑیچ ایت۔ یا میر و دگ
 عزیزے برے برے ہے جاگہاں چہ میر و چچ گرت و انچیں کار بند
 انت۔

”شر! بزاں چوش بیت“

”ہو“ سکندر و کہ پسہ دات تہ احمدی چم دور و لہتیں مردماں کپت
 انت کہ آسُر و پُر و ات انت۔ آئی دست و اشارہ و گوں گشت۔

”آ، دور و..... آ و داں مز نہیں سُر و پُر وے؟ چے و؟.....“

”جنین آدم ہمودا آپ زورگ و انت۔“

”چہ چئی و آپ زور انت؟، چاتے است زانہ؟“ احمد و جست

کت۔ اوداں تلاوگ و شکل و زمین و دروشم بوتگ، نوں آ و داں آپ

گورم انت۔ مردم رونت، آپ زور انت لوگ و بر انت۔“

”چہ چئی یے سُر و؟“

”لہتیں پہ سر، لہتیں پہ ہر و لہتیں پہ اُشر“.....

بریں چارین اش.....“ سکندر و اے گپ و پسہ و احمد و درائنت۔

”جنین آدم انت، شر نہ انت“

”بلے جنین آدم مے وتی انت۔ ما آہاں بدیں نظرے نہ چاریں و“

ادا پدا مردین ءدیم ء جنین آدم ء موجری ء خیال نیست۔ ء پدا تو..... تو
 تیوگیں میتگ ء مہمان ء۔ ترا تخر ہے بیت.....“

سکندر ء احمد دست ماں دست تا نکہ ہما تلاوگ ء اتک ء سر بوت انت۔
 انگت ہم جنین آدم وتی وتی آر تگیں در پاں آپ مان گیجگ ء مشکول
 انت۔ احمد دل ء ء ایشانی بزگی ء سراپوزوران ات، بلے انگت دگ
 کیشتریں اپوزے آرا پرے گپ ء ات کہ اے مردمان ء وتی ساپی ء
 پلگاری ء سُدھ نیست۔ لیگاریں گد..... مود پتگ پتگ ء نہ رنگ
 گندان ء نہ کہ نیلے..... سواس پچگیں..... رواج سستیں..... گپ
 نزوریں..... کے کہ گپ کنت گشے غم ء ژندی ء ارواہ ہمائی گپانی تہ ء
 شہمیت..... زند ء در ہیں آسراتیاں دور، چہ وتی تھاں نزا تکار۔ آئی دل ء
 کش ات کہ ہما بہ نندیت ء کسانیں پُکّاں بو انین ایت بلے آرا میر ء
 خیال اتک کہ اے پیم ء میر پہ آئی جیزدھ پیدا کنت ء آئی حالت چوش نہ
 ات کہ نو کتریں جیزدھے وتی گردن ء لوپ بہ کنت ء پدا آئی انتظار ہم بوگ
 ء ات۔ آئی حالت چو ہما یکدار ء ات کہ زرے ء ء ابیدنا ہدا ء جانشو ء
 یل انت۔ نوں آپہ دگرے ء کجام زہم ء جت کنت کجام ملام ء گڈتیت۔ آئی
 دل ء نہ سگ ات کہ شر رنگی ء زیبائی ء رالیگار ء چلے، سرپوش بہ کنت۔
 بلے آئی دست نہ دست ء کے ء کہ دست نہ رسیت گڑانا رء آئی جُشگ الحمی

ات، بلے اندرے جشگ ء دگہ کارے و شرنہ بوت ات۔ چیا کہ آئی زائنگ
 ات کہ لوہی اگاں لہڑ جنت گڑاوتی لئناں سوچیت۔

آئی سردرد ء نیمون کت ء سکندر ء رازرت ء واترات۔ تیوگیس راہ
 ء آراوتی سرء، وتی پت ء سرء، ہے جنین آدمانی سرا ء باریں دگہ کئی کئی سرء
 بد آیان ات بلے آنزائنگ ء ات کہ وتی درشان ء چے پیم ء چوں بہ کنت۔
 بس، آ بے تواری ء سکندر ء ہمرائی ء روان ات کہ ہپجان ء لوگ ء نزیک ء
 سکندر ء آرا اجازت کت ء آگشادی ء گاماں چست کناں لوگ ء سر بوت
 ء آبان ء نہ پترنگ ات کہ آئی ہپجان ء شدری ء گیانی تو ار ء وتی پادان ء
 داشت اے و ہداں زانہ آئی مات ء گہارادانہ اتنت ء دگہ نیمگے شنگ اتنت
 کہ پے ہاتر اشدری ء ہپجان ء رادیم پہ دیم کنگ ات۔

”اے بری مے فصل شرنہ بوتگ انت۔ کوہ ہم بروبری ء چراگ نہ
 انت تو دگہ مصیبتے گت ء لوپ کت۔“

ہپجان وتی لوگی ء سر پد کنگ ء ات کہ انسان ہما انت ہراہیں
 و ہداں انسان ء کار ء کثیت۔ و شتیں و ہداں و ہر کس وتی ڈول ء چہ چات
 وت کثیت۔“

ہپجان ء جن شدری نیمون کنگی گپاں کنان ات بلے ہپجان
 آرازم کنگ ء جہدان ات۔ اے گپانی اُشکنگ ء رند آئی شا کارگ ء کُلگے

جنت ء لوگ ء پترت۔ دوئیں بے تواری بوت انت، انچو کہ آہانی زندگی ء
تیوگیں گپ ہلاس بوتگ انت۔ ہے بے تواری ء احمدی دل ء تہ ء انچیں
شور ء طوفانے ء تواریودی گت کہ احمد ء نزانہ کہ شدری ء کدی آرا آپ
دات ء کدی آئی دیم ء چاہ ایر گت۔ بلے آئی ملوری ء کساس ء وڈگ
ہیپتان ء دل ء دُز ء ڈرنگ ء پیم ء ات۔ ہیپتان حیران ات کہ چوں
بکت، بلکیں آئی ہے گپ اُشکنگ انت ء۔ ہیپتان آرا چونڈگ ء ات
کہ گوں تو کسے ء دعوائے، جنگے کنگ، کسے ء ترابدے گُشنگ بلے احمدی
گپ ہمیش ات کہ مرچی طبیعت خراب انت ء سرسک درد کنگ ء انت۔
ساری ء ہم برے برے سر ء درد ء من ء گپنگ ء باز بے وار گپنگ۔ ہیپتان
ء گُشنگ ء سر اشمساتون لوٹائینگ بوت کہ آمرچی شدری ء بدل ء تندور ء
نان ء پچگ ء شنگ ات۔ مات ء وتی چک پہ ملور ء بیچاڑی دیست، غمیگ
بوت بلے وتی غم ء درشان ء نہ گت کہ بلکیں احمد پریشان بیت۔ نپادے
زمین ء پیچ ء گت ء احمد کہ وپت گڑا احمدی سر ء پر نچگ ء لگت ات۔ واب
ء آرام ء مرچی احمد ء را گوں شدری ء دوئیں چاریں گپانی اُشکنگ ء دُور
دروہتگ ات بلے آئی وتی چم ہے پیم نزننگ اتنت کہ مردم مزان انت کہ
آگاہ انت..... جہان دہستیں ء کتہ کاریں مردم ء لہتیں شری ہم بنت گڑا
لہتیں ہرابی ہم بنت۔ شدری، شمساتون ء ہیپتان، ہر سے زانگ ء اتنت

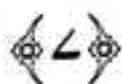

کہ احمد پہ زوروت ء راواب گیجگ ء پیش دارگ ء انت بلے آہاں یکے
دومی ء گوں ہے گپ جت نہ گت بلکیں ہر سے نیں اے گپ ء سراتپاک
بوت اُنت کہ احمد واپ انت۔ چم نرکتگیں زوریں واپ ء ساہگ ء
آھیالان ات کہ نوں چے بکنت؟ ء دُرسیں لاچاری ہم آئی دیم ء اتنت۔
نوں شمساتون ء ہم احمدی سر ء پرچگ مل دات کہ چومبیت آدوئیں.....
بلے آدوئیں شتری ء زانگ ء اتنت کہ احمد واپ نہ انت۔ احمد گوں نزیں
چماں گوں دل ء دماغ ء رُژن ء آیوکیں وہد ء داستا اشتاپیں بلے اکاپین
منصوبہ بندی یے ء گلایش ات۔ آئی ہے فیصلہ گت کہ آے گپانی ہال ء
وتی مات ء نہ دنت چیا کہ باریں آئی مات چے بکنت؟..... بلکیں آوت
رؤت مزار ء نیمگ ء..... مزار ء نیمگ ء روگ ء دلجمیں سوڑگ آئی گتگ
ات۔ آرا ہے گپ درشان کنگی ات ء احمد ء پے گپ ء درشان ء سہب ء
وہد گیشینت۔ سہب ء سرامہلانی ء آپاد آتک۔ ہر وہد آئی تیار بوہگ ء ادا
دست جنگ اوداں دست جنگ کہ وہد بگو زیت بلے مرچی گوں پاد آہگ ء
سٹ ء آئی وت ء راتیار کتگ ات ء وتی سامانانی چنگ ء ات کہ ہمروچی
وڑا آئی مات گوں سیاہ چاہ ء رست۔ گوں پترگ ء شرط ء احمد ء گشت۔

”اماں! من رواں ہمانگو..... چیزے کنناں۔ ادا ماتا نکد ء اے

مردمانی سر ء باریں..... اینکہ شتر نہ انت کہ ما.....“

مات ۽ نيمون گت ڪه ابيد آئي ۽ مات ۽ ابيد، برات ۽ گهار ۽ ۽ هم
 وش نه بيت بله احمد ۽ دوشير ڪنيس ۽ دوپر مبريس گپ وهده ۽ وتي مات ۽ را
 گشت انت گرا آئي مات راضي بوت ڪه احمد بروت - سياه چاه ۽ ورگ ۽ پدا
 په هما ڪلنڊيس بس ۽ نيمگ ۽ تجگ ۽ راهي بوت ڪه هميشي آرا ادا ر سينگ
 ات - هپتان ۽ وهده ۽ نيمروچ ۽ نان ۽ احمد ۽ رانه ديست گرا گول ملوري ۽
 جست ۽ گت ڪه "احمد"؟ ..... آرا احمدی روگ ۽ هال دنياگ بوت - آئي
 وتي دل ۽ زانت ڪه احمد ۽ شدری ۽ گپ اُشکلگ انت بله زبان ۽ سمر آئي
 درشان هم گت نه گت ۽ وت اندر ۽ جُش ات -

وہدے احمدوتی دوارء سر بوت گڑ امزار اوداں نہ ات۔ آئی اوداں
 دگہ یک ورنہ دھے دیست کہ کے لنتہ ئے۔ دوچار گپاں پد دوئیں انچو ہوار
 کپت انت چو گشتے عہدی سنگت بوتگ اتنت۔ مزارء گوں وارث ء وتی
 گپ ساری ء جنگ اتنت بلے گوں احمد ء آ گپاں انچو مشکول بوت کہ
 کسانیں صغیر ء پہ آہاں نان کدی آرتگ ء ایر کتگ، آئی سہی نہ بوت
 انت۔ آہان ء سما کپت کہ آہانی شپ ء نان صغیر ء آرتگ گڑا آ ہمیشانی گرم
 کنگ ء لگ اتنت۔ ایشانی گرم کنگ ء ہمرائی ء آچہ وارث ء جست ہم
 گران ات ء وارث ہم ہمک پتہ ء راست ء دجھی دیان ات۔ احمد ء وارث

۽ راھال دات کہ صغیر چورھے (یتیم) ۽ آسک بے وس بوتگ انت۔ مزار ۽
 صغیر وتی دکان ۽ آرتگ ۽ نونوں آئی مات مزار ۽ وردناں گرادیت ۽ بدل ۽
 مزار آہاں ماہ ۽ سراپگار دنت۔ اے پنیم ۽ آچہ دست ۽ تچک کنگ ۽ رکنگ
 انت ۽ ایمنیں زندے گوازیگ ۽ انت۔ مزار ۽ اے شری وارث ۽ نہ
 اشلنگ ات۔ اے شری ۽ اشلنگ ۽ پد آئی وتی اندر ۽ دراجیس قصہ ۽ رانچ
 ریتک۔ ”ما اصل ۽ پھل سنگان ۽ مردم نیاں۔ مے پیریں اتلگ انت۔
 ادامنی پت میر سمندر ۽ کار ۽ بوتگ۔ یکے روچے آئی ڈگارانی کار ۽ ٹریکٹ ۽
 آراچیر ترینگ۔ خدائے آرا بچینت بلے آئی دوئیں پاداں کاریلہ دات۔ منی
 مات ۽ ہمت کت۔ بازیں لوگاں رزان مشت، آہانی گد ششت انت۔
 وت گدے دو تک..... من ۽ وانگ ۽ در آگ ۽ نیشٹ ۽ منی پت ۽ ہم
 لاپ در آگ ۽ ات۔ پھل سنگان ۽ لہتیں کوہنیں قلات است۔ ہر دیں کہ
 مردے اتک گڑامن آہان ۽ ہمودا ترینت۔ دگہ یک تلاروڑیں چیزے سرا
 پھل ۽ رنگیں چیزے نقش انت۔ کشت پے ہاترا پھل سنگان جاگہ ۽ نام
 انت۔“

احمد آئی گیاں گوں دل ۽ جان ۽ گوش دارگ ۽ ات چیا کہ آہانی
 ٹولی ۽ توک ۽ یک مردے ۽ گیشی اتلگ ات۔ احمد ”اوں، ہاں“ کنگ ۽
 ات کہ وارث خاموش بوت۔ ”ہاں! تو خاموش بوت ۽؟“

وارث ء پسه دات۔ ”منی دل ء ترامنی گپ وش بوہگ ء نہ انت

من ہمیشکہ وتی گیان ء داشت۔“

”نا! تئی ہبراں من سک ء دلگوش اتاں پے ہا ترا۔“

”پھل سنگان ء یکبرے یک ڈاکٹرے اتک ہے قلاتانی چارگ ء

من وتی من ء ہرچی کہ پیرینانی دپ ء اشکگ ات گڑا آرا گشتوں۔ آ باز

وش بوت آئی من ء پنچ سدی نوئے انعام دات۔ من آئی نوٹ نہ زرت۔

من باز منت ءے کت۔ من نہ زرت۔ من ء سہے جست کت گڑا من گشت

کہ ”ڈاکٹر صاحب! من چہ تو گیشتر ء دلما نگاں۔“ گڑا آئی من ء دگہ ہزار

کلدار دات بلے من انگت نہ زرتاں۔ مردنہ وش بوہگی ات گڑا من گشت۔

”ڈاکٹر صاحب منی پت معذور انت۔ آئی واستانندی سیکلے راہ

بدے!“ آ منی پت ء چارگ ء اتک منی مات ہمودا گدو چگ ء ات آئی

چم ءے ہم چارت انت۔ آئی زبان کت کہ ہر دیں آروت گڑا پت ء واستا

سیکلے ء مات ء واستا عینکے راہ دنت۔ پانزدہ سدیں کلدار ہم من ء دات

انت ءے۔ اولی پتگ ء آئی اے چیزان ء راہ دات۔ نندگی سیکل و سلامتی ء

مارادست کپت بلے عینک دست نہ کپت۔ پدا یک روچے گردان گرداں منی

سر میر سمندری ء لوگ ء کپت۔ اوداں آہانی لہتمیں ذالبولیں مہمان اتلگ

انت۔ آہانی تہ ء یک پیر ذالے ء را عینکے چم ء ات گد ء دو چگ ء

ات۔۔۔۔۔ من ہمیشی سرء بوتاناں ..... وہدے آئی عینک ایرکت گڑامنوت
 چیر دکانی وتی کیسگ ء جت۔ من ء وتی مات سک دوست ات۔ آنوں
 عاجزات ء انگت مئے ہاتراکد دوچک ء ات۔ من ہیال کت کہ من ایشی
 ء زوراں مات ء را کہ دیاں گڑامات ء جنجالے ہلا اس بیت ء کے شارتہ
 تربیت۔ بلے میر سمندر ء بیخ غمی ء را وہدے حال رست۔ آچو مستیں لیزہ
 در پان ء مئے لوگ ء اتک۔ تہنا نہ ات۔ آرا رُبے مردم گون ات۔ مئے
 لوگ ء تلاشی اش گپت۔ عینک۔ چہ منی کیسگ ء دراتک گڑا ایشان نہ ایوک
 ء من ء بلکیں منی مات ء پت ہم ..... آہاں منی پت ء سیکل پر دشت ء مات
 ء راجت سک ٹی کت۔

من بے سدھ اتاں چہ بازیں لٹاں ..... منی مات ء من ء دیست
 بے سدھ بوت، پدا چھبر سدھ ء نیا تک ..... آئی ہے حالت ء ساہ
 دات۔“

”اوہ ..... تنی قصہ وچہ مے قصہ ء گیشتر دردناک انت“ احمد ء
 گشت۔ ”مات ء مرگ ء لہتیں روچاں رند پت ء ہم چہ اے دنیا ء وتی چم
 بونٹ اتنت۔ من ایوک ء تہنا بوتاناں۔ پدا ایک روچے ہما ڈاکٹر ء سرے
 میگ ء کپت۔ آئی من ء لوٹ ات۔ من شتاں۔ آئی من ء اول سراپت ء
 مات ء جت کت، گڑامن گریت۔ من سک ہیکارات۔ منی گریوگ

ہلاں نہ بولتے۔ آئی من و ہار تسلوا داتے غم گوں دست و شہر و ہرست گوں۔ من
 شہر و شہناں۔ ڈاکٹر دست ہرستہ کارے اسے آئی من و را کیدی دست، نار
 یک، موٹک غماید کہ تار پٹی پر بندانی اہمیت کشت گوں۔ آوت ہر و ہد و کار و
 اس۔ بے مٹی شومی..... مٹی شومی کہ یکرو پے ڈاکٹر و تی کاری و سراچہ کار و
 آیک و ہیت کہ ڈر آئی چند و تیر جن انت و کاری نے بیچ کر انت اے پیٹم
 و من یکبرے پدا ہے آسر ابوتاں۔

”واقعی۔ قدرت درے بند کشت۔..... درے بیچ کشت۔
 بے..... ادا و قدرت و زور کی تک..... دریں در بند تک انت!“ احمد و
 کشت۔

”من یکبرے پدا کہ بے آسر ابوتاں گڑا ڈاکٹر و شور و سرا اے جاہ
 پراجاہ و رواں ہے کپتو کی پر بند، سپت، مودگ و ہے ہمیں چیزاں
 شوہازاں و جم کناں۔ آئی کشتک ات کہ ایشانی قیمت یکرو پے چہ سہر و ہم
 کیشتر بیت۔ نوں ہمیش انت کہ من.....“

تو وتی گپ مرچی جت انت۔ من وتی گیاں تراد کہ روپے ہال
 دیاں!“ احمد و کشت۔

”تئی گپ مزار و جنگ انت، من سہی آں۔ وارث و پسا انچو
 زوت دات کہ دوینانی کندگ دراتک۔

کدگیں آہاں نان وارنگ ات ء پرزونگ آہانی دیم ء مہت
 تالان ات ء آہاں دست ہم نہ ششنگ ات۔ آپا داتک انت پہ دست
 شودگ ء ء آہانی حساب ء مزار مرچی نیت پے ہاترا آہاں دروازگ شپ
 بندکنگ ات بلے وہدیکہ پہ واپ ء تچک بوہگ ء وداری بوت انت۔
 دروازگ ء توارکت ء احمد ء کہ تچ گت گڑاوت ء مزار ہمودا بغل پہ بغل
 بوت انت۔ ء ”جوڑئے، وشی“ ء پہ یک دومی بغل ء آیان بوت انت۔ مزار
 ء نان ء جست کت۔ بلے ”نستی“ ء پے رست نئے ء گوں ہے پے ء دراہ
 تچک بوت انت ء مزار ء وتی روگ ء آگ ء قصہ بیان کت۔

”من و پجاہ نیارت یک مردے دکان ء اتک منی موٹر سیکل چار
 پنچ میل ء سہراہراب ء ایرانت۔ تو بریس، شتر نئے کن۔ من مرد ء ہمراہی ء
 شتاں۔ مرد ء چار پنچ میل پورہ پنجاہ میل ء کساس ء بوت۔ آئی موٹر سیکل شتر
 کت تہ من ء موٹر سیکل ء گون ء چے چرس ء بو بوت۔ من آہان ء جست تہ
 گڑا آئی من ات کہ من چرس برگ ء اول..... مرد ء موٹر سائیکل من شرکت
 ء دات۔ آئی من ء منی پشت دردی ء دوہمنکہ دات بلے من آئی موٹر سائیکل
 ء پداسوارنہ بوتال۔ کہ اگاں خدا نخواستہ.....“

”ہو! آہان ء و پرواہ نیست..... بے گناہی ء توک ء روگ
 ء.....“ احمد ء گشت

”من ہمودال روڈ و سر اوشتاتوں، بچارو کے من و آ ورت
گوں۔“ مزار و گشت۔

”مردم انچو کشت کہ وتی بھروسہ و ہلاس کشت۔“ وارث و گشت۔
مزار و درائینت۔

”نوں من چھبر در و نہ رواں پہ موٹر سیکل و شر کنگ و۔“

دمانے بے تواری و پد مزار و احمد و راگشت سباہ ہیر و جستاں تر
اسباہ و پہ ہیمیر کناں۔ درساں وت و چادر پتا و وپت انت۔ سہب و سر
و کسانیں صغیر و پہ آہاں نہاری آرتگ ات و ایر کنگ ات و دکان و کلیت
نئے زرتگ و دکان و چچ کنگ و شتگ ات۔ بلے آ انگت و اب اتنت۔
آ گامی و مولماں کہ زرت گڑا دراہ وتی چماں لتاران و بچی و پادا تک
انت۔ چیا کہ ہمساہگ و کسانیں گونڈ ویے و پٹا سکے آس داتگ ات و آئی
توار و آہاں و گڈینگ ات و کسانیں چک و مات و کوکار..... شود کائی و،
نہاری و سر و پد انہاری و چے رندا احمد و یک یکیں ہال مزار و دات انت و
وارث ہم نوکیں ہالاں سہی و سر پد بوت۔ احمد و لحم ات کہ آئی ادے نہ
بوہگ و الم و مزار و پہ آئی کار و واستاراھے شوہازتگ و آ ہے جستان ات
بلے کیشتریں کار و کارانی رہند و واستا احمد مزار و راشات نہ بوت۔ آئی
احمدی شان و خلاف زانت انت و پہ آئی عیب لیک اتنت بلے احمدات کہ

پہ ضدات کہ من ء ہر پیم بیت کار کنگ لوٹیت کے زر جوڑینت بکناں ء پہ
 مات ء راہ بدیاں تنکہ آوتی نان ء نکان ء جتا بہ کنت۔ ہے پیم آئی مزار ء را
 اے ہم گشت کہ اگاں کے گیشتر زر جم بوت آوتی مات ء و استا، ہمودا چمبئی
 یے یا کہ کُلفے بندیت۔ اے پیم ء آہانی ساہگ ہم جتا بیت۔ ہپتان آہانی
 پانگ بیت ء بس، اے احمد ء واب ات کہ ماناھے دنیگ ء لوٹات۔ آ
 الم ء سدک ات کہ ہپتان ہر پیئم کہ بے وس بیت، آئی لوگی ء خاندان ء
 ایدگہ مردم ہر پیئم آرا لاچار بہ کن انت بلے آوتی کتگیں گپاں پد نہ کنزیت
 چیا کہ ہپتان ء بالاد ء اے شری چہ خدا ء نیمگ ء بکشگ بوتگ ات کہ
 ہر چیز ء آشرزانت، بکنت ء..... بلے کہ پریشی آراتاوان بہ بیت۔
 ہپتان اے پیمیں مردے ات بلے آوت اے واہگدار نہ ات کہ دگر یے ء
 سرا تما میں عمر ء تہہ بیت۔ آیکش ء مزار ء راگشگ ء ات کہ آسباہ ء سرا
 بگرتاں نیمروچ ء آئی دکان ء مزدوری کنت گوں۔ بلے احمد ء ضد ء دیم ء
 مزار دست جان ء نیلگ ء ات کہ اے پیم ء مہلوک آراچے گشت ء توئے
 احمد پداواندگیں ء سر پدیں مردے ء..... اے پیمیں کار و پمآ جاہلاں
 شرانت۔ بلے احمد انگت ضد ء ات کہ ہج کار ء را عیب مان نیست ء ہج کار
 ء و استاواندگی ء ناواندگی شرطے نہ انت ء آخر کہ احمد ء وتی فیصلہ دات
 ”من باند اسھہ ء دکان ء حاضر باں“۔

مزارءِ راتر سے جان ءِ کپت۔ بلے وارث پہک بے توارات۔
 مزارءِ لہتیں روج ءِ موکل لوٹات کہ آ چیزے فکر کنت ءِ فیصلہ کنت بلے
 انگت احمدوتی ضد ءِ سرات۔ وارث ءِ چارات کہ اے گیشنگ ءِ وڑانہ
 انت گڑا آئی احمد ءِ راگشت۔

”دوسے روج ءِ مہلت ءِ چے بیت؟ تو مزار ءِ مہلت بدے!“

مزار ءِ ہے سہب ءِ وت ءِ رانا جوڑکت ءِ ہسپتال ءِ شت ءِ تانکہ
 مغرب دکان ءِ نیاتک۔ احمد ءِ زاتنگ ات کہ آ اے کار ءِ ہمانی واستا کنگ ءِ
 انت بلے احمد ءِ رامزدوری ءِ تہ ءِ ہج عیب گندگ ءِ نیاتک۔ بلے مزار ہم تہنا
 نام ءِ مزار نہ ات پہ ضد ءِ ہم مزارے ات۔ آرا اے کار پہ احمد ءِ پیرزوندہ
 بوت انت۔ شپ ءِ وہدیکہ مزار لوگ ءِ رست احمد ءِ وتی دپ ءِ دیم گوات
 داتگ اتنت۔ بلے مزار ایمن ات۔ مزار اتک ءِ احمدے امبازاں زرت،
 بغل ءِ کت ءِ چکت ات ءِ پیشانینگ ءِ را..... ءِ پداوش وش ءِ گشت
 ءے۔

”زہرے.....؟“

احمد ءِ ہج پسہ نہ دات۔ مزار ءِ پداگشت۔

”گول من زہرے..... زہر مبو..... دل ءِ بند..... تو زہرے گڑا

من باز.....“ احمد انچو کہ پے گیاں ودار یگ ات، ترک ات۔

”زہر میں چوں بکنئیں۔ جہیں روچ ء من ء انتظار کنائینگ ء

تو..... تو اگاں وش نہیے.....“

مزار ء احمد ء دپ داشت۔ ”چوشیں گپ مجن، منی و لجه ء چک۔

من تئی کار ء شنگوں ء من سوب مندی ء اتلگوں“۔

احمد ء دل کہ وش بوت گڑا آئی مزار ء را بغل ء کت ء اے گب ء آ

گب چک اتنت ء دست ئے برے سر ء ء برے بڈ ء لتارت۔ مزار ء را

مسکرائی یے دل ء ات۔

”بس انت۔ بس انت۔ من تئی پیشانی ء را چک ات ء تو بدل ء

منی گب..... بچار وارث! اے چونئیں.....“

وارث ء کندگے جت بلے احمد ء گوں وشی چیر دینگ نہ بوت۔

دپ ئے چہ کندگ ء ہارات ء چہ وشی چمان ارس تر پل بوت انت۔ آئی دیم

اے نشان دینگ ء ات کہ اینکہ غم ء اندوہ ء ابید مرچی آ وشدلی مارگ ء

انت..... ء وشدلی کہ مہ ماریت چوں بکنت..... چک و ہد ء پداے وشی ء

اولی تر مپ اتنت کہ آئی ء پہ مستاگی رستگ اتنت۔ و ہدیکہ سماء دنیا ء گام

ئے ایرکت انت گڑا مزار ء را جست ئے کت۔

”چونئیں کارے؟“

”اڑے کارے نہ انت سوز و بے“۔ مزار ء پرہ ء وارث ء شہک

دات احمدؑ نگلیگیس زہریں پیے آرا چارات۔ احمدؑ گشت۔

”بلے من سر پد بہاں کہ چونیں نو کری یے؟“

”بچار! تو تگنو کنے گڑا من ترا تیوگیس شپؑ نہ گشیں۔ اچوں

نا..... تو صبر کن..... منؑ ووتؑ وراچوں او پارر ووت۔ بلے ترا کہ اشتاپیؑ

گنداں گڑا دل گشیت کہ بلے تو کے گیشتر کا نسر بے.....“

مزارؑ اے گپؑ پداوارثؑ کنڈاتؑ احمدؑ پسرہ دات۔

”پرواہ نیست..... یا تو منی صبرؑ امتحانؑ گرنے..... یا مفتؑ

منؑ..... تنکہ شے وہد کے دیمؑ بروت.....“ ”نا چشیں گپے نہ انت۔

بس گزرانی کارے!“

گڑا پمن و شرانت۔ من زانہ کدی و پچی کمشتری لوئینگ۔

احمدؑ اے پسرہؑ گوں مزار ا یمن بوتؑ گشتؑ۔

”مے ہما سنگت صمدؑ راصا جہاد نا میں نا کوز تکے است انت۔ تو

کہ سہا ہیرؑ اتے یکر وچے ننگؑ منؑ آرا گت کتؑ غتی کارؑ جیرہ

دیمؑ آرت۔ گڑا آئی منؑ گشت کہ من احمدؑ وتی ہمرائیؑ زوراں چیا کہ آ

وانندھےؑ پدا منی ریک لیسؑ ہساب کتابؑ داریت۔ من آئیؑ را

شریؑ پول ات کہ چومبیت کہ باندا آئی سیٹھ دل قرار دگہ جیرہ سے بکت

گڑا پ احمدؑ پہ تو، دوئیناں شر نہ انت۔ بلے آچہ وتی سیٹھؑ انچود لجم ات

چو گشے آغ سیتھ دل قرار یک پت غ یک مات ء چک انت یا انچیں نزیکیں
سنگت انت کہ ساہ بہر کن انت۔ آئی سیتھ دومی ریک لین ء زوریت گرا
گول ہمانی ء تراہوار گجیاں غ پدا تو ریک لین ء ہلا مینوک بے“

”بلے باریں کدی؟“

”صاحب داد ء ترا لوٹنگ..... نوتی مرضی انت..... منی دکان ء

نندے..... یا..... اودا صاحب داد ء کرے؟“

مزار ء گپ ء وارث ء توک ء دورکت۔

صاحب داد ء کر شتر تر انت کہ احمد اوداں بروبر بیت گڑاے مے ہمیں

ے ہم وتی چمچہ کت کنت۔“

اے گپ ء سر اپدا درساں زوریں کند گے جت۔ مزار ء گشت۔

”احمد تو یار۔ بے فکر بو۔“ من باندا پدا آئی گورا سرے جناں۔“

”تو تہنا چیا۔ ماشا درس روئیں۔“ احمد ء ہے پتہ دات ء شپ ء

واب ء کیگدیں مہرنگاں کدی آہان ء امبازاں زرت، آسماء نہ انت۔

سھب ء صغیر ء ناشتہ ء آرگ ء آہان ء چہ واب ء پادکت ء ہر سے زوت

زوت روگ ء تیاری ء بوت انت۔

سیہ بینانی ٹولی و ہدے اوداں سر بوت گڑا احمد ء را صاحب داد ء کار ء

رہند ء بابت ء سر پدکت۔ احمدی کار چو کہ ساری ء مزار ء گشتنگ ات،

یکیں صاحبداری ریک لین ء حساب ء دارگ ..... چوش نہ بوت، گیشتر بوت۔ چیا کہ ہما مردم کہ پرے کار ء گچین بوتگ، آسک ناجوڑات ء آئی بی ء سینٹیوریے ء داخل ات۔ آہان ء وت احمد ء تیمیں مردے ء ودارات۔ اے ریک لینانی ٹولی است اتنت۔ صاحبدادی گروپ ء پنچ ریک لینانی ٹولی یے ات۔ اے کور ء پہ ریک ء بجرى ء آرگ ء شت انت گڑا ہمک ڈرائیور ء ہمک مزدور ء حساب آرا ہمودادارگ کچنگ ات۔ بجرى ء سے قسم اتنت ء ریکانی ہم دو قسم۔ ہر قسم ء و استا ہر ریک لین ء جنائیں حساب ات۔ بجرى مچ ء کوت کنوکانی نام ء حساب، بجرى چھانی کنوکانی نام ء حساب۔ ہے پنم ء ششتگیں بجرى ء شودوکانی نام ء حساب۔ سہریں ریک ء وتی حسابے ات ء وتی مردم اتنت ء سیاہیں ریک ء وتی حساب ات ء مردم اتنت۔ انچائیں بجرى ء قیمت کمتر، چھانی کتگیں ء گیشتر ء پدا ششتگیں ء انگت گیشتر ات۔ چھانی کنوکانی دو ٹولی اتنت۔ یکے زالبولانی ء دومى طالبانی ہر کجام ٹولی ء وتی چھانی کتگیں بجرى وتی حساب ء ششتگ اتنت ء آہانی گیشیں زرگپتگ ات۔ ہر وہدے کہ ہے کور ء کہ نام ء ہیتان ات، ریک لین یا مردمے اتک گڑا آئی دست کیسگ ء شت قلم ء نوٹ بکے درکت انت ء نبشہ کت انت ء۔ اول اول سراں آگوں وتی کار ء ڈزگت ات ء اے ٹولیاں ء کمار ء نہ گت۔ بلے رند ء گوں آہاں رتک ء

رتیج بوت۔ آہانی تواریشت ء ہم آئی تواریتک انت۔ ورگے ء چیزے
 جوڑ بوت گڑا احمد ہم آہاں وتی ٹولی ء بہرے جوڑ کنگ ات ء الم آرا
 لونائینگ ات اش۔ دوئیں ٹولیاہنی چھانی کنگیں بجری کزاروچے پشت بہ
 کچھین انت چیا کہ شہر ء تہ ء یک دو مزنیں کار بوہگ ء ات۔ ریڈ یو اسٹیشن ء
 کالونی، اسٹیشن ء ماڑی ء پداٹرا نسیمیشن ء کار..... پدا بجلی کہ نوکیں رہنداں
 بوہگ ء ات، آئی جاگہ ء اے بارگیں آسن ء کمبہاں کار نہ دات ء سمینٹ ء
 کمبہ جوڑ کنگ ء منڈینگ ء کار ہم است ات۔ اے پیم ء بازیں بجری ء
 ریکے پے کاراں پکارات۔ بجری چھانی کنوک ہے وہداں شتریں نانے
 ورگ ء اتنت ء آہانی واستا کے زر ہم سراتنگ ات۔ آہانی زنداں اے
 اولی وارات کہ آ کے شاستہ ء آ سودگ اتنت ء آہاں وتی جان ہم چہ کار ء نہ
 دُزات کہ دگریے ء را آہگ ء ہے کار ء بہرہ مند بوہگ ء موہ برسیت۔
 جینانی ٹولی ء تہ ء یک ورنائیں جینکے ہم کار ء ات کہ نام ءے سارہ ات۔ احمد
 ء اول اول سراں آئی ء نیمگ ء ہج لگوش گورنہ کت بلے ہر پیم کہ وہد
 گوزان ات، سارہ آئی دل ء گدان ء کندے ء جاگہ کنان ات۔ پدا سارہ
 ء واستا آئی دل ء عزت گیش ودات وہدیکہ آ سہی بوت کہ آ وتی برات ء
 وائینگ ء واستا مزدوری ء انت۔ صاحبدا ء چیروکائی آراریک لین ء
 ہلانینگ ء ہم زبر کنگ ات ء آرا ہر روچ گشگ ء ات کہ آ زوت یک

لیتے یہ کشتیت تنگہ آوتی وازدار ء را دگہ ریک لینے زورگ ء سکین ء بدنت۔
 صاحبدا دی گشگ ات کہ آئی وازدار کدی اول آئی گپان نانہ کنت احمد ء و
 ہما شریں ہسابے ء زر رسگ ء ات ریک لین بگری یار یک ہرچی ء بوتیں
 آئی یکمرے آگ ء وہ کلدار گیشینگ بوتگ ات۔ چہ اے درستیں گپاں
 ابید آئی سارہ ء دیم ء ہم بوہگ لوٹ ات۔ آئی وائیں مہراں چہ دل ء بست
 کنگ ات۔ سہب ء سر ء مہلائی ء پاد آگ ء کار ء آگ ء یک نیونے
 اگاں چے آئی و استاز رانتت، بلے دگہ یک نمونے ء بلائیں نیونے سارہ
 ات۔ آہے فکر ان ات کہ اگس سارہ بوتیں باریں آئی چے بوت؟ باریں
 آئی کاراے ہمیں دجھی ء کت کت یا نہ کت۔ بلے پدا آئی وت ء راوت
 تسلادات کہ اے دنیا ء دو دانت بچکے جھکے ء را دوست کنت یا جھکے بچکے ء را
 دوست کنت گزانتز یک بنت۔ پدا ملاء یے لونا مین انت ء دعایے وانمین
 انت۔ پدا مرد ء جن بنت، پدا چکت پیدا کن انت پدا مر انت۔ آئی و استا
 اے وڑ ہما آسیاب (جنتر) ء چیریں ہما ہریا گنگدام ء وڑ ات کہ آئی و استا
 بس گولائی ء چکرگ..... آئی بخت ء نبشتہ ات، بزاں اے چو کہ
 Cycle یے ات بلے آئی جزم کنگ ات کہ آوتی دوستی ء را مھر ء مھکمیں
 ریزاں انچو بندیت، انچو بندیت کہ آ پدا پنج بوت مہ کنت ء پھجر پنج بوت مہ
 کنت۔ آئی گول سارہ ء شری ء سرا گپت ء رپ بوہان اتنت ء دوئیں یکے

دومی ء نزیک آیان اتنت بلے سارہ ء مستریں جنجال آئی برات ات کہ
انگت وانگ ء ات۔ آئی وتی برات ء راوا بانی تہ ء مزینیں وانند گے دیتگ
ات، آئی ہچبر اے فکر ء سوچ نہ کتگ ات کہ آئی وانگ کچی بیت یا آئی سر
اثرے بیت۔ پے حاتر ادوستی ء وهد دراج کش بوہان ات ء ملایے آرگ
ء موسم نیا تلگ ات۔ بگری چھانی کنو کین دومی جنیں آدمانی تہ ء مدام پہ
دوینانی تعلقداریانی ہاتر اسک سک ء ہلوت ات بلے نہ کہ احمد ء ایشی
پرواہ کت ء نہ کہ سارہ ء اے گپ ء رادل ء آرت چیا کہ اے دویناں ہے
فیصلہ کتگ ات کہ ہر چوں کہ بیت۔ ہر پیم کہ بیت دنیا ء گپ گوشدارگی نہ
انت چیا کہ اگاں دنیا ء ہبراں گوش بداریں گڑاپہ ماہواری ووتی جاگہ ء ساہ
ء گینے ء کشگ ہم حرام بیت۔ پے واستا آہاں ہر کسی گپ ء را گوش نہ دارگ
ء فیصلہ کتگ ات۔

اے در نیام ء احمد ء وتی کساس ء گپڑے زرجم کتگ ات ء پہ وتی
مات ء راہ داتگ اتنت۔ آئی سارہ ء راچہ وتی تیوگیں مسئلہ ء جبر دھاں سہی ء
سر پد کتگ ات۔ اول ء اگاں مزار ء یا گڑا وارث ء شور ء سلاھے داتگ
ات نون سارہ ء ہم شور ء سلاھ داتگ ات ء احمد ء سارہ ء شور ء سلاہانی باز
قدر ء عزت کتگ ات۔ مرچی آرا سارہ ء مزینیں چکاسے ء پرینگ ات۔
آئی احمد ء را سلاھ داتگ ات کہ آوتی کستریں برات ء ہماں بلوٹائین

ایت غسارہ آئی چارگ غ دگوش غ کنت۔ وتی لوگ غ داریت نے تنکہ آئی
 وانگ ہراب مہ بیت۔ احمد غ چوش زانت کہ آئی مات مراد غ راجہ وت غ
 جتانہ کنت بلے آئی غ گوں سارہ غ زبان کت کہ اگاں آرا کے ہم موہ
 بریت آاے کار غ کنت۔ سارہ غ آراد کہ یک سلاھے ہم دات کہ آوتی
 مات غ نان غ نکان غ نہ تہنا جتا بکنت بلکیں پر آئی واستابانے، چمبئی یے یا
 گلے ہم بہ بندیت۔ اے سلاھ غ سراجہ غ درائنت کہ اے چہ پیشتر آئی
 دماغ غ بوتگ غ اگاں چے اے گپ وت آئی دل غ بوتگ بلے سارہ غ گشتن غ
 آئی ہیالانی بزاگ پدا ہے نیمگ غ گردینگ ات غ آپرے ہبر غ سک وش
 ات کہ آرا سلاھ دیوکانی تہ غ یک شریں سلاھ دیوکے گیش بوتگ۔ انچیں
 سلاھ دیوکے کہ آئی غماں ماریت، آئی وشیاں وش بیت۔ سارہ گوں آئی غ
 سور غ تیار ات بلے سور غ ساری ترلہتیں چیزانی کنگ غ لہتیں چیزانی بوہگ
 لہتی ات چوکہ کسانیں لوگے..... سارہ غ برات غ وانگ غ ہلاسی غ دگہ ہے
 ہمیں چیز غ گپ..... احمد پیش غ لوگ واھندے ات بلے آئی پت غ اے
 زورا کی کت کہ لوگ چچ گپت۔ سارہ غ لوگ ہر پیم ات بلے سارہ نیگ ات
 غ پدا آرا براتے ہم است غ پدا چہ درستاں گیش آئی لوگ انچیں جا ہے غ
 ات کہ اودن نزیک گورا درست آئی عزیز اتنت۔ نون ماں سباہ ہیر غ
 آنوکیں کسانیں لوگے بندگ غ واہگد ارات۔ کہ آئی خاندان ہمودات۔

چہ ایسی نہ ایوک ء آچہ شگاناں رکت ات کت ات بلکیں آئی تو سیپ ہم
 بوتگ ات کہ احمدوتی مات ء برات ء گہار ء چے پیم خیال ء داریت ..... آرا
 اے مردم چوں دوست انت۔ ادا زمین ء رسگ مشکل ات ء اگاں زمینے
 درگجگ بوتگیں گڑا آئی نہاد چنجگی نہ اتنت۔ اے مستریں متگیے ات ء نوں
 ایسی آبادی ابید چار ء سازے وت سراوت وڈان ات۔ آبادی ء ہے گیشی
 ء بازار ء ہر چیز بے رد ء بند کتگ ات۔ ہورے بوتیں، آپ ء در آگ ء
 راہ نیست ات۔ ہمک بے ترتیبی ء بے رد ء بندی اے نیمگ ء آبادی ء
 گیش بوہگ ء سبب ء ات۔ گلف ء چختگیں ء اتلگیں ہر مردم ء دراجیں
 دراجیں کمپان ابید گہ سرکاری جست ء منصوبہ بندی ء بتگ ات۔ چوگشے
 میتگ ء جند دو بہرات۔ یکے ہما کہ کوہنیں ء یکے ہما کہ نوکیں ..... نوکیں
 درسیں لوگ پھتہ اتنت ء گوں سمیٹ ء جوڑ بوتگ اتنت و ہدیکہ کوہنیں دمگ
 ء دروشم تہہ ماں تہہ، جان پہ جان ..... ء ہے تیمیں دگہ ہراہیں رنگان
 ات ..... و ہد ء بازیں دیگاں آئی سرگرتگ ات ء آراچہ بازیں چیزاں
 بازیں سبق رتگ ات، آ بھیسہ ء چکاراں کہ اے و پرائی ء جیر ڈھ نہ انت۔
 پے ہا ترا آئی گوں سارہ ء کول کت کہ زوت اداں لوگے بندیت ء سبہا
 ہیر ء ہم چمبہئی یے اڑل دنت ء ایمنیں زندے ء بندات ء گوں آئی چنجی ء
 کنت۔ سارہ ء سلاہ ء سر ء آئی اے منشی گری ء کاروت یل کت ء وارث ء

را پر مات غوت صاحبدا ء سیٹھ ء دومی ریک لین ء ہلانینگ لگ ات۔ کور
 ء سہا حساب داری ء نہ تہنا آپرے ہا ترا د لجم ات کہ وارث د زگت بوتگ
 گوں بلکیں آپرے ہا ترا ہم وش ات کہ سارہ ء دلگوش ء وارث چووتی
 مردے ء کنت اے وہداں آئی گپڑے زردگہ جم کتگ ات۔ غوتی مات ء
 نیمگ ء راہ دا تگ ات۔ آئی مات ء چہ ہپتان ء کمک ء ہپتان ء لوگ ء
 چوڑگ ء چمبئی یے ہم بستگ ات ء نوں نان ء نکان ء جتا ات ء سک کل
 ات۔ صاحبدا دی سیٹھ نوں تہنا صاحبدا دی سیٹھ نہ ات بلکیں آ احمد ء ہم سیٹھ
 ات۔ آئی سیٹھ ء وتی ریک لینانی کاروبار ء ہمکنہ زرجم کت کہ نوں آئی
 ہشت ء بلاک چوڑکنو کیں تلاھے ہم جوڑکت۔ مزدور ہم گیشتر داشت ء
 مشینری ء دگہ چیز ہم لوٹا ینت۔ آئی سیٹھ چہ احمدی کار ء مدام د لجم ات
 چیا کہ آئی ء کار ء وڈگ ء مزن بوہگ ء احمد ء مزین دستے نہ ایوک ء مھنت
 ء شکل ء مان بوتگ بلکیں آئی شور ء سلاہ ہم آئی ہمراہ بوتگ انت۔ احمد ء
 مدام جہد کت کہ آوتی کار ء ہے رفتار ء کساس ء دیم ء ببارت کہ نیمروج ء
 نان ء آئی سرہنیتان ء کور ء بہ کپ ایت ء آ گوں سارہ ء نان بوارت۔
 اے آئی ہرپ ات، اے آئی کسب ات۔ آئی کس ء را اے خیال کنگ ء
 موہندات کہ آپہ زور اے وہداں وت ء را سارہ ء کر ء رسینگ لوٹیت بلکیں
 آئی وہد ہے پیم گیشینگ ء حساب کتگ ات کہ نیمروج ء آئی سرالم ء

ہنہیجان ء کور ء ات۔ گوں سارہ ء آئی دوستی ء مھر ء دیم ء روگ ء گپ
 درتیں بازار ء شنگ ات، بلے پرواہ نہ سارہ ء داشت ء نہ کہ احمد ء چیا کہ
 دیمتری و ہداں آہاں ہوری ء زندگی گوازیگ ء فیصلہ کرتگ ات۔ آئی ء را
 یک تڑ سے مروچاں جان ء کپتگ ات کہ سیٹھ آئی ریک لین ء تچ مہ گپت
 کہ سیٹھ نوں دگہ ڈولیس مردمانی دیوان ء ات ء پدانوں گپ گپ ء احمد ء را
 ٹوک ء ٹال ء کت۔ آئی روہ ء دم آپیم نہ ات گوں احمد ء۔ آئی وتی من ء
 وس کت کہ آوتی سیٹھ ء چشیں ہچ موھے مدنت کہ سیٹھ ء دل لیرگار بیت۔
 بلے انسان و انسان انت، فرشتے نہ انت..... فرشتے بوتیں بلکیں ردی یے
 مہ کتیں۔ آئی ہیال ء گوں سارہ ء گپ ء ہبر ء مھر ء دوستی ء دیم ء برگ
 ہراہیں کارے نہ ات چیا کہ آئی مقصد ء آئی نیت ہراب نہ انت بلے زانہ
 سیٹھ ء را گوش معلومی یے بوتگ ات ء سیٹھ ء وتی تب دگہ پیم کتگ ات۔
 احمد ء رادم پہ ساعت ہمے گپ حیالاں اتک۔ احمد ء وتی داستا لہتیں کار ء
 ہدف گیشینگ ات۔ چو کہ سبہ ہیر ء لوگ..... ادے لوگ۔ سبہ ہیر ء لوگ
 ء جبرہ اے و ہداں و نیست ات بلے ادے لوگ ء پدا ہے لوگ ء سارہ ء را
 پہ بانوری برگ آئی ء مستریں و ابانی تہ ء یک و ابے ات۔ آئی سیٹھ ء تب ء
 نہ وشی ء ابید ہم وتی جان چہ کار ء نہ دُزات۔ بلے دنیا ء تہ ء بازیں انجیں
 انسان است انت کہ آدوئی ء پہ ایمنی، پہ ٹہگ، پہ دلجمی ء پہ دزگٹی دیست نہ

کن انت، سگت ات نہ کن انت۔ انچو صدء ہمانا کوز تک صاحبداد کہ آئی
 احمدء راوت پرے جاگہ آرتگ ءر سینگ ات۔ آئی لوٹ ات کہ کجانہ کجا،
 جاگے نہ جاگے آئی روتگاں بہ بڑیت۔ آئی سیٹھء راہال داتگ ات کہ
 احمد کدی والی بال ء ٹیمے تی ریک لین ء لڈیت ء میچے ء بارت تہ برے
 کرکٹ ء ٹیم ء بچکاں برے فٹبال ء لیپیاں دگہ کلگتے بارت ءر سین ایت ء
 برے اسکول ء بچکاں پکنگ ء بارت۔ سیٹھ دل قرار ء تب ء ہرابی ء اصلیں
 سب ہمیش ات بلے احمدھیال کنگ ء ات کہ سارہ ء گوں آئی مہر..... تہنا
 گپ ہمیشانی برگ ء بوتیں شرآت بلے صاحبداد ء اے دروگیں ہال ہم
 داتگ ات کہ آایشان ء زرگپت۔ چیا کہ مروچاں احمد ء رازر ء باز کار
 انت۔ اے پیئم ء صاحبداد نہ ایوک ء وتی نمبرانی گیش کنگ ء واہگد ارات
 بلکیں احمد ء راچہ سیٹھ قرار ء دور ء گستا کنگ ء ہم واہگد ارات تنکہ آ پدا سیٹھ
 ء نزیک ء بنیت۔ ء ہر چوں کہ آئی دل بلوٹیت، ہما پیم بکنت۔ ء آئی ہما پیم
 کنگ ء تہ ء احمد ء راچہ کار ء کشائینگ مستریں کارات۔ احمد ء راہرائیں
 مردے ثابت کنگ ء صاحبداد ء وتی وسیں زور جت انت۔ سیٹھ ہم
 چونادان نہ ات، آخر آ ہم انچووت سیٹھ لقرار نہ بوتگ ات۔ آئی بازیں کور
 ء کور جوہانی آپ وارنگ ات۔ آئی وتی حساب ء چیر وکانی، الی بال،
 کرکٹ، فٹبال میمانی مردم لوٹ اتنت ء چہ آہاں جست گپت کہ احمد ء چہ

آہاں زر پگتگ۔ بلے ہر کس ء سو گند وارت کہ احمد چشیں مردے نہ انت۔
 طالبانی ٹولی لوٹا نینگ بوت۔ طالب و براز گپت انت سیٹھ ء سر ء کہ تو احمدی
 تیمیں شریں مردے ء سرا بہتام جن ءے۔ ہے مرد ماں کہ جست گرگ
 بوتگ ات۔ ایشان ء اے گپ سک بد اتک کہ نیک نیتی ء کنگیں کارے
 احمد ء گٹ ء لوپ انت ء آئی عزت ء راکم کنگ بوتگ۔ آہاں وتی دیوان
 کت انت ء آہاں وتی نیادانی تہ ء اے فیصلہ کنگ ات کہ اگاں احمد ء راچہ
 کار ء در کنگ بوت گڑا آ وتی پد ء پیش دار انت۔ احمدی ہا ترا در ستیں ٹیم
 یک بوتگ اتنت ء آہاں سیٹھ ء تلاء ء را پرزہ پرزہ کنگ ء ہم چک ء پد نہ
 بوہگ ء سو گند وارتگ ات۔ آہاں سیٹھ دل قرار ء راہر تیمیں تاوان دینگ ء
 کول کنگ ات اگاں احمد چہ کار ء در کنگ بہ بیت..... سیٹھ ء را اے ہال
 ڈو لے سر بوتگ اتنت سیٹھ ء احمد ء راچہ کار ء در و نہ کت البت وتی روہ ء دم
 ہما پیم ء داشت انت۔ پدا یک روچے وارث ء را سیٹھ دل قرار ء لوٹا ینت ء
 احمدی گلگ کت۔ وارث ء سیٹھ ء را سر پد کت کہ اگاں آٹھے ء مرد ماں پہ
 میچے ء بارت گڑا اے مردم کہ کدی یا ایشانی مردے کہ کدی کار بکنت گڑا
 اے احمد ء کار بندائین انت۔ احمد ء اے برگ احمد ء و استا و شرانت کہ آئی
 تعلق گیش بنت بلے پہ تو شرانت کہ ہر کس کشیت کہ بچار! سیٹھ دل قرار
 چونیں مزن دیس مردے کہ وتی ریک لین ء ہر وہداں اے ٹیماں دنت

کہ..... اے پیما ء تى عزت نہ تہناتى ميٲگ ء گيش بيت بلكيس ہموداں کہ
 ٹيم رؤت اوداں ہم تراپہ عزت يات کنگ بيت۔“

وارث ء چرپ ء چانگاليس گپاں اے وہدى جيزہ ء راٹيلينگ
 ات۔ بلے ٹيمانى مردماں سوگند وارنگ ات کہ گوں احمد ء چے ٹيمين نا
 انصافى يے بيت گرا آالم ء بدل نئے گرنٲ، ايشى آسر ہرچى بنت بيت۔
 چوناء و ہے ٹيمانى بازىں مردم ہامان ء ہمنکہ برانز گچنگ اتنت کہ آہاں
 سيٹھ دل قرار ء راسبٲے دنيگ ء لانچ ات بلے مستريناں داشت اتنت ء
 آہان ء سردکنگ ات۔ لہٲتيس روچاں رند و ہديکے ہے ٹيم دلجم نہ بوت انت
 گرا آہاں وتى ديوانے اسکول ء فٲبال گراؤنڈ ء کت ء احمدى درکنگ ء
 صورت ء سيٹھ ء تاوان دنيگ ء آہاں پھک ء پھلکيس بيہاردات۔ ہمے ہال
 کہ ميٲگ ء سر بوت سيٹھ دل قرار ء دل جيسک ات، دلترک بوت۔ آنى اے
 دگہ روج ء احمد ء رالوٹا نينٲ ء باز تسلا دات کہ آنى ء راجھج صورت ء درکنگ
 نہ بيت چيا کہ آنى ء سير ء آبدان بوگ ء احمد ء مزنيس دستے۔ آنى احمد ء را
 تسلا ء پدگشت کہ تو ہے ٹيمانى سروکاں بکند ء آہان ء ہال بدے کہ چشيس
 حج گپ نيست تئکہ آ دلجم بنت ء من ء دگہ تاوانے ء آماج مہ کشت۔ احمد ء
 کؤل کت کہ آالم ء آہاں سر پد کنت۔ ايشى ء عوض ء آنى وتى لوگ ء
 نزیک ء کسانيس ہشکيس پٹے دات کہ آپہ وت ء بانے يادگہ چيزے بہ

بندیت۔ نوں اے ہبر تیوگیں میتگ ء تالان ات ء سیٹھ دلقرار ء ہر جاگ
توسپ بوہگ ء ات۔ اے فٹبال، والی بال، کرکٹ ٹیم ہم چہ آئی وش اتنت
ء آ ہم دلجم ات کہ نوں آراہج وڑین تاوانے نہ رسیت ء احمد آئی تلہ ء
چوکیداری ء ہم مفت ء کنت گوں..... احمد ء رابلے کسانیں جاگھے ء خاص
پشیں کسانیں جاگھے کہ یک دو مردم ء بس بیت، پکار نہ ات چیا کہ آئی گم
چو کسان نہ ات ء پدا آرا سارہ ہم دیم ء ات کہ گوں آئی ء..... گوں آئی ء
سور ء آروس ء رندا آئی گجگیں مہرانی سارتیں نوان ء زند ء روچاں تنیلین
ایت۔

آئی انچیں واب اتنت ء وابان ء گوں آ گہیں دنیا ء چے کار.....
واب کہ باز مردم آہان ء زند ء اُمیت گشیت ء باز مردم آہان ء ہشکیں دل
وشی..... دل وش یا اُمیت..... ہر دوکانی تعلق گوں مردم ء دماغ ء انت ء
مردم ء کر ء کش ء جاوراں۔ وابان ء مانا دنیگ ء سچ ء لائق ء مردم پہ عمل، پہ
کار ء پہ مہنت پیدا کنت ء برے برے پہ قسمت ہم بلے نوں و احمدی زند
یک جتائیں رہند ء راھے ء سر ء روان ات کہ چہ آئی احمد پہک دلجم اگاں
نہ ات تہ ڈو لے نہ ڈو لے نادلجم ہم نہ ات ء آ اے زند ء پرے زوتاں پہ
ارزانی ء ہدی ء ہم وابگذار نہ ات ء واب ء گندگ آئی وتی انسانی حق
زانت کہ پہ زند ء بہ جیر دیت ء زند ء گہتری ء واستارہ ء در بہ شوہازیت۔

یک روچے احمد ء و تی ریک لین ء بجرى سیٹھ ء تلاء ء سر ء
 دؤردات انت کہ چہ اندری بانے ء سیٹھ دلقرار ء احمد ء راتوار پر جت۔ احمد
 تچان ء شت ء پدا بلے زوت اتک ء و تی ریک لین ء سوار بوت ء مزدورانی
 ہمرائی ء تچک ء دیم پہ ہیتان ء کور ء ر ہادگ بوت۔ احمد کہ چہ کور ء
 واترات گڑا آئی و تی بجرى تلاء ء بدل ء ہما کو نہیں لوگ ء دیم ء ریتک انت
 کہ یک و ہدے آئی شپانی روچانی، بیکہانی ء سہبانی لنیب جاہ ء دؤر جاہ
 بوتگ۔ احمدی کو نہیں یاد و تازہ بوت انت بلے نزانت نے کہ اے بجرى ادا
 چیا دؤر دنیگ بوگ ء انت۔ ہما لوگ، کسانى ء یاد، مات ء یاد، برات ء گہار
 ء یاد..... آئی دیم ء ہیلانی تہ ء ہما سوزو کی کیری ہم اوشتات کہ آئی ہر روج
 آئی برات ء گہار ءے وانگ ء برتگ انت۔ احمدی دل ء سرا گشے کسے ء
 دا گوئے پرداشتگ ات۔ لوگ ء لوتنگیں حالت..... ہما ہگ ہم ہمانہ اتاں
 ابید کے دور ترس ہمانگے ء..... احمد ء بلے چک نہ ترینت۔ پادانی نہ
 سستگیں رے آئی ء رامان پتاہان ات بلے آئی و تی زرد ء را انچیں گلکھیے ء
 چے متگ ات کہ آئی ء راپرزگ بوگ ء نیشٹ نے۔ دوسے لوڈ بجرى ء پد
 یک لوڈے ریک ہم احمد ء ہے جاگ ء دؤردات۔ احمدی کنٹ ء جت کہ
 بیت نہ بیت ادا چیزے است۔ بلے پداد لئے واپنت کہ زانہ لوگ ء مرمت
 کہت۔ احمد بلے ہے سراپ ء ات کہ ادا اودا، جاگے نہ جاگے آرا انچیں

ہالے اھوالے بریت تنگہ آسر پد بیت کہ واقعی پہ شریں کارے ء بڑی
 ریک آرگ بوتگ انت بلے لہتیں روچاں آراجھال نہ رست۔ آئی وتی
 سنگتان ء ہم اے ہال دات۔ آہاں سدکی ء گوں گشت کہ مرمت ء کارے
 بیت۔ ..... احمدی دل بلے جنگ ء ات کہ ..... ء پیدا میکروچے احمدی تلاء ء
 مستری ء آراہال دات کہ اے جاہ ء یک مردے، یک جنے ء چکے
 انت۔ کمپان ء رادر نیام ء لٹے مانگیجگ بیت چیا کہ مردین ء جنین جتا بوہگ
 لوٹ انت ء پیدا انچو بوت۔ کترین نیمگے یک کسانیں بانے بندگ بوت
 ات ء مردکو بزاں احمدی پت نواب آئی تہ ء بے وسیں زند ء گوازینان
 ات۔ بل کہ ہے جاگہ ء یکبرے نواب ء نوابی زندے گوازیت ات۔ پدا
 لہتیں روچان پدا را اے ہال ہم سر بوت کہ نوں آئی پت ء حالت شر شر نہ
 انت۔ جسمانی حساب ء ء زری حساب ء۔ پہ ہما جنین آدم ء و استا آئی پت
 ء آہان ء جست نہ کتگ ات نوں ہما جنین آدم آراجست کنگ ء نہ انت۔
 پہ مردیں آدم ء ذال ء مہر آئی وشی ء در چک ء زمین انت۔ مہر مہ بیت زمین
 کلر بیت ء در چک چہ بن ء ہم ء چہ سر ء ہم وتی ہما اصلیں دروشم ء یل دیاں
 کنت ء گاراتی ء نیمگ ء روت۔ ادا اول انچو بوتگ ات۔ زر، سھر ء تنگہ،
 زمین ء جائیداد چو فلمانی ویپ ء وڑا ہما زالکو ء کورچاتیں لاپ ء اوگارنگ
 اتنت ء نوں آئی پت بے درات۔ پر آئی ہے کمپان ء ہے کسانیں ٹکرے

سراتلگ ات کہ انوں آئے توک ءات۔

چہ سیٹھ ء نیمگ ء آ را یکبرے پدار یک برگ ء حکم رست۔ گڑا آئی
ریک برت۔ اے بری کمپان کہ چہ پیش ء دو جاگہ ات، آئی وتی ماتو ء
نیمگ ء ریک ایرکت انت۔ یک دو براں رند یک کسانیں چکے ء گلا سے
آپ پہ آئی گون ات ء اتک۔ احمد ء آپ وارت انت ء چک ء دست ء
سدی نوٹے دات۔ چک گل گل ء لوگ ء شت پدا احمد ء گڈی لوڑ ریک
آرتگ ات گڑا یک ذالے بزاں احمدی ماتو چو مستیں لیڑہ ء دریپان ء
درا تک ء نہردان ء گشت ء۔

”توزان ءے مارا چے سر پدے؟..... زرتئی کر ء باز انت و بدار
اش گوں وت..... ما چشمیں یلہ چریں مردم نہ ایں کہ تو.....“
آئی زرا احمدی شکل ء جت بلے احمد انگت ہم زہرنہ گپت ء گشت ء۔
”تومنی مات ءے، آ منی گہار انت۔ کسانیں چکے بوتگ..... من
گشتگ دل ءے وش بیت۔“

”جی، نا..... مارا معاف کن..... دگہ ماتے پہ وت ء درگیج.....“

ہے گشان ء زہر ء زہر آ بان ء توک ء پترت۔

احمد پشومان و بوت کہ آئی چے ء چک ء زردات۔ بلے آئی وت ء
راوت تسلی دات کہ کسانیں چک ء سواس سستگ اتنت، منی گہار انت،

اے گنوکیں ذال نزانت..... اگاں من زردات گز اچے بوت؟..... آئی
 ہے پیٹم، بوت، ہر اتسلا دات بلے آئی خیال وتی پت، نیمگ، شت کہ آئی
 پت ہاریں روچے چنگہ براں اے ذال، دست، آسر، اے ذال، پت
 آسر، زور مرگ بوتگ بلے بوت، زور زندگی نے کنگ..... آئی وتی پت
 اندیتگ ات بلے آئی زانت کہ آئی پت بزگیں حالتے، انت۔ احمدی
 کارنوں چہ اے جاہ، ہلاں ات بلے احمد، پہ وتی پت، غمواہی، احمد
 واستانوکیں کارے درگیتگ ات۔ احمد وتی ہما کو نہیں دور تریں ہمسارگ
 گوراشت، چہ آیاں جست، پرس، کت۔ ہمسایگاں آراہال دات
 کہ احمدی پت، زر، مال اے ذال، برتگ، انت، نواب، راکار، ہم نیست
 آکار کنتی ہم نہ انت کہ کیشتر بیمار انت۔ احمد، وتی پت، سرجمیں حال
 گپت، وتی دیم، پہ وتی درنگ، دات کہ، ہمودا مزار، وارث، پہ آئی ودارگ
 بنت۔ چیا کہ کہ نوں سر شپ پلان ات، شپ، نیمگ، گام جنان
 ات۔ احمد کہ لوگ، پترت آئی سنگت پرانی نیشگ اتنت بلے احمد، نہ آپ
 وارت، نہ نان، تچک تچک، شت، وتی تہت، سر، تچک بوت، گر یوگ
 لگت ات۔ مزار، وارث آئی کر، اتک، انت۔ آراوس اش کت۔ آئی گپ
 نہ جت، ہم، گر یوگ، ات۔ دوینانی بازیں کشگ، آئی زبان کت کہ باندا
 سہب، گوں آہاں گپ جنت۔ مزار بے چاڑ، ملور پادا تک، آئی پشت،

وارث ہم..... اے شبِ احمد ووت ورگی نہ ات بلے وارث ء مزار ء ہم
 نان وارث نہ کت ء انچو ہم شامی ء وتی گندلانی تہ ء پترت انت۔ مزاری
 ہیال ات کہ احمد ء مات ء چرے دنیا ء سفر کتگ پے ہا ترا..... چیا کہ آرا
 چہ وتی جند ء ہم مات دوست ترات یا سارہ ء را چیزے بوتگ..... آ بلے
 گیشینگ ء وڑانہ ات ہے ہم پیم ء وارث ہم وتی دل ء گمان ء ات کہ باریں
 احمد ء را چے تکلیف بوتگ، چے غم رستگ، آئی گمان ء براگ ہم مات ء
 سارہ ء ابید برات ء گہار ء سر بوتگ اتنت۔ چار دہی ماہ ء رژن ء، در ء لوگ
 ء دپ ء ماہ ء گوں استالانی نیاداں چاران ء آ کدی واب کپت انت، سماش
 نیست ات۔ بُست اش کت تہ ہما ہگ ء بانگو بانگ ء ات ء احمد انگت
 انچوش واب ات کہ دوینیاں آرانہ ٹوینگ ء فیصلہ کت چیا کہ باریں آئی غم
 ء چتور آرا ژند کتگ ء کدی آواب کپتگ۔ کسانیں صغیر ء سہب ء ناشتہ
 آرتگ ات ء آ دوئیں یکیں چاہ دان ء گوں یکیں نام گپتیں کنور جاہ ء
 پترتگ اتنت ء وتی سیاہ چاہ ء کار ء گلانش اتنت۔ ہر دوکانی دل گگ اتنت
 بلے آہاں چہ یکے دومی ء چیر دات۔

”مرچی..... دو شیکیں نارشتاں ورین..... چے گشے؟“

مزار ء وارث ء را جست کت ء وارث ء پے دات۔

نارشت ء ہمرائی ء ہے ہئیکاں ہم ورین، دوشی نان نہ وارنگ ء

پدا احمد ء بلكيس نيمروچ ء هم نان نه وارنگ۔ درسيل كار وارث ء مزار ء
 دست ء سرجم بوت انت ء نول احمد ء واب ء پادا آگي ء ودارات۔ وارث
 ء تجويز دات۔

”اے پيم ء احمد گيش غم ء ماريت۔ من تو آ راگون وت ء چو آپ
 ء زمين ء وڑا هو ار بگياں گڑا.....“

”هو! راست گشي۔“ مزار ء گشت ء شت احمد ء سرون ء.....

دست ء لننگ ء احمد ء موداني ته ء سر رندكت انت، احمد ء چم تچ كت انت
 ء وتي تهت ء سرانشت۔ مزار ء ناشته ء نيمگ ء دست نال كت ته احمد پادا
 اتك په چم شودگ ء..... ناشته ء پدا احمد ء هال دات انت۔ بلے مرچي آبان
 ء دگه هم غمے رسگ ء ات كه مرچي وارث چه آهاں سدگ ء ات۔ كسے ء
 آراوتي هند ء فگ ء په ”ليلواني“ حج كنگ ء برگ ء ات ء وارث ء ذى گول
 سيٹھ ء وتي حساب كنگ ات۔ مزار چرے هال ء ذى سہي ات بلے چرے
 هال ء احمد ء راسهب ء سر اسہي كنگ بوت۔ احمد وتي بزنيس دل ء گيش بزن
 ات بلے زندگي و ہميش انت كه برے دو ہمراه بنت برے چار ء برے ہمراه
 ہم نہ بيت۔

سبہ ہیر؎ روج پہ شپان ؎ شپ پہ روچاں بدل بوہان اتنت۔
 شمساتون ؎ اینکہ گمان ہم نیست ات کہ بدیں روج چوزوت چہ آئی کم کم ؎
 سدان ؎ روان بنت ؎ پر آئی و شیں ؎ شریں روچانی جمر ساہیل بنت۔
 کسانیں چمنی آئی ہاترا جلتے ؎ کمتر نہ ات کہ نوک بستگ ات پداپہ چلن ؎
 واستاسنگ ؎ ہشت ؎ نشانیں کسانیں دیواروڑیں چیزے کہ گوات ؎ اندی
 واستات۔ ہے چلن ؎ آئی نان ؎ نکان کنگ ات ؎ ہر دیں کہ آئی شرتریں
 نازشتے جوڑ کنگ گڑا بانجیگ ؎ پے شدری ؎ الم ؎ راہ دات۔ مراد ؎ راہما پیئم
 ؎ مجول کیسگ ؎ اتنت یا آئی ؎ را کٹگی بکٹی ؎ لٹک ؎ لٹ گون اتنت۔
 یاسمین ؎ وتی واستابلانیں ساچی یے دتک اڈ کنگ ات۔ انے دز گہارانی تہ ؎
 ہر روج یکے ؎ دتک سالونک ؎ یکے ؎ دتک بانورات۔ آئی ہم وتی باری ؎
 دتکے سالونک کنگ ات ؎ دتکے بانور ہم..... چک مدام ؎ زبان ؎ لہجہ ؎ وت
 ؎ انچو ہوارگیج انت کہ زانگ نہ بنت بلے شمساتون گوں وتی گیاں ہر مجلس ؎
 دیوان ؎ کہ نشت زانگ بوت کہ ادنیگے نہ انت ؎ چک و ہدے گون پُچکاں

ہوار بوت انت گڑاچ جاہ آرگ نہ بوت انت۔ نہ چہ دروشم ءء نہ چہ زبان
 ءء گپ ء۔ آچوہمد ءچکائی وڑا شپاد انت۔ بلن کہ اوداں کدی شپاد نہ بوتگ
 انت چوہمد ءچکائی وڑا آہاں وتی سرہم نہ رست حالانکہ اوداں سہب ء بیگہ
 ء آہاں سررتگ ات۔ چوہمد ءچکائی وڑا دیردیراں جان اش ششتگ ات
 حالانکہ اوداں ہر سبہ اسکول ءرؤگ ء آہاں جان ششتگ ات ء آگ ء
 وہداں وہدے ہید بوتگ انت ہم آہاں جان ششتگ ات۔ شمساتون
 حیران ات کہ ادا مردم الدونا جوڑ نہ بنت۔ بلکیں آئی وتی دل ء ہے ہم لیک
 اتکت کہ بوت کنت بیمار بہ بنت۔ بلے حال نہ دینت۔ درمان جاہ بزاں
 نیست ات کہ ڈاکٹر ء کمپونڈر پھر نیا تک انت۔ اسکول ہم نیستی ء حساب ء
 ات کہ اوداوانینگ نہ بوتگ ات۔ پہ گلگے ء از گنداش دپ ء داشت ء پہ
 لاپ ءرچک ء پنیر باد آہانی مشکلائی آسان کنوک ات۔ کسے ء کا گدے
 بیاتکیں تہ وایننگ ء واستا آرادومی بازار ء کہ چداں کے پُند بوتگ ات
 رؤگ کپتگ ات۔

احمد پہ وتی مات ء یکش ء زرارہ دیگ ء ات۔ زرع حساب ء آ
 نوں چہ ہپتان ء سیر تر انت۔ میتگ ء درستیں لوگانی وردن کساس یک
 وڑین انت۔ بلائیں بازارے ء مزنیں دکانے نیست ات کہ ہر کسی دل ء
 ہرچی بلوٹ اتیں، ہما چیزے لوگ ء بیارتیں۔ پتگے دو براں قصاب ء پس

کشت۔ چہ نر یک ء میتگ ء کسے ء پتگے یک دو براں ماہیگ آ ورت۔ احمد ء
 وت چہ ہما نگو برے برے شیلانچ ء سبزی راہ داتگ ات ء احمد ء ہر دیں کہ
 اے وڑیں چیزے راہ دات گزاشمساتون ء گتپ ء نیم کنگ اتنت ء نیم
 ہپتان ء لوگ ء راہ داتگ اتنت۔ اگاں دوساچی سبزی اتنگ ات گزایکے
 ہپتان ء لوگ ء الم ء شنگ ات۔ نون شدری ء روہ ء دم شرتر بوتگ ات کہ
 شدری ء مجگس و ہد ء بام ء داتگ ات۔ نون شمساتون آ ہانی سر ء عمری
 زندی بارے نہ ات بلکس آ ہانی ہم چوزگیں انجین ہما گے ات کہ پہ شدری
 ء گیش شمساتون کار ء اتنگ ات۔ گشت نہ کہ یک نوبتے لوگ ولجہ ء بیت
 ء یک نوبتے بیچ ء..... شمساتون ء وتی لوگ ولجہ ء نوبت دتگ ات ء نون
 بیچ ء نوبتان ات۔ آ راوتی بیچ ء نوبت ء نہ ء زندگوازینگ ء ہمنکہ وشدل
 کنگ ات کہ آئی وتی پیشی بد حالی ء بے وی ء دور شمشنگ ات۔ آ راوتی بیچ
 ء نوبت ہمنکہ دوست بوتگ کہ پہ آئی وشدلی ء وشیانی درشان ء آئی گور ء
 آلز نیست اتنت، آگپ ء ہر نیست اتنت۔ آ را اینکہ گمان ہم نہ بوتگ
 ات کہ احمدی ہمیں چلے کہ گوں لاڑکی ء رتگ، اینکہ کار کنت وتی کٹم ء دور
 ء گردین ایت۔ لاڑکی ء ہمے کساس ات کہ آئی وتی دست کدی آپ ء ہم
 نہ جگ ات ء مرچی آ مزدوری ء ات ء انچیں مزدوری یے کنگ ء ات کہ آ
 شریں وڑے آسرات اتنت۔ اے و ہد ہمے پییم گوزان ات کہ یک روچے

ھپتان ۽ جنک ۽ واستا سانگے اتک۔ نو سگیناں کھنگ کہ ”جنیں چک ۽
 لوگ گور ۽ دکان انت“۔ ھے حساب ۽ پہ آئی جنک ۽ سانگے اتک۔ چونا
 ۽ شمساتون دلمانگ ات کہ کدی نہ کدی اگاں پیشیں گے پست بیت گزا
 احمد ۽ راگون مہدیم ۽ سور بدنت بلے چہ آئی درشان ۽ ساری تر اے سانگ
 اتلگ ات۔ مردنی انت اے گپ ھپتان ۽ ہم دل ۽ بوتگ بلے سانگ
 لوٹوک چو کہ دینی ۽ کار ۽ ات۔ پے ہا تر اشدری ۽ ھپتان ۽ رازور پردات
 ۽ اے سانگ منگ بوت۔ آہانی دل ۽ مہدیم گوں زراں لنبی کنت ۽ تھر
 ۽ تنگہ پہ مہدیم ۽ چو ۽ جوہان بیت۔ نہ تھنا مہدیم ۽ زند پہ آسرات بیت
 بلکین آہان ۽ ہم وہدے بہ گت گزا آہم بلے ھج نہ بنت۔ میتگ ۽ ھبر شنک
 ات کہ دیم ۽ پتگ ۽ میاندا چہ گلف ۽ کنیت ۽ گلف ۽ آگ ۽ شرط ۽ آ
 سالونک بیت چیا کہ آئی ٹیپ ۽ ریلے راہ داتگ کہ منی رسگ ۽ گون سہمی یا
 چاری روچاں من تھتان برواں۔ ھپتان ۽ شدری و سک گل اتنت ۽ بلے
 شمساتون ۽ وتی دل ۽ گھت ۽ بیون دل ۽ یک کنڈے ۽ انچو چیر ۽ اندیم کنگ
 ات کہ پد نہ بوت انت۔ چو و ظاہر ۽ آئی ۽ ہم وتی وشی درشان کت ۽ سور
 ۽ کاروبارانی تہ ۽ وت ۽ راگون کت۔ سالونک ۽ نزا تلکین پروگرام ۽ را
 وہدے آئی پت ۽ مات ۽ سانکبندانی دیم ۽ ایر کت گزا آ باز حیران بوت
 انت۔ اینکہ زوت، اینکہ اشتاپی..... آہانی یکیں جنک ات ۽ آہاں پہ وتی

یکیں جنک ء سور ء چنک کول کنگ ات ء چونیں چونیں هیال داشتگ
 ات۔ پہ ہپتان ء شدری ء 'اناں' کنگ شریں گتے نہ ات ء شدری ء
 ہپتان دوینانی دل و جنک ء اتنت کہ شریں پالے نہ انت کہ..... ء پدا
 ہمک کار سالونک ء مات ء پت ء تب ء کنگی الٹی انت۔ دوپہگانی تہ ء چہ دبی
 ء کنیت ء آگ ء شرط ء سہمی چارمی روچاں تہتاں رؤت..... میگ ء
 بازیں مردم مہدیم ء رانیک بخت ء بختاورے خیال کنگ ء اتنت کہ آئی سور
 ہم ہامیگ ء بوہگ ء انت کہ ہموداں آئی پت ء مات نندوک انت ء
 سالونک سکیں سیریں مردے۔ زمین ء جائیداد ادریت۔ چہ سور ء ساری
 لوگے بستگ ء ہمے گونگیں دگہ گپ..... سالونک ء حیثیت ء بالاد کہ ہامات
 ہپتان ء راوتی بالاد چہ آئی ء کم پیشدارگی نہ ات۔ آئی وڑے نہ وڑے گوں
 شدری ء سلاہ کنگ ات کہ آ بانور ء سامانانی زورگ ء شہر ء رؤت۔ پریشی
 آراہل کہ زر خرچ بیت بے میگ ء دیم ء آہانی پونز کمیں برز تر بیت۔
 اوداں سالونک ء آگ دوپہگانی تہ ء ات ء سالونک ء مات ء چوک داشتگ
 اتنت۔ سالونک ء مات ء کنگ ات کہ چوناء ء آئی کول کنگ کہ وتی نچ ء
 واستا ماہے چوک دایت بے انوں چک ء پردگرام انچوش انت پے حاترا
 دوپہگ ء چوکاں داریت۔ ہر شپ میگ ء مردم حج بوت انت ء سالونک ء
 نازینگی سوت اش جت۔ سالونک ء مات ء چوک داشتگ اتنت۔ سالونک

۽ مات ۽ جہد کت کہ ہر شپ مہلا سوت جنی پیت ، بلے برے برے کہ کے
 دیر بوت گڑا ڈکتیں ٹیپ ۽ تواری ۽ سالونکی سوت پر کنگ بوت کہ آئی تواری
 درائیں میتگ جیسکینگ ات۔ چوکانی دارگ ۽ بندات ۽ گوں ہپتان شہر
 شت۔ اوداں آئی احمد ۽ مزاری کر ۽ داشت۔ آہاں ہپتان ۽ باز خدمت
 کت۔ ہپتان ۽ دریں چیز گپت ۽ دات انت۔ ہپتاں ۽ را آنیمگ ۽
 انچلیں کسانیں مشکلے ہم دیم ۽ نیا تک چیا کہ آ لوگ ۽ نشت ۽ سامانانی گرگ
 ۽ برے مزار ۽ برے احمد تک اتنت۔ بازار ۽ رو ۽ آء، آچوڑ خریدیں نو کر ۽
 پہ ہپتان ۽ کار ۽ اتنت۔ دُریں چیزانی گرگ ۽ رند ہپتان ۽ نشت کہ
 مزار ہم احمدی ہمرائی ۽ بنیت کہ دوینانی گہار ۽ سورانت۔ اولی سر ۽ و ہر
 دُوراضی نہ اتنت بلے پدا مزار ۽ گشگ ۽ سر ۽ احمد راضی بوت ۽ پدا ہپتان ۽
 راجواب کنگ و ت احمدی وی گپے نہ ات۔ مزار ۽ پہ وتی رکینگ آسان ا
 ت کہ آئی کر ۽ و نیمون باز ات۔

دومی روچ ۽ احمد گوں ہپتان ۽ ہما کلنڈیں چلیسک ۽ چلا سک
 کنوکیں بس ۽ سوار ات ۽ ہپتان دلجم ات کہ آئی وتی چیز زرتگ انت۔ احمد
 ۽ ہم چیر و کانی لہتیں چیز زرتگ ات کہ وتی مات ۽ رادنت ۽ کہ آمہدیم ۽ را
 ٹیکی بدنت اش۔ اے بابت ۽ آئی ہپتان ۽ راہج ۽ سہی نہ کتگ ات کہ
 بلکیں ہپتان آرا میل ایت۔ احمد ات خاندان ۽ سر جم ۽ بر جمیں بہرے

ات۔ اے ہمیں ساعتوں آپشت بہ کپتین ات گڑا آئی زرد لجم نہ بوت ء
 آئی وت ء راوت ملامت کنگ ات۔ پرے کار ء اگس چے ہچتان بے
 واری اتلگ ات بلے مزار ء جند ء ز ر ء وارث ء ز ر کہ مزار ء کر ء ایر کنگ
 ات انت ء، آرا ر زانی ء رست انت کہ نہ تہنا آئی تلاہ ء مند ر یکے ء
 ہمرائی ء گہ چیز ہم زرت بلکیں اوداں کہ روگ ء ات پہ وتی برات، گہار ء
 مات ء ہم ٹیکی یے گون ات ء چو پدا آرا اے گپ ء اندازہ ات کہ سوراں
 زرباز خرچ بیت۔ مہدیم و آئی لوگ ء مردے ات۔ آئی دل ء ات کہ
 شدری ء چے گیش ز ر منی مات خرچ بکنت تنکہ ماہما احسانانی کسانیں تشکے
 بدل اداگت بکنیں۔ ڈر ڈر ء جہلگ ء بزرگیں ء پُ ر شتگیں ء چپ ء چوٹیں
 سڑک ء بس کہ وتی کہیھی بالاد ء وتی دلکشیں تو اء درکنان ات آرا سارہ یاد
 آہگ ء ات کہ آئی چہ وتی سیٹھ ء اجازت و گیت بلے سارہ ء را خدا
 حافظ ء نہ گت۔ آد لجم ات کہ مزار ڈو لے ناڈو لے سارہ ء ہالاں دنت
 کہ آچتو راشتا پی ء..... کائاریں پونز ء جنجریں بروانانی سارہ، تبک پیشانی ء
 ملار چمیں سارہ، حمز یں مہرانی ء پڑ پکیں لٹانی سارہ..... سارہ کہ آئی
 وتیزند ء نہ سستکیں بہرے زائنگ ات، نہ سد وکیں بہرے ہیال کنگ
 ات۔ آئی مسکرائی..... آئی توازہ..... دُ رس یک یک ء آئی دیم ء ظاہر
 بوہان اتنت۔ کٹار ہیں بس ء کہ نیمروچ ء نان ء واستا ہما ہوٹل ء داشت گڑا

نگر دانی سر مسافرانی قطار ء ہپتجان ء احمد ہم نشتگ اتنت۔ چو آ دگراں
 ایشان اول و تی تب ء نازشت نان لوٹا ینت ء وارت۔ ہما گو سگیں و ہد ء
 گیر آرگ ء احمد ہما جاہ ء شت ء چارت ء کہ آئی اولی براں و تی مات ء
 رابرگ ء و ہداں داشتگ ات ء ہموداں نیمروج ء آپ ء تام کتگ ات۔
 احمد ء اوداں زالبول ننگ ء دیست گڑا پد تر ات۔ آ و تی ہما ہیالاں شتگ
 ات کہ بلکیں دگہ شمساتونے دگہ نوابے ء بے لوگ ء جاگہ کتگ ء آرا ہم چو
 ہما ہانی پنیم ء ماں سبہا ہیر ء کسے و تی لوگ ء برگ ء انت۔ آ اول بلکیں انچیں
 خاندانے کہ آئی دل ء غم ء سیکارچ مان اتلگ ء آئی جیگ چہ ارساں مچل
 انت ء آہانی ارواح ارساں ششتگ ء آہان ء اول بلکیں و ہد ء تاژ ء
 تیلانکاں ژند ء پند کتگ، آہان ء ہم بلکین چہ وتیگاں انچیں بے درمانیں
 درد رستگ کہ درمان نہ بوہگ ء ابید ہم تیوگیں زند ء یہ یا تگاری پشت کپنت ء
 اے تیمیں یا تگار کہ زند ء کاینٹ گڑا زند و تی روچان ء و تی شپاں چو یہ
 ارزانی گوزگ ء نیل ایت بلکیں روج سالانی کد ء شپ دہ سالانی کد ء
 بنت۔ ہما جاگہ ء نشتگیں جنیں آدم کہ در آتک انت گڑا یکے ء راہے رنگ ء
 گرد چادرے سر ء ات کہ مدام سارہ ء سر ء بوتگ۔ احمد پدا سارہ ء یا تانی
 شپ ماہکانیں ساعتانی پٹ ء پڑاں لیب ء ات۔ گشے پہ آئی سارہ ہما
 اتلگ ات ء آئی دماغ ء تہ ء ہما ہپتجان ء کور جوڑ بوتگ ء آدوئیں چوہر

روچی وڑا گپ ء اتنت ء دل ء زنگاں رتچان اتنت ء بزیں ملکورے سرا
 ساہیل اتنت، تنکہ و ہد آ رامہ گندیت۔ ء آئی پداوتی سور ء آروس ء گپ
 گوں یکے دومی ء کت انت۔ سور ء رند ء زند ء بابت ء ہم آہاں جیر بات۔
 آئی دل ء سارہ کنگ ء ات کہ اگاں آئی مات ء زمانگ بوتیں گڑا آئی
 دپ ء دولپارگ لگت اتگ ات کہ جنیں چکت کدی وتی سور ء گپ ء وتی
 زبان ء سراکار انت؟ احمد ء گوں آئی ء گیشینگ ات کہ مے گپانی تہ ء ہج
 وڑیں پردہ ء موجری مہیت۔ تی دل ء ہرچی کنیت توکش ء ء منی دل ء ہر
 چکی کنیت من کشاں۔ ہے پیم احمد ء راہا و دارانی ساعت ہم نیات ات
 انت کہ برے برے سارہ ء دیر کنگ ات گڑا احمد ء وتی پونز گوات داتگ
 ات، دیم ءے یک نیمگے کنگ ات گڑا سارہ ء باز باز منت کنگ ات۔ اصل
 ء آئی ء را سارہ ء ہے منت سک وش بوتگ ات۔ سارہ کہ آئی دیم ء نشت
 گڑا احمد ء وتی دیم آ دومی نیمگ ء کت۔ سارہ پدا دیم ء اتک، آئی پداوتی
 دیم آنگوکت۔ اے لئیب کم کم ء برجاہ ات ء ہے لئیب ء احمد ء را سارہ ء
 واستا شیر کنیں مہرانی مذی یے بکشاگ ات۔ اے لیب ہما و ہداں آسر
 بوتگ ات کہ سارہ ء احمد سڈ کپنگ ات ء گوں خماریں چماں آرا چارنگ
 ات گڑا احمد وش بوتگ ات ء وتی زہری ء ہلاس کنگ ء آئی مدام گشت
 ”بچار! سارہ اے پیم شر نہ انت۔“

ہر وہدیکہ آئی دپ ء چے ہے گپ دراتلگ ات گڑا سارہ ء
 زانت کہ احمد ء وتی زہرا یر برتگ انت۔ احمد سارہ ء زان سراں وپتگ ات
 سارہ ء دست آئی مودانی تہ ء سر رند ء پیم ء لنبیب ء گوازی ء بوت انت۔
 آہاں وڑ وریں واب دیست برے چکائی ..... برے بانوری سالوکی
 ء ..... بری جمری ساچان ء در ء گردگ ء واب ..... برے یکے دومی ء دوار
 ء تکا نسری ء واب ..... ہے واب وتنی وہدی آئی زند ء بو جگ ء آچار
 اتنت ء ہے واب آئی لا چاری اتنت کہ محنت مزدوری بکنت ء ..... پدا
 کٹار ہیں بس ء پوں پوں ء آواز ء آراچہ و ابانی دنیا ء درکت ء اصلیں دنیا ء
 آرت۔ آہاڈؤل گوں ہپتجان ء سیٹ ء کش پہ کش نشنگ ات ء آئی دل ء
 گشت کہ من کہ اینکہ واب دیست گڑا ہپتجان چوں واب نہ گندیت بلے آ
 انگت وتی شیر کنیں و ابانی شیر کنیں تام ء مارگ ء ات کہ ہپتجان ء وتی دلگوش
 ہمانی نیمگ ء چکت ات۔

”مرچی گشے بس ہرے ء گاماں روگ ء انت۔“

”ہو ..... دیر کنگ ء انت۔“

احمد ء وتی پسہ ء رند دل ء گشت کہ مردم ء وشعی ہم انچو بیت کہ آئی
 دل ء وہد نہ گوزگ ء انت نوں بس ہر پیم گشاد تر بروت بلے آئی دل ء مور ء
 گام ء روگ ء انت۔ آئی اے گپ دپ ء در شانت نہ کت چیا کہ آئی

ہپتانی بے کس اس عزت کت ء ہے عزت ء باپشت ات کہ آئی گوں
 ہپتان ء آئی خاندان ء دوستی مارات کہ چونیں گرانیں ساعتاں آ اتلگ
 اتنت ء وہد ء زورا کی ء دیم ء ہپتان ء چوں گوں دل پہکی آہان ء دز کمکی
 کتگ ات۔ آ راوتی آدگہ درتیں سیاد ء آ زیزانی سرا از ہر اتک کہ آشیکن ء
 شیر اتنت ء پتلگیں نانانی ملکموت ..... احمد ء وتی چم نزکت انت کہ ہپتان
 ہے بہمیت کہ من و اباں۔ ہے پیم ء سڑک ء پیچ ء تاب آیان اتنت، جہلگ
 ء برزگ گوزان اتنت، جمپ ء جول وش اتک کنان اتنت ء ہیالانی دنیا ء
 احمد انجیں جاگے سرات کہ اوداں آراچک ء چلانگ است ات، اگاں چے
 آوت تنی وہدی بازیں نگاہاں چکے ات۔ آریک لینانی وجہ ات ء آئی لوگ
 ء بانک سارہ ء آئی مات چوہمک ڈولیں وسو ء نشار ء نہ اتنت بلکیں جڑتگ
 اتنت۔ آئی وتی برات ء را انجینر ء کتگ ات ء آئی گہار ء راسیاہیں
 کوٹے گور ات وکیلے ات۔ ء آوت ..... آوت بس حکم دیگ ء کار ء
 ات۔ ہے شہدیں واب بس ء ترندیں بریک ء پڑوشت ء تش تش کت انت
 کہ دیم ء دو موٹر سیکلاں ٹکر وار تگ ات ء آہاں پہ کمک ء مدت ء واستا بس ء
 راست داتگ ات۔ آہاں دست مداتیں ہم بس وت اوشتا تگ ات
 چیا کہ آہانی اے کار بوتگ کہ ہر دیں چشمیں ایکسڈ نٹے بوتگ گڑا آہاں الم ء
 مردمانی واستاد اشنگ۔ یک کماش تریں مردے ء یک مردے ء پاد دست ء

ات ء جاك ء كو كار ء ات۔ ”چادرے بیارات، چادرے..... ایسی پادگ
 پر شنگ۔“ احمد چہ بس ء ایری کت کہ ہے پر شنگ پادیں مرد ء چاریت کہ
 چون انت؟ چیا کہ کماش ء جاك ء كو كار اے پد رنگ ء بس اتنت کہ مرد ء
 پادھراب پر شنگ، اگاں کماش زانتکارے..... احمد ء را ایر آگ ء رند بون
 ء ہیر و پاں مان ر پت چیا کہ کماش ہما مردم ء پاد ء پر شنگ ء نام ء گرگ ء
 ات آوارث ات۔ وارث کہ آہانی دلجمیں دوستے ات۔ وتی شریں کارے
 یلہ دات ء پہ سوتانی ء موتکانی جم کنگ ء شنگ ات۔ اے وڑیں ہر چیزے کہ
 آئی تعلقداری گوں کوہنیں شاعری یا دود ء ربیدگ ء انت آئی کمزوری
 اتنت۔ پر آئی ء وارث ہر کجاشنگ ات ء ہر پیمنے کنگ ات، وت ء
 رارینگ ات ء پہ منت ء پہ زر..... ہر حساب ء آ چیزے حاصل کنگ
 ات..... ہے وارث آئی دیم ء لنگ کپتگ ات۔ وارث ء چشمیں باز چیز
 دگہ دگہ شہراں کتابانی شنگ کارانی گورا بہا کنگ اتنت ء آہاں وتی نام ء
 شنگ ہم کنگ اتنت بلے وارث بس پہ ہے گپ ء وش ات کہ ریکارڈ ء
 اتک انت بل کہ آئی نام دیم ء نیا تک ات۔ اے وڑا ہم آئی گزران بوہگ
 ء ات بلے انچیں جاھے کہ اوداں مزار ء احمد ء ہمیں سنگت بوتگ اتنت،
 آئی واستا بازار زانی ات۔ کارے بہ رستیں یا مہ رستیں، آہانی سارتیں ساہگ
 بے منت ات، ^{ہشکچیں} چیں نان بے منت ات۔ زر ء گف بوتیں بلائیں گے نہ

ات۔ احمدؔ مزار دگہ تب ء مردم اتنت۔ و ہدؔ حالت مردمانی تب ء جوڑ
کنگ ء مستریں تو جیل انت۔ آہاں بدیں و ہد چوں گوازینگ اتنت، آہانی
دل سہی ات ءنوں کے آسودگ تریں زندے گوازینگ ء اتنت گڑاوارث
ہم آہانی ہمراہ داری ء پشت ء نہ ات۔ وارث آہانی تب ء انچو کچنگ ات
گشے کہ آدو ہداں چے آہانی ہمراہے ء آ آئی لوٹوک بوتگ انت دوئیں موٹر
سائیکل بس ء چک ء لڈگ بوت انت۔ احمدوت اوشتات ء وارث ء راوتی
سیٹ ء جاگے دات پدا دگہ ورنہاں اے دیست گڑا بازینے پادا تک ء
ایکیڈنٹ ء مردمان ء سیٹانی سرانادینت انت اش۔

احمدؔ رانہ ایوک ء وتی آ یوکیں و ہد ء زندے گیگ ء گو میں شیر کنیں
داب ء پرشگ ء تور اتگ ات بلکین آراوارث ء پادے پرشگ ہم سک
تورگ ء ات۔ آپرے ایکسیڈنٹ ء اپسوزی و است ات بلے وارث ء سر
گوں احمدؔ کچنگ ات، اے گپ ء آرا کے ایمن کنگ ات۔ وتی بے
وارثی ء بے وسیلی ء وارث ء نہ تہنا بازیں کارے کنگ ات بلکین نوں ہم
آئی کارکنگ ء ہل ء جواب نہ داتگ ات۔ نوں آئی سالونکی بانوری گیدی
(عوامی) پر بندانی کتاب سرجمی ء نزیک ء ات ء آرا سبہا ہیر ء ہے سورے
حال ء کچنگ ات کہ ہمیشی سبب ء ایکسیڈنٹے بوت۔ احمدؔ آرا بازتلی
دات۔ احمدؔ اے ہم ہال دات کہ آئی خاندان ہمودانت ء ہے سورے گوں

آہان چکھہ نر یکیں تعلقے است۔ وارث ء و و تى در سیں درد شمشت انت کہ آ
 انچیں جاھے روگ ء ات کہ اوداں یکے نہ پہ آئی دو پاندگ انت۔ یک
 پاندگے، کار ء ء دومی پاندگ احمدی مات ء مردمانی گندگ..... وارث ء و تى
 دلگوش ء دیم گوں هپتان ء ترینت۔ هپتان ء آراوتى فگ ء بابت ء
 بازیں گپ گشت انت۔ بس کہ کورے ء گوازینگ ء ات گڑا هپتان ء گشت
 کہ اے کور ء نام انت، آپ تان“..... وارث ء ہے آپ تان ء پشت گرد
 ء گپ یا قصه اشکنگ لوٹ ات گڑا آئی در اینت کہ اے کور هر و ہدے کہ
 آپ کاریت آئی آپ تان گپت۔ یک شل ء ء گشاد گشاد ء الشی آپ نہ
 روت بلکیں سبک سبک ء ء پراہ تان گپت ء روان کنت۔ وارث هپتان ء
 کش ء نندگ ء وش ات کہ آراسر ء سوج ءے پہ علاقہ ء بابت ء رسگ ء
 ات۔ دیم ء کوہ ء بابت ء و ہدے وارث ء اشارہ کت گڑا هپتان ء کوہ ء نام
 سیاہ گر گشت۔ آئی گشت کہ اے کوہ ء تہ ء سک باز جا گہاں سیاہیں گراست ء
 ہر سیاہ گدی مردے چہ ہے کوہ ء بہ گوزیت الم سیاہیں گرے ء کپت۔“
 حیرانیں وارث ء دپ پچ کپت کہ سیاہ گدی یے بروت، سیاہیں
 گر ء کپت۔ آئی وتى دل ء و جزم ء سدک کت کہ اگاں آ جوڑ بیت گڑا
 سیاہیں گد گورا کنت ء کنیت سیاہ گر ء..... باریں چاریت اش کہ چے
 دروگ ء چے راست..... احمد، ہم ہے گیاں گوں دلگوش گوش دارگ ء ات

چیا کہ پہ احمد ء ہم اے نوکیں گپ اتنت۔ بس ء اے رند ء سفر ء وہداں
 احمد ء نگاہ چہ وارث ء نہ پرشت انت چیا کہ یکے و وارث چنی ات غ دوئی
 وارث ء چہ ہیچان ء جست انجیں اتنت۔ بس ء وتی ساہ سہاہ ہیر ء آ ورت
 ہرینت غ ڈرا نیور ء گڈی بریک انچوز وراں جت کہ وائیں ء ہیٹنگیں مردم
 ساء کپت انت۔ وتی خاصیں حمارن ”پول پول“ ء توار ء گوں داشت
 نئے۔ مردم یک یک ء ایر آیان بوت انت ء روان بوت انت۔ وارث ء
 ہمراہ ہم ء مردے ات، آرا ہیچان ء رزادات۔ دوئی نکر وارنگیں موٹر سیکل
 ء مردم ہے نزدیک ء میٹگی نیگ اتنت۔ ء آہان ء اینکہ پت ہم نیا تلگ ات،
 آشت انت۔ ہیچان ء سامان چوناء باز اتنت۔ احمد ء دوہر گاڑی
 داشت۔ بازیں سامان دوئیں ہر گاڑیاں لذات انت ء احمد ء آئی سر ء پہ
 وارث ء یک جاگے گیگ ترکت کہ آرا تکلیف مہ بیت ء شرنشت بکنت کہ
 پادے تچک بیت۔ دوئیں ہر گاڑی دیم پہ ہیچان ء لوگ ء روان اتنت ء
 آخر کہ منزل اتک گڈا ہر گاڑیانی بار بوجگ بوت انت ء وارث ء را احمد ء
 وتی امبازاں زرت ء آسٹک جناں شمساتون ء چمبئی ء پترت۔ شمساتون
 چمبئی ء کش ء بستگیں گل ء تہ ء گوں چکاں شت۔ اے کل پہ سور ء و استا
 شمساتون ء بند اینگ ات کہ بکندے دری مہمانان جاگہ مہیت بلے مرچی
 دکہ کارے ء اتلگ ات۔

﴿ ۹ ﴾

ہر کے بیت و ہدء ناپاداری ء زنگ آئی دپ ء انت۔ لہتیں پہ وتی
ہے زنگ ء راست ء برحق انت ء لہتیں بس فیشن ء گون کپنت ء اے تیمیں
گپ درشان انت۔ اے حساب ء داد ء سیرین ء واریں بروبر ء یک پیم
انت بزاں سیریں وتی زنگ ء وتی شایم ء تہ ء تور کنت ء جنت ء واریں
وتی زنگ ء وتی شایم ء تور کن ء جنت بزاں پہ سیرین ء دور سیرین ء
حساب ء ناپادار انت ء پہ واریں ء واریں ء حساب ء..... احمدی پت
نواب ء راہم دور ء ناپاداریاں وتی دست پیش داشتگ ات۔ سیری ء ہم ء
واریں ہم۔ سیری ء آئی وتی آبادیں لوگ ء جاہ ویل کت ء وتی ہیال ء شر
تریں دنیاے ء شوہاز ء شت۔ وتی تاسپیں بچ، لاڈین دُتگ، وپاداریں ء غم
شریکیں لوگی ماں سیری ء حرص ء تماء ء وڑالاں دات انت ء نون واریں ء اے

جن ء چکت کہ پیشانی ہاتر آئی وتی آبادیں دنیا یے مل داتگ ات، گستا
 اتنت..... بیزار اتنت..... ایوکی ء بس ایوکی آئی بخت ء تالہ ء دپتر ء ہر ہرتا
 کدیم ء نبشتہ ات۔ سیری ء اے جن ء چکت سک وش اتنت ء وتی و ہد اش پہ
 کہیب ء شہل شو ازینت۔ دہ کلکدار ء جاہ ء سد کلدار اش خرچ کت۔
 نوکیں نوکیں گاڑی ء سواریانی شوق ء اتنت نو کتریں فیشن ء پتچ ء پوشا کانی
 بندی اتنت۔ سینڈل ء بوٹ..... سہت ء سھرائی رند گیر اتنت ء پدا
 نوں..... نوں و و ہد ء آہان ء درو ہتگ ات۔ یک و ہدے زر پہ آہاں
 تچو کیں آپ ء ات۔ آگ ء ات آیان ات۔ روگ ء ات، روان ات
 بے ہے تچو کیں آپ ء را کسے ء زانہ نظرے لگت ات کہ پہ زر ء حساب ء
 آہانی تچو کیں آپ کسانیں کانیکے بوت ء پدا چہ ہے نظر ء انچو ڈ کال زدگ
 بوت کہ ہے کاینگ ء چند ہشک بوت۔ و ہد ء بخت ء پر آم انسان ء برے
 برے چکاس ات۔ آہانی برے برے ہمراہداری ء کنت۔ اگاں کسے
 چہ وتی زانت ء رپکاں آہاں بندی کت کنت یا آہاں وتی ہمراہ داشت کنت
 گدبزاں آہاں کت اتگ ء اگاں آئی پہ نادانی، نزانتی ء شگال دروشمی و ہد ء
 بخت چار اتنت گڑا اے ہم پہ آہاں انچیں بیہار تہیں ڈالچاری کارانت کہ تاں
 زندگ انت آہانی نشان بر جاہ مان اتنت۔ نواب وتی چند ء کمپان ء قفس
 رنگیں کنہیں چندے ء تہ ء یک بانے ء نشگ ات ء وتی زند ء روچاں پہ باز

بے سُومی ء نلگی تیلانک دیان ات کہ کونین لوگ ءھیال، ہما افر ء ہما
 سنگت کہ آہان ء مدام نواب ء دست پشداری کنگ ات، قضا کیے کیے
 نواب ء ترانگ ء کپت ء آراشپ شامے یاروچ نہاری یے دات اش۔
 اے شپ شام ء روج نہاری زر ء شکل ء ات بلے زر چنگ ..... ہمنکہ کہ دپ
 بہ سُریت بلے دل ایمن مہ بیت۔ ہماہاں کہ گوں آئی پکنکانی تہ ء بلا بلائیں
 مسکراہ کنگ ات مرچی گپ جنگ ء ہم وش نہ اتنت۔ ہماہاں کہ بلا بلائیں
 جوہاں ء جنکانی دیواناں چہ آئی زر ء وام زرنگ ات، مرچی نواب ء گندگ
 ء گوں وت ء راچیراش دات ات۔ آیک یک ء نواب ء چے بست
 انت۔ چہ نواب ء آنچوشت انت انچو کہ زرشت۔ زر ء کہ نواب دروہ
 ات، آہاں نواب دروہ ات۔ آہاں وتی موقع پرستی و پیش داشتگ ات بلے
 نواب ء چکان ء ہم انچیں ہوپے ء گپنگ ات کہ آہاں لوٹ ات کہ نواب
 مئے سر ء بہ چٹ ایت۔ نواب ء واینکہ غم چو اے وژانہ رستگ ات کہ اینکہ آرا
 موقع پرستاں وتی تماء حرص ء شکارکت ء آ بیمار بیت۔ بلے تہار ء بندیں
 جاگہ ..... سگریٹ ء کم درجہ ء سگریٹ ء باز کشگ ..... ساری ء چکانی روگ
 ء غم ..... نوکیں چکانی بیوفائی ء فکر ..... پہ کسانیں ٹی بی یا سئل ء ناجوڑی یے
 دینگ ء و کم انت۔ اول سراں کہ آئی شت کت، آشت پہ ہسپتالاں۔
 برے دوائے رست ء برے دوائے نہ رست۔ برے پنچ جاہ ء دم کناں ء

تانکہ ہسپتال ء رست گڑا ہسپتال ء وہد ہم حلاں بوٹگ ات۔ یکمے آ
 انچو وتی دم ء ساسارگ ء نشتگ ات گڑا یکے ء دو کلدار یے دست ء
 دانگ ات ء آرا پنڈو کےھیال کنگ ات نئے۔ برے برے دو دوست
 سے بیل ء ہمشام ء بے نہاری ات۔ ہمارو چچی ہے دو میں کلدار پہ آئی
 کھشکھیں یک نانی بوت انت ء آئی گوں آپ ء چم نزکت ء امیر برت ء
 وارت انت۔ برے برے آئی دل ء آرا ہے پنت دات کہ بہ پنڈیت بلے
 وتی گوستگیس وہد ء شان ء شوکت آرا گیر اتک ء پرے ہاترا آئی لچ ء
 چوشاہ ء ظالمیں ترک ء زہنگی ضد بست کہ مبادا آرا انچیں مردے بکندیت
 کہ زانت نئے۔ یک دو براں آئی چرے شہر ء در آگیک ء ہے کارکنگ ء
 دل ء تہ ء فیصلہ کنگ ات بلے نام ء نوا میں مردم ء زانہ وتی نام شات نہ
 بوت پے کار ء..... آئی رند ء فیصلہ کت کہ ہر پنم بیت اے رسوائیں کار ء نہ
 کناں۔ اے وڑیں حالتاں ٹی بی ء وتی از مکاری پشداشت ء نوں آئی
 نوابی جان ء قوت مدافعت کم بوٹگ ات۔ چیا کہ دوا آرا پہ وہد ء پہ موسم نہ
 رست انت ء برے رست ء برے نہ رست انت۔ گوں بیماریاں جنگ
 کنگ ء زکت آئی دیرات کہ باھینگ ات ء نوں برے برے کہ ایوک
 نشت گڑا آئی ارساں انزار بست۔ آئی ارسانی ہاراں نہ خدائی یے ملنیت
 کت ء نہ پہ آئی شر تریں حالتے آؤرت کت۔ البت یک کارے بوت کہ

چریشی آئی دل ء بار باز سبک بوت۔ ایوکی ء آئی ء واستا ہے یکیں کار سرا
تنگ ات کہ بگریت ء وتی چماں سہر سہر چوانگر ء بہ کنت۔

دما نے ساری کہ نواب لوگ ء پترنگ ات گڑا آئی ء راوتی بان ء

تہ ء یک لفافہ دست کپنگ ات۔ اول سراں آ حیران بوت کہ چہ دریگ ء

اے چونیں سوری دعوت ء کا گدے کسے ء دؤردا تک بلے و ہدیگہ آئی لفافہ

ء راتچ کت تہ اول سراں آئی ہوش گشت۔ دما نے رند کہ سما ء جہان ء اتک ء

سر بوت تہ آنچو بے کساں گل ات کہ نام نہ گئے۔ چیا کہ آئی کیسگ ء

گوادری گازے نیست ات ء آرفافہ ء تہ ء چے یک سبزیں ہزاری یے

دست کپنگ ات۔ لہتیں روچاں پہ پدالفاہے آئی چت۔ اے بری آئی تہ ء

پنچ سدی یے ات۔ لفافہانی آہگ ء اے سلسلہ جاری ات بلے آزا نگ ء

نہ ات کہ کئے انت؟ آئی چے مقصد انت؟ آ ضرورت مندے ات، وتی

ضرورت ء پورا کنگ ء دزگٹ بوت۔ آئی چہ وتی نیمگ ء سک باز کوشش

کت کہ اے فرشتہ ء بکندیت کہ آئی زند ء چراگ ء ہلاں بوتگیں ٹیلانی

واستاد رتچ کنان انت۔ لفافہ ہے کساں ء آیان اتنت کہ آرانان ء آپ ء

تام ء ابیدو ء بس بہ بنت۔ لفافہ ء دؤردنیگ ء گیشتر کار مزار ء کتنگ ات

چیا کہ مزار ہماں بازار ء ات۔ یک روپے مزار ء نشت ء جیرات گڑا آئی

فیصلہ کت کہ اینکہ زر ء دنیگ ء شر تر انت کہ ماعلاج ءے بکنائینیں..... بلکیں

آہے زراں شراب کنت ء بوارت۔ رند ء لفافہ ہم کم بوہان بوت انت ء
 آہانی تہ عز ہم۔ بلے نواب پے درنگی کک ء پدا ہم وش ات چیا کہ آرا
 برد ء شیو لے و جنگ نہ کچنگ ات۔ بلکیں آرا بس لفافہ چنگی ات۔

نواب یکروچے وتی لوگ ء نشنگ ات کہ ڈاکٹرے ء رایگی گون
 ات ء ابید جست ء پُرس ء توک ء پترت۔ نواب ء دگہ ہج بیاء نجیر کت نہ
 کت ابید آپے ء بلے آ مرد ء آپ اوں نہ وارت۔ نواب ء آئی ء آگ ء
 سب جست کت گڑا ڈاکٹر ء درائنت۔

”من ہے نریک ء نا جوڑے ء چارگ ء اتلگ اتوں..... شے
 گلگ ء جگگان ء من اشکت، وت اتکوں کہ بلکیں تی کک ء کت کناں ء پدا
 دل ء گشت کہ اے نوکیں تجربے..... باریں مرچی انچیں مرلیضے ء کر ء
 رواں کہ آئی من ء نہ لوٹ اتگ۔“

آئی نواب ء راچیک کت ء لہتیں ٹیٹانی واستا گشت۔ اے گپ ء
 اشنگ ء آئی دیم چوہلکدار ء زرد ترات۔ گڑا ڈاکٹر ء زانت کہ اے مرد چہ
 کیسگ ء سُست انت۔ ڈاکٹر ء آرا تسلادات ء ٹیٹانی کاگدوت زرت ء
 وتی کارڈ ہم آرادات تانکہ آپدا پہ علاج ء ہمائی کر ء بیت۔ نواب ء ڈاکٹر ء
 منت گپت ء ڈاکٹر ء ہم وتی راہ گپت ء شت۔

مزار کہ آئی ڈاکٹر ء راوت آرتگ ات ء در ء پہ آئی اوشتوک ات،

ڈاکٹر ء رافیس و ساری ء داتنگ ات۔ نوں آئی میٹانی ہم زردات انت ء
 کڈن نئے کت کہ اگاں اے ولجہ کار ء جند نیا تک گڑا تو وتی مرد ماں راہ
 دئے کہ ہون، پیشاب ء بلغم یاد گہ ٹیسٹ ء چیزاں چہ ہمائی بزور انت۔ ء آئی
 ڈاکٹر ء را اے سد کی دات کہ ایٹھی علاج ء ڈرسیں زراں آوت آرا
 پنجائین ایت۔ ڈاکٹر ء را مریضے رستگ ات ء آہم ٹی بی ء پکا نمیں چیا کہ
 آئی سینوریم ء کار ڈا اری ء دیستگ ات ء لہتیں گولی کہ سر تیج ء ایر اتنت۔ پرا
 ہم انگت گیشتر پکا بوہگ ء واہگد ارات۔ اے بابت ء مزار ء ڈاکٹر ء را
 شری ء سر ء سوج کنگ ات کہ آئی نام دیم ء منیت بلکیں آانچو پیش
 بداریت کہ ڈاکٹر ء انسانی ہمدردی ء جذبہ ء چے کار گپنگ۔ ڈاکٹر ء را آئی
 کلینک ء رسینگ ء پد مزار ء گشے وت ء را انچو سبک مارات چو گشے بلائیں
 لیدھی بارے آئی گردن ء بوتگ۔ مزار دلجم ات کہ اگاں احمد بنیت گڑا آوتی
 دیم ء پہ شری ء سرا آرا پیشداشت کنت ء احمد چر آئی بازوش بیت۔ وتی
 لوگ ء مزار ایمن ات ء تھت ء سر ء دراج کش نئے دات۔ آرا چہ وش ء
 واب نیاہگ ء ات۔ پادا تک چاھے ء جوڑ کنگ ء۔ آئی چاہ تیار نہ ات کہ
 صد ء نا کوز تک صاحب داتنگ ء رست۔ مزار آئی بے وہدیں نازل بوہگ ء
 سک حیران ات ء پدا پرے گپ ء کہ آئی مدام و دروازگ ء دپ بند کنگ
 بلے مرچی چوں مل بوتگ کہ اے پترنگ، نادکشی آئی وتی دیم ء سر ء ظاہر نہ

کت ء آرانادینت ء دو کوپ چاہ آرت ء ایرکت۔ آئی دیم ء ننگ ء
ساری آرا آپ دات ء ءنوں پرس ات ء۔

”ہاں، باریں تو مرچی چوں راہ رد کنگ؟“

”تو راست گشے، من راہ رد کنگ!“

”نامنی مطلب اے نہ ات بلکیں ایش ات کہ مرچی کجام گوات ء

ترا ادا آرتگ؟..... تو خیری اکتگ ء؟

”من انچو گشت نا کہ من راہ رد کنگ۔ ہو، من راہ رد کنگ۔ انچو

گشت نا کہ چاہ ء پہ دگر ء مہ جن کہ وت کپ ءے“.....

دمانے بے تواری ء چاہ ء ورگ ء شلوپ شلوپ ء پد پدا گپ ءے

کت۔

”ہو! گوں من انچو بوت۔ من لوٹ ات کہ احمد در کنگ بیت بلے

منی وتی جن در کنگ بوت۔“

”انچیں و ہدانی واستا پیشی مرداں گشتگ۔ دگر ءے بدواہ مبوکہ وتی

منزل ء نہ رس ءے۔“

”راست انت، من وتی منزل گار کنگ ءنوں لہتیں روچاں رند منی

ہال چو فقیرانی ہال ء بیت۔ من بہ پنڈاں بوراں، چک ء چلا نگاں لاپ

بدیاں پہ پنڈگ.....“

”تئی گیاں گوں من چے تعلق؟“

”تئی تعلق ایش کہ تو احمد ء لاچار بہ کن کہ آ سیٹھ دلقرار ء چہ من و ش

کنت۔ مئے زند آسرات ات بس ہے پلینڈی یے دل ء اتک ء..... نوں

احمد ء گشگ ء کہ من ء داریت۔ من ء گو کرو بانگ انت۔ من کا ہکے وراں

ء راکے رواں آراٹوا بے ہم رسیت.....“

”احمد اے و ہدی وادانہ انت، ہر دیں کہ بنیت من ءے گشاں۔“

”بچار لالہ مزار! احمد ضدی بچکے..... ضد ء کپیت سچ زانت۔ چو

و سر مگے، چم ءے کن!“

”نا۔ نا۔ تو احمد ء انگت شری ء نزاں ءے۔ آشر یں مردے.....“

آئی دل ء پہ کس ء بدی مان نیست۔ آئی سر اے کسانى ء ہمکنہ دیگاں

گرسنگ..... آئی ہمکنہ سرد ء گرم چشتگ.....“

”بلے پدا ہم تو منی سفارش ء بکن۔“

”بے فکر ہو، من آرا گشاں، آچشیں مردے نہ انت..... آ کہ

کنیت تو وت..... یک روچے بیا..... تئی دیم ء من آرا گشاں۔“

”آزانہ انوں کجاشتگ؟“

”سباہ ہیر ء شتگ، وتی مات ء چارگ ء ہموداں پدا آئی عزیزے

ء سورانٹ“

”من چہ آئی شرمندگوں، آئی دیم ء کپت نہ کنیں“

”نا، تو چشین گپ دل ء میار، آ باز لائقیں مردے..... ترا کے
غمیگ بکندیت..... آئی دل وت موم بیت،..... آ وت پد اکیشر غمیگ
بیت.....“

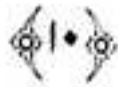
”شر، گڑا من لہتیں روچاں رندکایاں!“ صاحبداد ء چاہ ء کوپ ء
گڈی گلہب ء راگت ء ہے گپ گشت۔
”شرانت، وش انت!“

رواں روان ء صاحبداد ء بیراکت۔

”من چہ آئی پہلی الم لوٹیت!“ آئی وتی گپ ء سر ء زوردات۔
”تئی مرضی انت بلے منی دل ء ایشی ہج ضرورت نہ انت“۔

صاحبداد ء خدا حافظ گشت ء آئی پسہ ء مزار ء ہم خدا حافظ گشت۔
تہت ء گور باسک ء سر مزار نشت ء جیردگ ء لگت ات۔ یار، احمد واقعی باز
مزنیں مردے..... باز باز مزنیں..... ہمنکہ مزنیں کہ انگت من ہم آئی
کساں زانت نہ کتگ کہ من شپ روچ گوں آئی ہمر اہاں..... مزاری دل
پہ کار ء روگ ء اے وہداں نہ کشگت ء ات پے ہا ترا آئی ٹیپ ء ریلے مان
کت ء وتی گوش رپت انت پہ گوش دارگ ء۔

ادا سورء ڈہلانی تو ارء گزر گے مان ات کہ دہئی ء بو تگیس مرد مے ء
 سورات۔ سورء و استا یک کثے مز نیس ٹیپے ء تو ارء ات۔ سالونک ء برات
 ء یک مز نیس بانے ء تہ ء مردمان ء مچ کنگ ات ء آہان ء وڈیو فلم
 پیشدارگ ء ات۔ چہ شہر ء وڈیو کنوکیس دو ٹولی لوٹا نینگ بو تگ ات ء سورء ہر
 ہر ساعت ء را پہ ریکارڈ کنگ ء اے ٹولی چاڑ کہ ء تیار اتنت۔ مرچی و گیشتر
 سُر ء پُر بو ہگ ء ات کہ سالونک ء رسگ ء روج ات۔ سورء چوکاں دیرات
 کہ بندات اتنت..... ہر کسی ہے جہدات کہ آ مرچی گیش ء گیش وتی جہد
 ء کوشش ء بکنت تا کہ آ باج بروک بہ بیت۔ جنینانی ٹولی سالونک ء مات ء را
 گون ات، جنیس چکانی آئی گہار ء گون ات..... آئی برات ہم کتر نہ ات
 آرا ہم یک مز نیس ٹولی یے گون ات ء آ چہ سہاہ ء سرء و دار یک ات آئی وتی

ہمراہانی نان ءِ و استاپے ہم کشتگ ات۔ آئی گردن پہ ٹہلے مک ات کہ یکے
 و سالونک ءِ برات انت ءِ پدا آئی دیم ءِ دیوال دور کنیت۔ بزاں مسترین
 کہ سور کنت گڑا پہ سور ءِ ہمائی بارگ بونگ ات۔ گڑا آئی وتی پت ءِ زور پر
 دات کنگ ات کہ نول آرا سور بدنت۔ آئی نیت ہمیش ات ءِ میتگ ءِ جنکے
 ہم آئی چم ءِ چیر ءِ کنگ ات۔ اے درستیں ٹولیاں ابید آہاں جنوزام ءِ گوں
 مرداں نہ ٹہنگیں جنین آدماں ءِ سور ءِ سرا آگ ءِ نیشٹ کہ اے نیکیں پالے
 نہ انت.....

”سالونک منی زہر انت لاشار ءِ کور ءِ“..... ”سالونک نوا میں، ٹل
 ءِ“..... ”مرچی منی میر ءِ شادی انت۔“..... سرگوپ وش الہان ات۔
 بردیں کہ سرگوپ ءِ دم برت گڑا وتی کستریں گہار ءِ راگشت ءِ کہ تو
 نازینکے دپ ءِ کن۔ ءِ آئی نشت کے دم کت۔ سرگوپ ہم عجیبیں لاچار یں
 زالے..... انچیں وہاں سالونک آگ ءِ بیت ہم کشیت کہ سالونک منی
 زہر انت لاشار ءِ کور ءِ..... سالونک اگاں کورے ءِ دو پیسہ ءِ مردم ہم نہ انت
 بلے آگشیت سالونک نواب انت..... سالونک ءِ مات ہے گپ ءِ جنت و
 مردم بہمیت بلے سرگوپ غریب ناعلاج انت۔ آچھر چوش گشت نہ کنت
 کہ ”سالونک منی کریس، ٹل ءِ“..... ”سالونک منی کور انت، ٹل
 ءِ..... اے وچا گردی دودانی پہازگ انت کہ ہمک سالونک نواب لیگ

ہیت ء اے سالونک وچہ دہئی ء پیدا ک ات ایشی ء رانہ تہنا نواب جوڑ کن
 انت بلکیں ایشی ء راسردار، میر ء باریں دگہ چے چے جوڑ کنگ بوت ات۔
 مرچیکیں سوتانی دگہ تائے ات دگہ جو شے ات۔ سرنائی ء ڈھلی چہ سبہ ء وتی
 کار ء کنگ ء اتنت چیا کہ نوابیں سالونک ء آگک ء آہان ء انتظارات۔
 بازیں دل یلہیں ورنہ ہم ہمنگو سر ء چاپ ء ات۔ سرگوپ ہم نازینکاں گیش
 چرپ ء چانگال کنان ات۔ آئی اسپرنگ وڑیں موداں ڈکھیں مودکشگ ء
 ات ء مستونگ ء توداں، سالونک ء موداں..... ہے نازینک ء گولوش
 البان ات۔ آئی سیاہیں شکل ء راماہ دروشم گشگ ء ات۔ پتہیں پونز کہ اشتر
 ء پد ء پیم ء ات کارنارے جوڑ کنگ ات۔ سالونکی ء نام ء مزنی ء پدا
 سالونک ء خاندان ء زرخرچ کنگ ء مرچی میتگ ء رادومیتگ جوڑ کنگ
 ات۔

باریں مردم چہ کدیگ ء سرک ء سرانندوک اتنت ء پہ سالونک ء
 ودارگک اتنت۔ کسانیں، مزنیں، غریب ء لاچار گیشتر اتنت۔ اے پے
 امیت ء نشنگ اتنت کہ آ اول سر ء روت ء سالونک ء آگک ء مستانگی ء
 کپت۔ اینکہ ژند ء پند کنوک ء دراج کشیں ودار ء پد دور یک ڈنڑے بک
 بوت۔ سرک ء رابانی سر ء اوشتو کانی گوش لکت بوت ات۔ آہانی دگوش ء
 بام ء ہمانیمگ ء آس ات۔ آہاں وتی چم دنزاں سک دات ات بے آ

گاڑی چہ دگہ راھے ء شگوست ء شت۔ مردم پدا آرام غبے آرامی ء نیامی
جاورے ء نشت انت غ ہر یکے گوں دومی ء گپ ء ات کہ ”نوں سالونک ء
گاڑی باہدیں کہ بنیت ..... دگہ دزے رُست۔ پدا سُر غ پُر بندات
بوت۔ اے گاڑی ہم انچو چہ آدگہ راھے ء شگوست، دزدیان ء شت۔ لہتے
کشگ ء ات کہ من زانتگ ات کہ اے نہ انت۔ کسے ء گشت کہ منی دل ء
گواہی داتگ ات کہ اے نہ انت۔ کسے ء گشت کہ مئے ہیال ء نوں ہمیش
انت چیا کہ پیش ء اے راہ ء اینکہ گاڑی نہ گوستگ۔ ہے گپ ء ہبراں ہر
کس ء وت ء را دلگوش داشتگ ات کہ دگہ دزے چست بوت۔ نوں و
بازیناں سوگند وارت کہ سالونک انت بلے اے گاڑی ہم چو ہماہانی ڈول ء
وتی راہ ء را گپت ء شت۔ جہلی عصر ء مغرب ء ہواری ء دزے ء وتی سر
چست کت۔ بلے اے دز و ہد ء سبب ء اگاں چے شرگندگ نہ بوت یا
کیشتریں مردم بے آرامی ء اوشتات انت کہ بیت نہ بیت ہمیش انت
سالونک ء گاڑی غ راست ات کہ سالونک ء گاڑی ہمیش ات چیا کہ گاڑی ء
اتک غ ہے مردمانی کر ء داشت۔ سالونک ء راہ ء نزیک ء کورے ء وتی
جان ہم ششتگ ات۔ نہ تہنا آئی گد و شبو ء اتنت بلکیں آئی دپ ہم بو ء
ات۔ سالونک میاندا ء رسگ ء گوں دو کلاشکوف داروکیں مردماں پہ
شاکامی کلاشکوفانی دپ پیچ کت انت ء آہاں ہمکنہ تیرجت کہ سالونک ء

چہوشی ء دو بینان ء پنج پنج سد کھلدار دست ء دات۔ نوں کھلا شکوف ء تواری
 وت مستگی کچنگ ات کہ سالونک سر بوتگ۔ سالونک ء رسک ء حال
 گوں مہلبیں گندیم ء نزنکیں میٹھے ء مہمانی بوت کہ سالونک ء مات ء کول
 سنگ ات۔ سالونک ء رائے نادو گاڑی گون ات ء سالونک گوں درسیں
 مردماں گاڑی ء سرائک ء وتی لوگ ء سر بوت۔ کپان ء چے در کسانیں
 چکاں آرا چو وزیر ء گزیرانی پیم ء پلن شان کت۔ کپان ء اندر
 مات، برات، گہار ء پتے پڑوشنگ ء کھڑا کتگیں زر سالونک ء سرائ
 ترینت انت ء شاک دات انت غریب ء کسانیں گونڈ وائے زرانی چنگ
 ء یکے دومی ء تیلانک دیان اتنت۔ بجبیں کوکارے ات۔ ہر کس دیرگان
 ات۔ کٹھے نفسا نفسی انت، قیامت انت کہ کس ء کسی سدھ نیست چوہا
 گونگمیں پس ء کہ گاہ ء بکندیت، اے کسانیں چک زر ء سرائچو کچنگ
 اتنت۔ انچو کہ متناطیس آسن ء وتی نیمگ ء چکیت ہے زر ء میتگ ء غریب
 ء بزگیں مردم انچو وتی نیمگ ء چک اتنگ اتنت۔ سور ء چوک (چونک) باز
 ساری ء بندات بوتگ اتنت بلے مرچی کہ سالونک میاندا درستگ ات گڑا
 سرگوب گیش وش البانی ء ات۔ آئی ہمراہ ہم بربرگوں آئی ہمزیل اتنت
 ء وتی پتے داشنگ ات اش۔ آ اوں کٹھے چوگواتی ء مست وجد ء اتنگ ات
 انت ء ہر یکے چہ دومی ء باج برگ ء جہد ء ات۔ آہاں وتی تیوگیں روج

ژندی بے یال کتگ ات۔ ساری ء و انچوژند اتنت کہ گشے آہان ء ردے
 ردے لٹ جننگ بوتگ بے سالونک ء آگ ء آہانی تہ ء توان ء زکت ء
 نوکیں ہارے اتگ ات ء انچوگر مجوش اتنت کہ دمانے ساری ء ژندی ء را
 پہک شمشنگ اتنت ء سالونک ء رسگ ء ہال تاں بانور ء لوگ ء ہم رستگ
 ات۔ اوداں ہم وشی ء سوت ء نازینکاں آسمان سر ء زرت۔ چہ درساں
 گیش گل وت ء شمساتون ء احمد پشد ارگ ء اتنت ء ہر ہر کار ء گون
 اتنت ء دیم ء بوگ ء جہد ء اتنت۔ آوت ء راہے لوگ ء مستریں بہرے
 ظاہر کنگ ء جہدان اتنت۔ احمد ء ہپتان ء راہج کارے ء نیشنگ
 ات۔ بلکیں ہر کار ء واستاوت تیار ء چاڑ کہ ات۔ شدری ء دپ پڑ کندگ
 ات۔ احمد ء گہار یا سمین دو چاپی ء سروگان ات ء احمدی کستریں برات مراد
 کسانیں چکانی بازیں ٹولیاںی سر ء ات ء آہانی داروک ات کہ کسے شیطانی
 مہ کنت، کار بیرانی یے مہ کنت۔ وارث ہما چمبئی ء کہ شمساتون لہتیں روج
 نشنگ ات، گوں کاگد ء قلماں مشکول ات ء نازینکاں نبشتہ کنگ ء ات۔ احمد
 ء ابید آئی چرے کار ء کس سہی نہ انت چیا کہ بازیں مردم کہ سہی بوتیں انت
 بلکیں آہاں تاروزکتیں وارث ء وتی درد ء دور پہک شمشنگ اتنت۔
 سالونک کہ مرچی نازل بوت ات بانور ء مردمانی ہم فیصلہ ہمیش ات کہ آ
 تاں سک دیراں دو چاپی کنت ء نازینک جن انت۔ شپ کہ ہر پیم پلان

بوت، سوتانی تو ارانی بالاد برز تر بوہان بوت بلے سالونک ء نیمگ ء کم کم ء
 سوتانی تو ار کم تر اتنت۔ سالونک میاندا وتی پت ء کر ء دوچ ء دو کہورات
 کہ آسور نہ کنت۔ پت ء ءے وس کت کہ آوتی لا چاریاں بکش ایت بلے آ
 انگت ہج ہم کشگ ء نہ ات ء بس یکیں گپ ء سرے داشتگ ات کہ سور نہ
 کنت، سالونک ء پت سلیمان ء را گشے پشی پشک ء اتنت، چو جن گپتگیں
 مردے ء ات ء سک ملورات کہ آئی بیج سور نہ کنت ء اے آئی واستا ہم
 بدنامی ء گپے..... اوداں بانور ء واستا ہم..... مُلّا ء بانگ ء چے کے ساری
 تر بانور ء لوگ ء مردماں وتی سوت بندکت انت ء وارث ء ہم وتی چمبئی ء
 چراگ ء وٹ کسان کت، وتی دپتر پتک ء وپت۔ ادا سالونک ء پت ء
 سالونک یک گورا برتگ ات ء تیوگیں شپ ء آرا سر پد کنگ ء جہد ء ات
 بلے سالونک ہج صورت ء منگ ء نہ ات۔ پت ء ءوت ء راوت کوش کنگ ء
 پاد تراپ دات بلے میاندا ء ہج پرواہ نیست ات۔ سالونک ء پت ء کشگ
 ات کہ میاندا ء آئی خاندانی نام چہ کار ء کٹ ء گوازینت ء آہانی پوز شتری
 ء سر ء بُر ایننت۔ انگت ہم آئی پت سلیمان منت ء دز گٹ ات ء سبباں
 جست کنگ ء ات کہ آچیا سور نہ کنت؟ جنک ء عیے مان تو بکش..... بلے
 سلیمان ء پے اے مردماں عمینی گپے ہم نہ اُشلمگ ات۔ سانگبند شر نہ انت
 بلے آئی سانگبندانی ناشری ء ہرابی ء بابت ء ہم وت شتری ء زانگ ات

ئے۔ بازیں زور پردیگاں گڑا..... سالونک ء گشت۔ نہ جنک ء عیبے مان ء
 نا کہ منی سانگبند ہراہیں مردم انت۔ من چہ دہئی ء در آہگ ء ساری یک جو
 تھیے کز ء شتگوں۔ آئی پت ء دپ پت کپت چیا کہ آئی چوتھی ء مانا
 نزانت۔ میاندا ء آرا جوتھی سر پد کت کہ چئی ء گشت۔ آئی من ء گشت کہ
 گوں اے جنک ء کہ تئی سور بوہگ ء انت، اگاں تو سور کن ئے، گڑا سک
 زوت تو مرے۔ آئی ء وتی ہما استال ء پالانی حساب ء گشتگ۔ پدا اوداں
 من پال جنے ء کز ء شتگوں۔ آئی ء اوں گشتگ کہ اے سور پہ تو شر نہ انت۔
 چر آئی رند من دگہ عالے ء ہم کر ء شتگوں آئی ء ہم گشتگ کہ اے سور سوب
 مندیں سورے نہ بیت۔ دگہ رملی یے کہ ء شتگوں آئی گشتگ کہ اگاں بانور ء
 لوگ روج برکتی نیمگ ء انت گڑا پہ تو خیر نیست..... اے پیئم ء شاموت بکش
 ات کہ من چوں سور بہ کنناں۔

سلیمان ء مورک مچ ات۔ دست ء لٹکے آسمان ء نیمگ ء
 شہارت۔ چہ درستاں مستر انت..... آ..... اے درس دروگ بندانت۔“

”بابا! اینکہ زوت۔ من وتی یاد گہ مردے ء مرگ ء نہ لوٹاں!“

میاندا ء گشت ”تو گڑا ایشانی کر ء ایوک ء شتگ ء؟“ سلیمان ء

جست کت۔

”نا۔ منی ہمراہ رمضان بوتگ۔ آ انوں گوں من اتلگ گوں۔“

رمضان کہ ہمد و مردے ات۔ سلیمان و پے آئی قاصدے راہ دات
 بلے آئی مردماں کشتگ ات کہ سفر و ژندی و اب انت۔ سہب و کئیت
 ہبر و جندوتی در و کنگ و بازیں راہ و رگراہ در گنج ایت، پدا لے ہمیں
 گپے بیت تہ آچو ہارے و وڑاپہ وت و راہ شوہازان و روت۔ ہے پئم ہے
 ہبر و رگراہے شوہازان و وت و راتاں ہپتجان و سرکت۔ و ہپتجان و و استا
 اے چکاس و ساعت ات کہ آئی جنک مہدیم و سرگوپتگ ات و بانوری
 نشتگ ات و سالونک ”میں میں“ کنگ و ات۔ بانور و لوگ و گپ و رسگ
 و گوں ڈہل و ٹیمبکانی تو اسارت کنگ بوت انت۔ ہپتجان زوت زوت
 پادا تک لوگ و پترت و ٹنگے دست و کت۔ احمد و چم یک پیم و آراسک
 اتنت۔ احمد ہم آئی پشت و انچو پہ اشتاپی شت۔ ہپتجان و تپنگ و راتیر
 کنگ و سر احمد رست و چہ آئی تپنگ و پچ گرگ و لگ ات۔ ہپتجان زہر و
 کشتگ و ات۔ ”نوں پمن دگہ راہ نیست۔ یا و چر آہاں یکے بجاں، یاوت
 بہ مراں“۔ احمد زور و گیش ات۔ تپنگ و دست و چے پچ گپت و گشت
 وے۔ ”ناکوانگت پما قاصدے نیا تلگ ..... ساری و چوش کنگ ..... شرنہ
 انت!“ ہپتجان و تپنگ احمد پچ گپت و برت وتی چمبئی و وارث و نپاد و چیر
 و ایرکت و وارث و راتوگیس حال دات انت۔ وارث سک پریشان و
 بوت بلے آ روسی و ہدے و کہ دلوتانی اوں ہوں باہدیں مہ تکلین ات، انسان

ہون بہ رچ ایت، وارث ءرانہ ایوک ءتورگ ءات بلکیس آ فکر ہم کنگ ء
 ات کہ اے ہمیں جیرہے چوں گیش ات کنت۔ اتوں اے وہدی صورت
 ءو احمد ءمزنیں کارے کنگ ات بلے دیم تر ء..... دیمتر ء مردے کہ
 مریت گڑا..... گڑا آئی آسرو جیل بیت۔ جیل..... پدا آئیھیالانی میدان
 ءھیجان ءاے گپ پدگوانکی شنگ ءات۔

”ابا!۔ اے ہمیں بے عزتیں زند ء مردم بہ مریت یا جیل بہ
 بیت“ وارث وتی راج ءسر ءنارزات کہ چونیں مزاج ءتے دارانت ء
 آہانی واستاچ چشیں راھے درے نیست۔..... آخر ماتا کدیں اے
 وڑا.....ھیجان ننگ ننگ ءپادا تک۔

”مرچی من کارے کناں..... نزانناں کہ اے وت ءراکجام لاٹ
 کرزنانی چکت زانت..... دہی ءچار پیسہ چے گون کہ ہر کسی عزت ء..... کم
 زانت ہر کسی بے عزتی ءکنان انت.....“

”ناکو!..... پہ خدا ءچار..... من ءدمانے ءموہ بدے..... من
 وت فکر کناں..... اے جیرہ ءچکیناں“۔ احمد ءدل ءات کہ گوں وارث ء
 شور ءسلاہ کنت ءآخر کہ یک آسرے ءرس انت بلےھیجان انچو برانز
 کچنگ ات کہ احمد ءراتنی وہدی گون وارث ءشور ءسلاہے کنگ ءموہ نہ
 رسنگ ات۔

”اگاں کسے چہ آہاں نہ کشت، گڑامن وت ء کشاں“..... ھپتہاں
 ء گشت۔ شمساتون ء شدری توک ء کاینٹ۔ فیصلہ کنگیں وڑے ء
 شمساتون کشیت۔ ”بہ مرانت تئی دشمن..... منی برات! تو بے عزت نہ
 بوتگ ء..... بے عزت ماہماہان ء کناں!“

شدری ء دپ پچ ات، وانگ ات ء چم ءے رُمرہت انت۔
 نزانت ءے کہ چے بکنت ء چے مکنت، چے بکشیت ء چے مکشیت؟
 شمساتون پادا تک ء احمد ء رادست ء گپت ءے۔

”لالہ ھپتہاں! تئی جنک ء سر کہ پہ بانوری گوپتگ، جنیں زھگی پچ
 نہ بیت۔ احمد تئی جنک سورکنت۔“.....

احمد حیران ات کہ آئی مات چے کشگ ء انت چیا کہ احمد ء واستا
 اے مزنیں چکا سے ات۔ آئی وتی زندگیوں سارہ ء بستگ ات ءنوں.....
 نوں اے ساعت ء بے تواری چہ درساں شرترات کہ آراو ہدریت تنکہ فکر
 جت بکنت۔ شمساتون ء گشت۔

”سؤ تاں بندمہ کن ات، چاپانی تواراں برزتر کن ات.....
 دوچاپی کن ات، چارچاپی کن ات..... چوگاں کن ات..... پس کش ات ء
 ھیرات کن ات..... احمد جان سالونک انت!“

احمد ء وتی مات ء را کدی اے وزم ء نہ دیستگ ات۔ آئی سرا ایٹکہ

مصیبت اتلگ بلے آئی ہج نہ کشتگ بلے مرچی و شمساتون دگہ نوے ء
 ات۔ سالونک ء نیمگ ء مردم حیران اتنت کہ بانور ء نیمگ ء پدا ڈھلانی
 توار، چاپانی توار ء نازیزکانی توار مچ ات۔ تنا و ہداں میاندا ء دہنی ء ہمراہ
 رمضان ہم سر بوتگ ات۔ رمضان ء اول سراں و ہے گشت کہ میاندا ء
 گپ راست انت بلے و ہدیکہ آہان ء اے حال سر بوت کہ بانور مہدیم ء
 سورگوں احمد ء بوہگ ء انت گڑا آئی من ات کہ اے درس آئی کتگ انت
 تیکہ میاندا بہنج ایت ء آ مہدیم ء بہ گیت۔ میاندا ء چانپٹ وتی سر ء جت
 انت ء رمضان گٹ ء گیت..... نوں بلے و ہد ء باز سفر کتگ ات ہمکنہ دو
 زندگی بدلیتگ ات ء دودگہ زندگی ہوار گجگ ء فیصلہ کتگ ات۔ قول ء
 انگریزانی ء نوں چہ پہل ء چیر ء باز آپ کوستگ ات ء یک نیمگے مات ء
 زبان ات ء ہچتان ء عزت..... و ہدیکہ دومی نیمگ ء سارہ ات ء وش ء
 وشدلیس زندگی ء واب..... نوں آراچہ دو ء گچین کنگی ات۔ ہچتان کہ آئی
 دیم ء ظاہر بوت گڑا ہچتان ء درسیں نیکی ہم یک یک ء ظاہر بوہان بوت
 انت کہ آہاں انچیں و ہدے کہ پر آہاں تبد ء لواریں جنجال ء ابید ہج نیست
 ات۔ آئی دز کمکی ء آہاں وتی زند تیلانک دات ء دیم ء برت۔ آئی مات
 و ہدے آئی دیم ء ظاہر بوت گڑا آئی وتی مہر ء وتی مات ء جہد ء جفا یاد اتک
 انت کہ ہمیشانی سبب ء تنی و ہدی احمدی زند ء بوجیگ وتی میار ء مڑاہ ء را

چن ء کرس ات۔ و ہدے سارہ آئی دیم ء ظاہر بوت گڑا آئی ماہیں پیشانی ء
 ڈرپش، گجلیں ملکو رانی ساہیل، غماریں چہمانی کیف ء مستی، بزیں برومانی
 کمان دروشی، کاناریں پونز، کنڈیں زنگ ء آئی ملا ربکشانیں گپ، آئی ودار
 ء سارہ ء وہان کنگ..... درس آئی دیم ء ظاہر اتنت۔ یکمرے ء آرادل ء
 ہے سلاہ دات کہ ادا سورء بکن، اوداں سارہ ء ہال مدے..... اے گپ ء
 سرا آئی بازہیال کت۔ ء اے گپ ء سرء آئی لوٹ ات کہ گوں وارث ء
 شو رء سلاہ بہ کت۔ یکمرے ء آرادل ء سوچ دات کہ بہ تچ چیر وکانی بلے
 پداہے حیال کہ اے پیم ء مہدیم ء تما میں عمری دانے لگ ایت کہ آئی دومی
 سالونک اوں باہنت ء پدا مئے راج ء تہ ء اے یمیں مردم ء شومی ء گران
 باریں ٹپہ کہ لکیت گڑا آھ پھر نہ سبزیت، روچے سدرنداں مریت ء روچے
 سدرنداں نیم زند بیت۔ آرا گوں وارث ء شو رء سلاہ کنگ ء وہد نہ رسگ ء
 ات و ہد ء پچ ء تاب انچو باز اتنت ء ہرچی زوت۔ انچیں فلمے ء کیسے ء پیم
 کہ وی سی آر ء تہ ء آئی تیز ء ترند دیم ء برو (Fast Forward) ء
 بٹن لگ اتگ..... آئی وارث ء رادمانے کہ ایوکی ء دیست گڑا چہمنی ء
 پترت ء دپ ء بست۔ گوں وارث ء درتیں گپ ء دیم ء ایرکت
 انت۔ آئی احمد ء راے شو رء سلاہ دات کہ تو پدا سارہ ء بگرنے گڑا بزاں تو
 وتی پت ء قصہ ء تازہ کنگ ء ء۔ مئے چا گرد ء بلن کہ باز جن ء گرگ عیب

نہ انت بلے ماورنا ء وانندہ وتی مہراں بہر بکنئیں چو شرنہ انت..... مہراں بہ
 بکشائیں، مارا زیب دنت۔ مہراں ہیرات بکنئیں پماوشی ء گئے..... اے
 بلے باز ناہود گیس گپے بیت کہ مہراں بہر بہ کنئیں ء پدا ڈڑی ء..... دزوکانی
 مہر ء بہر کنگ احمد ء واستا وارث ء راشات نہ بوت ء آئی اے سلاہ ء ہم
 پتاک نہ کت کہ احمد جہیت۔ آئی احمدی مات ء سلاہ ء راراجی تب ء فیصلہ
 لیک ات ء گوں مہدیم ء سور کنگ ء مشورہ دات۔ ”سارہ ء دل ء سراچے
 گوزیت؟“ احمد ء اے جست ء پسہ ء آئی گشت۔ ”ہو! سارہ زندگی ء
 بزاں مرتگ بلے ادا کہ حالت انچوش انت یکبرے ترا ادا..... سارہ ء رادگ
 مئے ریت۔ اوداں وہد ء کپوت چوتیز ء کشاد بال نہ انت۔ بلکیں وہد ء
 کپوت ادا انچو ترند ء کشادی بال انت کہ دمان دمان قیمتی انت ء دمان دمان
 ء ردیں فیصلہ ء پشت ء مردم کشیت ہون ء بو کیت۔“

احمد چہ وارث ء گیاں..... چرتاں کپت۔ بلے..... آئی نوں ہم
 وتی تقدیر ء وتی بخت ء بو حیک وہد ء بے رحمیں چو لانی باہوٹ کنگ ء فیصلہ
 کت ء وت ء را ذہنی صورت ء تیار کنگ ء ات کہ پہ زور گت ء لوپ
 بو ہو کیں سالونگی باریں آراچے آسر ء رسین ایت۔ آئی وتی مات ء واہگ
 لکت دات نہ کت انت۔ آئی ہیچان ء را ہم پہ کم شرپی دیست نہ کت ء
 سادو مدام بارگیں جاگہ ء سدیت ہمیشکہ سارہ ء را..... بلے احمدی دل سہی

ات کہ آئی چوں وتی سرا جبر کنگ ء وتی دل ء سرا سنگ ایر کنگ ..... وارث ء
 مشورہ ء سلاہ ء پدا حالتانی ہے نیمگ ء گام جنگ ء آلا چار کنگ ات کہ
 چہ وتی بالاد ء مستریں گامے مہ جنت ء وتی قد ء بزانت۔ آئی وارث ء را
 وتی چرے فیصلہ ء سہی کت کہ من سور کنناں گوں مہدیم ء چیا کہ من ویک
 مردے آں ء اگاں منی راہ ء واہگ لگتہماں بوت انت گڑا من سگاں
 اش ..... ء پدا و ہدوت مستریں طبیب انت کہ سارہ ء ٹپاں درمان کنت۔
 کیش ء چے کیش ہے بیت کہ سارہ من ء بے وفا یے سر پد بیت بلے مہدیم
 تانسریں زندے ء زبہری ء تھون ء شگان ء زد ء بیت اے آئی واستا گران
 انت بل کہ آئی مہدیم ء واستا ساری ء کدی ہج وڑیں فکرے ہم نہ کنگ۔
 باہدیں سارہ ء دل مہ پرشتیں بلے اگاں دل ءے پرشیت گڑا یکے آئے یکے
 مناں ..... اے دیم ء منی خاندان ء ہچتان ء تیوگیں خاندان انت۔ اے
 مردم ہم کیشتر انت۔ احمد ء را ادا سالونکی تیار کنگ بوتگ ات ء اوداں
 میاندا گوں وتی پت ء پدا بجگ ء واستا کنگ ء ات ء آئی پت نیون کنگ
 ء ات۔ بلے بچ ء مہر چہ کلیں عالم ء زیات انت۔ ہے گپ ات زانہ کہ
 میاندا ء پت سلیمان ء میرانی یک بلائیں ٹولی یے زرت ء اتک، ہچتان ء
 لوگ ء پتر دیگ ء۔ ہچتان ء لوگ ء نادینت انت ء گوں آہاں شری
 سلامتی ء گپ جت ء درسانی دیم ء میاندا ء بانور ء رادا تگیں چیز و اترینت

انت۔ احمد دل و دعا کنگ و ات کہ ہپتجان بہ من ایت بلے ہپتجان و آہان
 و ہپک و ہپک جواب دات کہ نول مئے نزکی نہ بوتگیں گے۔ انچو کہ ماہیگ
 در و ہپت، انچو کہ دست و دل پٹ بیاریت۔ انچو کہ شب و بیست و نہہ
 ماہکان ہپت، انچو کہ آسمان و پدیا نک پر ہپت..... ہما و ہداں گڑا ماوتی.....
 اے ٹولی و روگ و رند میاندا و راہال و گپت کہ آئی زرانی ذرہ
 ذرہ، مالانی آتچکیں چیزے و اترینگ بوت، آپکیاں پئم نہ بوت۔ آئی زر
 چوہ و جوہان کنگ و گپ جت..... سچ و ہوشے سھر و ہوشے نگرہ..... ہما
 کوئیں گیدی پر بندگشت بلے آئی پت و ساپ اناں کت کہ من و ت و را
 کیشتر بے عزت نہ کنائیناں۔ ہما باز بوتگ۔ میاندا و پے دپ و بٹاک و
 گشت کہ من گڑا سالونک و زند و نیلاں بلے زندگ کنوک و زندگ نہ کنوک
 انسان و نہ انت۔ آئی پت و آرا سلاہ دات کہ ہرچی بوتگ، نول بس
 انت۔ چد و دیم گڑا..... ہپتجان ایمن ات کہ اندر و چے بانور در نیا تلگ
 ات و آرا احمد و گونگیں شریں ذاماتے رستگ ات کہ آئی و ت سیا دانت و پے
 آئی چک و لاپ آئی سرا بارے نہ انت و ہر ہمیں چیز بخت و بے بیت،
 ریت و..... میاندا و دیش و دیش و رگ و ات۔ لہتیں روچ ساری و ڈھل و
 سرنا بے تو اراتنت۔ سوت و نازینک بیگواہ اتنت۔ پس و گشت و گشار و
 دعوت و سوج نیست ات۔ انچو سما کپت کہ ادا و مردم نیست۔ اے لوگ

پہلے ہو رک انت۔ بل کہ لہجیں روچاں ساری ۽ ڈنگ ہما بان ۽ ایرات ۽
 آہان ۽ روک روک ۽ چارگ ۽ ات۔ آہانی مردے نہ مرنگ ات، بے
 انچوٹھے کہ آہانی مردے مرنگ ات۔ نکاح ۽ شپ کہ اتک گڑاھیچان ۽
 لہجیں مردم ہمنکہ کلاشکوف جننگ پر مات کہ آزمان ۽ زمین چہ آہانی تواریہ
 جسکت انت۔ میاندا ۽ بناک بناک بوت انت ۽ گڑو کے ۽ بیم ۽ ات
 وڑو کے نہ بوت۔ آنیمگ ۽ وشی ۽ شادہ ات ۽ اے نیمگ ۽ بے تواریہ
 مود..... میاندا ۽ میگ ۽ ملا ۽ بہاز ورگ ۽ ہم جہدکت کہ آسور ۽ نکاح ۽
 مروت بے ملا ۽ دست وتی گوشاں برت انت۔

”تو بہ۔ تو بہ! ترا چہ خدا ۽ نہ ترس ایت۔ اے تہیمیں ثواب ۽

کارے ۽ دارگ لوٹ نئے۔“

احمد سالوکی تہت ۽ شت۔ آئی سر ۽ ہرچی کہ بندگ بوت انت۔
 ہیچان ۽ آوتی سر ۽ زرت انت بے احمد ۽ گشت منی سراوام اش کن ات۔
 مہدیم ۽ سالوکی احمد..... کہ آئی کدی اے تہیمیں وا بے ہم نہ دیستگ ات،
 انچو بوت، آئی گوں مزار ۽ پنگے دہ روچانی تہ ۽ آگ ۽ کول کنگ ات بے
 وارثی پاد پر شک ۽ اے سور ۽ بازیں روج لگ اتنت ۽ احمد ۽ سبب ۽ وارث
 ۽ ہم پہ وت ۽ بازیں موادے گنج ۽ ٹدی بے شکل ۽ جم کنگ ات ۽ نول
 وہد.....

سینٹھ بوہیرے چک قادرے سینٹھ وشدل ۽ چک دادین ۽ انگلت گوں
 مزار ۽ وتی دشمنی بے یال نہ کنگ ات۔ احمد ہم آہانی دشمنانی تہ ۽ شمار بوت
 چیا کہ احمد ۽ مزار مدام یکجا ۽ ہور اتنت ۽ ہر کار اش ہوری ۽ کت۔ اول سراں
 و آوت یکے دومی ۽ دشمن اتنت بلے ہے بند بوہگ ۽ پدا آہانی پتانی نزیک
 آگ ۽ آنچو دوست بوت انت کہ ساہ اش بہرکت۔ آہانی کر ۽ ہر وہداں
 پڑہ گزہ ات ۽ نوں پدا وتی ہوریں دشمنانی پروش دیگ ۽ آہاں وتی واک ۽
 کشاد مستر کنگ ات۔ آہاں پہوت یک یک ٹولی یے جوڑ کنگ ات ۽ ہر
 شب ۽ یکجا بوت انت ۽ وتی ٹولی اش ہم آرت انت گوں۔ ہر شب آہاں

منصوبہ بندی کت کہ مرچی فلاں ہندء نوکیں کار گاڑی یے گردگ ء بوتگ
کہ چست کنگی انت ..... یا مرچی فلاںی ء اینکہ زرچہ بنک ء درکتگ .....
سہر ء تلاءہ ء کاروبار کنوکیں زرگر و آہانی روزی اتنت۔ کسے ء لوگ ء سہراشکن
بوت انت کہ شریں چیز یا زڑے مان گڑا آہاں وتی ٹولی کار بست۔ گلف ء
بوتگیں مرادن ء آہان گیشتر وتی پیشکاریانی زدء آرت چیا کہ آہانی دل ء
ہمیشانی لوگاں زر بیت ء اگاں زرنہ بیت گڑا آہانی جن و سہر ء تلاءہ ء
بار بنت۔ چرے کاراں ابید آہاں چرس، ہیر و ن ء شراب بہا کنگ ء و استا
پہ وت ء مردم داشتگ ات ء آہان ء کمیشن داتگ ات۔ آہاں پھبر
یکیں ہلک یا میتگ ء وتی ”شاہین“ ایرنہ گیتک انت بلکیں اے بری آہاں
شگرب ء کارے کتگ ات تہ دومی براں آہاں مگرب ء دست پیشداری
کت۔ ہر شریفیں مردم لاچار ات کہ آہانی دیم ء گورم ء دور بکت چیا کہ
اگاں آہاں جنائیگی بوتیں ہم پہ آہان ہج کارے نہ ات، بلے انگت دگ
مستریں گپے ..... چوش ہم آہاں کتگ ات کہ کہہ گانی ء کتسی آنی ٹولی یے
داشتگ ات ء ہر مردم بلوٹیں سیاہ کارکتیں یار سواکتیں۔ آہانی نشانگ ء
کیشتر و سیریں مردم اتنت۔ آہانی دل ء آشریں کارے کنگ ء انت۔
انقلابی کارے ..... کہ سیریں مردمانی زڑاں پچ گرانٹ ء وتی ٹولی ء غریباں
گول عیش ء نوش کن انت۔ غریب تریں مردم کہ آئی سرااے نہ وش اتنت

مزارِ احمد اتنت کہ آہاں تھانہ ء آہان ء بند کناہینگ ات۔ آہانی لٹ
 مارٹولی پست ء چار گھنٹہ حضرات پہ کجام ٹکے ء۔ قادر ء دادین ء وتی زہرا میر
 نہ برتگ ات انت بلکس آہاں وتی کینگ کور کتگ ات ء رو دینگ ات ء
 مزارِ احمد ء ودار ء اتنت کہ دوئینانی ساہ یکے دوئی ء ابید نہ ست۔ اے گوں
 وتی غربی ء مدام یک اتنت چیا کہ ایشانی نپ ء نقص یک اتنت۔ آہاں وتی
 غربی کشاد ء ہمنکہ محنت کتگ ات کہ چہ ہراہیں رو چانی ہراہیں لیگاریں
 دزاں آدر اتگ اتنت ء سک سیراگاں چہ نہ اتنت بے گزران ء چے کم
 شر تر اتنت۔ مزارِ احمد ء میٹگ ء نزیک گور ء بچکان ء ہچھر انچو مفت
 خدائیں ترگ ء نیشٹ چیا کہ آہانی دل ء اے سیٹھانی بچانی دست ء کپ
 انت ء آہاں آہان ء وتی ڈول ء کار بندانت ء گمراہ کن انت۔ والی بال ٹیم،
 فٹبال ٹیم ء کرکٹ ٹیمیں گوں آہاں وتی تعلق پے ہا ترا و برجہ داشتگ
 ات۔ کسے انچو بہ گشتیں گڑا آہاں آرم آرا گوں ہے ٹیمیں یکے ء لچینت تنکہ
 نشئی یے مہیت، غنڈھے مہیت یا ہے سیٹھانی چکانی ”گٹ گلڈ“ مہیت۔
 اے ہم مزنیں دشمنی ء گپے ات کہ قادر ء دادین ء پہ اے مرداں دل ء داشتگ
 ات۔ آہاں بازیں بچکان ء کمک کتگ ات تنکہ آ اے لائق بنت کہ پہ وت
 ء لاپے شوہازت بکن انت۔ آہاں بوٹ پالش ء سامان ہم برے برے
 انچیں بچکان ء وتی زراں بہازرت ء دات۔ کسے ء رابلاہیں چاہ دانی یے

گوں ساماناں گپت دات کہ آ بازار ء چاہ بہا بہ کنت۔ کسے ء را آئیس کریم
 ء ڈبل روٹی بہا کنگ ء سکین دات ء ایشانی مانزمانی زرز سیٹھانی کر ء جم کنگ
 اتنت۔ اے ہمیں کار کنگ ء آہان ء نہ ایوک لذت رست بلکیں آ ایمن
 ہم بوت انت کہ کسے آہاں چہ بدیں راہ ء رکینت ء ایشی مز روچے ناروچے
 آہان ء رسیت۔ چہ ہے بازیں مردماں کہ آہاں چہ احمد ء مزار ء کمک زرتنگ
 ات، وتی زرزواترینگ اتنت ء نون آوت وتی کار ء دزگٹ اتنت۔

دادین یک روچے دل قرار ء تلاء ء شت، پہ نام ء ہمیشی کہ بلاک
 زورایت بلے اصل ء آراد گہ گئے پکا کنگی ات۔ آگپ ات سارہ ء احمد ء مہر
 ء واستاز انتکاری۔ آہانی دشمنی رگ سرگ ء ات ء نون آہاں پہ وت ء ہمکنہ
 زر پہ شکی ء ڈڈی، پہ ہراب کاری ء نشہی سامانانی بہا ء جم کنگ ات کہ
 گروناکی آہانی تب ء بہرے جوڑ بوتگ ات۔ آہاں پرے بابت ء وتی
 سنکٹاں ء وتی ٹولیان ء ”تیاری“ ء حکم داتگ ات۔ شپے ء ترند آپ ء ہر ء
 سوار آہان بازہرا میں شیطانی کار پدے پیشدارگ ء پندل سازات۔ آہاں
 چہ مزار ء احمد ء بیرگرگ ء ہاتر اسارہ ء رابے پردگ کنگ لوٹ ات۔ پرے
 کار ء واستا آہاں روج رحمانیں وہد گیشنٹ تنکہ سارہ گیش بے پردگ بیت
 ء وہدے سارہ گیش بے پردگ بیت۔ مزار ء احمد ء راہمنکہ گیش تورایت۔
 آہاں وتی کار ء روج ء وہد ہم درچت انت بلے آہانی چچھاں یکے ء ہے

احوال آرت کہ وتی اے کارء مہتل بکن ات چیا کہ مزار باندا ت سباہیرء
 روگ ء انت گڑا کارازان تربیت۔ قادرء اے بچک ء رانعام ہم دات کہ
 تو چشمیں وشتیں ہالے آرتگ شپ آہانی مدام ء وڑا گوں جشن ء گوست
 چیا کہ زرد آہانی گورابے کساس جم بوتگ ات، ہرچی کنگی ات اش، کت
 کت اش۔ آہاں سباہ ء یک چارگیے، ہموداں پہ چارگ ء نادینت تنکہ
 مزار بس ء سوار بیت گڑا آہیت ء ہال بدنت۔ قادر ء دادین ء چارگی ء
 ہا کلنڈ ء کٹارہیں بس کہ نوں زانہ نوکیں ڈرائیورے ء گون ات کہ آئی بس
 ء سرء بنشتہ کنا بیٹنگ ات ”بچارخماری ء چوں روت“ راہ دیا نینت ء وت
 ایمنی ء گوں اتک ء ہے ہال وتی مردماں سرکت۔

مزار کہ بس ء سوار دیم پہ احمد ء شت، ہے روج ء، شپ ء مزار ء
 دکان پروشگ بوت۔ شرتریں دو موٹر سائیکل کہ دگرانی اتنت، برگ بوت
 انت ء اید کہ رچی چکی ہموداں اشت انت اش۔ گاسٹیل آورت ء دکان
 اش بن دات..... شپ ء آس تو سگ نہ بوت کہ مردم نیست ات۔ انچو کہ
 مزار ء دکان ء آس تو سگ نہ بوت ہے پئم قادر ء دادین ء کست ء کینگ ء
 آس ہم نہ تتگ ات ء نوں آئی برانز ء پترشکانی دیم گوں سارہ ء ات
 بزگیں، غریبیں، بے دریں سارہ..... دکان ء بن دیگ، ڈرامہ ء اولی سین
 ات نوں سارہ ء سرادومی سین ء باری ات۔ آہاں ٹولی بے شرترکت ء در

چت کہ سہاء ءہمے کارکنگی انت۔ سچی، کباب ءدور بوت انت ءرند ءآہاں
 وتی کٹ گلوان ءزرت ءدیم پہ ہینتان ءکور ءر ہادگ بوت انت۔ ہینتان
 ءکور ءرست انت گڑا آہاں داشت ءچہ جنین آدماں جسست کت کہ سارہ
 کئے انت؟ جنین آدم اینگو آنگو کنگ ءانتت کہ سارہ نیاتنگ ءرست ات
 کہ سارہ نیاتنگ ات چیا کہ میتگ ءسورے ات ءسارہ لوٹوکائی ءہمے
 جنین آدمانی ہمراہ ات۔ لوٹوکی ءمدام باز جنین آدم یکجائی ءرؤنت۔ کور ء
 سرا یک دوپیریں جنین آدم ایشاں دھکادات انت ءسوار بوت انت دیم پہ
 میتگ ء۔ ہمے زالبول کہ دھکا وارت اش، تچان ءطالبانی ٹولی ءر ءر ءشت
 انت ءآہان ءاصلیں حالت اش گشت کہ اے مردم سارہ ءلوٹگ ءانت۔
 گڑاچہ ادا اے طالبان ہر جت۔ آہانی گاڑی چہ سڑک ءشت انت۔ ء
 طالب تچکائی ء..... گاڑی ساری ءرست انت ءآہاں لوٹوکائی ءرؤکیں
 جنینانی دیم ءداشت کہ سارہ کجا انت؟ آہاں گشت مانزاناں حالانکہ سارہ
 گونات بلے آہاں کہ دگہ جنین آدمے مٹ ءگپت گڑا سارہ ءگون کوکار ء
 گشت۔ ”سارہ منوں۔ شادگرے ءراچیا.....“

سارہ ءاے گپ ءآگیشتر برانز بوت انت۔ آہاں وتی دیم گوں
 سارہ ءکہ کت گڑا سارہ ءمزینیں شنگے چت ءآہان ءجت۔ ایدگے جنین
 آدمان وہدیکہ سارہ دیست گڑا ایشاں ہم سنگباری کت۔ طالبانی ٹولی ہم

اتک ء رست۔ جنیس آدم ء طالبانی دست ء ایشاں باز لٹ وارت۔ رند ء
 تیوگیس میگک جم ات پہ ایشانی جنگ ء..... قادر ء دین کہ گوں چے غرور ء
 تے اتلگ اتنت۔ کہ سارہ ء بے عزت کنت، میگک ء دست ء وت بے
 عزت بوت انت۔ آہان ء طالب ء جنیناں وت پلن پلن کنگ ات بے میر
 سر آمد ء آہان ء بچا ینت چیا کہ میر سر آمد ء معلوم ات کہ اے کئی کئی نچ انت
 ء آئی پہ وت ء ء پہ وتی میگک ء دگہ ناروائی یے آرگ نہ لوگک ء واگک ء
 آہان ء رکینگ ات ء پداراہ داگک اتنت اگاں ناچہ آہانی عمل ء آدل ء
 وش ات کہ جنگ پنت۔

”ابا! چداں زوت بروات ات کہ نوں مردم بلکیس منی لوگ ء سرا
 ہم ارش بکن انت“.....

ٹپ واریں کچک وتی ٹپاں زبان ء سراچٹیت۔ اے وتی ٹپاں پہ
 زبان عزاہ ء بد ء چٹان اتنت کہ میگک ء درسیں مردمانی پچن ء میر سر آمد ء ہم
 دیان اتنت ء وتی ہنکین ء روان اتنت۔ آوہداں آہاں میر سر آمد ء گپ
 انچو معصومیں ڈو لے گوشداشت انت۔ بلے نوں..... نوں کہ میگک دورات
 ء لٹ ء خطرہ نہ ات، ریکی روباہ پدا شیر بوتگ اتنت ء راہ ء سوگند واران
 اتنت کہ آوتی بیر ء نوں تیوگیس میگک ء گرانت۔ دومی نیمگ ء میر سر آمد ء
 ٹیلیفون ء سرا گوں سیٹھ بوہیر ء سیٹھ وشدل ء آہانی چکائی کنگیں کار ء بابت

ء گپ جت ء آہان ء وتی پما کتگیں کارں شگان ہم جت کہ آئی مردماں
چکہ براں آہانی ”مال“ چہ پولیس ء ایدگہ مال گروکیں ٹولیاں پجانینگ ء
وتی لوگ ء جاگہ داتگ انت۔ بلے مرچی ..... میرسر آمد ء اے بیہار ہم
دات کہ اگاں آئی میگ ء سراپدا کدی آہانی بچاں چوارش کت گڑا آ توک
ء دؤرنہ کنت۔ ایٹی آسر ہرچی بیت، بہ بیت۔ آئی اے ہم آہان ء گشت
سارہ و ہدے منی میگ ء نشگ گڑا بزاں منی باہوٹ انت۔ منی غیرت ء
گپ انت۔ سارہ ء نیمگ ء اگاں آ بچار انت پہ بدی، گڑا بزاں آہانی دشمنی
گول من انت .....

میرسر آمد ء گپانی اشلنگ ء رند آہاں میرسر آمد باور کنا ینت کہ
دیتر ء آہاں لگام کنئیں۔ قادر ء وتی پت ء دادین ء وتی پت مدام شگانی
کشگ اتنت کہ شمار سوک ات۔ اے و ہداں ترس ء دیم سیاہ بوتگ ات ء
عمل ء ثابت کتگ ات کہ ترس ء بے ترسی زرداری ء وانندگی ء سرانہ انت
بلکیں گول ہماثر مہیں آپ ء انت کہ آئی نام غیرت انت، آئی نام عزت
انت۔ آہاں وتی چکان ء دیست گراسک بے وار بوت انت بلے آہان
اے پنت دات انت کہ میرسر آمد ضدی ئیں مردے۔ اے بری و شے جند
اتلگ بلے دیم ء رند ء بکندے .....

﴿۱۲﴾

مزار کہ سبہ ہیرے رست تہ آئی دیم ء کس نیاتلگ ات چیا کہ آئی
 حال ء کس سر پد نہ ات کہ مزار پیدا ک انت۔ کشت کہ کوراں ملتان
 در کیتلگ گڑا ۱۱ تنکسین کسانیں جا گہے ء احمد ء رادر گجگ پہ مزار ء مشکل و نہ
 ات۔ آئی یک دو آ یوکیں مردمان ء کہ جسرت گپت گڑا آئی جیر ہوت
 کیش ات چیا کہ ہچتان اینکہ گنام ہم نہ ات کہ آرا کے بجاہ میاریت۔
 شہرانی تہ ء مردمانی لوگانی حال ء نہ دینت۔ نزاناں دشمنی یے سبب ء،
 وانداری یے سبب ء یا مہمانداری یے سبب ء..... یا باریں دگہ چے سپے بلے
 ادا و میگ ات۔ دوئیں مردماں آرا نوک نوک اے جا گہ ء دیتگ ات
 پے ہاتر آہاں وتی اخلاق ء شتر دروشی درشان کت ء وتی کار ماٹوکت ء

مزارؔ را دیم پہ ہچتانؔ ء لوگؔ ء برت۔ مزارؔ گندگؔ ء گوں نہ تہنا احمد گل
 بوت بلکیں وارثؔ ء ارواہؔ ء ہم باہندکت۔ شمساتونؔ و سک و ش ات
 چیا کہ آئی مزارؔ احمدؔ دوستیؔ ء بابتؔ ء زائنگ ات کہ آچوں نژیک انت۔
 احمدؔ برات مرادؔ گہار یا سمین ہم گل اتنت۔ وارثؔ چہ ہما ایکسینڈنٹؔ ء پہ
 لٹؔ ء سرؔ کم کمؔ ء گردگؔ ء اتؔ ء ہما پیریںؔ ء کماشیں مردؔ کہ وارثؔ ء پاد
 بستگ ات، شربتگ ات ء ءنوں آئیؔ ء گپتگ اتہ۔ و ش اتک برآمد
 بوت، ہال احوال بوت۔ مزارؔ وتی گلگ درشانت انت۔ احمدؔ وتی دل
 ء زنگ ریتک انت مزارؔ گمان ہمیش ات کہ احمد زینی جبرہے ء مان گیشنگ
 یا بیمار انت۔ بلے آئی ہمے شکر گپت کہ چشیں گپے نہ انت مزارؔ را ایک یک
 ء ہال احمدؔ دات انت ء آہانی شاہدیؔ ء وارثؔ دیگ ء ات۔ احمدنوں پے
 گی ء دردیک ات کہ نوں سارہ ء را آوتی دیم ء پیش داشت نہ کنت۔ آئی
 وتی تیوگیں زندؔ اے وڑیں درد نہ دیستگ ات۔ ساہگ ء انت بلے روج ء
 سرؔ انت..... گواتے کشیت بلے گواتے لگگ ء نہ انت..... ترپے شنزکن
 انت بلے نمبیں اول نہ بیت..... آنچیں حالتے ات۔ آ وہداں وارث ء
 شوؔ ء سلاہاں آرامز میں حوصلہؔ دل بڈی یے داتگ ات ءنوں مزارؔ ہم آرا
 دلپروش نہ گت۔ آرا تسلادات ء کہ سارہ چشیں جبکے نہ انت بلکین
 پراہیں ء مز میں دلے ء واہند انت۔ مزن جگر میں جبکے ء گوں زندؔ آئی

دست نچگی وت اے گپ ء شاہدی ء دینت کہ آ اینکہ ارزانی ء پرش وار
 بوہوکیں مردے نہ انت۔ و ہدے سارہ بزانت کہ اصل ء چوش بوتگ گڑا
 درد و الم بیت ئے بلے ترا ملامت نہ کنت۔ بلکیں تی ء عزت ء گیشتر کنت کہ
 نہ تہنا تو یک جنکے تیوگیں زند ء کم شرپی ء رگینگ بلکیں یک تیوگیں
 خاندانے ء عزت رگینگ۔ مزار ء چہ ہمے تسلاہاں احمد ء دل کے لاپ ء
 بوت۔ بلے ہر کدی کہ آ تہنا تشگ ات۔ پیرزگی ء بے دلی ء آرا امبازاں
 زرت۔ بلے پدا وارث ء مزار ء دلہڈیاں، تسلا ء حواصلہاں آرا کے باز
 سکون ء آرام داتگ ات۔ احمدی لوگی مہدیم چومزن نہ ات شانزدہ ہرودہ
 سالیگیں رسگیں نہالے ات ء میتگ ء دودانی تب ء آرا لائق ء بالغ زانگ
 بوتگ ات۔ شہرانی تہ ء ہمے عمر ء جنیں زہگ ء را کسان زانگ بیت۔ کلگ
 ء شہر ء ہمے عمر ء فرق ء آروس ء سوراں ہر دو جاگہاں وتی وتی جیرہ ودی
 کنگ۔ مہدیم اگاں چشین سکیں شر رنگے نہ ات بلے چشین بدرنگے ہم نہ
 ات کہ مردم آرا ڈالچا ربکن انت۔ آئی وتی ورنائی ء سند ء رسگ ء ہم وتی
 اندر ء ہما کسانیں زہگ ء رانہ شمشگ ات کہ چہ کسانی ء آرا ہمراہ ات۔
 احمد ء ہر و ہدے آرا دتک ء نادگ ء ہما و ہداں دیست و ہدے کہ آچہ در ء
 اتلگ ات ء لوگ ء سر بوتگ ات۔ آئی مدام دتکے بانور کنگ ات ء دتکے
 سالونک۔ دتکانی تہ ء آئی لوٹوکی ء رسم ہم اداکت۔ سور ء چہ سردتکی ء

لنبیب آئی سورءِ و استارہ ہر سلعے ات بلے سورءِ رند دتکی ء لنبیب ..... اے زانہ
 ہماندارہ ء پد اپشداری ات۔ برے برے آوت ملا بوت ء نکاح ء رسم ء
 ہم اداکت۔ آہان ء چکت ء لاپ ء دات ء چہ دائی ء بلکاں چلگت ء
 کنائینت انت۔ اے درسیں لیبان ء ہمنکہ براں آئی کتگ ات کہ حساب
 نہ بوت انت بلے آئی دل انگت سیر نہ ات چمے دتکی لنبیب ء ء ایشان ء ہے
 جاوراں گوازیگ ء ..... برے برے کہ دل ء نہ مرینت گڑا گوں
 بچکاں مجولی ء ہم چک ء پد نہ بوت۔ اے تیمیں وہداں کہ آ گوں بچکاں
 لیٹوی یا مجولی ء ات گڑا شدری ء آرا موداں گپتگ ات ء پہ ہر م ء براز
 تیلانک دیان ء وتی نوک جوڑ کتگیں چمبئی ء گت داتگ ات۔ بلے شدری
 تاکد ء ء تا چکس ء گون ات۔ شمساتون ء ہم برے برے آرا چہ چشین
 چکی لنبیب ء پادکت بلے مہدیم ء گوش ء رامورے ء نہ وارت۔ چیا کہ سور ء
 آروس ء ابید آئی دلکشیں ورنائی ء تہ ء دلبریں کسانا انچو بندی کتگ ات کہ
 ماں تکیں ڈوبر ء انگت انگت وتی زندگی ء پشدارگ ء ات۔ احمد چہ آئی
 نیمگ ء بے پرواہ و نہ ات بلے آئی زانگ ات کہ اے تیمیں ہیل اینکہ
 زوت درنیا انت۔ بلکیں آہانی در آہگ ء وہد لوٹیت۔ پہ ہمے ہاترا احمد
 گیشتر بے تواری چپ ات۔ یک دو براں وہدے احمد ء گپ کتگ ات گڑا
 مہدیم ء بور بور ء گر نیگ ات۔ پدا شمساتون ء احمد ء را گڑ ء نہر کتگ ات،

ہر داتگ ات۔ احمد ء خیال ء مہدیم تنکہ ادا انت شرنہ بیت۔ چیا کہ چاگرد
 ء بدلی انسان تہ ء بدلی آرگ ء مستریں راہان یکے۔ پہ ہے ہاترا آئی چہ
 سبہ ہیر ء در آئیگ لوٹ ات ء پہ ہے گپ ء بالا بندی ء آئی مزار ء راتیار
 کنگ ات آئی مات ء دل ء نہ ات کہ سبہ ہیر ء یل بدنت چیا کہ اے جاگہ ء
 تہد آماجیس روچاں پر آئی ء وتی سارتیں ساہگ ء در پچ کنگ اتنت۔ احمد ء
 وتی مات ء راے ہبر سر پدا کنائنت کہ نہ تہنا پہ مہدیم ء ہیلانی بدل کنگ ء
 روگ الی انت۔ بلکیں کستریں برات ء گہار ء پدا وانگ، آئی کار ء مزدوری
 ء ابیدنوں آئی پت ء راہم آئی ضرورت انت کہ آئی پت ناجوز انت ء دو می
 جن ء آراپہک ڈالچار کنگ۔ احمد ء کہ وتی مات تیار کت گڑا آراہپتان ء
 گوں گپ کنگ ء ضرورت کپت۔ ہپتان ء وتی جنک ء نادانی ء ناز انتی ء
 نیون کت بلے شمساتون ء آئی دل چت ء لاپ ء دات کہ من گوناں گڑا
 بزاں شدری ء پیم ء ماتے باں وسو یے نہ باں۔ آئی دل ء احمد پے ہاترا
 تجک ء انت بلے آئی وتی بازیں پنت ء شون دات انت۔ آئی ہدایتانی بن
 چمگ ہمیش ات کہ مہدیم ء راشر سر پد بوہگ ء جہد ء بکن ات چیا کہ آچہ
 کسانی ء ہے پیم رُتگ ء آئی وتی تہ ء کسانی مزنی ء بدلیت نہ کنگ۔ آئی
 ہیلانی در کنگ ء اگاں، ہپتان ء گشت کہ منی مدو ء کمک ہم پکار ہیت، من
 ہم حاضر اں ء گوں شتاماں ہما و ہداں ہمراہ داری کناں تنکہ منی ساہ روٹ ء

کنیت چیا کہ آئی حیا لء احمد ء آئی خاندان چہ رسوائی ء تہاریاں در کنگ
 ات ء وشنامی ء روشنائیاں سر کنگ ات۔ ہے حال شدری ء سر بوت ء
 شدری ء مہدیم ء را حمرائی ء تیار کنگ لوٹ ات بلے مہدیم ء چک ء
 چک نہ روگ ء گپ جت۔ آئی انچیں ضدی میں انکارے کنگ ات کہ
 شدری ء سر ء ہوش گشت۔ گپ چہ مہدیم ء ضد ء شراب بوگ ء وہدے
 وارث ء مزار ء دست گڑا آہاں ہے فیصلہ کت کہ اے بری آتہنارؤنت ء
 احمدوتی مات ء لوگی ء زورگ ء پدا کنیت۔ شمساتون صُح کنگ ء ات کہ ما
 مہدیم ء بریں گوں۔ بلے احمدی اے گپ ء آئی سر پر بوت کہ اوداں لوگ
 نیست کہ ماؤرس..... یکیں مزاری لوگ انت ء آہم اینکہ مزن نہ انت۔
 یک بانے، دومی بانے چہ گیراجی ساماناں پڑ انت۔ آئی حساب ء آرونت
 یکمے لوگے ء بندوبست ء کن انت گڑا آ دُرسانی رند ء کنیت۔ آئی
 گیشیت کہ لوگ مارا سر جم ء برجم کنگ لوہیت کہ آئی تہ ء مئے بازیں
 خاندان مان بیت۔ رزان ء ایراناں ابیدراشن ء درسیں سامان مان بہنت،
 نوں گڑا آ کنیت..... اے حال ء اُشکنگ ء مہدیم سک گل بوت کہ آرا
 چیزے روچ وتی پت ء مات ء وتی ماحول ء رست کہ دز گہاری ء دز برادری
 لہیاں بہ گوازینیت اش۔ آئی اے ہمیں بے فکری ء احمد ء را فکرائی
 جہلانکاں دُرداتگ ات بلے چووتی مات ء پنم ء آ اے گپ ء سر پدا

ا کہ میزان میزان آ شربت چیا کہ تنی و ہدی ذمہ واریانی بار آئی گردن آ نہ
کپنگ۔

ادا احمد گوں مزار و وارث و شھر و روگ و بابت و گپ و ترا ناں
مشکول ات اوداں مہدیم و پت و مات ایوکی و نشنگ و مہدیم و ملامت
کنگ و اتنت و پے فکر و عثمان اتنت کہ مہدیم و راچتور چہ کسانی و دنیا
در کنگ بیت و ذمہ واریانی دنیا آ رگ بیت۔ اے بابت و تاکہ احمد گوں
وتی ہماہاں شت ہر روج نشت و جیرات و آہانی اے غم آہانی حساب و
انجیں مزنیں غمے ات کہ اگاں احمد بوتیں و آئی لوگ و لوجہ دگرے بوتیں گڑا
باریں مہدیمی آ سرچے بوت؟ آ دل و ش اتنت کہ گوں میاندا و آئی
سانگ و سورنہ بوت چیا کہ شمساتون و احمد آہانی بازیں چیزانی، کارانی او پار
و برانت و آ مہدیم و راہر پیم کہ کن انت وتی جند و بہرے زان انت و چہ
وت گستانہ کن انت، نہ سندانت و دورنہ دینت۔ آہانی اے خیال وتی جاہ و
داست ات ہم چیا کہ سبہ ہیر و آہانی آ رگ، دارگ و اوداں اے خاندان و
پہازگ و وتی نام و ساہگ دمیگ و ہماہانی کارات و اگاں چوش بوتیں گڑا
باریں چے آ سرے دراتلگ ات احمد و خاندان و ..... آہاں وتی احساناں
کیش اے مردمانی شری و اخلاق و سراہیمیہ ات۔ چیا کہ اے مردمانی
شری و کساس چوش بوت کہ ہر پیم زوت آہاں وتی نان و نکان جتاکت

آہاں وتی کُلن ء چمبھی جتاکت بلکیں شمساتون ء ہم آہانی پداہمنکہ مکک ء
مددکت ء خاص ہماوہد ء شمساتون پرے خاندان ء مزنیں ڈیکی ء مذی یے
بوت کہ سالونک ء چہ سور ء انکار تک ات۔ شمساتون ء ہمت ء معاملہ زانی
ء آہان ء چہ چشمیں مزنیں ونیلے ء رکینت ات۔ نوں آچے پیم آہان ء چہ
وت ء سنگ ء ہیال کت کت۔

احمد مزار ء وارث ہما کٹار نیں بس خماری ء سوار بوت انت۔ آئی
اندر ء عجیبیں آواز پیداک ات۔ جہلگ ء برزگ، چپ ء چوٹاں کوزاں،
پداہما کسانیں جاگہ پیش ء جوڑ کتگیں کُلن وڑیں چیزے کہ دیم ء نئے
کا پر یے ات، داشت نئے کہ مسافراں وتی زبان ء آرا ہوٹل گشت۔ ایشان
بسم اللہ ہوٹل ء نان نہ وارت انت ء یک کڑے ء کبیرے ء ساہگ ء
تگر دے ء سرانشت انت ء احمدی مات ء پراہ ء استاد اتگیں نان آہاں تچ
کت انت ء ورگ ء لگ اتنت۔ یک ء دو مسافر کہ آہانی تگر دے سر اہم
اتلگ اتنت کہ اودا جاگہ اش شر نہ رستگ ات، آہان ء وارث ء نان ء ورگ
ء سلاہ جت بلے آہاں مہربانی گشت ء درائینت کہ آہاں وتی آرڈر داتگ،
گوں ورگ ء گون نہ کپت انت۔ دمانے رند پداخماری ء ”پوں پوں“ ء
توارکت۔ احمد ء بلے دیستگ ات کہ ہر کدی کہ بسم اللہ ہوٹل ء داریت گڑا
ڈرائیور ء چوٹو بزاں کلینڈر (کلینز) ہے بس ء چیر ء روت ء تچک بیت اے

نیمگ، آنیمگ ء چاریت۔ ء پدا کہ در کثیت گڑ آئی شکل ء گد لائق ء چارگ
 ات آچہ ہاک ء ء سیاہیں موبل آ نیلاں انچوں لپت ء لگار بیت کہ انسانے
 ء رنگ ء ہم نہ جنت ء مردم ء حساب ء آدگہ دنیائی مردے۔ ڈرتیں مسافر
 اتلگ اتنت ء وارث رند ء انگت سر نہ ات۔ وارث لنشان ات ء آیان
 ات۔ تابس ء سر نہ ات کہ مزار ء چہ احمد ء جنت گت۔

”یار احمد! اے بچک دگہ نشبے چیزے نہ کنت کہ.....“

”من سر پد نیاں“

”ہمدال تئی کر ء بوتگ“

”دوینناں بچکند ات ء وارث ء دروازگ ء آسن دست جت پہ
 سر کپگ ء ء مزار ء گشت۔“

”اے آنگو گڑا چیاشت؟“

”زانہ آپ دستے ء شنگ!“ احمد ء گشت

”بوت کنت، بلے مارا انگت چارگ لوٹیت۔“

وارث تناو ہداں اتک ء وتی جاگہ ء سر بوت بلے وارث ء رسگ

ء گوں دوینناں گوں بچکند آراوش اتک گت۔ وارث ء ہے بچکند ء پسہ پہ

بچکند ات۔ آئی وتی دیر کنگ ء گپ بنا کنگ ات کہ مرچی آئی لاپ برور

نہ انت کہ بس ء دگہ ”پوں پوں“ یے جت ء رہادگ بوت۔ ہمارا، ہما

جپ ۽ جول، ہماؤ زوز، ہماہنگ ۽ ہماہنگ، ہماہنگ ۽ مان تہ وارث ۽
گشت۔ ”مے زانہ قسمت ۽ کدی اوں پکائیں سرک نہ بیت
گھنہ ۽ راو ۽ دو گھنہ جنال۔“

احمد اے ہمیں گپ ۽ ہمال ۽ موز ۽ نہ ات بلے و ہدیہ وارث ۽
اے گپ سرینگ ات گشتے آراکے ۽ چونڈ کے پاتنگ ات۔

”اے ہمیں مارگ زندگیں راج دار انت کہ وت ۽ ماؤ
مرگیں راجانی تہ ۽ ایں..... اے ہمیں مارگ راجانی سروک ۽ پیشوک وار
انت کہ آبانی دست ۽ دیم چہ کرپشن ۽ مالواری ۽ چلت ۽ لیگا راں پونگ نہ
انت۔ آبانی دیم انچوسیاہ انت کہ آاے بابت ۽ فکر ہم نہ کشت۔ وت اے
ہمیں بساں سوار نہ بنت..... پے حاترا.....“

مزار ۽ درائنت“ آبانی لاپ انچیں مزنیں چاتے کہ ہرہیم مان
نئے بیت، آبانی حساب ۽ حورک ۽ حالیک انت ۽ انگت دگہ کیشتریے مان
کشت، اے چوں پہ راج ۽ چشمیں فکرے دار انت۔“

”پہ مارا بے چہ دگہ جاگے نیت، پنا راہبر ۽ سروک ہم چہ دگہ
جاہے نیت، نوں آجوش ۽ اتنگ ات ۽ بس ۽ نشکلیں مردم ڈرس نہ تو کیشتر
ہمانی ۽ دلگوش اتنت چیا کہ آبانی پسند ۽ سر حالے ۽ گپ بوہگ ۽ ات۔

”تاو ہدیہ مے راج ۽ تہ ۽ سر پدی منیت۔ تاو ہدیہ مے راجشون

پاک و ساپس کردارانی و اہند مہنت۔ آہانی ہر ترجیح راج مہیت۔ ماچہ ہے
 پہوالی و غذا میں زندہ درنیا میں۔ مئے کرے و انند گیس مردمانی کمی انت۔
 چوش و وانندہ باز انت کہ ڈگری اش گوں بلے گپ ایوک و ڈگری و نہ
 انت۔ زانت و سرپدی بیگ انت۔ فیکٹری و کار جاھے نیست کہ یکے و را
 کارے روزگارے بریت و وتی جیٹر ہانی سرے ہر کس گپ جت نہ کنت
 چیا کہ آوتی جیڑ ہاں سرپد نہ انت۔“

احمد ہے تقریر و چکھ وت و راج کش ات، آ بے سما اتنت
 بلے و ہد و وتی بازیں ساعت ہے گیانی زباداں گوں آ تا رنگ اتنت و آئی
 وتی دل و بار کتر و سبک کنگ ات۔ و مزار و وارث گوں دلبدی میں نگاہاں
 آئی نیمگ و چارگ و اتنت چو کہ اے تہنا احمدی دل و گپ نہ انت بلکیں آ
 اوں گوں ہے گیاں شریدار انت، اے آہانی ہم دل و توار انت۔ و آہاں و
 ہم و ہد بریت تہ آ ہم اے ہمیں گپ جنگ و چک و پد نہ بنت۔ چریشی پد
 دمانے بے تواری بوت۔ مزار و گوں وارث و سبک سبک و جت کت
 چیا کہ بس و گیشتر مردمانی دلگوش احمدی تقریر و سبب و گوں آہان ات۔

”منی دل و تو اے بری بازین مدی بے جم کنگ؟“

”ہو! انگت گیشتر بوتگ اتنت اگاں ہے شو میں ایکسڈنٹ

ہو میں“ احمد و توک و دور کت۔ ”ناواجہ! آ و ہما لوگ و نشنگ کہ..... آ را

کجا رو گی بوتگ.....“

مزارء احمد ء گپ گپت گوں تہ وارث لاچار بوت کہ دو نینانی گپاں

بہ منیت ”جوڑانت، چہ ہر باری ء کیشتر مواداے بری من ء دست کپتگ۔“

احمد ء کندگے جت ء گشت۔ ”ہر بر ء تو گپ ء مکن۔ ہر بر ء تہی سر ء پتے پتے

گوستگ تو و شرزان نے۔ اے بری تو و بادشاہ بوتگ نے۔“

پدا مزار ء وتی کندگ ء رنگ بدلینت۔ ”گندے!..... ہمار بری ترا

مہلوک ء مان تر ینگ ات.....“

”بویار! آ باز درد کیس ہیا لے۔ انگت برے برے من ہما خیال ء

کپاں گڑاجان ء پٹ پادکاینت..... بلے شرانت کہ تو اتک نے..... اگاں

نامن ء مہلوک ء وتی دست پشد اشگ ات۔ وارث ء گشت۔ ”مہلوک ء

دست ء پشد ارگ چہ تو چٹ ات بلے ہے موٹر سیکل ء نہ چٹ ات۔“ گوں

ہے گپ ء احمد مزار ء وارث ہر سے کندگ ء لگ اتنت چیا کہ احمد ء وارث ء

ایکسڈنٹ ء نیمگ ء اشارہ کنگ ات۔

”چوبیت احمد جان! اے دنیاوت یک ایکسڈنٹے.....“

چہ ہے گپاں پہ دمانے ء بے تواری ء ہر سے وتی ہیا لانی دنزاں

گار بوت انت ء بس دنزدیان ات ء جہلگ ء برزگ، کند ء بینٹ، چپے

چوٹاں گوزاں برے برے کہ رمگے یا بگے دپ نے کپت، گڑاپوں پوں

کنناں، ادا مردے چنان، اوواں مردے زوران ء ایر کنناں تانکہ وتی منزل ء اتک ء سر بوت ء مرد ماں وتی ایر آ گیگ ء کار بندات کت۔ ہر کس ء وتی راہ گپت چو کہ ہر وہد ء وڑا..... آ اول ایر اتک انت ء مزار ء لوگ ء نیمگ ء راہ گپت انت۔ لوگ ء نزیک ء مزار ء دکان ء کار کنوکیں کسانیں صغیر آ ہاں دپ کپت۔ صغیر ء آ ہانی ہمراہ بوہگ ء رند راہ ء آ ہان ء تیوگیں قصہ ہالدات کہ دکان ء انوگیں رنگ ء دروشم چے انت۔ صغیر چو و عمر ء کسان ات مزن نہ ات بلے پہ سارہ ء حساب ء بازار ء تالانیں ہر جبرے ء کہ سہی ات، ہم حال ءے دنیگ لوٹ ات بلے آئی اول سراں دکان ء گپ جت۔ بازار ء ہمک مردم ء دپ ء چے ہر اُشکتگیں گپ آئی ء گوں دل پہکی یک یک ء گت انت۔ دکان ء جبرے حال دنیگ ء پد صغیر منج ات..... مزار ء جست کت کہ آراشری ء سر ء زانگ ات ءے کہ صغیر گپے بچناں یا بچناں؟، انچیں جاورے ء انت گڑا آئی جست کت۔

”ہاں! باریں تو منج ات ءے؟“..... صغیر بے وارات بلے پدا احمد ء آراٹوہینت چوں صغیر زانہ دگہ گپے ہم است؟“ صغیر انگت بے توارات۔ وارث ء سلاہ دات زانہ انچیں گپے کہ صغیر تہنا گوں مزار ء کنگ لوٹیت ءے!“ بلے مزار ء اے گپ نہ من ات ء گشت” مے ہر چہ چیکے ددومی ء چیر نہ انت پے واستادریں گیاں ماشماہوری ء گوش داریں.....“

صغیرؑ کہ گپؑ ۽ بندات کت کہ گوں سارہ ۽ چوش کنگ بوتگ گڑا
 درس بے توار، خاموشیؑ، دلگوشیؑ بے جا کی ۽ گوش دارگ ۽ لگ اتنت۔ چہ
 اے گپؑ ۽ گشگ ۽ رند کس گپی ہبری نہ ات۔ آپی تامی نہ ات چیا کہ صغیرؑ
 مرچی آہان ۽ بازیں ہال داتگ اتنت۔ یک یکیں ہال..... آہانی پڑوش
 ورگ ۽ مہلوک ۽ ہمت کنگ ۽ ہال..... مہلوک ۽ دپ ۽ اشکلگیں ہر ہر گپ
 کہ فلاں مردم ۽ چے گشگ، فلاں میر ۽ چے گشگ..... فلاں سیٹھ ۽ بچ ۽
 چے ہال بوتگ۔

”آہانی دشمنی گوں من انت۔ منی دکان ۽ پروشگ ۽ سوچگ پہمگ
 بیت بلے سارہ ۽ گوں آہاں چے دشمنی انت؟“ مزار ۽ گشت۔
 احمد پریشان ات ۽ گشت ۽۔ ”منی سر پر نہ بیت“

مزار ۽ صغیر ۽ راتسلادات کہ گپ چیر مدے۔ ہر گپ کہ تو
 اشکلگ ۽ ہر کسی دپ ۽ اشکلگ آرا راست راست بکش۔ گڑا صغیر گر یوگ ۽
 لگ ات۔ مزار ۽ تسلادات۔ گوں گر یوگی چے صغیر ۽ زبان ۽ گپ در آیان
 اتنت۔ ”آہاں سارہ چست کنگ لوٹ اتگ ۽ روج رحمانی آئی ۽ راتوگیں
 میگ ۽ دیم ۽ بے عزت کنگ لوٹ اتگ بلے خدا بوتگ پہ آئی ۽..... ۽
 میگ ۽ مردمانی ہمت۔“

مزار ۽ اے گپ ۽ سر صغیر ۽ سر ۽ دست ایر مشت ۽ جست کت۔

”سارہ گڑا چون انت؟“

صغیرؑ درایت۔ ”سارہ برو برانت۔ تیوگیس میگک جُپ ات ءِ آ
مرداں انچیں ردے ردے لٹ وارت کہ اگاں ہمودے میرؑ مہ بچا یئینین
انت گڑا خدا بزانت کہ آہانی آسرچے بوت، بزاں آہان ءِ مات ءِ نیارتگ
ات۔“

احمد گول ہوم پادا تک ءِ وتی پتی ءِ دپ ءِ پچ کت ءِ کلنڈیس
پستولے درکت ءِ۔

مزار گول صغیرؑ کپاں دلگوش ات بلے وارث ءِ آرا شری ءِ سرا
دیت۔ وارث ءِ احمد ءِ راجو پہ زہر گرگ ءِ دیت تہ درایت ءِ۔

”احمد جان! چشین و ہداں جوش کار نہ دنت، ہوش کار دنت۔ آچہ
من ءِ چہ تودہ سری طاقت دار انت۔..... میگک ءِ مردم باز پہ ترس، باز پہ زڑ،
باز پہ آہانی مزنیں مردی ءِ رعب ءِ آہانی بالا بند ءِ پلا مرز بنت۔ انتظامیہ
آہانی لوگ ءِ دپ ءِ بیگ انت کہ آہاں پہ زڑ رو دینگ..... وتی واستا
منصوبے انچیں ساز کہ تو وتی یکی ءِ ہم صد ءِ کار ءِ کت بہ کن ءِ..... گڑا
اے پشیم ءِ.....“

”وارث! شے ہے ست ءِ نزور کنگی کپانی سبب ءِ مور مزار انت۔“

آہانی بازارچے انت؟ دوکلدار ءِ تیرے آہاں سارت کنت۔“

”راست انت تئی، منی برات! بلے اے کلنڈیں پستول چٹکے دودو
 کلداری تیرداریت ء چٹکس ء تو پہ ہمیشی..... اشتاپ مکن کہ اشتاب ء سٹ
 ء سگ کوریں گھوکاریت..... پہ صبر..... پہ موہ..... سرجمیں منصوبے.....
 ماشادرس بہ نندیں، بہ سازیں گڑا.....“ وارث ء گشت احمد پہ اشتاپی ء ضد ء
 ات ء وارث آرا لہم کنگ ء جہد ء ات۔ صغیر ء رامزار ء پہ سودایے ء بازار ء
 راہدات ء وت و ہدیکہ وتی سنکتانی کر ء نزیک ء اتک گڑا آئی گوں وارث ء
 گپاں تپاک کت۔ مزار ء کشتک ات کہ ”اگاں ما اے مردمانی دیم نہ
 داشت گڑا اے گیشر شیکل بنت ء پدا انچیں کارے کشت کہ آہانی سرہم
 بروت مے دل سرد نہ بیت.....“ احمد ء درائینت کہ ”ہساب مارا و گرگی
 انت..... وتی تاوان پورا کنگ انت۔ ہو، انچو بلے پیشیگاں کچنگ کہ
 بیرگوں لگور ء بات ء لگور ہے شہر ء بات“

احمد ء راوارث ء مزار ء جت ء جہلا دکت اگاں نا احمدی تپتگیں تب
 ء باریں چے چے بکتیں؟ آئی ء دورا ہانی تہ ء یکے گچین کتگ ات بلے وارث
 ء دور چاری ء مزار ء نر میں گپاں آرا سردکت۔ آہاں اے جیرہ ء سرابازیں
 گپ جت۔ آدرس چے ہبر ء پھک حیران اتنت کہ سارہ ء را احمدی سبب ء
 تاوان دیگ ء جہد بوت کنت بلے اے لوگ..... اے لوگ ء را پرشت ء
 پرش کنگ آہانی ذہناں چوں نیا تلگ؟ ہے گپ ء را ایشاں پہ وت ء گنج ء

غنیمتے زانت کہ ساہگ و سلامت انت۔

صغیر ء آر تگیں سامان لہتیں نیوگ اتنت۔ گوں گگیں دلے نادکشی

ء آوتی دپ ء تام ء بد لینگ ء اتنت۔ گوں سارہ ء بوتگیں نادودی ء سراہر

سے نہ وش ء غمیگ ء اپسوزی اتنت۔ چہے گیاں ابید احمد نوں گیشتر

پریشان بوتگ ات وہدے ہے ہالے رست ات۔ نوں آگیشتر دل ء اندر

ء میارانی تلمب ء ہا کانی چیر ء چیر ترا تگ ات۔ آ اول و گوں سارہ ء دیم پہ

دیم بوہگ ء میار ء شرم مارگ ء ات ء تیار نہ ات۔ نوں کہ چو بوتگ ات گڑا

آئی دل ء تہ ء نہ ایوک ء پہ سارہ ء عزت و ڈا تگ ات بلکیں اے عزت

انچیں کسا سے ء رتگ ات کہ آرا سیم سرے نیست ات۔ آئی مہر ء درو شم ء

عقیدت ء رنگ زرتگ ات ء چو کہ آئی سارہ ء تب ء راز انت آئی حساب

ء گوں سارہ ء آئی گپ ء بکندے سارہ ء راوتی لا چاریانی قصہ ء چے سرجم

ء سر پدکت کتگ ات بلے آئی جند ء وتی دل ء نہ دارگ ء پدا سارہ ء دل ء

باریں چے بکو زیت؟ ہے آئی دماغ ء چو گھڑی ء سوچن ء ترگ ء ات۔

کسانیں صغیر ء رامہلانی ء پچینگ ء راہ دمیگ بوت۔ وارث ء

سلاہدات کہ پر شگیں ء ستگیں دکان ء چاریں بلے مزار ء داشت انت

کہ اے پئم ء شرنہ انت۔ ہرچی بوتگ و بوتگ۔ رند ء گوں ایمنی ء چارگ

گہتر انت۔ احمد گوں مزار ء گپ ء تپاک ات۔ نوں آہان ء زندگی ات ء

وڑوڑیں ہیال ء لیکہ دیم ء آرگی ات کہ چون ء چے پیم ..... آہان ء باز ء
 سک باز گپ جنگی ات۔ وڑوڑیں گپ، شیطانى گپ، خدائی گپ، برائی
 گپ، دوستی گپ، سیادی گپ، مہری گپ ء عقیدتی گپ ..... آہان ء توک
 ء پرزدنگے ء دیم ء تندوک اتنت ء آہانی کیانی شیماز دراج کش بوہان
 ات۔ احمد ء گشت۔ ”نوں چرے ویل ء پد پیمن الم انت کہ من سارہ ء
 بگراں چیا کہ اے بے عزتی ء اُرش مے سبب ء بوتگ۔“

”ناں! ہے دوجنی ء اثرتی جند ء سرا کچنگ انت۔ تو زان ءے کہ
 دوجنی ء چے چے نقص ء تاوان انت؟“ مزار ء گشت۔
 احمد ء درآینت۔ ”من زاناں بلے آدگہ جاور بوتگ انت ء نوں
 دگہ وہد ء پئے“

”حالتانی بدل بوتگ ء بل۔ وہد ء بچار۔ ذی ہم چہ کار چے ء
 مردے ء مرگے کشتک، مرچی ہم چہ کار چے ء مردے مرگے کشتیت۔ ذی
 ہم کسے ء عزیزے ء مرک ء مردم ء راتورا تک ء مرچی ہم ..... اے وہد .....
 اے وہد بس نیمونے انت۔ دنیا ء راہے پیم هلگی انت، ہے پیم خلن ایت
 ء دیم ء روت ..... اے جنک ء چے گناہ ء قصور انت کہ نپے ہاترا، نپے
 دیناں تیوگیس میجک ء نام ء دپ بوتگ۔“

”من مناں آرا قصور نیست بلے تو آہاں چوں داشت کن ءے“

مزارِ گپِ وراثتِ پرشت۔ ”ہو! آئی و قصور نیست۔ بلے
اے عمل و چہ تئی یا چہ مئے رزاع نہ بوتگ..... تو دومی راھے شوہاز۔“

”من دومی راہ چتور شوہازات کنناں کہ مرچی و منی دماغ حج کار و
نہ انت۔“ احمد و گشت۔ ”گڑا مادگہ راھے شوہازیں۔ تو آرام کن کہ مردم
اے ہمیں و ہداں ہر پیم کیشتر کہ فکر بہ جنت، آئی فکر و گرانی و وزن سبک
بیت۔ آئی ہیال و بالاد کسان بیت۔ آئی فیصلہ و زکت نہ بوہگ و کساس و
کثیت و اوشتیت۔“ وراثت و گشت۔

آہاں احمد و رادومی بان و راہ دات کہ آ کے آرام بکنت و اب
بکپیت تا نکہ مزار و وراثت و ماں و ت و گپ کنان و راھے در بہ گج
انت۔ آہاں اے نزانہ احمد چہ و اب و ناراض انت شریں دمانے بے
تواری و پد چو کہ ہر دوئیں و تی و تی ہیالانی شہکور و دست و اتنت، وراثت و
سار تیں گینے کش ات تہ مزار و جست کت۔

”ہاں باریں چیزے دماغ و اتک؟“

”ہو، بلے.....“

”ہے بلے تئی ہجر ہلاس نہ بیت۔ بلے و تی زبان و در کن و

ماں بڑ! گپ و تچک و تچک بہ جن۔“

”بلے اے کہ یک رہند ء پیچے است۔“

”آ کجام؟“

”بلے آ راہبند انچیں راہبندے کہ یکبرے و درسان ء و تی دل ء

سرادا گودا گوئے ایر کنگ لوٹ ایت؟“

”یکے تی ہے بلے ء پدا انچیں گپ چو کہ چاچ انت، نہ گیشمین

ئے، گڑاوت مردم ء دل ء سرادا گوئے ایر بیت۔“

”گپ ء من رگشیناں، بلے من ء ترس انت کہ شما دوئیں من ء

ردے ردے لٹ مہ گرات“

وارث ء گپ ء سرا کندگ ء گوں مزار ء گشت۔ واہ ڈے واہ، تو

وت مارا سوج دیگ ء ءے کہ ماترا ردے لٹ بہ گریں۔ ایشی مانا اے بیت

کہ گیشیتگیں راہ عمل کنگ ء لائق نہ انت۔“

”نا چوش نہ انت۔ عمل کنگ ء لائق انت۔ بلے پریشی و استا

سارتیں دماغ ء ایمینیں ہیال ء شرےیں فکر کنگ لوٹیت۔“

”باریں تو چیزے بکش!“

”بچار! من ہما گپ جت۔ من ء ردے لٹ مہ گئے؟“

”نایا زوارث۔ چوچوں بوت کنت۔ اول مادو بوتگیں ء نوں گوں تو

سے ایں باہدیں کہ شرتریں راھے مے دیم ء بنیت۔“

”منی دل ءِ قو اے راہ کہ ظاہر انت، شریں راھے، گیشتر ءِ من
سرپد نہ باں۔ بے لا چاری مردم ءِ باز پر مابیت۔“

”نوں احمد ءِ بکند، کدی آئی گمان ءِ بوتگ کہ گوں مہدیم ءِ.....“
”نا، تو راست کشک ءِ نئے اے کہاں۔ بے ہا اسمیں گپ ءِ
انگت تو ظاہر کنگ ءِ نہیے۔“

”منی گپ ایش انت کہ سارہ شے ٹولی ءِ دلجمیں باسک۔ آئی غم
شے غم بوتگ ءِ شے غم آئی ءِ..... آئی وشئی شے وشئی بوتگ ءِ شے وشئی آئی
ءِ..... احمد اگاں و ہدءِ آوار جنگ آرا آروس کت نہ کنت، توئے مزار آرا
سور بکن.....“

مزار پرے گپ ءِ گوشدارگ ءِ تیار نہ ات۔ آئی دل ءِ وارث ءِ
آرا تیرے جت۔ خوشخطی ءِ ذاہ گونگمیں دانکے گشت نئے ءِ برانز ءِ ہوم ءِ
گول پادا تک ءِ وارث ءِ جیگ نئے گپت۔

”یلہ دئے نا!“ وارث ءِ کے زور ءِ گشت۔

”نا، تو بہ مر، شر تر انت..... چشیں گپ جن نئے۔“ مزار ءِ کے
زور ءِ ہم گشت۔

”اُف یل دئے۔ ساہ سدگ ءِ انت۔“

”تئی ساہ پہ سدگ ءِ شر انت۔“

دومی بانء چے احمدء سماکت کہ آئی سنگت کے زور زورء گپء
انتء گرء ریش انت۔ چہ وتی تہت ء سر ا پاد اتک آہانی کرء اتک ء آہانء
چہ یک دومیء گیشیت ء۔ وارٹی تہا گشے زکتے اتک۔

”مزار! تو اوں واہیں مردے ء۔ مردم یک نا جوڑے ء رچو

کنس کت۔“

مزارء گشت۔ ”آ کہ نا جوڑے، وتی دپء جوڑ بکت ء وتی سڈھ

ء بداریت۔ انجیں گپ جنت گڑا؟“

ترازاھے دا تگ ءے زانہ؟“ احمدء جست کت۔

پہء مزارء گشت۔ ”ہو بزاں زاہء گندہ ترانت۔“

وارثء چمان گلگیں ارساں گوں گشت ”احمد! تو جست ءے

بکن۔ من کجام زاہ دا تگ؟ آئی مات ء گہار، سیا ء عزیز درس منی مات ء گہار

انت۔ من آرا چے پیم زاہ دات کنئیں..... من آرا زاہ دات بزاں.....

وت ء را وتی چماں دوردات۔ من آرا چوں زاہ دات کنئیں.....“

مزار انگت ہوم ات۔ ”ہو، زانہ نہ انت چی یے گڑا؟“

مزارء مزاحمت کت ”زاہ یکمرے دے۔ پدا کہ آئی ء گشے

گڑا بزاں زاہ پدا دینگ بو تگ۔“

احمدء گشت ”نا مزار! چونہ انت۔ وارث ء بل کہ گپ جنت۔

وارث ایشی ءِ ز اھے منگ ءِ تیار نہ انت۔“

مزار چم سہر دنیگ ءِ ات وارث ءِ کہ وارث گپ مہ جنت بلے
 وارث احمد ءِ را اشارہ ءِ سہر امزاری اے چم سہر ءِ بابت ءِ کشگ ءِ ات۔
 ”بچار! من ءِ چم سہر دنیگ ءِ انت کہ.....“

”بل۔ تو یلدے۔ مزاری چم وت سہر انت۔“ احمدی گوں ہے
 مسکرائی ءِ نشست ءِ گر انیں تب کے سبک بوت تہ احمد ءِ وارث ءِ را گپانی
 جنگ ءِ گشت۔ وارث ءِ درّ ائینت۔ ”من مزار ءِ را دگہ ز اھے نہ داتگ ءِ نہ
 ترا..... بلکیں من چو کشگ کہ باز براں مردم ءِ را و ہد انچیں کار پر مائیت کہ
 آئی تب ءِ نہ بنت۔ من آرا سلاھے داتگ کہ احمد ءِ مہدیم ءِ گوں سور
 کنگ.....“

احمد سر ءِ سُرینگ ءِ ات۔ وارث ءِ وتی گپ جاری داران ءِ
 گشت۔

”تو گوں مہدیم ءِ سور کنگ۔ من ہے کشگ ات کہ سارہ شمشے ٹولی
 ءِ سر جمیں برج میں بہرے۔ آئی وشی ءِ آوت ہم اگاں وش بیت انچوشما ہم وش
 بے..... آوتی غم ءِ اگاں غمیگ بیت، انچوشما ہم غمیگ بے.....“

راست انت تئی۔ وارث ءِ گپ سر جم نہ بوت کہ مزار ءِ توک ءِ وتی
 گپ جت۔ وارث ءِ دیم گوں آہاں کت۔ ”من ءِ وتی گپ ءِ سر جم کنگ

ءبل ات نہ۔

احمد ء سر سرینت ء وارث ء وتی گپ ء دیم ء بران ء گشت۔ ”بچار! انچو کہ تو سور کنگ، سارہ ء ہم سور کنگی انت، مزار ء ہم..... من مزار ء راجے کشتگ کہ تو سارہ ء گول سور بکن۔“

اے گپ ء اشکنگ ء احمد بے تک ء تو ار بوت۔ آئی مورک یکبرے مچ ات، رنگ نئے سیاہ ء شو نز بوت..... دپ ء چے ظاہر کنگ ء نہ ات بلے انچو معلوم بوت کہ دل ء تو رگ ء انت نئے۔ دمانے ء جنگلی شیب ء گرمی گونگیں بے تواری یے ء مان شانے۔ پدا احمد ء وتی ہوش نز آورت ء وتی پر شکیں بالاد ء شانک ء تلان ء ہوار گيجان ء درائینت نئے۔

”مزار! من و دو می سور ء کت نہ کنناں۔ اگاں شتا دوینیاں کے ہمت بہ کنت۔ شریں گے..... من وش باں۔“

”منی و گول شتا ہوار کپگ ء را سر جمیں پیے اینکہ و ہداوں نہ گوستگ، بس لہتیں روج انت..... من و انگت آ کساس ء وت ء سر پد نیاں ہم..... بلے منی دز بندی ہمیش انت کہ مزار آ را سور بکنت۔“ وارث ء گشت۔

”سارہ ء برات ء وانگ ء ہلاسی ء سے چار ماہ سر اتلگ۔“ احمد ء گشت۔ وارث ء پدا توک ء دور کت۔ ”اے فیصلہ ء ما ء شتا ادا کنگ ء

نیں۔ یا قباہدات سارہ ہمدان بوتیں، یا چہ سارہ ء درسیں ہال ء احوال ء
سلاہ گرگ بوتیں۔“

وارث ء اے مشورہ ء سراج احمد ء کول کت کہ آ گوں سارہ ء دپ
کپت ء آراجہیں حالاتان سر پد کنت۔ بلے دمانے منجگ ء پد آئی گشت۔
”منی سور ء قصہ ء باہدیں مزار آرا بکشیت۔“

محفل پدا گرم بوت۔ وارث ء مزار ء فیصلہ ء رد ء نوں درسیں گپ
احمد ء جنگی اتنت بلے زوت ء زوت۔

مگر بہار ء احمد ء مزار ء پیدا کنگیں ٹولی، چاہ بہا کنوک، پالش
جنوک، آئس کریم ء قلفی بہا کنوک اتک انت پہ دلپد ردی ء اپسوز ء درشانگ
ء ننگ ء رندا ہاں چہ وتی کیسگاں کے کے زر پہ کمک ء حشر ء صورت ء
پہ مزار ء درکت انت بلے مزار ء ہم میار نہ کت ء آہان ء دست گپت ء پدا
چہ سہب ء وتی موٹر سائیکل جوڑ کنگ ء کار ء جاگہ ء جوڑ کنگ ءھیالاں
بوت۔ شپ ء شام ء پدا احمد ء کہ حساب جت گڑا چرے زرانی سبب ء مزار
یکمرے پدا وتی لاپ ء پر شنگیں بوجیگ ء چہ تیاب ء دیم پہ زر ء برت
کنت۔ اے باز دلہڈی ء گتے ات۔ بلے نوں آہان ء دیم ء انگت مستریں
فیصلہ کنگی ات۔ وارث ء را اے ہمیں و ہداں آچہ وت ء سنگ نہ لوٹگ ء
اتنت ء وارث ہم یک و ہدے آئی دارکاری کنگ ات، مزاری دکان ء

کاراں گلانش بوت۔ بازارِ مردمان مزارِ عدلِ سرءِ حسدِ اتک کہ ایتلکسیں
 مزینیں و نیلے ء لبہ ہم آئی دپ ء کندگ ہارات۔ ادا مزاروتی دکانِ عزوت
 زوت پدا بنداتی ء چن ء لانیج ء ات ء اوں احمدوتی سیٹھ ء کر ء رستگ
 ات۔ احمدی سیٹھ و لقرار ء نوں روہ ء دم ہمانہ اتنت۔ احمد ء اے گپ شرمی ء
 سر امرت۔ آئی ہج نہ گشت ء وتی کار بندات کت، آوتی ریک لین ء دیم ء
 شو ء شیشگ ء ساپ کنگ ء ات۔ احمد ء بہم ات کہ بیت نہ بیت نوں آرا
 گیشاں گیش ادا ننگ ء نیل ایت۔ آگاں باز روج بہ جلیت گڑاچار.....
 آئی ہم وتی دماغ ء را چو چار ء پنج روج ء وڑا تیار کت۔ وہدیکہ آئی گاڑی
 ساپ کت گڑا کوئی ء نشکلیں سیٹھ ء کر ء شت ء چہ آئی اجازت گپتے کہ
 وتی پت ء ہسپتال ء بارت احمدی کہ سرپت ء لوگ ء کپت گڑا پتے
 سک ناجوڑات۔ مزار ء برتلیں ڈاکٹر ء دارو درماناں ء ٹیٹاں اثر نہ کنگ
 ات۔ ء آ ڈاکٹر ء دگہ ڈاکٹر یے ء گورار وگ ء بھارترا چٹ دا تگ ات۔ احمد
 کہ پت ء لوگ ء سر بوت ء پت ء پتہ چشمیں ہرا بیں ہالے ء دیتے تہ
 چمانی ارسے گلگل بوت انت۔ احمدی پت نواب ء وچہ دیدگاں درہدی
 شل ات۔ احمد ء آرا باز تسلا دات ء آئی نزیک ء نشت۔ آئی پت بار بار
 ہے گپ ء گشگ ء ات کہ من شمارا نازا کنگ ء غم ء ویل دا تگ بلے احمد
 اے گپ ء منگ ء نہ ات۔ احمد ء ہر پیم کہ بوت آرا دلہڈی دات۔ ء گشت

کہ

”بابا! اے آسمان و فیصلہ انت۔ ادا زمین و نندوکانی دست نہ
ریت۔ زمین و نندوک ہمائی اشارہانی سراء ہر چیز کن انت آئی اشارہ و
چابی و سراء کس ہما پیٹم و روت“۔

احمد گول و تی پت و مزنیں ہسپتالے و ہموداں کہ ہما ڈاکٹر و
کشنگ ات، سرکاری ہسپتالے ات و آئی کارمستر نوک نوک اتلگ
ات۔ زانہ کار و ہب و ات، پے ہا تر ہسپتال و انتظام و راست کتگ
ات و مریشانی و استابازیں آسرائی است انت۔ سرکاری ہسپتال و پشیں
خرچے نیست ات و پدا احمد چہ آئی بند و بست و ہم ایمن و دلمج ات۔ یک
وڑے احمد و فکر و یک بہرے ہلاں بوتگ ات کہ آئی و تی ناجوڑیں پت
ہسپتالے و رستگ ات۔ نہ تہنا آئی علاج بیت بلکیں آئی ایوکی ہم ہلاں
بوتگ ات۔ یکیں کسانیں کمپان و بندیں کوئی و نندگ و جگگ و چے آ
پچیں ماحولے و اتلگ ات۔ احمد و اودے ناجوڑان و پے ایمنی ہم دیست تہ
زرد و جگرونہ بوت۔ ہسپتال و نوکیں کماش و ہر نوکیں ناجوڑ و سر ”ڈاٹ“ و
رد و دوا دیگ و اسکیم بندات کتگ ات و ایشی آسر ہم شتر در آیان ات۔
ایشی رد و ناجوڑ و راہر روج و تی دیم و درمان و ارینگ مستریں گپ ات۔
احمدی پت و ہم مسلہ گیشنگ ات۔ اول و آئی برے و ارتگ و برے نہ

وارتگ ات رندء آئی ءر ابرے رستگ ات ءرے نہ رستگ ات ءرے گد سر ءو
 مزار ءر سب اہیر روگ ءر آرادر مان نہ رستگ ات چیا کہ زر ءر آرادر و بہتگ
 ات۔ احمد ءو تی پت ہسپتال ءر تہت ءر سراولہ پینتگ ات ءر در اتلگ ات گڑا
 آئی ایمنی یے ءو شی یے مار تگ ات۔ ہمے پنیم نون کہ آئی پت ءر جاور چے
 ہے ”ڈاٹ“ اسکیم ءر شر بوہگ ءر پیم ءر ات تہ آ کے وشی ءر ایمنی ءر ساچان ءر
 اتلگ ات۔ نواب ءو تی زور ءر ظلمانی قصہ و ت گول احمد ءر برے برے کتگ
 اتنت ءر چہ احمد ءر پہلی لوٹگ ات۔ بلے ہر بر ءر احمد ءر آرا گشتگ ات۔ ”بابا!
 مستریں چہ کستریناں معانی نہ لوٹ انت۔ آ و ہداں کہ ہر چچی بو تگ، تو آرا
 شמוש۔ اگاں تو آ و ہد ءر راشمت نہ کت گڑا مردم ءر واستا گیشتریں ذہنی
 پریشانی کا منت۔“

احمد کہ ہر دیں و تی پت ءر چارگ ءر شتگ ات گڑا آئی پت ءر تاں
 دیراں آرا بغل ءر کتگ ات ءر گرنیتگ ات۔ چہ آئی ارساں احمد ءر کوپگ
 سرمدام تر بوت انت ءر احمد ءر ہر رند ءو تی پت ءر راگو سنگیں و ہد ءر بے یال
 کنگ ءر سکین دا تگ ات بلے احمد ءر را و تی پت ءر ہمے مارگ ءر احساس ءر
 زندگ بوہگ سک سک دوست ات۔ چیا کہ نون آئی پت ناجوڑی ءر پستاں
 شارا نیت تہ آرا و تی لوگ بڑھمی ءر ریت۔ کسترینانی سر ءر مسترینی ساہگے
 گول بازیں پشومانیاں مانیت ءر زند ءر ہما گاڑی کہ و ہد ءر دنز ءر زنگاں لیگاریں

کنگ، آیکبرے پداگت ء کشکانی سر راہی بیت ء اے نوکیں راہ گرگ
 وھیانی متاگ ات ء پہ درسانی زندگیاں امیت ء پاد برمش ..... نون راہ ء
 روان ات ء آرادگہ غم نیست ات آراوتی مات ء لوگی ء غم نہ ات چیا کہ آئی
 آہانی خرچ درج ہمودادنگ اتنت۔ نون اگاں غمے ات گڑا سارہ ء غم آئی
 دل ء آئی واستا سارہ ء غم دنیا ء مستریں غماں یکے ات ء اے غم ء ہلاں
 کنگ ہم ہماہانی ذمہ واری ات چیا کہ سارہ انچیں سادگیں ء انچا میں جنکے نہ
 ات۔ آئی بالاد ء مزنی ء کساس وت چریشی ظاہرات کہ آئی کور ء بجری
 چھانی گت، ریک ششت بلے وتی برات ء راوانینگ ء ات۔ گوں سارہ ء
 چوں دچار بکپیت؟ ہے گپ ہمائی دماغ ء دریگاں دم پہ ساعت سر کشان
 ات ء باندات و ہدے کہ آھیختان ء کور ء روت گڑا سارہ ہم ہمودانت۔ آ
 سارہ ء راچوں چارات کنت؟ چوں دیست کنت؟ آوتی اندر ء دڑ ء چے
 پیم چیردات کنت؟ ..... بلے خیر روچے است ات۔ آوتی گیاں چوں
 بندات بہ کنت ء چوں چوں سارہ ء را میزان میزان ء سبک سبک ء درسیں
 ہالاں بدنت، ء آرا اندری صورت ء پرشگ ء دلپروشی ء میل ایت ء آرا
 چہوتی ٹولی ء سدگ ء ہم میل ایت۔ اے درسیں ہیالان ء آنز آران ء
 قطار دیان ات پہ ہما باندات ء ودار ء کہ باندات ء ماں ہیختان ء کور ء گوں
 سارہ ء دچار کپیت۔

﴿۱۳﴾

سارہ چہ احمدؑ سورؑ سہی نہ ات۔ مرچی آئی وتی دودز گہار زرتگ
 ات ء پہ سئیل ء گردش ء نیمون ء بیگہ اش کرتگ ات ء درآ تلگ اتنت۔
 بلے درآ یگ ء ساری ماسی درگل ء اشارہ اشارہ ء سرؑ گشت۔ ”اماں سارہ!
 وتی اتان ء بی۔ سرؑ چٹ ء بگر“..... ماسی درگلی اے ہبر آئی دماغ ء نقش
 ات انت۔ وتی دز گہار ء کے اندیم ء نادینت انت ء پہ کہسے ملان، شار
 ء دامن ء داران کبگ رفتار ء پیدا ک ات۔ آچوناء و ہر روج پہ احمدؑ اتلگ
 ات بلے مرچی کہ آرا خاص احمدؑ لوٹا ینتگ ات گڑا آئی دل ء مرچگیں

روح قرنے ء کس اس ء مزن ات بلے آ اے گپ ء ہج سہی ء سر پد نہ ات کہ
 مرچکیں روح دوستیں ارواہانی چہ یکے دومی ء سست ء سید ء روح انت۔
 نزیکیں مردمانی جتائی ء روح انت۔ آو پہ ہوار کپگ ء یکجا ہی دلما نگیاں وتی
 دل ء تیار ء چاڑ کہ کنگ ء ات۔ آراے ہیال نیست ات کہ دُور کنگی ہُلن ء
 باہند دیم ء آگی انت۔ آئی حساب ء آراوتی دیتگیں و ابانی ء نہ سستگیں
 و ابانی ہم مانا دست کپیت آئی اے ہج نزانت کہ ادا و ابانی جندانی پرشت ء
 پروش بوہگ ء و ہدانت۔ آ کہ احمدی نزیک ء اتک، سک گل ات۔ آئی چو
 مدامی ڈول ء وتی ملکور ساہیل کنگ لوٹ اتنت۔ احمد ء راخماریں چہمانی
 لخبیں زر ء اوژناگ پر ماہگ ء واہگ داشت۔ بینگیں رکانی شہدیں تام آئی
 گچلیں نکت ء پچانینگ لوٹ ات۔ آئی ء احمدی جان ء سارتی گار ء بیگواہ ء
 گمسار کنگ لوٹ ات۔ بلے..... بلے مرچی احمدوت ء را یک گور کنگ ء
 ات۔ مدام و احمد ء لوٹگ کہ گوں سارہ ء نزیک بیت بلے مرچی سارہ ء
 دیریکیں و ہدے ء پدے واہگ ء را احمد ڈالچار کنان ء نزکی ء بدل ء دیم پہ دیم
 ء کے گستاندگ لوٹگ ء ات۔ سارہ ء نزانت پرچا؟ ء و ہدے احمد ء را آئی
 ہے جسست کت کہ آئی تہ ء ہے ”پرچا“ مان ات گڑا احمد کے منج ات ء پدا
 گشت ء۔

”گوں تو مرچی منی دل باز گپ جنگ لوٹ ایت۔ دیم ء بہ نند کہ

من تئی چھاں ء تو منی چھاں دیست بکن ءے چیا چم بازیں راز وتی اندر ء
دارنت۔“

سارہ ء را دیم ء نادینگ ء گوں احمد ء غمیں وڑے ء گشت۔

”سارہ! تو..... سہی ءے کہ من..... من سور کتگ۔“

”مبارک بیت“ سارہ ء وتی مسکرائی ٹہک گوات ء دست ء

انچویل دات کہ آئی ٹہک ء پد گوانک ء را کوھاں پد گردینت۔ آ احمد ء سرا
اے ہمیں ناہو دگیں تو ازہ ء مسکرائی ء کندگ ء ات ء گشت ءے۔

”تو سور کتگ؟“

”ہو!“..... احمد ء درائینت۔

”تئی بانور؟..... تئی دستانی ہستی؟..... ترا و سالونکی ء ہج نشان

پرنیست۔ تو من ء چکا سگ لوٹ ءے کہ من چے کشاں؟“

”نا سارہ! چشمیں گپے نہ انت تو چکا سگیں مردے ءے ء

چکا سگیں مردم ء دگہ چے کیش تر چکا سگ بیت۔ من ہمے ہال ء دیگ ء

ترا اتلگاں ء دگہ بازیں گپ ہم است انت۔“

نوں سارہ ء را کم ء باور بوہان ات چیا کہ احمدی رنگ لکشاں ات،

آئی پیشانی ء کر چک جہل تر ان ء وڈان اتنت ء ہر وہد ء گوں سارہ ء آئی

گپ کتگ ات گڑا اعتمادے آئی تہ ء بوتگ ات بلے مرچی آئی زبان آئی

دیم و دروشم و ہمراہداری و کنگ و نہ ات۔ گپ گپ و تہ و سارہ اوشتات
 و فکرے کت۔ پدادمان و گشت و۔

”شر، گڑا منی سالونک جان! تو ہے متاگ و گرگ و من و راچہ
 اوداں لوٹا بیٹنگ! ہاں بزور متاگ و منی سرگیک و..... اے منی دست و
 مندریک و..... کہ تو وت داتگ..... اے مزین سندھی گت و..... اے
 وہاں دگہ و گون نیست، پے ہاترا ایشانی سر و گزارہ بکن و ایشاں
 بزور.....“

آئی اے درسیں چیز، وتی سرگیک، وتی مندیک، وتی دست و
 گت..... ایرکتگ اتنت و نوں آئی گپ تہل و ترپش بوہان اتنت آئی پاد
 آگیک لوٹات بلے احمد و داشت۔

”نوں کہ تو سورکتگ، ترا منی دست و دارگ و حق نیست۔“
 ”نا، سارہ! تو چشیں گپ بجن، دل سدیت..... تو بلے ہما حالتاں
 و جست بکن کہ چون و چے پئم؟.....“

”نوں آ حالتانی جست کنگ و چے پاندگ؟“

”راست انت کہ پاندگ و نیست بلے تو کہ سہی بے گڑا منی
 دل و ایر کنزیت۔“

”تئی دل و ایر کنزیت، منی دل و کجام سارتیں کوش لکیت؟“

”من و دلجم ہاں کہ.....“

”تو گوں وتی بانورء دلجم بو..... چہ منی نیمگ ء.....“

سارہ ء وتی گپ کپی پختی ءیل دات ء پادا تک چو کہ آمرچی ء
گوں اے حال ء نندگ ء گیگ ء نہ انت آرا اے گپ ء سک تور اتگ
ات۔ احمد ء باز زوردات بلے سارہ نندگ ء وژانہ ات۔ آئی وتی دز گہارانی
نیمون کت۔ بلے آئی گیشینگلیں و ہد ء پاسے نہ گشت۔ ”بلکیں زوت“ ء سرا
وتی ہرہلینت ء وت پر شگلیں ملگاں گوں وتی دز گہارانی نیمگ ء شت۔
احمد کہ لوگ ء و اترات، آئی گوں مزار ء وارث ء وتی ء سارہ ء گند ء
نند ء حال دات ء سارہ ء رد عمل ظاہر کت۔ وارث ء درائینت۔ ”اے
فطری عملے۔ آرا انچو کنگ لوتگ ات..... ءنوں کہ دومی رنداں تی دیم ء
کنیت گڑا آ ساری ء سارہ نہ بیت ء اے بری تی درسیں گیاں گوش
داریت۔“

”خدا انت کہ درسیں گیاں ء ہما حال تاں بزانت۔“ احمد ء گشت۔

”یہ شاہدی ماہدیں..... مادوئیں۔“ وارث ء گشت۔

”آہمنکہ روج ء کہ فکر بہ کنت، آئی دو آ سر در کابینت۔ یا و آرا

سک توریت ء.....“

مزار ء گپ پر وشت۔ ”تورگ ء چوں آرا نہ توریت“

”من چوزاناں کہ آراتوریت..... بلے اے تورگ و عمل آراچے
 پرمانیت، من ہمائی گپ و اتوں۔ یا و انچوش کنت کہ آوت و اپہک و چہ ما
 سندیت، یا گڑا مئے وڑاوتی بوجیگ و وہد و حالتانی زر و ایل دنت۔“ احمد و
 گپ و پداورث و درائینت۔

”وہد مستریں درمان انت اے وڑیں نا جوڑیانی۔ ہر پیم کہ وہد
 بکوزیت، آئی رویہ و پیم شرتر بیت۔ آہر چیز و، ہر گپ و ہمائی تب و غوم و
 چاریت و حالتانی نلکیاں کہ دیم و کنت گڑا آوت و رانہ سندیت۔ چیا کہ
 آئی وتی بوجیگ چہ ساری و بن داتگ۔“ منی دل و آنوں ٹولی و انگت
 شرتریں بہرے جوڑ بوت کنت چیا کہ آ انچو و نام و دپ انت و پدا پر آئی
 و استا آنکوئی کر و مشکتی حلوہ و مصری شکر ایر..... شے نیمگ و آرا عزت
 ریت..... شما آئی درداں مارات و شریدار بے گوں آئی درد و غماں.....
 آئی کے وہد لوٹگ، اے شریں گپے.....“ مزار و ہیال ات کہ ”باہدیں
 سارہ و ت و راجہ ماہہ سندیت کہ چشمیں بلا ہیں فیصلہ.....“

وارث نہ سدگ و مزار سدگ و بابت و دلیل دیان اتنت کہ احمد و
 جست کت۔

”یا مزار! اے گپ انگت باز دیم و روت بلے انگت دگہ مسلہ کہ
 من و مات و مردم آرگی انت..... جاگہ چون بیت؟“

”تناوہداں شامنی جاگہ ء بزورات۔“ مزار ء گشت

”ء تو!“

”من تئی پت والہیں کسانیں کوئی ء رواں۔ من یکے آں۔ شہاباز

ات..... من ء ء وارث ء پہ گزارہ ء نہ بلکیں شری ء بس انت“

”آ کسان انت“

”مارا اوداں کرکٹ میچ کنگی نہ انت۔ مارا وسگی انت ء ساہگے

بیت۔ اے لوازماتاں و آ پورا کنت۔“

احمد ء گشت۔ ”بل ات اے ہبراں یار! من سارہ ء دیم ء ہماوتی

گپ جت نہ کت..... پرچہ؟“

مزار ء گول حاضر جوابی ء گشت۔ ”یار! تئی گوک دُ زانت۔“

وارث ء بچکند ات ء گشت۔ ”انچو بوہگ لوہیت۔ چیا کہ تئی یا آئی

کدی گمان ء ہم نہ بوتگ کہ حالات چو اے پننم ء رؤنت کہ اوشنگ ء نام ء

نزانت۔“

پہ احمد ء لہتیں روچانی و دار قیامت ات۔ اے در نیام ء آہاں دکان

ء پروشگ ء سوچگ ء رپورٹ ء بابت ء ہم فکر کتگ ات بلے مزار ء مکن

کت چیا کہ آراچرے منضفاں چشیں انصافے ء اُمیت نیست ات۔ آئی

دل ء ات کہ آئی گہارزتک ء ہون..... اگاں چوارزانی ء گار بیت..... گزرا

اے دکان و ہچے نہ انت آ چیا پریشی..... آیاں وتی من ء اے گپ شمشنگ
 ات پہ پشد ارگ ء۔ بلے مزار ء احمد دل ء ویش ویش ورگ ء اتنت۔ دکان ء
 سرا، سارہ ء گپ ء سرا، رشید ء مرک ء سرا..... وہد یکہ مزار ء احمد دل ء غمیگ
 ء اپسوز یک اتنت گڑا وارث و آ ہانی ہمراہ ات۔ آ وتی بیرانی گرگ ء داستا
 و شیں روچانی و دار یک اتنت۔ یک روچے بازار ء یک ویرا نہیں ہندے ء
 احمد ء قادر ء دادین ء را گاڑی گاڑی یے تہ ء دیست۔ قادری گاڑی ء تہ ء
 اے دو میں شنگ اتنت۔ احمد ء چہ دور ء ندرہ کنگ ء داستاوت ء را اندیم
 کنگ ات۔ کسترینے ایر اتک ء قادر ی گاڑی ء چے یک پارسل وڑیں
 چیزے درکت ء ء دادین ء گاڑی ء مان کت ء۔ پدا آئی لہتیں ہزاری
 نوٹ حساب کت ء دات۔ اے ہمیں دو سے پارسل وڑیں پیلک چہ
 قادری گاڑی ء دیم پہ دادین ء گاڑی ء برگ بوت انت۔ پدا قادر ایر کپت
 ء وتی گاڑی ء سوار بوت ء شت۔ اے گندگ ء پدا احمد پک بوت کہ بیت نہ
 بیت ادا یک بدیں سودا یے بوہگ ء انت ء ہمیشی آ سر ء ما وتی بیر ء بگراں تہ
 نہ ایوک ء آ ہانی بیر بیت بلکیں چا گرد چہ بدتی یے ء رگیت۔

شپ ء احمد، مزار ء وارث کہ ہوار بوت انت گڑا ہے گپ ء ذکر
 شری ء سر ء بوت کہ اے غیر قانونی میں کارے کنگ ء ات۔ وارث ء
 گشت کہ اے شکلی ء پیداوری انت بلے زاناں تلاء ء بیت یا ہیروکن ء.....

ایسانی سرغ بوہگ لوہیت۔ وتی بیرانی گرگ ء آہانی راستگی چد ء شتر ترس و ہد
ہم دست نہ کچنگ ات۔ احمد ء مزار آہانی کر ء ٹک ء نشان اتنت۔ سراتک
وارث..... آوارث ء را ہم شرس نظرے ء چارگ ء نہ اتنت۔ بازس فکر ء
سوزگ ء رند آہاں یک پروگرامے جوڑکت ء پہ آئی داستا وارث ء را
درچت۔ وارث ء را جہیں سرغ سوج کنگ بوت انت بلے پدا وارث ء ضد
ء سرا پروگرام بدلینگ بوت۔ مزار ء اگاں چے اے نوکیں پروگرام دوست
نہ بوت بلے احمد ء را دوست بوت ء آہان انچیں مزنیں کارے کنگ لوٹ
ات کہ آئی آسر ء نہ تہنا آہانی کار آسان بیت بلکیں آہاں دگہ بازیں
دز کمکی ہم برسیت۔ وارث ء گشگ ء رد ء آہان ء وارث جسنگی ات، ہون ء
شہم کنگی ات، چہ وتی کر ء گلینگی ات تنکہ وارث آہانی کر ء جاگہ کت بکت
ء پدا وارث آہان ء وڑے نہ وڑے ء ہال دنت کہ اے چے کشت ء مارا
چے کنگ لوہیت؟ تنکہ شیطان ء اولاداں چہ چاگر در کینگ بہ بیت۔ وارث
دیم ء کنزات کہ آرا بہ جن ات بلے احمد ء مزار ء دست ء دلاں نہ گپت کہ
وارث ء سرا دست چست بکن انت۔ مزار ء نیمون کت کہ اے کار بازار ء
کنگی انت۔ احمد ء یک برے شپانکے آرتگ ات ء پہ چست کنگ ء
دست ء برتگ ات بلے دست ء پداکش ات۔ احمد ء مزار ء ہیال ء آ
دوئیں چوش کت نہ کنت پے ہاترا پروگرام بدلینگ بیت بلے وارث ء

ہیاں ۽ پروگرام چد ۽ شر تر بوت نہ کنت ۽ ہمے پیم کنگی انت۔ سہب
 بوت۔ اے بازار ۽ شت انت۔ شپ ۽ مزار ۽ وت ۽ راڈہنی صورت ۽ تیار
 کنگ ات کہ ما دل دل ۽ وارث ۽ نہ جنہیں بلکیں اے پروگرام آہانی ٹولی ۽
 تہ ۽ پترگ ۽ رہند انت کہ مارا کنگ لوٹیت۔ مزار ۽ لانک مان جت ۽ اوداں
 احمد ۽ ہر جت بلے عمل ۽ کہ باری اتک گڑا پدا دوینانی دست ۽ دلاں نہ
 گپت۔ مزار وتی سنگت ۽ بارگیک ۽ پہ بلائیں کارے ۽ داستا ہم مزارے نہ
 بوت رو باھے بوت ۽ احمدی دمانے ساری ۽ جوش ہم پہ سنگت ۽ جنگ ۽
 باری ۽ ایر ماد بوتگ ات۔ دویناں یکرنڈے پدا وارث ۽ را پھک جواب
 دات۔ وارث ۽ را ایشانی اے دوستی بے کساس ۽ دوست بوت بلے اتوں
 بے کساس دوستی ۽ آسرات کہ وارث ۽ را آہانی ہمراھی ۽ چا گردی بیماریانی
 ولکوج کنگ ۽ کار کنگی ات کہ پریشی ہاترا منصوبہ سازی کنگ بوتگ ات
 تنکہ وارث ۽ را آہانی ٹولی وتی بکنت ۽ وتی کر ۽ بداریت۔ آہانی کر ۽ چرے
 منصوبہ ۽ شر تریں منصوبہ اے وہاں نیست ات۔ ۽ اگاں آ اے گپ ۽
 سوب مند بوت انت کہ وارث آہاں وتی توک ۽ جاگہ دات گڑا پہ آہاں
 بازیں راہ چچ بوتگ اتنت۔ نیون ۽ وارث ۽ شیشگ ۽ گلاس زرت ۽ دکان ۽
 تہ ۽ آپ ۽ ورگ ۽ شت بلے پدا وہدے کہ اتک گڑا آہون چکرات۔ آئی
 وتی سرچہ دیوال ۽ پروشتگ ات ۽ دست ۽ بد ۽ چہ شیشگ ۽ برتگ ات ۽

وت ء را بازیں چانکر ہم پاتنگ ات احمد ء مزار ء کہ ہون دیت انت،
گنوکیاں گپت انت۔

”اے تو چے کت؟“ دوئیناں گشت۔

”من ہے کت کہ شماکت نہ کت۔ من شے کار رزان کت۔“

نوں پروگرام ء رد ء آ تھانہ ء شت ء احمد ء مزار پولیس ء تھانہ ء
برت انت۔ اوداں وارث ء وت ء را بزگے پیش داشت ء آہان ء معاف
کت کہ گوں وارث ء ہر روج روگ آ یگ گران انت۔ وارث یک
مزینیں اداکارے ات۔ دست ءے برز آسمان ء کت۔ ”منی جستاں آوت
کت۔ تھانیدار صاحب! من شمارا پے واستا حال داتگ کہ منی تیمیں دگہ
مردے چریشانی شدتان بہرگیت۔“

تھانیدار ء مزار ء احمد بے عزت و کت بے لٹ ء کٹ نہ کت
چیا کہ وارث ء آہان ء پہل کتگ ت۔ تھانیدار ء آہان ء لیل دات۔ بے
تنکہ مزار ء احمد چہ تھانہ ء دراتک انت۔ وارث قادر ء نزیک ء رتگ ات ء
آئی وتی بے وی ہما اداکاری ء سرا بیان کت انت کہ قادر ء باور بوت کہ
وارث الم ء آہانی مردم نہ انت ء آچہ وارث ء بازیں کارگپت کت۔
وارث ء گشت۔ ”آہاں من ء دوستی ء شریں بدلے دات۔ اصل ء اے
آہانی ہمانان ء قیمت ات کہ آہان من ء وارینتگ ات یازانہ ہے ساہگ ء

دیگ و بدل انت۔“

وارث و راوتی پور و پتینک گون اتنت۔ سینٹھ بوہیر و بیٹھک و آ
 اراجاگہ دیگ بوت۔ نوں آشریں نان ورگ و ات و آ را باز عزت دیگ
 بوہگ و ات کہ آہانی دشمنان چے مردے سستگ۔ اول سر و آ را دست و
 سرینگ و نیشت اش۔ آ را ادا جاگہ و کمی نہ ات۔ دادین و ٹولی برے پہ
 شراب واری و اے نیمگ و اتک و اے ٹولی برے پہ شراب واری و دگہ
 کارے و دادین و گوراشت۔ اے دوینانی ٹولی باز نزیک و دوست اتنت
 و نوں وارث ہم قادری و نزیکیں سنکتاں شمار بوت چیا کہ وارث ہبر کنگ و
 سک شرات و وارث و چہ و تی چرپ و چانگالیں گپاں قادر و دل و تہ و
 جاگہ کنگ ات۔ آئی و ساریگیں درسیں سنگت موالی و ژین اتنت۔ آہانی
 گپ و جنگ و ڈول و پیئم و تی ات بلے نوں دگہ تیمیں گپ، شیر کنیں
 و شکند..... وارث و قادر و محفل و بڑھدار کنگ ات۔ ہر دیں کہ قادر و را
 آئی ضرورت بوت۔ آئی وارث لوٹا ینت۔ اگاں ناوارث و ت دومی بان و
 نشک ات و تی جم کنگیں پر بندانی اسکر پٹانی سر و کارے کنگ ات۔ قادر و
 راہر و ہد و مزار و احمدی بد و رد کنگ و وشی رستگ ات۔ وارث ہم آہان بد و
 رد کنگ و چک و پد نہ بوت۔ برے برے آ راوتی سرا جبر کنگ ہم کپت
 چیا کہ آئی آہانی مات و سارہ ہم نازینت انت..... بلے چی یے بہ کتیں۔

آہان ء بیرگرگی ات ء بیر ء کرگ ء داستاد ثمن ء رگ رگ ء زانگ المی
 انت۔ وارث ء وتی پستانی ء مونکانی کتاب ساری ء سرجم کنگ انتت ء
 نوں کہ سبہ ہیر ء احمدی سور ء گون بوتگ ات گڑا آئی سالونک ء بانوری ء
 تانی کتاب ہم سرجم کنگ ات۔ نام گپت ء ایشانی واستا کسانیں پیشگالے
 ہم نویس ات ءے۔ پیشگال ہے پر بندانی مچ کنگ ء ہاتر مشکل ء جنجالانی
 سر ء ات کہ چون ء چے پیم آئی نز آرتگ انت ء یک دو براں، آئی چوں
 لٹ وارنگ ء یک دو براں آچہ لٹ ء ورگ ء چوں رک اتگ۔ آئی وتی
 کوئٹہ ء روگ ء گپ مہتل کت ء ڈاکخانہ ء شت۔ کتابان ء اکیڈمی ء نام ء
 رجسٹری یے کت ء راہ دات انت ء یک کاگدے مزار ء سراپوسٹ ءے کت
 کہ ہے حال ء احوال دات انت ءے ء وتی پداوتی ٹھکانہ ء اتک ء شت۔ آ
 وت ء را انچوسبک مارگ ء ات کہ گشے آئی مزنیں بارے چہ وتی کوپگاں
 چٹینگ چیا کہ اے قومی امانتے بوتگ انت ءے آ سنگتی کارے..... قومی امانت
 قومی ادارھے ء سر بنت ء سنگتی کار ء سنگت دیم ء برانت۔ یکے شے قادر ء
 دیوان ء آئی یک گٹ کلڑے ء گشت کہ یکبرے آئی رجسٹری یے کار بوتگ
 گڑا وارث ء پیشک ء گشے گو درمان بوت۔ پدادگرے ء در ائینت:

”زانہ ہے رجسٹری ء زرمان بوتگ؟“

آئی ء ”ہو“ گشت۔ وارث ء راساھے جان ء کپت ء دل ء گشت

ئے کہ ”مئے قوم ءتہ ء انگت پشیں شریں زانت کج انت کہ کتاب ء
 ڈزگ ء شریں کار ء بکنت۔ آہاں پہ وتی واستاد کہ شریں کار در پنگ۔
 ہیرون! چرس، گانجا، شراب، زرد ڈزی..... گاڑی ڈزگ، کسانیں چکانی
 شکلی.....“

قادر ء محفل جاری ات ء کندگ وتی پو رانی سر ء اتنت۔ ہر کس
 چا پلوسی ء ات۔ چہ لہتیں روچان، وارث ء چے ہج کار گرگ نہ بوت۔ آچو
 سالونک ء ات کہ کس ء دست آپ ء جنگ نیشٹ کہ بازلف نئے وارنگ۔
 ٹپ نئے دراہ پنت۔ پدا میزان میزان ء وارث ء را یک یک مردے ء
 ہرائی ء کارے کارے راہ دینگ بوت۔ اے کارانی تہ ء آئی کیشتریں
 کار چاروگری ء کارات آدگہ مردم ماں کجام لوگے ء سامانانی پتاہگ ء شت
 انت گڑا اے یک سرے نشنگ ات ء وہدیکہ پولیس یا مردے ء برمش ء
 سوج بوت یا دیست گڑا کپوت ء تو ار ء زور ء کو کوکت نئے۔ اے پنم ء آ
 چھر گرگ نہ بوت انت۔ وارث ء ہے ”کوکو“ ء آئیڈیا ء آہان ء چہ بازیں
 براں پولیس ء رکٹیننگ ات ء آچہ وارث ء ہے کار ء بازوش اتنت ء وارث
 ء راہر پیم کیشتر دوست دارگ ء اتنت۔ بلے یک ہبرے ء وارث آہان ء
 دوست نہ بوت کہ وارث آہانی چرس ء بھنگ ء ہے ہمیں دومی محفلاں نہ
 نشٹ گوں۔ وہدے اے وڑیں محفل شروع بوت انت گڑا آ دومی بان ء

ٹٹ۔ تاکہ قادر ء تو ارنہ کت، نیا تک۔ آئی دومی بان ء مدام نشت ء ٹیپ
 ریکارڈ رجت۔ بلے بان انچونز یک ات کہ آہانی دریں گپ چہ آئی اندیم
 نہ اتنت۔ شراب ء سرا آہاں وتی وژ وژیں راز ہم دراکت انت کہ آہان ء
 وارث ء وتی دماغ ء ریکارڈ ء توک ء پہازتگ انت برے برے وارث
 ہشتہ ء ہم دزگت ات۔ انچو یک روچے آ دومی بان ء نشتگ ات ء ٹیپ
 گوشدارگ ء ات کہ قادری گلزاں چے یکے ء آرا کا گدے آورت ء
 دات۔ وارث پہک ہیران ء ہبکہ بوت کہ اے چوں؟ چومبیت کہ مزار ء
 احمد ء..... بلے وہدے کہ آئی لفافہ چچ کت ء کا گدونت گڑا آئی وشی ء
 کس اس ء را آئی گنٹ ء سگت ات نہ کت۔ آسک سگ بے کس اس گل
 بوت۔ آئی لوٹ ات کہ کوکار بہ کنت، جار بہ جنت، ادا بہ تحیت، اوداں بہ
 تحیت..... وتی وشی ء درشان بہ کنت بلے آئی وت ء راگوں ہے وشی ء
 داشت۔ آئی لفافہ ء راچک ات ء چماں داشت۔ کا گدے را بار بار و نت۔
 اے کا گد چہ اکیڈمی ء کارمستر ء نیمگ ء ات آئی نہ تہنا کتابانی رسگ ء ہال
 داتگ ات بلکیس آئی ء کار ء را ساڑا تگ ات ء آئی کتابان ء گلاتگ ات۔
 آراسر ء سوج ء ہم کتگ ات کہ چرے کار ء وتی دست ء مہ کش ایت۔
 کا گد ء تہ ء آراکشگ بوتگ ات کہ اکیڈمی وتی ایدگہ کتابانی چاپگ ء
 داریت ء اول سراں ہے کتاباں چاپ کنت۔ کارمستر ء آرا باز باز گلاتگ

ات کہ آئی باز مزین بنیادی نہیں کارے کنگ ء پے کار ء آئی ء را
 مبارکبادی یے دات کہ آئی ہمکنہ محنت ء جہد کنگ ، میتگ میتگ گول
 انگ۔ سردردی ء جکانسری یے کنگ۔ چکنہ درد ء دور، گوشن ء شد ء دچار
 بوتگ۔ دلبدی ء ہے کاگد ء آرانہ ایوک ء وتی لہز انکی، گیدی ء کلاسیکل
 مذیانی بابت ء چن ء نز آ ر ء سکین دینگ بوتگ ات بلکیس اے دلبدی ء آ را
 انچیں مقامے ء برتگ ء سر کنگ ات کہ نوں آ ابید ہے واب ء دگہ ہج
 گنگ ء نہ ات..... آ را انچیں شترین قومی ادارہ دست کچنگ ات کہ
 آئی مردم ہم شترین اتنت۔ اگاں ناساری ء و چنکس آئی پہ پیسہ بہا کنگ
 ات ء انچو اے پیسہ وارنگ اتنت۔ اکیڈمی ء آئی محنت ء قدر کنگ ات ء
 آ را اے امیت کیش تو ان دینگ ء ات کہ دیمتر ء ہم اے مردم آئی محنت ء
 قدر ء کنت۔ آئی واہگ ات کہ زوت ء زوت وتی ہے کیشینگلیں پروگرام ء
 حلاس بکنت ء پداوتی ہے کار ء دزگت بیت کہ آئی نز ء اے کار ء اہمیت
 نوں کیشتر وڈا تک ات ء زندگی ء تہ اولی براں ادارہ ء ء ادارہ ء کماش
 ء اے کار ء اہمیت ء بابت ء آ را کشتگ ات۔

وارثی سر ء سیٹھ ء بچ قادر ء بھیسہ بزہم ات۔ آئی دل ء آ احمد ء
 مزاری بنی دشمنان ات ء پدا یک روچے آئی وارث ء راوتی ہمرائی ء
 زرت۔ گاڑی ء سوار بوت انت ء دیم پہ دگہ میٹکے ء شت انت۔ آمیگ ء

رسگ ء گوں آہان ء مزن بیا ء نجیرے کنگ بوت۔ پس ٹشگت بوت۔
 ایوکی ء وارث ء بازس وشکند ء قصہ انجیں دلربائیں وڑے گشت انت کہ
 قادر ء آئی باز تعریف کت ء گشت کہ چہ تئی گیاں سما نہ کپت کہ ماکدی ادا
 رستاں۔ حالانکہ ساری تر ء من اتلگاں اتلگاں، بلے میتگ نہ
 رستگ۔ دومی پارٹی کہ نشت ء گپانی بندات بوت گڑاوارث ء دل ست۔
 اے کسانیں چکائی دُڑی ء پدا ماں گلف ء راہ دینگ ء گپ ء اتنت۔
 وارث ء وتی دل ء ہیال کت کہ من نہ زانگ ات کہ اے ہممنہ دیم ء
 رونت دو نمبری کار ء بلے..... آ باز دیم ء شگ اتنت ء وارث بڑگ نوکی
 سہی ات۔ مردے نود نود ہزار ء آہاں فیصلہ کت۔ ء اے بری حشت
 کسانیں چک اتنت کہ چہ ملک ء دگہ دگہ جا گہاں آرگ بوتگ اتنت۔
 کسے بلوچے ء چکت ات کے پٹھانے ات، کسے پنجابی یے ات تہ گڑا کے
 سندھی ء سرائیکی یے ات۔ اے چکت دُڑگ ء آرگ بوتگ اتنت انسانی
 چک ء حساب ء وتی راجی حساب ء اناں۔ وارث ء راہے چکائی حساب
 ء گیشینگ ء گشگ بوت گڑاوارث ء آہانی حساب گیشیت ء دات۔ چکاں
 برگ ء رہند، روج ء وہد درس گیشینگ بوت انت۔ چہ اوداں کہ دراتک
 انت گڑاوارث گوں بڑن ات، آئی دل گکت ات۔ آ دیمتر ء کوہانی تہ ء دگہ
 میتگے ء اتک انت۔ اے میتگ ء آ لوگے ء شت ء دراتک ء پدا کولرے ء تہ

ۛ بر فانی توک ۛ سارتیں بئیر ۛ ڈبہ پہ آئی آرگ بوت۔ آئی وت سبک سبک
 ۛ وارث ۛ وارث ۛ راہم سلاھے جت۔ بلے وارث ۛ نہ وارث۔ آئی باز
 منت کت۔ کہ اے بئیر انت شراب نہ انت بلے وارث چرے کار ۛ باز
 دورات۔ یک ڈبہ یے بئیر وہدے قادر ۛ هلاس کت تہ یک پیر مردے چہ
 پشتی نیمگ ۛ آہگ ۛ وارث ۛ دیست۔ آہماں آگ ۛ ات۔ اتک ۛ
 نشت ۛ پدا شتریں بیاء بخیرے بوت۔ ادا ہم چرس ۛ ہیر وینانی سوداء
 حساب وارث ۛ کیشینت۔ آہانی سلاھ ۛ قادر ۛ دل ۛ ات کہ تیوگیس شپ
 ہئیر بوارت ۛ پدا ہما بوسپ ایت بلے وارث ۛ گشت کہ مئے ہمراہ اوداں پما
 ودار کنت پہ ہے ہاترا قادر ۛ کولرگوں بئیراں زرت ۛ گاڑی ۛ سوار بوت
 انت ۛ وتی راہ گپت اش۔ وتی لوگ ۛ رسگ ۛ ساری قادر ۛ دادین ۛ نیمگ
 ۛ چکرے جت ۛ آراتیوگیس ہالانی دیگ ۛ پدا وارث ۛ ہمرائی ۛ وتی ٹھکانہ
 ۛ سر بوت۔ وارث ۛ راکیے وت اشتاپ ات۔ دومی ادے ننگ ۛ اے
 ڈولیس مردمانی تہ ۛ ننگ ہم آرا دوست نہ بوت۔ بلے لاچاری انجیں
 بلاھے کہ مردم ۛ زبردست ہم کنت ۛ مردم ۛ زبردست ہم کنت۔ آئی فیصلہ
 کت کہ زوت ۛ زوت آاے ہالال احمد ۛ مزار ۛ سر کنت ۛ پدا آایشان ۛ
 پیے نہ پیے وت دستے پشد ارانت۔ گڑا آچٹیت ۛ پدا وتی ہما کار ۛ بندات
 کنت کہ اکیڈمی ۛ کماش ۛ کشنگ۔

قادری کہ لوگ ء سر بوت گڑا آئی درائیں گلڑو پہ آئی ء و دار یگ
 اتنت۔ آوتی گلوانی کر ء شت بلے وارث ء ژندی ء نیمون کت ء دومی بان
 ء شت ء تچک بوت۔ آدل ء گل ات کہ یکے و آراوتی پروگرام ء سوب مند
 کنگ ء وشیں و ہد ء موھے رستگ کہ درسیں گپ ہمائی دیم ء بوتگ انت۔ پدا
 آرا چرے بندی جاہ ء چنگ ء و ہد رسیت ء آوتی رم ء گوں ہوار کپیت۔
 اے تیمیں راج دشمنان گار کنگ ء ہمرائی ء آئی سنکتانی بیر ہم گرگ بنت۔
 آئی آہانی تیوگیں پروگرام کا گدے ء سر انبشت کہ سچ چیز بے یال مہیت ء
 اے مردمانی در آئیگ ء انتظار کت۔ بلے و ہد یکہ وارث ہے و ہداں نبشتہ ء
 ات، تہ یک مردے ء آئی بان ء سرکش ات ء شت۔ وارث آہانی و چوناء
 بھیہ ء ات کہ قادر ء وتی ہمراہ کنگ ات بلے چہ ہے گلڑاں یکے ء سواسے
 قادر ء دل ء نادینت کہ اے نوکیں مردے ء پدا فلاں فلاں مردمانی کر ء
 بوتگ۔ چو مہیت کہ..... آئی وارث ء سر مردم دارگ ء فیصلہ کت کہ اے
 وارث ء راہنا مہ کشت ء وارث اگاں اینگو آنگو چیزے بکنت، گڑا آرا
 تیرے بہ جن انت ء دو مردم ہم وارث ء کش ء بان ء واپینت۔ وارث ء
 ہمک حرکت چارگ بوہگ ء ات ء وارث ہم باز بے قرارات کہ زوت ء
 زوت ہے پروگرام ء وتی سنکتاں برسین ایت۔ شپ ء ہیج صورت ء آرا وار
 نہ رست۔ گور بام ء و ہد ء آئی مارات کہ آئی پانگ و اب انت، آئی وت

درايگ ء ھے کا گد سرکنگ لوٹ ات بلے ھيا لے اتک کہ چومہ بیت اے
پاد بيا انت ء ..... ھے فکران ات۔ ماسی گلی ء تو ار رست۔ ماسی گلی ء ھر
گور بام ء بانکلینک بہا کتگ ات۔

”بیا ات بانکلینک انت ..... وشیں بانکلینک انت۔ چوارزن ء
دپ ء بر انت۔ انچیں وشیں بانکلینک .....“

آئی دماغ ء گپے اتک۔ ماسی گلی ء را تو ارے جت۔ وت
بانکلینک گرگ ء نیمون ء بانکلینکے زرت بلے ھے کا گد ء ہزاری نوٹے آئی
ماسی گلی ء پندول ء دات کہ آیشی ء تاں احمد ء مزار ء برسین ایت۔ اے
دریں گپ آئی انچو بے سمائی ء کت انت کہ برز ء خدا ھی بوت ء بس .....
ہزاری نوٹ ء برمش ء روک ء ماسی گلی چہ گل ء بال بوت ء بانکلینک ء بہا ء
تو ارے یلدات ء تچک ء مزاری لوگ ء سر بوت۔ اے وہداں آ دوئیں
واب اتنت۔ آئی دروازگ بازنگ ات۔ ھمنکہ تانکہ آ پادا تک انت احمد پہ
دروازگ ء اتک ماسی گلی ء آئی ء راوار نہ دات ء دست پندول ء برت ء
کا گد آئی دست ء دات ء زوت واترات۔ جہاں دیتیں ماسی گلی
زانہ کارات انچو دمک پہ دمک بوت کہ کسے ء گمان ھم نہ بوت کہ ماسی گلی
اے راہ ء گو ستگ ”بیا بانکلینک انت“ ..... ء زوریں تو ارے تہ ء
کا گد رسینگ ء برمش ھم بیگو اہ ات۔ آئی زاننگ ات کہ اگاں اے انچیں

چیزے بوتیں گڑا آئی کش ء چشمیں سبزیں نوٹے نہ بوتگ ات۔ آہان ء
خزانہ ء کلیت ء چے مستریں چیزے دست کچنگ ات۔ آہانی وشی ہمکنہ
بے کساس ات کہ آوتی دیم ء شودگ ء ہم بے یال بوت انت۔ چاہ ء
گراگ ء واستا چاہ دانی ء بدل ء یکے ء جگ چت ء پدادمانے ء پد آہاں
چہ وشی ء گنوک بوہگ ء بدل ء وتی سرگرگ ء جہدکت۔

”ما اے چے کنگ ء میں؟ مردم مستریں کارکنت ء مئے تنی وہدی
کار ء کسانیں بہرے ہم نہ بوتگ ..... ماپشک ء پنیم نہ بیں! ..... کارے کہ
بکنیں گڑا باریں چون بیں!.....“

آہاں ہے کاگد کہ ایشی تہ ء ڈرسیں تفصیل ء ہے کارانی راہ ء در،
مان اتنت، برے یکجا ہے ایرکت ء برے دومی جاگھے ..... آہاں کہ اے
کاگد ہر جاہ ایرکت آہانی تز ء ظاہر انت۔ خیر، مسے کسے آہاں وتی مدامی سیاہ
چاہ جوڑکت ء وت ء را ایمن کنگ ء کوشش کت ء وتی وتی کار ء رہادگ
بوت انت۔ مزار ء دکان ء را یک حدے ء اے لائق کنگ ات کہ آئی
گراک پدا بہ جم انت ..... ء احمد ہم چو پیش ء وڑا گوں دل ء جان ء کار ء
ات۔ مرچی کہ احمد گاڑی ء نیمگ ء شت تہ آئی سیٹھ ء آرا لونا ینت ء گشت
ئے۔

”ہاں! بزور اے تئی حساب انت۔ توں نوں منی گاڑی ء

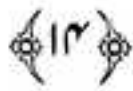
ہلا ینوک نبے۔“

احمدؑ بازیں جست ءُ پُرسے کت۔ بے آئی اول واینگو آنگوسرؑ
تاب کت ءُ پداگشت ءُ۔

”من ہما یمانی گپ انگت دل ءُ نہ برتگ ات ءُ تو نوں منی گاڑی
ءُ سر ءُ عشق کنگ ءُ روئے۔“

احمدؑ درائینت۔ ”ولجہ! یکے ءُ ترامفت خدامت کنگ۔ من دگہ
عشقے کنگ ءُ نیاں۔ من ءُ چک ءُ چلانگ است۔.....“

احمدی گپ سیٹھ دلقرار ءُ گوش نہ داشت۔ احمدؑ زانت کہ بندیک
ءُ سر کجا گارانت ءُ کے آرامت کنگ ءُ انت ءُ..... احمدؑ گاڑی ءُ کلیت چہ
وتی کیسگ ءُ درکت انت ءُ آئی ءُ راگشت ءُ کہ تو وتی گاڑی ءُ شر بچار کہ
من ہمدوں بلکیس چیزے گار؟..... احمدؑ زر وتی کیسگ ءُ جت انت ءُ بے
توار ءُ چہ آ جاگہ ءُ دراتک ءُ آ رادل ءُ ہج بیون ءُ گلکے گون نیست ات۔ گوں
دجمیں زردے ءُ آ وتی راہ ءُ ر ہادگ گران ءُ تانکہ وتی لوگ ءُ اتک ءُ سر
بوت۔

مرچی سارہ ۽ گوں احمد ۽ دومی نندو نیاد ۽ روتج ات۔ بزاں
 گیشیتگیں نند ۽ نیاد ۽ ہما نیاد کہ چہ سبہ ہیر ۽ آگ ۽ پداولی نند ۽ نیاد ۽ آہاں
 فیصلہ کتگ ات کہ دگر روچے نندیں پہ گپ ۽۔ سارہ ۽ وتی درسیں گپ دل ۽
 ٹہینگ اتنت۔ سارہ ۽ لاچار یانی مستریں بہر ہلا س بوتگ کہ آئی برات چہ
 وانگ ۽ چتگ ات۔ آئی برات ۽ وہدے چہ میتگ ۽ مردماں سارہ ۽ سرا
 ارش ۽ ہال اشلنگ ات گڑا سگ تاب ۽ پیچ ۽ وارت۔ بلے دست ۽
 نہ رست، بے توار بوت۔ سارہ ۽ دڑ گہارانی ٹولی ہما وڑ ۽ سارہ ۽ ہمراہ
 ات۔ یکے ۽ سارہ ۽ راہال دات کہ احمدی گاڑی پیدا ک انت۔ سارہ ۽ وتی
 ۽ را ذہنی صورت ۽ تیار کت۔ گاڑی ہم نزدیک ۽ اتک بلے مرچی احمدی
 گاڑی ۽ دگر یکے ہلا نینگ ۽ ات۔ سارہ ۽ سہی نہ ات کہ سینھ دل قرار ۽ احمدی
 لاپ ۽ بلاہ زرتگ انت۔ سارہ ۽ دگر ۽ ۽ راہے گاڑی ۽ سرا دیست گڑا

اندرو لہڑوران بوت و زہرے گیش بوت انت کہ احمد چونیں مردے،
گشت نے کہ کائیں بلے نیاتک..... نوں زانہ احمد و دروگ و بندگ ہم
عادت کتگ، نیت..... گاڑی کہ چہ کور و شت انت گڑا احمد و را موٹر
سائیکلے و سرادور مزار و ایرکت بلے کوہانی بن و..... آتچک و ہما کہیر و چیر
و شت کہ یک و تہنات و پے تہنائی و سارہ و احمد و آئی نام کیا آئی کہیر ایر
کتگ ات۔ کیا آئی کہیر و تہنائی و اے کہیر و تہنائی..... براں تہنائی دونینانی
ہواریں قدرات۔ کیا آئی کہیر و پٹ و میدانے و سراہستی و آئی دلکشی گیش
کتگ ات بلے اے کہیر کوہانی شم و کسانیں کورے و یک تگے و لمب و
ات کہ اے ہم پہ دلکشی و ہراب نہ ات۔ احمد و دار و جمرانی ساہیل و نندوک
ات کہ سارہ اتک۔ دوئیں مرچی ہم دیم پہ دیم نشت انت۔ نا سارہ و احمد و
زانس و سر و و تی سرا ایرکت و نا احمد و سارہ زانسر و سر و و تی سر..... نہ کہ ہما
گر مجوشیں بیاء بخیر..... دوئیں گوں نیم دیس حالتے یکے دومی و دیم پہ دیم
بوہگ و نندگ و چوگشے لاچار اتنت، نا علاج اتنت۔ چیا کہ یکے و آہانی
اینکس دراجیں و مھر میں تعلق و پداہے تعلق داری و بازیں سرد و گرم.....
آہاں پہ یکے دومی و چتکہ و اب دیستگ ات۔ وشی ہم ہواریں زاننگ اتنت
و غم ہم شریداریں زاننگ اتنت۔ آہاں ہر و ہد فکر مندی و یکے دومی و را
سہارہ دات و ہمراہ داری کت ات۔ نلکیس و ہداں یکے دومی و دلہڈی کتگ

ات۔ مرچی ناسارہ ۽ ملاریں چمانی، کاناریں پونز ۽، کنڈیس زنوک، گلجیس
 منگور، پراہیس پیشانی ۽ گاگدانی لٹانی توسیپ ۽ احمد کنگ ۽ ات ۽ نا کہ سارہ
 دگہ ہے ہمیں ارماناں لہڑ دیوکیں گے کنگ ۽ ات۔ دمانے ۽ دوئیں
 خاموش نشت انت۔ احمد ۽ نذانت ۽ انچو سارہ ۽ ہم نذانت کہ گپاں چنور ۽
 چون بندات بکنت۔ برے اے زمین ۽ کونڈگ ۽ ات، برے آ زمین ۽
 کونڈگ ۽ ات۔ دُڑ چمھی یکے دومی ۽ چاران اتنت کہ باریں آ چارگ بوہگ
 ۽ انت یا ناں؟ ناگت ۽ دُڑ چمھی ۽ دوئینانی چماں ڈیک وارت ۽ احمد ۽ دپ
 برت ۽ آ ورت بلے زبان ۽ ہمراہ داری نہ کت۔ سارہ ۽ کے گیشتر دل
 کت ۽ گپ بندات کت۔

”ہاں باریں؟“

”بارین ۽ چے گپ باز گوستگ انت۔“

”چوں؟“

”ما ۽ شما شتریں نزیکیں و ہدے پہ شتریں نزیکی یے گوازینگ
 بلے.....“ احمد ۽ گپ ہے بلے اوشتات گڑا سارہ ۽ گشت۔

”من زاناں شامردوتی مطلب یگ ات!“

”اناں من ۽ تئی سر ۽ سوگند! من ۽ اے ہاک ۽ سوگند کہ من ۽ چہ

وتی ساہ ۽ دوست ترانت۔ ہے دوئیں منی دوستیں چیز انت..... ہمیشانی

منء صد براں سو گند!“

”شرانت، شرانت، اینکہ سو گندمہ ور! وتی گپء بجن۔“

”سارہ تو ووزان ے کہ منی سور بوتگ۔ من دو جنی بوہگ نہ لوئیں

کہ ہے تمہیات ء من وت گوستگوں۔ منی جندء خاندان ء قصہ تئی وتی دیم ء
انت!“

سارہ ء گپ چانپ ات۔ ”من زانہ کدی لائک بستگ ء سر

نو پتگ ء پہ تو نشکوں کہ تو بیاء من ء بگر.....“

”تو بچار سارہ! زہر مگرنا.....“ احمد ء پہ واز مندگی گشت۔

”من کدی زہر گرگ ء اول۔ تو کہ انچیں گپ جن ے۔“

”یکے و منی اولی دز بندی گوں تو ہمیش انت کہ ہر چہی زحمت ء

تکلیف، ہر چہی جنجال ء مشکلی تراچہ منی نیمگ ء رستگ یا تراچہ مے نیمگ ء

رستگ آہاں مارا بہ بکش!“

”شر بکش اتنت..... گڑا؟ دگرہ؟.....“

”من ء لا چاری ء سوردات۔ اگاں نامن ء کول ات کہ ابید تو

من ء زند دوسد رنداں حرام ات۔“

”بل بل!..... اے گپاں نوں بل!“

”تو مے واستاد لجمیں باہر ء باسکے بوتگ ے۔ ماچہ تو بازیں سکین

زرتگ۔ چہ تو دلہڈی ء تو پی مارارستگ۔ ماتی منتاں در نیانمیں۔“

”یلن، یلن، اے تیمیں گیاں“ سارہ برانز گپت۔

سارہ ء سنٹ ء را احمد ء چو پیش ء پنم ء بے ارادہ دست جنگ ء

کوشش کت بے سارہ ء آئی دست مان برات۔ ء گشت ء۔

”تو، وتی گپ ء بجن۔“

سارہ! زہر مگر، تو زہر گئے من وتی گیاں بے یال کننیں۔“ احمد ء

گشت۔ سارہ ء لٹانی سر ء اولی براں کے بچکند شہم ات تہ احمد کے دلجم

بوت۔

”سارہ تنی برات ء وانگ سرجم کتگ ء اتلگ۔ آرا نوکری

رس ایت یا نہ رس ایت، خدا بزانہ۔“

”ہو راست انت، مرچان نوکری گج انت!“

”چو کہ من گنداں۔ نوکری و آرا نرسیت چیا کہ چنکہ مردم انت،

انچو بے روزگار ء..... تراہماہال ء کارکنگ لوٹیت۔“

”کارکنناں۔ گڑاچے بیت؟“

”ہج نہ بیت چیا کہ تو و ساری ء کارکنگ۔ گران ء چے گران تریں

وہد تو گوازینگ انت“

”انگت ہم گران تریں و ہداں گوازیناں!“

”من زاناں..... من زاناں کہ تو چوکت کنے۔ بکلیں اکاں
 ہراب تریں وہدے اتک گڑا اے گپ ء ہم زاناں کہ پہ کار ء تو وتی
 ہرات ء کز یک ء ہم چک ء پ نہ بنے“

”منی یک دز بندی یے است انت“
 ”بکش.....“

احمد ء پہ طنز وتی سر ء چکا بند ات۔

”سارہ بچار! وہداں ماتر حکم دا تک ات۔ ء جاورا نی زورا کی انت
 کہ نوں حکم دات نہ کنناں دز بندی کنناں۔“

”تو وتی کہپاں بہ کن کہ من ء دیر بیت۔ منی ہمراہاں دیر بیت۔ آپو
 منی پیم ء عادت نہ انت.....“ تون ہمراہاں ء گشت۔

”گپ ایش انت کہ گاں خدا نخواستہ سینٹھانی بیج دکہ گستاخی ء چم
 تہلی یے، دیم سیاہی ء کم شرنی یے بہ کن انت..... نوں گڑا جاور منے تب ء
 کیگ ء نہ انت چیا کہ من ء سینٹھ ء ہم چوتی نوکری ء در تک“

”ساری ء زانہ تو بہداں بو تک نے کہ.....“

”نا..... بلے نوں کہ من حمداں گڑا دل مز یک نہ بیت کہ گوں تو
 گے بہ بیت ء من.....“

”مل، وتی وپ ء پاشیاں۔ وتی اصلیں اصلیں کہپاں بکن۔ من

تراشری ء زاناں کہ تو وتی اصلیں گپ ء جننگ ء سرچنگہ دگہ گپ جن
ئے۔“

”من ہما اصلیں گپ ء نیمگ ء پیدا کاں۔ ترا سلاھے ء دنیک ء

اتلگوں!“

”جی بکش باریں.....“

”ما سے نیں مردماں بزاں من، مزار ء وارث ء فیصلہ کنگ کہ تو

سور بکن!“ کنگ ء گوں ء کھیر ء نیمگ ء اشارہ کناں ء درائینت ئے۔

گوں کئے؟..... گوں اے کھیر ء؟.....

”نا..... تو مزار ء گوں.....“

”ترالچ نہ کنت احمد!..... من ء چشمیں گپ جن ئے؟“

پدا سارھی چمانی ارس یل بوت انت۔ چو کشتے کورے ء دپ

بتلگ ات۔ آئی وتی ارساں ء داشت نہ کت۔ احمد ء را آئی وتی ارسانی

پہک کنگ ہم نیشٹ۔ آئی وتی کشان ء لمب ء ارساں ء پہک کناں کت

ء کے وہد ء بے تو انشت۔ آئی پدا اگر یوگ بندات کت۔ یک وہدے احمد ء

را وارث ء کشنگ ات کہ مہر کنو کے ء چماں کہ ارس دراتک بزاں آوتی مہر

کنوک ء ہر گپ ء زوریت بلے شرط ہمیش انت کہ ارس دل دلی بہ بنت۔

ہے گپ احمد ء رایات اتک ء پدا آئی ء احمد ء رادمانے پدوتی ارسانی پہک

کنگ ء اشت کہ چہ ہمائی گشان ء لمب ء آئی ارساں آئی بدل ء احمد پہک
کنگ ء بوت۔ احمد ء میزان میزان ء گشت۔

”تو لہتیں روچاں فکر بکن..... شری ء ہیال کن..... ہر نیمگ ء
وہد ء جاوراں دیم ء ایر کن..... انچو کہ تو پیش ء زمانہ ء مارا سلاہ دا تگ نوں تو
وت ء راوت سلاہ بدے ء سلاہ پہ ایمنی بہ گر..... پدا چہ وتی فیصلہ ء مارا
سہی بکن۔“

سارہ پادا آگ ء لگ ات بلے احمد ء نادینت
”تو وتی فیصلہ ء ہال ء کدی مارا دے؟“
”ہمیش انت من ترا وتی فیصلہ ء ہال دا تگ۔“
”پدا ہم منی فیصلہ ہمیش انت کہ تو.....“
”بس، منی فیصلہ ہمیش انت۔“

آئی گول دجھم، سدک ء تہل ء ترپشیں وڑے گشت ء پشت ماندات
ء شت۔ اے بری آئی احمد ء را خدا حافظ ہم نہ گشت۔ احمد وتی تہمیات ء
گران تریں پدیا نکانی سرء ات۔ یک نیمگے سارہ، یک نیمگے مہدیم۔ یک
نیمگے آئی خاندان، یک نیمگے مزار ء دگہ نیمگے چہ وتی بدواہاں بیر..... ء پدا چہ
درستاں کیشتریں فکر کہ وارث گونگیں سنگتے آہانی کرء ات ء آئی راز ہر وہد
کہ..... احمد مزار ء کرء رست۔ دوئیں موٹر سائیکل ء سوار بوت انت ء ہے

انویگیں بوتگیں گپانی سرءوتی فکرء کمیت ء تاچگ ء اتنت۔ احمدی حساب ء سارہ ء منگ نہ لوٹ ایت ء ما آئی سرازورمہ دیاں۔ وہدیکہ نوں مزار ءوتی ہیال بدلینگ اتنت کہ نوں سارہ یک دو مینتاں ء پدمنیت ء سارہ ء منت کنگ پہ آہاں عیے نہ انت ء سارہ ء را یک دو شریریں سلاہ جننگ ء ہم آگنہ گار نہ بنت۔ احمد ء راتسلا دیاں ء آئی وتی گپ ء ہبرانی دیم گوں سیٹھانی بچ، قادر ء دادین ء ترینت۔ آہانی پروگرام ء رادوروج سراتنگ ات ء چہ وارث ء کاگد ء پد آہاں اے بابت ء ہج ہیال نہ کنگ ات کہ آچوں بکن انت۔ آ بس پے گپ ء وش اتنت کہ آہان ء رازے رتگ۔ ویرانیں جاھے کبیرے ء ہونکیں ساہگے ء آہاں وتی موٹر سائیکل داشت ء دوئیں دیم پہ دیم نشت انت پے جیرہ ء سراگپ کنگ ء۔ احمد ء گشت۔

”آہانی پروگرام ء تہ ء ہج وڑیں بدلی یے نیاتنگ۔ اگاں بدلی

یے بیاتلین ات گڑاوارث ء مارالحم ء حال داتنگ ات۔“

”وارث ء حالت ء من تو سہی نیاں۔ بلکیں آرادر آہگ ء ہم وار

نہ بیت یا بلکیں آہاں.....“ مزار ءوتی گپ کہی کت۔

”نا، چھیں گے تنی وہدی نیست۔ آہان ء انگت وارث ء سراثک

نیست۔“

”شر..... اگاں شک نیست گڑا مارا چے کنگ لوٹیت؟ احمد ء چہ

مزارءِ جست گیت بلے احمدءِ ابید فکرے ءِ کنگ ءِ گشت۔

”بچار! دگہ دوروچ سراتلگ۔ من وار کناں ءِ رواں ہے نوکیں
انتظامی افسر ءِ کر ءِ..... اے نوک انت..... مردم انچو گشت کہ باز
ایمانداریں مردے۔“

مزارءِ وتی شکت ءِ بیرک مکت کت۔ ”سرکاری افسر ءِ شری؟.....
اونہہ.....“

”چونہ انت مزار! انچو کہ ہر قوم ءِ تہ ءِ شریں مردم ہم بیت ءِ
ہر این مردم ہم بیت۔ افسر ہم چہ ہے قوماں تعلق دارانت۔ انچو کے
شر بیت ءِ کے ہراب۔ درس و ہراب نہ انت! طبقہ ءِ ٹولی ءِ تہ ءِ ہم انچش
انت۔ انچو آہان ءِ مارگ است، خاندان است۔ دوستی ءِ مہر زان انت۔
بدی ءِ دشمنی ہم زان انت“

”نشر..... شر..... گپ ءِ دراج کش مکن“

”من رواں آراتیوگیں ہبراں سر پد کناں ءِ چہ ہمارا ہاں ہم سر پد
کناں کہ.....“

”اگاں ترا گشیت تو بیاگوں، گڑا؟“

”نا۔ ہے کارکنگی نہ انت۔ بل کہ من چشیں وانندھے نہ اوں بلے

تئی جندءِ راج وڈار وگی نہ انت۔“

”بلے پر چہ؟“

”آاے ہبرء سر پد مہبت کہ اے کار چہ منے نہک ء ہونگ۔“

”اگاں بز ان انت؟“

”اگاں بز ان انت گڑ اوارٹی سرا ہم کیشتر شک بیت ء آئی زند

خطرہ ء تہ ء بیت..... منے دشمنی مز ان انت کیش مستر بیت۔“

”منے دشمنی ء راو کساں نیست۔ تو کیشتر بوہگ ء گپ ء جن

نے۔“

”راست انت تئی۔ بلے وارث تنکہ اودا انت مارا سک سک باز

احتیاط کنگ لوٹیت۔“

احمد فکرے ء کپت ء گشت نے۔ ”گڑ اہال ندیاں!“

”نا احمد! اہال الم ء دیگی انت۔ اگاں روگ ء ضرورت ہم بوت

گوں گڑ اتئی بدل ء من رواں۔ من وت.....“

”تو چیا؟“

”من نہ لوٹاں کہ تو کیش خطرہ ء توک ء ہے۔“

”گڑا من لوٹاں تو خطرہ ء تھا ہے؟!“

”اے وہداں منی راھے دگر، من یک سر ء یک شاہیں مردے

اول۔ ترا بلائیں لوگے ء ذمہ واری گردن ء انت۔ تئی پت بیمار انت..... پدا

”سارہ ء را تو مفت ء ژپٹ نئے ادا کارنے۔ سارہ چہ مئے گپتاں
نوں باز درانت“

”چونہ انت، سارہ در بوت نہ کنت“ مزار ء سد کی ء گشت۔
دمانے بے تواری ء پد مزار ء پد اگشت۔

”تو بروہے نوکیں انتظامی افسر ء کر ء۔ تو آرا شر تر سر پد کنائمن
نئے بلے اگاں گشت نئے کہ کسے بنیت گوں، گڑامن رواں.....“

اے فیصلہ ء پد آاتک انت وتی بندر ء۔ تیوگیں شپ ء وارث آہانی
فکر ء غمانی لنیب جاہ ء لنیب ء ات بلے آہج کنگ ء وڑ ء پیم ء نہ انت آ
گوں باز بے کراری ء سہب ء ودار یک انت کہ احمد افسراں دپ کپیت ء
پدا آہانی بیر کہ ناسر جم ات ء آہان ء اے وہداں آئی گرگ ء تو ان نیست
ات۔ سرکاری مردمانی دست ء آئی گرگ ء راہ بچ بنت۔ نہ تہنا آہانی بیر
گرگ بیت بلکیں چا گرد ء چے ہراب کاریانی آہگ ء مزنیں در چک چہ
روتگاں ولگوج بنت۔ مردم آہاں ء شر یں مردم سر پد بنت ء آہر کسی نگاہاں
کایننت۔ وطن دوستی ء قوم دوستی ء شر یں نام آہاں تما میں عمر ء لچ ایت۔
ہے خمارانی اثر ء سہب ء سرا بانگو ء اولی بانگ کہ دات گڑا ہر دو پادا تک
انت۔ آئی گشت من ساری ء پادا تلگوں وہدے کہ دومی ء گشت من پادا

اتلگوں۔ ہے ساری ءِ پاد آہگ ءِ سرا آہاں وتی کے وہد گوازینت۔
 دوئیناں پدائمن ات کہ چم احمد ءِ ساری ءِ تیج کنگ انت، بلے سر مزار ءِ
 ساری ءِ چست کنگ۔ سیاہیں کوپے چاہ ءِ ورگ ءِ رند سباہ ءِ مہلا مہلا مزار ءِ
 احمد ءِ راجو پیریں ءِ کماشیں دعا کنوکیں مردمانی وڑا دست بڈ ءِ بخت ءِ نیک
 دعائی کناں ءِ خدا حافظ کت ءِ وت ہمداننگ ءِ پداتاں احمد ءِ آگ ءِ تیج
 جاگہ نہ سرگ ءِ فیصلہ ءِ کت۔

احمد سہب ءِ سر ءِ مہلا کہ انتظامی افسر ءِ لوگ ءِ سر بوت گڑا اول
 سراں سپاہیگاں آراہال دات کہ واجہ گردگ ءِ واک ءِ شنگ بلے دمانے ءِ
 رندیک نیم کماشیں مردے ہے لوگ ءِ پترت۔ یک نزانتکاریں سپاہیگے ءِ
 گشت کہ ”ہمیش انت واجہ!“ آرا سپاہیگانی سروک ءِ بازیں چم سہرے
 دات کہ توچیا گشتگ گوں۔ احمد ءِ درک بست کہ آئی لوگ ءِ روت بلے
 سپاہیگاں آراسرگ ءِ نیشٹ ءِ داشت۔ احمد ءِ وروڑیں دلیل دات، آئی ءِ
 گوشدارگ نہ بوت۔ احمد ءِ خدا ءِ محمد ﷺ ءِ نام گپت کہ آئی انچیں کاریے
 گٹ انت۔ بلے خدا ءِ محمد ﷺ ءِ نام ءِ ہم آہانی دل آپ نہ کت انت۔ احمد
 ءِ ہر کڈرکت بلے آہاں احمد ءِ گوں واجہ بزاں انتظامی افسر ءِ ملاقات ءِ
 روگ نیشٹ۔ احمدی دست دگہ چیزے ءِ نہ رست آئی کوکار ءِ سلی بندات
 گٹ کہ انچو کوکار ءِ گٹ کہ واجہ وتی لوگ ءِ تہ ءِ بہ اشکنت۔ لہتیں سپاہیگاں

گر بست کہ احمدؑ بہ جن انت بلے احمد زورؑ جا کہ سرؑ گشگ ء ات۔
 ”ہو بہ جن ات۔ شے دست دگہ چیزے ء نہ رس ایت۔ مارا ننیل
 ات۔ کہ ماوتی مسلھے پیش بہ کنناں۔“

سپاہیگانی سروک ہر پیم جہدؑ ات کہ احمد زورؑ گپ جنت۔ آ آ را
 سر پد کنگ ء ات کہ ہر تیمیں گپے بیت، آئی و استا و ہد دفترؑ گیشینگ
 بوتگ۔ و لہہ لوگ ء گوں کسے ء ملاقات نہ کنت۔ ہے گپ گیاں احمد ہر پیم
 ء کمپان ء دپ ء نزیک کنان ء میزان میزان روان ات بلے آئی کوکارؑ
 سلی و تی جاگہ ء برجہ اتنت۔ نوں اے سپاہیگاں احمدؑ راجنگ ء دلجمیں
 فیصلہ کنگ ات ء یک ء دو پہ لٹانی آرگ ء شنگ اتنت کہ چہ ہے جا کہ
 کوکارؑ و لہہ ء جند دراتک۔ حکم ءے دات۔

”یلدے ورناء..... بلن ات ءے کہ کنیت..... آئی ء الم انچیں
 مسلھے بیت۔“

ولہہ ء رند ء احمد اوں کمپان ء پترت۔ احمد ء گوں لوگ ء تہ ء پترگ
 ء شرط ء گشت۔

”ولہہ من ء گوں تو دو پہ دوئی ء گپ جھنگی انت۔“

آئی ء سپاہیگان ء دو کرسی ء ٹیلے یک نورؑ جنگ ء حکم دات ء چاہ
 جوڑ کنگ ء گشت۔ بلے اے ہم گشت کہ تنکہ آنہ کشیت چاہ آرگ مہ بنت۔

اے وہداں یک ءدوسپاہیگ وتی نمبرانی گیش کنگ ء فکر ء اتنت
 آہاں گشت کہ ”مائی گارڈیس۔ خدا نخواستہ چیزے بیت گڑا سرکار ء بل کہ
 مارا سزا دنت مئے وتی جندوت ء رامعاف کت نہ کنت“۔ آئی ء اے گپ
 وش نہ بوت انت ء گوں سختی ء درآینت ء۔

”زند ء مرک ء واہند برز ء خدا انت، جہل ء مردم نہ انت!“

احمدنوں سدک ات کہ اے شریں مردے ء اے تیمین کار ء.....
 کرسیانی سرانندگ ء اشارہ ءے کت۔ احمد ء آدوئیں کرسیانی سرانشت
 انت۔ پدا احمد ء وتی گپ بندات کت انت ء وتی ہال یک یک ء دات
 انت ء ہما کا گد ہم آئی دیم ء ایر کت۔ انتظامی افسر ء احمد ء را آئی دشمنی ء
 جست کت کہ آرا گوں اے مردماں چے دشمنی انت۔ گڑا احمد ء سر ء بگرتاں
 پاداں درسیں گپ یک یک ء جت انت ء چہ وتی نیمگ ء ہج مریج مصالحہ پر
 نہ کت۔ آئی ء اے پیہار احمد ء رادات کہ ”اگاں ہال دروگے بوت گڑا
 آئی خیر نہ انت۔“

آئی ء ہما کا گد زرت ء احمد ء راتاں وتی کمپان ء دپ ء راہ دات ء
 گشت ءے ”چہ وتی لوگ ء درمیا۔ بلکیں تئی ضرورت بیت۔“ احمد ملان
 ملان ء وا تر بوت ء آوتی بالاد ء رابا زسبک مارگ ء ات کہ آئی ء.....

﴿۱۵﴾

نیمروچ ء و بدء کئے ساری سرکاری گاڑی گول لہتیں لیویز ء احمد ء
 مزار ء لوگ ء دپ ء اتک ء اوشتات۔ آہاں احمد لوٹ ات ء زرت ء گول
 وت ء برت۔ اے وہداں کہ احمد ء را گاڑی ء سرء برگ ء اتنت گڑا قادر ء
 یک گلڈے ء دیست ء دمان ء اے ہال قادر ء ٹھکانہ ء سر بوت۔ آہے
 گپ ء ہیران اتنت کہ احمد چیا سرکاری گاڑی ء سوار بیت، بیت نہ بیت
 مے ہال آہاں رستگ ء آہاں مے خلاف ء سرکار ء کمک زرتگ ء مارا
 گرائین انت۔ اے ڈزیے دل ات ء ڈزیے دل مدام لرزیت۔ ہے دل
 لرزی ء آہان ء وارث ء سراگیشتر شک پر مات آہاں وارث ء را کمپان ء تہ

ءبندکت ءوت کہ مرچی آہانی درسیں کار بوہگی اتنت، آہانی مہتل دارگ ء
 رواں بوت انت۔ آہاں فیصلہ کنگ ات کہ اگاں مہتل دارگ نہ بوتگ گڑا
 راہ ء و الہم بد لیناں۔ اے ٹھکانہ ء تہنا وارث بندات ء ٹولی دومی نیمگے شنگ
 ات ءوتی مردمان ء سلاہ بند کنگ ء اتنت۔ دگہ لہتیں مردم پہ باڑہ ء نول
 ہم زرت اش گون۔ بلے نول و وڑ وڑیں ایجنسی سر ء پُر ء اتنت۔ لیویز ء
 پولیس ء یلدے، سکاؤٹ ء بہرے ء انٹی نارکوٹک فورس ء ہم بہرے گوں
 ہیلی کاپٹراں ہے راہانی سرار ہادگ اتنت کہ درگیجگ بنت۔ بیگہ ء وہداں
 آہانی ہیلی کاپٹراں شپکانی کارواں دیست ء درسیں فورسان ء حال دات
 کہ آے پنم ء اے اے جاگہاں برس انت۔ دمانے ء رند آہان ء چاگرد
 کنگ بوت۔ تیر باری بوت۔ باڑہ ء نول ء زرتگیں مردمان ء چہ زر ءوتی
 ساہ دوست ترات۔ آتک انت۔ دادین گوں بازیں سنکتاں گرگ بوت۔
 دُز اتگیں چکت دست ء اتک انت۔ نشہ ء چیز ہم..... کہ آہانی کساس سک
 بازات۔ افسر ء جندوت گوں ات ہیلی کاپٹر ء..... آئی شاباشی واررِیس ء
 پیغام احمد ء راگاڑی یے توک ء دنیگ بوت۔ آئی وت احمد ء گوں گپ ہم
 جت۔

قادر تچک ء سوب مند بوتگ ات۔ نول آرانہ زمین پہ وت کنگ ء
 ات نہ آسمان..... آئی وتی دل ء وارث ء راسزادنیگ ء جز میں فیصلہ کنگ

ات۔ هیالانی تہ آئی وارث برے چہی ء ننگ ء تگ ء لٹ ء گٹ کنگ ء
 ات ء برے ولوینتگ ات ء سزا دیگ ء ات۔ آئی ہر پیم ء وارث ء راسزا
 دیگ ء فیصلہ کنگ ات ء ابید وارث ء سزا دیگ ء آئی آرام دل نہ ننگ ء
 سوگند وارثگ ات۔ وارث کہ چشمیں نوا یے نہ ات۔ چریشی ساری تر اے
 گرک بیاتکین انت ء وارث اش درتیں۔ آچہ کمپان ء سزا ات۔ کمپان ء
 سزگ ء آئی ہما پر شگمیں پادیک رندے پدا پرشت ء مردماں آرا تلام کت
 ء ہسپتال ء سرکت۔ اداوارث ہسپتال ء سر بوت اوداں قادرگوں وتی
 لبتیں سنکماں ٹھکانہ ء سر بوت۔ وارث کہ اودانہ ات آئی ضد ء زہر گیش
 بوت انت ء آئی اے ہیال ہم وتی دل ء پکت کت کہ وارث آہانی سر ء اے
 وکیل ء آروک انت پے ہا ترا آئی ہیال ء دل ء وارث ء رازنگ بوہگ
 ء حق نیست ات۔ آراچہ ہماں دو سے مردماں سما کپت کہ وارث ہسپتال
 ء برگ بوتگ کہ آئی پاد کمپان ء سزگ ء وہداں پر شنگ۔ گڑا قادر تچ کائی ء
 ہسپتال ء شت ء آئی دل ء ات کہ وارث ء کشیت ء پدا وتی جند ء کش
 ایت۔ ہسپتال ء سر بوہگ ء رند آئی ہما جاگہ در گیتک کہ وارث ہمودات۔
 آئی وتی پستول ء ششیں تیر وارث ء سر اخرج کت انت۔ بازار ء ہے ہبر
 تالان ات۔ احمد ء آگ ء سر مزار ہسپتال ء رست۔ احمد ء را اے ہال
 راہ ء آگ ء گاڑی ء توک ء وار لیس ء سر رست۔ آئی اے واہگ

درشان کت کہ آراتچک ء ہسپتال ء رسینگ ہیت۔ احمد ء مزار ہسپتال ء
 اتنت بلے وارث آہانی چمانی دیم ء نہ ات۔ آراڈاکڑاں آپریشن تھیٹر ء
 برتگ ات۔ پنج تیر کشگ بوتگ ات ء ششمی ء بابت ء ڈاکڑاں وتی لہرزگی
 درشان کتگ ات۔ آراچہ آپریشن تھیٹر ء درکتگ ات اش ء آ بے ہوش
 تھت ء سراو پتگ ات۔ احمد ء مزار ہر دو غمیگ اتنت۔

قادر ء گرگ ء واستا افران ء سلکیں حکم ات کہ ہر پیم آ مرچی ء
 مرچی اگاں دست ء نیا تک گڑا افرانی خیر نہ انت۔ افرانی ٹولی اوداں
 قادر ء دُمب ء بتلگ اتنت چو کہ پشی بے ء را کچک تا چین انت۔ آرادز گیر
 کنگ بوت ء گوں وتی ٹولی ء آرگ بوت ء بندی کنگ بوت۔ آہان ء دگہ
 دگہ جاگہاں بندی کنگ بوت تنکہ جست ء پرس ء آسانی ہیت۔ دمانے رند
 کہ وارث ہوش ء اتک گڑا احمد ء مزار ء گوں آئی سارہ ء را گندگ ء واہگ
 درشان کت۔ آئی اے گپ کھی چندی ء ٹکر ٹکر یں لہزاں گشت انت۔ مزار
 دمان ء دراتک ء اے پیغام تاں سارہ ء رینت۔ ادا احمد آراپانگ ات۔
 وارث گاھے ہوش ء گاھے بے ہوش ات۔ احمد ء دو بوتل ہون ہم داتگ
 ات۔ پدایک وہدے سارہ ء آگ ء دمانے ساری تر آسرجم ء ہوش ء
 اتک ء گشتے۔

”شہادیت..... ماوتی..... بیر..... گپت.....؟ کج انت؟.....“

اے گپانی جنگِ آءِ پد آ پدا کے بے ہوش بوت۔ احمد آ را سلاہ
دیگِ آت کہ تو گپ مجن۔ آرام کن۔

”نوں..... آرام سک باز..... انت..... پہ من فکر مکن.....“

وارث کہ ہمے گپاں کشگِ آت گڑا سارہ گوں وتی براتِ آتکِ آءِ سر
بوت۔ مزار اے واہداں پہ دوا آءِ آرگِ آتکِ آت ہم اتکِ آءِ سر بوت۔

وارث اے ساعتِ آءِ بروبر ہوشِ آت۔ ’سارہ! منی گہارا!..... تو مارا

باز کمک کنگ.....“ وارثِ آءِ پر شگلیں لبزانی سہرا سارہ آءِ گر یوگ بندات

کت۔

سارہ مہ گریہہ..... تو ووش بہو..... ماوتی بیر گپنگ.....“

سارہ آءِ وتی چمانی ارس پہک کت انت۔ احمد آءِ وارثِ آءِ راگشت

”تو گپ مہ کن۔ آرام کن.....“

”احمد جان!..... نوں..... آرام آءِ واستا..... وہد باز انت۔ من

گپ کنگ لوٹاں.....“

مزارِ عدلِ آءِ نہ سگت ات در آءِ شت ڈاکٹرانی کر آءِ۔ ڈاکٹراں مزار آءِ

رانا امید کت کہ اے بس شے مہمان انت۔ مزار ڈن آءِ وتی ارساں داشت

نہ کنگِ آت۔

”سارہ! منی گہارا!..... احمد آءِ معاف کن..... تو..... مزار آءِ گوں

سور..... پدا بے ہوش بوت۔ دمانے چہ بے ہوشی ء دراتک گڑا آئی سارہ ء
 رامنیٹنگ ات کہ آ مزار ء گوں سور کنت۔ ء آنچو شرتیں حالتے ء گپ ء
 ات۔

”مزار..... کج انت؟“

احمد ء چہ ڈن ء مزار تو ارکت۔ مزار ء چم چہ ارساں پُراتنت۔
 ”مزار امہ گریبہ..... شما کہ گریوئے..... من ء تکلیف بیت.....“
 مزار ء وتی ارس پہک کت انت۔ وہد ء کہ ہر پیم وتی بانزل پراہ
 شانناں کت انت وارث ء حالت گہتر بوہان بوت۔ احمد ء مزار سک گل
 انت۔ آہاں سارہ ء آئی برات رخصت کت انت۔ سارہ ء سہب ء آہگ
 ء کول کت ء روگ ء لگ ات گڑا وارث ء وتی دست آئی سر امشت ء آنچو
 سارہ ء ہم آئی سر ء دست ایرمشت۔ سارہ چہ وارث ء نو کتریں حالت ء
 وش ات کہ نوں شربیت۔ احمد ء مزار ہر دو گل ء پیئم نہ بوت انت کہ وارث ء
 ساہ ء قیمت پہ آہاں سک بازا۔ وارث ء گوں آہاں وتی نزکی ء نہ سرد
 چارتگ ات نہ گرم، نہ روج چارتگ ات ء نہ شپ۔ آئی مہر ء دوستی ہر دمان،
 ہر ساعت ء ہر قطرہ احمد ء مزار ء گوں بوتگ۔ سارہ ء واستا ہم آئی خلوص بے
 بہا بوتگ۔ وارث ء حالت شرترات۔ انتظامی افسروت اتلگ ات وارث
 ء حال ء گرگ ء ء ڈاکٹران ء ہر وزیں کممک ء گشتگ ات ء بے ڈاکٹراں

آرا چکیں پتہ داتگ ات کہ اے نوں مہمان انت۔ بلے آئی پہ دلہڈی گشت
 کہ ”ڈاکٹراں بازامیت است۔ وارث شربیت۔“ گوں احمدؔ مزارؔ خدا
 حافظ کناں ء شت۔ افسرؔ روگ ء پد وارث ء درایت گوں ضعیفیں
 آوازے۔

”مزار..... زانے من اولی..... دُڑی کدی کتہ؟..... کسانی

ء؟“

”تو مارا گشے، مگر یوئے..... بلے وت.....“

”نا..... اے وشئی ء ارس انت..... کہ ما..... وتی بیر.....“

”من یک..... آ عینکے دُڑا تگ کہ منی مات ء..... بے عینک ء دو

تک نہ تگ..... ء پدا ہے عینک ء مئے سرا..... چکہ ظلم کنایت.....“

”ماشے سرؔ ظلم کنو کاں ہم بیرؔ گراں“ احمدؔ گشت۔

”آہان ء قدرت ء..... وت بیر گپتگ..... میر گردیت.....“

پنڈیت ء چک..... چک ہیروئین کش ایت..... آہان ء قدرت ء..... بیر
 گپتگ۔“

دمانے ء بے تواری ء رند آئی پدا گشت۔ ”ہے عینک..... من دُڑ

اتگ..... چوں گل بوتگوں.....“

آئی ضعیفیں تواری ء تہا ہم مہرؔ وشبوتالان ات۔ دمانے پدا بے تواری

بوت۔ گوں نزوریں آوازے ءگشت ءے۔

”من اولی براں..... پھوتی پت ءواستا پنڈا تگ..... یک ویل

چیرے..... ہو، اولی براں..... پنڈا تگ..... احمد تو سہی ءے؟

احمد ءپسہ دات۔ اناں! تو من ءنہ گشتگ۔“

”من و تی..... معزوریں پت ءرا..... پنڈا تگیں ویل چیرے

داتہ..... چوں گل بوتگوں..... منی پت ہم.....“

مزار ءتوک ءدورکت۔ ”تو بازگپ مجن نا نزورے۔“

”مزار مرچی من ءگپ ءبل..... باندا باریں منی گپ.....

بنت..... نہ بنت“

احمد ءمزار ءرا اشارہ ءسر ءگشت کہ گپ ءے بل ایت تنکہ وتی دل

ءزنگاں رتچیت ءوتی زند ءہالے دنت۔ وارث ءگپ پدا بناکت۔

”منی دل ءبوتگ کہ من..... ہمنکہ زر جم کنہیں کہ..... پھ گد ءدو

چگ ءحقداراں عینکے..... دات بکنہیں..... ء..... ءہما مردم کہ معذور

انت..... آہاں ویل چیرے دات..... بکنہیں..... بلے اے

ہال..... بوت.....“

احمد ءگشت۔ ”تو جوڑے، انچوش کناں۔ دو گلن ٹائیناں۔ یکے پھ

جنیس آدماں ءیکے پھ مردیناں۔ یکے عینکے دنت ءیکے ویل چیرے۔“ مزار ء

ہم گشت۔ ”ہو! وارث جان۔ تو جوڑ بولس..... اے مئے اولی کار بنت۔
 ماشائے کنیں۔ انوں آرام کن.....“

وارث ء دم برتگ ات ء ژند گونگ ات کہ انگت گپ ء ات۔ احمد
 ء گشت۔ ”تو بے فکر بو..... و اب کپگ ء کوشش ء بکن کہ.....“

”احمد جان! نوں دیم ء و اب ء ابید ہج نیست..... دل نہ
 کشیت..... انوں بہ و سپاں..... بلے شمایے آرام..... بوتگ ات!“

احمد ء تسلا دات۔ ”تو انوں بوسپ۔ کے مجلس سہب ء کنیں۔
 احمد ء ارسال انزار بست۔ وارث ء گشت۔

”تو مگر یہہ۔ تو کہ گریوئے منی دل جہل ء کپیت۔“

احمد ء ارس قطار اتنت۔ ء میز ال میز ال ء وارث و اب کپت ء انچو
 و اب کپت کہ راست راست آئی پاد آگ شمشت۔ نوں پہ آئی و اب ات،
 نوں پہ آئی آرام ات۔ مدامی آرام، مدامی و اب ء ابید دگہ ہج نیست۔
 مھلائی ء سہب ء مرک ء ہال ہر مسیت ء جار ء صورت ء جنگ بوت ء
 تیوگیں بازار سہی ات کہ وارث ء چرے دنیا ء سفر کنگ ء گوں باز عزت ء
 شرب آرا ہے زمین ء باہوٹ کنگ بوت کہ ہے زمین ء دل بند ء آگشت
 ات، کارے کت ات ء اے ہاک ئے باز باز دوست ات۔ گوں ہے
 زمین ء کہ آئی مہر داشنگ ات وتی ہاک ہمائی تہ ء جاہ دات۔

﴿۱۶﴾

نوں اے لوگ ء مزار ء احمد ء راج آ رام نیا تلگ ات چیا کہ ایشی
 ہمک دیوال ہمک رنگ، ہمک تاک ء در ء ہمک ہمک چیز ء سر اوارت ء
 یات نقش اتنت۔ انتظامی افسر ء چشمیں بلا میں میان استمانی شپکانی ٹولی یے
 ء کڑیانی سنگ ء نہ تہنا پہ آیاں بازیں سفارش کنگ ات۔ بلکیں آئی وت
 چہ وتی نیمگ ء ہم آہان ء زر ء زمین ء باز انعام ء داد ات۔ آہان ء ہمکنہ
 زر رست کہ آہان کدی واب ء نہ دی تلگ ات۔ ہے افسر ء راوہدے آہانی
 بے جاگھی ء حال ء گپت گڑا آئی چہ سرکار ء اجازت گپت ء آہان ء سرکاری
 جاگھے کہ بقالاں مل دا تگ ء شنگ اتنت مفت ء انعام ء صورت ء ہم

دیا کینت۔ احمدی پت ہم باز جوڑ بوتگ ات۔ آہان ء وہدے مستریں لوگ
 رست گڑا مزار ء احمد ء راوتی خاندان ء آرگ ء گشت۔ احمد ء وتی تیوگیں
 خاندان آ ورت۔ مہدیم گوں وتی مات ء پت ء ہم گوں ات چیا کہ ہیچان
 ء ہیال ء بلکیں آ سر ء تاب بکنت۔ احمد ء وتی مزنیں جاگہ ء توک ء وتی ماتو
 ہم منت واری لڈینت ء آ ورت کہ آ را یک کسانیں جھکو یے ہم است
 ات۔ چہ ہے زرّاں احمد ء ریک لینے زرت ء وت تلاہے جوڑکت ء پہ
 وت ء مستری داشت۔ مزار وتی گیراج ء نوں بنکی واہنات چیا کہ آئی ء
 اے بہازرتگ ات۔ باڑہانی زرّچہ آئی سر ء چٹگ اتنت۔

شمساتون ء گوں آ یک ء مزار ء سور ء چن ء لاجکت انت ء مزار
 ء را گوں سارہ ء سور دینگ ء شمساتون ء شدری دیم دیم ء اتنت۔ مزار ء
 کوئی ء سارہ گوں وتی برات ء اتلگ ات ء نوں مزار ء احمد شہر ء شرتریں
 مردمانی تہ ء شمار بوت انت۔ آہاں بازار ء مزنیں کوئی یے زرت ء آ رادو
 بہراں بہرکت۔ یک کوئی یے تہ ء پیریں کماشیں جنیں آ دمان ء عینک مفت
 ء دینگ بوت ء یک کوئی یے ء تہا ویل چیسر مان گیجگ بوت۔ نوک
 دراتلگیں بے روزگاریں ڈاکٹرے ء وت ء راپرے کار ء پیش کنگ ات۔ آ
 دوئیں جاگہاں ہلا کینگ ء ات کہ آئی سرابورڈے جنوک ات۔

وارث یادگار جاہ

(اداجینن آ دماں عینک مفت ء رسیت)

(ادامعذوراں ویل چیسر مفت ء دنیگ بیت)

بنگجی مراگاہ خاصیں مہمان ہما انتظامی افسر ء جنادات۔ آئی پہ اسے
کار ء ہم احمد ء مزار ء تو سیپ کت ء وتی دز کمکی ء در شان کت۔ آئی ء چہ
وتی خاصیں زراں بازیں عینک ء ویل چیسر ہم پہ آہانی گل ء لوٹا نینت ء
دات۔

نوں کہ بدی ء مستریں علامت ء نشان آہاں چہ وتی نگ ء بیگواہ
کتگ ات۔ نگ ء ورنہ ہانی تہ ء نشہ ء کنگ ء کساس ہم باز کم تر اتگ ات۔
آہانی مردم پے کار ء سک گل اتنت کہ آہانی جان چہ سلئیں مردمانی سن
کاریاں رک ات۔ بلے آہان ء ہر ہر گام ء، ہر ہر قدم ء وارث یات آگ
ء ات، یات آیان ات۔ آہاں وارث ء درسیں واہگ سرجم کتگ اتنت۔
بلے وارث ء جنڈ آہانی توک ء نہ ات، وارث مدام ء واب ء شتگ ات،
مدام ء آرام ء ر ہادگ بوتگ ات۔ بلے آئی ارواہ ء مزار ء احمد ء ارواہانی تہ
ء انچو جاگہ کتگ ات کہ آئی جسمانی صورت ء ہست نہ بوہگ ء ابید ہم آئی
ہستی مارگ بوہگ ء ات۔

پربہشتی کتاب

دل گد ان	(شاعری)
کوکر	(شاعری)
ہر ساعت چکاس	(ناول)
گچین سنج	(رجا تک شاعری)
میڈیا	(رجا تک ڈرامہ)
کرو سبیل	(رجا تک ڈرامہ)
بادشاہ	(رجا تک، ہنشتا تک)

پربہشتی کتاب

بتلگ انت سنج	(گیدی پر بند)
دزواں کپتکس مردار	(بلوچ ہامردانی کہہ)
رستکس نود	(بلوچ ہنشتہ کارانی خاکہ)

پربہشتی کتاب

شلمنی برچیں چادر	لال بخش پانوانی
امبامی سنگ باگواہ	حافظ ابا بگر پیشکانی
زرکش	شاہ ابا بگر کھستی

نام	: ڈاکٹر فضل خالق
پت و نام	: عبدالخالق
زندگ و جاہ	: آبر، کیچ
پیدائش و رواج	: 28 مئی 1958
وانگ	: ایم بی بی ایس (بولان)

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ